Michel Zevaco

Michel Zevaco

Don Juan

Capitolul I.
Vocea.

Totul s-a petrecut în seara zilei de 19 noiembrie 1539. Să ne imaginăm acest colţ sălbatic de pe malul spaniol al lui Bidassoa şi tăcerea adâncă pe fondul căreia se auzeau ultimele note ale fluierului unui păstor de capre ce se îndrepta spre sălaşul său. Să amintim, de asemenea, grupul impresionant al celor douăzeci de seniori aflaţi printre tufele de grozamă, ţepeni în armurile lor, iar pe marginea fluviului, singur, pe acest cavaler îmbrăcat în catifea neagră, purtând pe piept însemnele ordinului Lâna de aur şi care arunca dincolo de graniţă priviri iscoditoare.

În întunericul ce cobora din Pirinei, părea de bronz.

Dar pe fundalul nopţii, într-un contrast surprinzător, apărea faţa sa palidă înconjurată de o barbă scurtă şi stufoasă, o faţă cu un surâs îngheţat pe gura-i nemiloasă, faţă voluntară şi îndărătnică, de nepătruns, a împăratului Carol Quintul!

Făcu un gest plin de furie şi toată frământarea lui izbucni în vorbe pline de amărăciune. Spuse, pe un ton metalic:

— Deci, domnilor, nici în seara aceasta nu-l vom vedea pe comandorul Ulloa. Opt zile! Opt zile ucigătoare de când aştept răspunsul regelui Francisc! Şi în timpul ăsta flamanzii se organizează, flamanzii or să ne scape, or să-mi scape din mână – dar, pe toţi dracii, eu vreau…

Deodată, se aplecă: din depărtare se auzea glasul subţire al clopotului unei mănăstiri ce vestea rugăciunea de seară şi el începu să murmure:

— Ave Maria, gratia plena… Oh! mormăi îndreptându-se, să pot să mă reped şi să cad asupra acestor mincinoşi care vorbesc de libertate; să le vâr ocara asta pe gât şi să transform în lac de sânge ţara asta a lor de răsculaţi, de la Gand până la Liège! Da, dar trebuie să sosesc la timp. Trebuie ca Francisc să mă lase să traversez Franţa! Ulloa, Ulloa, oare ce veşti ai să-mi aduci?

Mai rămase în aşteptare puţină vreme, apoi întorcându-şi calul, spuse:

— Spre casele noastre, domnilor. Nici în seara asta nu va sosi comandorul.

— Hei, hei, cei de-acolo! se auzi chiar în acea clipă vocea podarului. Hei, hei!

Tresăriră cu toţii şi se-ntoarseră din nou spre fluviu, auzind un galop care se opri brusc la malul apei; apoi din ceţuri se ivi bacul cel mare pe care podarul îl făcea să înainteze trăgând de frânghia întinsă între cele două maluri.

Pe puntea din faţă, călare pe un cal vânjos, cu statura sa atletică înroşită de lumina unei torţe, apăru don Sancho de Ulloa, ambasadorul secret al lui Carol Quintul pe lângă Francisc I!

Neliniştea arzătoare a împăratului izbucni:

— Un cuvânt, Ulloa, unul singur: e NU?

— Este DA, Sire!

Într-o clipă, orice semn de frământare dispăru de pe faţa lui Carol Quintul.

— Fii binevenit, viteazul meu sol!

Dar fără îndoială că din aceste cuvinte răzbătea suflul răzbunării, căci un fior ameninţător străbătu escorta, făcând să se audă clinchetul armurilor de oţel şi un strigăt plin de furie se auzi în noapte:

— Moarte burghezilor din Flandra!

Comandorul coborî de pe bac şi descălecă.

— Aştept, spuse împăratul.

Ulloa îşi recapătă cu greutate sângele-rece şi se înclină cu acel respect semeţ al granzilor de Spania.

— Sire, aveţi cale liberă. Puteţi intra în Franţa cu suita pe care o doriţi şi Maiestatea Sa regele vă pregăteşte, pe unde veţi trece, primiri de neuitat. Pentru a ajunge în Flandra, Sire, veţi păşi pe un drum triumfal.

— Ah! Ce frate bun este fratele meu Francisc!

— Onoare regelui Francisc! întăriescorta, asemenea unui cor antic.

— Şi asta nu e totul. Pentru ca să îndepărteze din sufletul Maiestăţii Voastre orice urmă de nelinişte, regele a trimis la Bayonne pe conetabilul de Montmorency, împreună cu delfinul Henric şi tânărul duce de Orleans; iar când Măria Voastră va păşi pe pământul Franţei, în acelaşi timp cei doi fii ai regelui vor intra în Spania şi vor fi ostatici până când veţi fi ajuns într-unul dintre oraşele imperiului.

— Lăudată fie Maica Domnului! exclamă împăratul. Mulţumesc, Ulloa! Domnilor, mâine vom trece Bidassoa şi vom alerga într-un suflet la Bayonne. Dar nu vreau ostatici. Cei doi prinţi vor rămâne cu noi şi vor fi tovarăşii noştri de drum; nu vreau să fiu mai puţin mărinimos. În ce te priveşte, Ulloa, ai depăşit speranţele mele… Dar ce te frământă, comandorule?

— Sire, dacă am putut să duc la bun sfârşit solia cu care m-aţi onorat, acest lucru se datorează unui brav şi cinstit gentilom francez care a avut curajul de a face auzit la curtea Franţei glasul dreptăţii…

— Venind din partea voastră, sunt cele mai frumoase cuvinte de laudă. Dar cine-i acest om inimos?

— Bine aţi spus! Într-adevăr, un om de inimă. Este contele Amauri de Loraydan.

— Ah! Numele nu mi-e necunoscut. Aceşti Loraydan ne-au fost, pe toate câmpurile de luptă, adversari de temut. Mi se pare că un Loraydan a fost ucis la Pavia. Dar, mai-nainte, au căzut mulţi dintre ai noştri sub loviturile sale.

— Cel despre care vă vorbesc este fiul acelui Loraydan de la Pavia, în ciuda tinereţii sale, este unul dintre consilierii cei mai ascultaţi ai regelui Francisc. În mare măsură, lui i se datorează faptul că puteţi intra în Franţa fără nici o condiţie.

— Amauri de Loraydan. Bine. O să-mi aduc aminte. Dacă depinde numai de mine, norocul lui e ca şi făcut. Căci, nu numai că voi vorbi despre el regelui Franţei aşa cum se cuvinte, dar eu însumi voi şti să-l fac să primească dovezile recunoştinţei mele.

— Împăratul mă, copleşeşte cu bunăvoinţa sa, spuse adânc mişcat Ulloa. Aş fi fericit, Sire, ca bunăvoinţa pe care mi-o dovediţi să se răsfrângă asupra lui Amauri de Loraydan, eu considerându-mă în felul acesta pe declin răsplătit.

— Eu nu înţeleg astfel lucrurile, răspunse plin de gravitate Carol Quintul. Serviciul pe care l-aţi adus imperiului este unul dintre acelea ce merită o strălucitoare recompensă publică. Dar… parcă aveţi doi copii?

— Două fete, Maiestate. Ele sunt viaţa mea.

— Nu-i aşa că sunt la vârsta când le trebuie o zestre?… Şi mi se spune că sunt frumoase!

— Reyna-Christa are douăzeci de ani şi Leonor, optsprezece. În ce priveşte frumuseţea lor, Sire, la Sevilla li se spune: cei doi trandafiri din grădina Andaluziei.

— Bine, rosti împăratul. Găseşte-le soţi vrednici de ele. La asemenea fete, trebuie o zestre princiară. Nu te îngrijora, Ulloa, statul le va înzestra.

Din escortă se auzi un murmur de admiraţie. Ulloa se înclină emoţionat şi fericit:

— Sire, mulţumesc din adâncul sufletului meu de părinte generoasei Voastre Maiestăţi. Cât despre soţi… pentru Reyna-Christa, alegerea mea e făcută fără consim-ţământul fetei mele. Pentru Leonor, Sire, dacă împăratul nu are nimic împotrivă…

— Ei bine… vorbeşte fără teamă.

— Atunci, Sire, poate Amauri de Loraydan… dar este un francez!

— Dimpotrivă! spuse cu căldură în glas Carol Quintul. Eu voi încheia această căsătorie. Ulloa! Ai cuvântul meu: Leonor, înzestrată de mine, se va mărita cu Amauri de Loraydan. Iar în ce priveşte viitorul acestui gentilom, voi avea eu grijă.

— Sunt bătrân, Sire… Dacă mi se întâmplă o nenorocire…

— Liniştiţi-vă! Cum ajungem la Paris, voi aranja toate acestea. Şi acum, la drum!

Dar chiar în acea clipă, Ulloa ridică ochii fixând un anume punct al cerului cu o privire cuprinsă de o spaimă sălbatică şi care te îngrozea.

— Sire!… Domnilor!… Ascultaţi!… gângăvea el, cu o voce uscată şi întretăiată ca în coşmarurile datorate febrei.

— Ulloa! Ulloa! Ce ţi s-a întâmplat?

— Frica, Sire! Acum ştiu ce-i aceea frică! M-a cuprins frica!

Comandorul asculta sau părea că ascultă…

— Sfârşit! spuse deodată, suspinând. S-a sfârşit… Vocea… vocea e moartă… vocea a tăcut! Cineva imploră ajutorul meu… şi ştiu cine mă cheamă!

— Ei bine! Cine este? murmură Carol Quintul.

— Fata mea cea mare, Sire… Reyna-Christa e cea care strigă după ajutor!

— Dar, pe toţi sfinţii, copiii voştri sunt la Sevilla, la peste două sute de leghe de aici!

— Poate părea de neînţeles. Dar aşa este!

Încet, don Sancho de Ulloa se închină.

— Sire, sunt chemat. Se întâmplă o nenorocire în casa mea. Trebuie să mă întorc la Sevilla fără a mai pierde nici o clipă. Binevoiască Maiestatea Voastră să-mi acorde un concediu!

— Concediu! Când ştiţi bine câtă nevoie am de dumneavoastră.

— Sire, aveţi milă şi îndurare, lăsaţi-mă să mă duc în ajutorul copilului meu!

— Hm! mormăi împăratul. Iată-l pe gloriosul supravieţuitor de la Aversa şi Pavia!

— Sire! Sire! Concediul meu! izbucni Ulloa plin de disperare.

Carol Quintul se îndreptă dispreţuitor.

— Concediul dumneavoastră?… Îl aveţi!… Daţi fuga la Sevilla în timp ce noi ne grăbim spre archebuzele flamande. Plecaţi! Nimic nu vă obligă să vă expuneţi viaţa, aşa cum o facem noi, cei care n-am auzit decât o singură voce: pe cea a onoarei!

— Maiestate! Sângele acesta, pe care-l batjocoriţi, s-a vărsat pentru voi de douăzeci de ori!

— Nu, nu, strigă împăratul, pe Sfântul Iacob, n-am vrut să te jignesc, Ulloa! Dar gândeşte-te: suntem într-un moment în care orice spaniol trebuie să-şi uite familia, părinţii şi copiii. Hotărăşte-te tu însuţi: te las să alegi!

— Rămân! În Franţa sau în Flandra, Sire, dacă vă va ameninţa vreo primejdie, se va şti că Ulloa a fost la postul său şi că a murit aşa cum a trăit: pentru gloria imperiului.

Se descoperi şi, cu o voce teribilă, strigă:

— Trăiască împăratul…!

Capitolul II Mărturia comandorului.

Ulloa nu şi-a scris memoriile aşa cum au făcut-o unii militari din vremea sa, ca, de exemplu, Montluc. Însă printre hârtiile şi rapoartele sale cu privire la călătoria lui Carol Quintul şi la condiţiile în care s-ar putea încheia un tratat definitiv de pace cu Francisc I-ul, au fost găsite şi numeroase notiţe personale, în cea mai mare parte scrise în franceză, datate şi numerotate în bună rânduială. Pentru uşurinţa citirii, am adaptat puţin textul, respectându-l în esenţă.

„19 noiembrie, ziua Sfintei Isabela… întorcându-mă de la Bayonne bucuros de fericita veste pe care i-o aduceam Maiestăţii Sale şi aflându-mă cam la o jumătate de leghe de

bacul de pe Bidassoa, fiind sănătos şi cu mintea întreagă, am fost surprins cum, deodată şi fără vreun motiv anume, m-a izbit ca o lovitură de paloş o tristeţe apăsătoare şi m-am gândit că mi-a sunat ceasul.

Mi-am oprit calul şi, slavă Domnului, am putut să-mi dau seama că sunt în putere şi sănătos. Văzând că mă prinde noaptea pe acest drum nenorocit, plin de gropi săpate de carele trase de boi şi unde puteai să-ţi frângi naşele, am vrut să-mi pun calul la galop întins; în momentul acela am auzit vocea.

Am încremenit pe loc, cuprins de groază şi o sudoare rece mi-a năpădit tot trupul; am înţeles din prima clipă că nu este vocea unei fiinţe vii. Era ca un biet vaiet care şovăia şi nu ştia dacă va fi auzit. Am înţeles că ea căuta pe cineva dintre cei în viaţă. Să mă ajute toţi sfinţii, căci cu eram acela!

Am auzit chemarea din nou, mai tristă şi mai slabă, pe când coboram de pe bac.

A treia oară, vocea, aproape lipsită de putere, firavă şi venind de atât de departe… părea că îşi dă sfârşitul. Atunci am recunoscut-o şi am crezut că se prăbuşeşte pământul cu mine. Fata mea dragă, întruchipare a mamei tale, iubita mea Christa, tu erai cea care mă chemai!

Dacă Sfânta Fecioară ca Maiestatea Sa să fi spus adevărul, că tot ce s-a întâmplat n-a fost decât o nălucire venind din marea oboseală adunată pe timpul îndeplinirii acestei grele solii, Eu vreau, trebuie să-l cred. Împăratul nu poate să se înşele.

Totuşi, mi-am trimis, în goana, mare, scutierul la Sevilla. Diego este viteaz şi viclean. Dacă există vreo primejdie, el va şti s-o dibuiască şi s-o îndepărteze. Dar trebuie să fac şi mai mult decât atâta. Dacă preafericitul Sfânt Francisc se va milostivi să-mi apere copiii, mă leg să dau cinci sute de caroli de aur mănăstirii închinate lui, de lângă palatul meu, acolo unde se află mormântul părinţilor mei şi unde mă aşteaptă prea iubita mea soţie.

Fie ca Maica Domnului din Santa Jerusalem să fie martora acestei spovedanii!”

Capitolul III Don Juan intră în scenă.

Străbătând spaţiul şi timpul, să ne închipuim acum că ne găsim la Sevilla, în dimineaţa acelei zile când comandorului Ulloa avea să i se întâmple ciudatul fenomen pe care l-am relatat întocmai cum s-a petrecut. Suntem deci în dimineaţa zilei de 19 noiembrie 1539 şi iată, încă dormindu-şi somnul, străvechea reşedinţă a familiei Ulloa înconjurată pe toate laturile de o superbă grădină, excepţie făcând faţada care da în strada Atarazanas. Stelele încep să se stingă şi adierea zorilor se face simţită în aerul diafan. Totul e tăcere, pace şi blândeţe în atmosfera pură a Sevillei încă adormite.

În acea clipă minunată când se năştea o nouă zi, o uşă din spatele palatului se deschise şi ea şi el îi trecură pragul, mergând agale în pasul uşor al îndrăgostiţilor, ţinându-se de mână.

Fata era, într-adevăr, de o nobilă frumuseţe şi avea un trup armonios; dar ceea ce te impresiona la ea, stârnindu-ţi admiraţia, era faţa-i luminată de iubire, de acea dragoste nemărginită ce se simţea în glas, în gesturi, în toată fiinţa ei… iubirea veşnică şi curată te făcea să străluceşti, o Christa!

Iar tu, Juan Tenorio, don Juan, păşeai c-o încredere fără margini, de parcă toată lumea era a ta.

— Departe de mine gândul să mă căiesc, spunea Reyna-Christa. Cum aş putea? Ai venit, Juan şi mi-ai răpit inima. Să-mi pară rău pentru asta?

— Nici nu trebuie, vezi bine. Şi adică de ce ai avea remuşcări?

— Dar tata? suspină ea, cutremurată de un fior.

— Tatăl tău? Ei bine, tatăl tău va rosti chiar de faţă cu mine: „Ai făcut bine, dragă Christa, că te-ai îndrăgostit de bunul Tenorio, care te iubeşte atât de mult!”

— Chiar aşa să fie? zise ea cu inima fremătând. Oare Sancho Ulloa nu va muri fiindcă i-am dezonorat numele?

— Cum adică l-ai dezonorat?… Cred că numele de Tenorio este egal cu cel de Ulloa prin vechime şi strălucirea faptelor!

— Dar nu-i vorba despre asta, iubitul meu Juan. Am păcătuit. Şi ştii bine că lucrul acesta-i o crimă!

— Ce copil eşti! Vai şi cum tremuri…!

— Mi-e frică, murmură ea gata să leşine.

Atunci el o cuprinse în braţe, îmbărbătând-o cu sărutările sale.

— Ce frumoasă eşti! Într-adevăr, eşti un copil! Ei bine, ascultă-mă: îl cunoşti pe bunul părinte franciscan, reverendul Dominique? L-am convins pe acest demn călugăr şi el a consimţit, ca mâine… ei bine, mâine să ne unească prin căsătorie. Hai! Ce zici de asta? Ei poftim! Iat-o că plânge!

— Mâine! O, dragul meu Juan, ce bun eşti că ai milă de mine! Mâine spui? Ce zi blagoslovită va fi mâine! Mă voi naşte pentru a doua oară!

— Dar… stai… dar linişteşte-te! zise el râzând. Mâine, la orele amiezii, în capela Sfântului Francisc, acest sfânt atât de respectat de bătrânul tău tată, vei deveni soţia mea în faţa oamenilor, aşa cum eşti de pe acum în faţa lui Dumnezeu…

— Mâine! Vai, Doamne! Dar nu vom avea timp să pregătim totul de astăzi până mâine! strigă ea râzând printre lacrimi. Unde-o să găsim martori? Te-ai gândit la asta, dragul meu Juan? Ne trebuie martori…

— Când te vor vedea, le voi spune: iată, domnilor, Juan Tenorio se căsătoreşte cu cea mai nobilă, cu cea mai pură, cu cea mai frumoasă fiinţă!

— Dar cine sunt? întrebă Christa cu o nerăbdare adorabilă.

— Rodrigue Canniedo, fiul seneşalului; Luis, senior de Zafra; Fernand, conte de Girenna; don Inigo de Veladar.

Cele mai frumoase patru nume din Sevilla. Nebunii ăştia vor să mă sărbătorească astăzi, aşa că, la ora unu, voi lua masa cu ei la Canniedo.

— Iar eu vreau, spuse ea, ca doica mea, buna mea Nina, să fie şi ea de faţă mâine. Ca şi dona Elvira, guvernanta. Şi, bineînţeles, draga mea Leonor! Canniedo ne e văr, aşa că sunt bucuroasă că o să fie de faţă şi el la cununia noastră.

La numele de Leonor, Juan Tenorio tresărise.

— Din pricina asta l-am şi ales primul pe Rodrigue. Ei, iată, în sfârşit am s-o cunosc pe scumpa ta Leonor! Nu ştiu cum se face, dar n-am putut-o vedea până acum! După câte spui tu, trebuie să fie atât de amabilă… şi de frumoasă!

Juan Tenorio plecase capul, părând că meditează.

— La ce te gândeşti, dragul meu Juan, spune-mi la ce te gândeşti!

— În ceea ce-l priveşte pe tatăl tău, iată ce-am hotărât: mâine, după ceremonie, voi încăleca… călărind zi şi noapte, cât mă vor ţine puterile, până când îl voi întâlni pe Sancho de Ulloa.

— Să ne despărţim pentru atâta vreme! rosti ea. Ce durere pentru tine, dragul meu Juan! Ca şi pentru mine, de altfel! Dar te înţeleg. Dumnezeu să te aibă în pază şi să te ajute să găseşti cuvintele potrivite!

Ajunseră la o portiţă ascunsă în zidul ce împrejmuia grădina şi care dădea într-o străduţă. Don Juan se opri şi-i spuse:

— Deci, m-ai înţeles? După ce voi sta câtăva vreme în preajma lui Ulloa, mă va îndrăgi, sunt sigur de asta; n-o să se mai poată lipsi de mine. Şi-atunci îi voi mărturisi totul: dragostea noastră, păcatul nostru, căsătoria noastră. Îngenunchind înaintea lui, îi voi spune: „Nobile senior, nu vreţi să ştergeţi păcatul binecuvântându-vă fiul…?”. Şi-o să ne ierte.

Don Juan nu minţea.

Chiar aşa gândise şi era hotărât să-şi îndeplinească planul.

Capitolul IV Peste palat cade trăsnetul.

Orologiul din camera de lucru, ale cărei ferestre, trei la număr, dădeau pe strada las Ataranazas, bătu orele unsprezece.

Într-un colţ al camerei, dona Elvira, aşezată pe un taburet de lemn încrustat cu sidef, întorcea una câte una paginile cărţii sale de rugăciuni mişcând din buze, deşi nu ştia să citească.

Stând pe pervazul ferestrei din mijloc, la umbra jaluzelei lăsate, Christa mânuia vârtelniţa.

„Încă o oră şi totul se va sfârşi… Trebuie ca până atunci să-i spun totul Leonorei… Trebuie… Nu vreau să las să treacă mai mult… Doamne, dă-mi curajul să-ndrăznesc!”

Aşezată la o masă, Leonor se chinuia să umple o foaie mare de pergament cu o scriitură stângace.

— Sfântă Fecioară! Cum faci tu de scrii o scrisoare în mai puţin de două ore, înţeleaptă mea Christa? Mie îmi trebuie trei zile şi nu găsesc decât nişte biete cuvinte pe care să i le trimit iubitului nostru tată!

— Ascultă, Leonor, vino lângă mine, murmură Christa. În curând o să treacă cineva pe stradă… cineva pe care aş vrea să-l vezi…

— Când? strigă Leonor.

— Cam într-o jumătate de oră, răspunse Christa.

— Şi cine anume, surioară dragă, cine altul dacă nu acel frumos gentilom care, de o lună încoace, în fiecare zi, la orele prânzului, trece agale şi-şi ridică ochii spre această fereastră? Ah, te uimesc? Dar eu am băgat de scamă imediat!

— Spui c-ai văzut… totul? bâlbâi Christa înspăimântată.

— Fără îndoială… Şi iată că-n sfârşit vrei să te destăinui! Aşadar îl iubeşti? Ştii deci cine e? De unde şti? Spune! Vorbeşte, scumpa mea Christa, spune-mi totul despre dragostea ta, întrucât mama noastră nu mai trăieşte, iar tatăl nostru e departe…

— E o clipă îngrozitoare, dar trebuie să trec prin asta, Leonor, aşa că-ţi voi mărturisi întreaga mea taină…

— Vai, cum tremuri! Lasă, nu-mi spune nimic! Leonor te iubeşte atât de mult încât vrea să-ţi aline suferinţa chiar şi fără să dorească a o cunoaşte.

— Trebuie să-ţi spun totul, draga mea Leonor! Ah, iat-o pe Nina! Vino, Nina. Vino şi tu, Elvira. Aşezaţi-vă. Elvira, m-ai văzut când m-am născut şi atât cât a ţinut de tine, mi-ai fost ca o mamă. Nina, îmi ştii, încă din copilărie, toate gândurile. Iar tu, Leonor, eşti, în inima mea, luceafărul din cer. În lipsa tatălui nostru, voi sunteţi familia mea şi trebuie să mă ascultaţi…

Spaima de care era cuprinsă o părăsi şi chipul i se lumină.

— Mâine, în capela Sfântului Francisc, toate trei veţi fi martore la cel mai mare eveniment din viaţa mea…

Christa ridică privirea spre orologiu şi zâmbi; peste câteva minute avea să fie ora douăsprezece! Dintr-o toană de îndrăgostită, voise ca mărturisirea-i solemnă să fie făcută în acelaşi timp cu trecerea lui Juan pe sub acea fereastră… Cu pieptul palpitând şi cu o notă de sinceritate mândră în glas, ea începu:

— E o poveste pe care abia de-o cred eu însumi. Iată dar… Eu… nu: înainte de toate, să vorbim despre el! Mai întâi trebuie să ştiţi că numele lui e don Juan Tenorio…

În clipa aceea uşa camerei se deschise şi intendentul palatului se ivi în prag, spunând:

— I se solicită domnişoarei Christa de Ulloa, favoarea unei neîntârziate întrevederi de către dona Silvia, SOŢIA PREA NOBILULUI JUAN TENORIO.

Ştirea o lovi pe Christa ca un trăsnet groaznic, drept în inimă, iar în cap i se părea că-i bate un clopot, şi, printre dangătele sale de bronz, nu distingea decât aceste cuvinte: Soţia lui Juan Tenorio! Soţia lui Juan Tenorio! Soţia lui Juan Tenorio!

Groaza puse stăpânire pe ea, o văzu Leonor cea atât de blondă într-un nor de foc… şi, intrând pe uşă, această arătare neagră, acest spectru îmbrăcat în doliu…

moartea!… soţia care venea… se apropia… se oprea în faţa ei.

— Nu există doi Juan Tenorio!… rosti rar dona Silvia.

Cu o irezistibilă blândeţe, o îndepărtă pe Leonor din calea ei.

— Dacă mai există vreo îndoială, ea are să fie spulberată curând, căci iată a sosit ora douăsprezece. Este ora la care, zi de zi, don Juan trece pe sub ferestrele ei… Priviţi… vedeţi?… Iată-l!… Christa de Ulloa, îl recunoaşteţi pe cel pe care mâine, în capela Sfântului Francisc, ar trebui să-l luaţi de bărbat?

Juan Tenorio trecea pe stradă. Mergea cu un pas uşor, plin de graţie, strălucind de tinereţe şi de viaţă…

— Eu îl recunosc, încheie dona Silvia. El este cel cu care m-am cununat acum un an în biserica Santa Maria din Granada.

Leonor îşi ascunse faţa-n palme. Elvira scoase un strigăt şi o luă la fugă fără să-şi dea seama. Nina căzu în genunchi şi începu să se roage.

„Soţia lui Juan Tenorio! Soţia lui Juan Tenorio!” plângea clopotul în capul Christei înlemnite.

Don Juan nu se mai vedea…

Leonor simţi o atingere pe braţ. Deschise ochii şi-o văzu pe dona Silvia întinzându-i un pergament.

Autentificat prin sigiliul arhidiaconului de la Santa Maria şi purtând semnăturile a şapte gentilomi din Granada, pergamentul era actul de căsătorie al lui don Juan Tenorio cu Silvia Flavilla, contesă de Oritza, cununie celebrată în intimitate înaintea altarului Sfântului Petru, în ziua de 15 octombrie a anului 1538.

Leonor plecă fruntea… învinsă. Lăsă să-i cadă din mâinile tremurânde, foaia de pergament.

Atunci, cu un gest plin de nobleţe, dona Silvia îşi ridică vălul de pe faţă.

— N-am venit aici să mă apăr pe mine… nici pe dumneavoastră, Christa de Ulloa… ci pe el! Pe el am vrut

să-l apăr… să-l feresc de păcatul pe care l-ar fi făcut mâine… de suferinţele ce l-ar pândi în lumea asta şi de pedeapsa eternă ce i s-ar pregăti în cealaltă…

Se opri. Apoi, cu un surâs înspăimântător, prin care răzbătea atât nefericirea cât şi dragostea… ei da, dragostea, neţărmurită din inima-i plină de suferinţă încheie:

— Acum e salvat… Adio, Christa de Ulloa! Iartă-l, aşa cum îl iert şi eu!

Lăsă să-i cadă vălul pe faţă şi o porni încet spre uşă. Ajunsă acolo, se întoarse o clipă. Şi, curios lucru: nu spre Christa, ci spre Leonor îşi îndreptă privirea încărcată de o aprigă curiozitate… apoi dispăru.

Cu un dangăt de moarte, neîndurătorul clopot din capul Christei încremenite repeta fără încetare: „Soţia lui Juan Tenorio! Soţia lui Juan Tenorio! Soţia lui Juan Tenorio!”

Capitolul V Moartea Christei.

Era ora două… De la amiază, din clipa în care se întâmplase nenorocirea, Christa nu scosese o vorbă, nu tăcuse nici un gest, nu suspinase, nu-i cursese nici măcar o lacrimă.

Stătea întinsă pe pat, nemişcată, cu ochii larg deschişi. Privea cu o totală nepăsare la numeroasele chipuri necunoscute ce se mişcau în jurul ei, apărând şi dispărând cu aceeaşi repeziciune, unele pline de lacrimi, altele având un surâs silit ciudat.

În această mulţime care, clipă de clipă, se schimba întruna, nu se miră să-i vadă pe tatăl şi mama sa stând de vorbă cu însufleţire. Le vorbi şi ei nu-i răspunseră. Fu cuprinsă o uşoară ciudă, dar atenţia îi fu atrasă de un grup de fete care dansau.

La intervale regulate, auzea loviturile unui tun ca în ziua de sărbătoare a Sfintei Taine; se gândi c-ar trebui să se ridice pentru a urma procesiunea şi vru să-i spună lucrul ăsta Leonorei, pe care o vedea aplecată asupra ei; dar se îngrozi de spaima de pe chipul atât de drag, aşa că tăcu.

Mama sa ieşi făcându-i un semn pe care nu-l înţelese, şi, imediat, o femeie îmbrăcată în doliu strigă cu un glas răsunător:

— Să vină mireasa!

Pentru scurt timp, fu cuprinsă de milă, apoi se strădui să priceapă ce spunea Amazyl, vestitul doctor maur:

— Mă simt obligat să vă spun, Leonor de Ulloa, crudul adevăr, căci poate numai dumneavoastră… iată acesta-i: trebuie să plângă. E singurul lucru ce-ar mai putea-o salva… încearcă, biata mea copilă… fă-o să plângă… şi poate că…

Ceaţa devenea tot mai deasă. Christa simţi cum începe să coboare, căderea precipitându-se din ce în ce mai mult. Zgomotele se-ndepărtară şi nu se mai auzea decât sfâşietoarea rugăciune a Leonorei, ale cărei suspine şi rugăminţi abia le mai putea percepe. Cu ultimele simţiri, se lăsă pradă disperării: „Vai cum mai plânge, Dumnezeule atotputernic! Da, plângi, plângi, prea iubita mea Leonor, căci lacrimile te vor salva, plângi pe fruntea mea dezonorată, pe taina buzelor mele, plângi peste ochii mei fără lacrimi, peste trandafirul ofilit din grădina ta… plângi, căci mie nu mi-e îngăduit asta… plângi, fiindcă niciodată, dar niciodată eu nu voi mai plânge… o, iubită Leonor, o, îngeri! O, mâine fericit, binecuvântat de Dumnezeu… o, blândă aurora…”

Fără îndoială, aţi fost cuprinşi de milă, voi arhangheli şi tu Natură neînduplecată, căci, pe când sunau orele trei, mâinile sale se uniră cu încetul, un suspin slab făcu să-i tresalte pieptul şi ultimul său surâs îşi luă zborul…

În timp ce o luau de-acolo pe Leonor şi întregul palat era pradă vaietelor, din ochii morţi ai Christei începură să picure, pe obrajii ca nişte petale de crin, lacrimile asemenea unor diamante pure. Erau lacrimile ruşinii blestemate pe care mândria a împiedicat-o să le verse în viaţă.

Capitolul VI Prânzul vesel oferit de cei patru martori.

Trecuse de ora patru şi petrecerea dată în cinstea lui Juan Tenorio se apropia de sfârşit. Se sărbătorea ultima zi a aventuroasei sale independenţe şi renunţarea lui la hegemonia regatului amorului, lucru pe care nimeni nu se gândise vreodată să i-l conteste.

— Rodrigue, spuse don Juan, cel care a alcătuit nemaipomenita listă de bucate a acestui festin este un adevărat artist! Trebuie să-l chemi încoace, colanul meu de aur îi aparţine!

— Greşeşti, îi răspunse Canniedo. Crezi c-am fi lăsat în grija altcuiva alcătuirea programului unei asemenea zile, mai ales când era vorba de tine?

— Deci beau în cinstea geniului tău, Rodrigue! Poţi fi mândru: ai reuşit să-l uimeşti pe don Juan!

— N-ai ghicit, îi răspunse Canniedo. Să stabilim adevărul: nobilii mei confraţi nu m-ar fi lăsat să mă zbat de unul singur; petrecerea este opera noastră comună… nu-i aşa, domnilor?

— Se spune, Juan, vorbi Zirenna, că ai fi alcătuit o listă nemaipomenită, în care stau alături, fără pic de gelozie, nobile doamne, femei din popor şi burghezie, amestecându-se la întâmplare navareze, madrilene, andaluze!

— Lista există. E adevărat, dar Juan o ţine ascunsă într-o mobilă cu un sertar secret.

— Juan, dacă nu ne dai lista, arată-ne măcar faimoasa mobilă!

Don Juan îşi duse mâna la inimă, zicând:

— Iat-o!

Tresăriră cu toţii. Cei patru se uitară unul la altul nedumeriţi şi dintr-o dată izbucniră în hohote de râs.

— Juan! Juan! Deci ar trebui să-ţi deschidem inima ca să putem citi lista?

— Nu! Nu! Juan o să ne spună numele!

— Numele? le răspunse don Juan. Ele stins de mult în eterna uitare. Acum nu mai este vorba de fiinţe vii, ci numai

de chipurile lor dragi… ele vor exista atâta vreme cât voi trăi eu însumi.

— Spune-ne măcar câte sunt! Se vorbeşte că numărul lor este fantastic…!

— Da, da, Juan! Zi-ne numărul lor adevărat!

— Linişte! strigă Canniedo. O să-l aflaţi!

Atinse un clopoţel şi, îndată, muzica se transformă într-o ritornelă, ce părea că îngână un fel de plânset. Invizibilă ca şi orchestra, vocea plină de pasiune a unei femei începu să cânte:

— Om fi zece, om fi douăzeci – cele pe care le-a urmărit în serile călduţe – care l-am văzut îngenunchind – care i-am auzit jurămintele?

— Nebune fericite, îmbătate de amorul său – om fi zece, om fi douăzeci?

— Om fi o sută, om fi o mie – cele batjocorite şi părăsite – care ne cercetăm în van inima.

— Nu mai aflăm în ea nici o lacrimă!

— Nebune funebre, spectre ale amorului său.

— Dacă ne-ar număra, suntem o mie…

Don Juan, cu faţa ascunsă în mâini, asculta copleşit de accentele din glasul cântăreţei, parcă fermecat, în timp ce lacrimi îi picurau printre degete şi un surâs vag batjocoritor îi flutura pe buze.

Îl surprinse liniştea care se lăsase deodată în încăpere, o linişte înspăimântătoare. Ridică capul şi-i văzu pe cei patru seniori, drepţi în faţa, lui şi care-l aţinteau cu privirile lor. Simţi cum îl trece un fior.

— Sunt o mie, rosti Canniedo. Chiar tu o spui mereu, Juan. O mie, şi nu sunt de-ajuns. Fii sigur că mai este o amantă demnă de tine şi care-ţi lipsea de pe listă. Pe lume, nu există un nume măi ilustru ca al ei.

— Se numeşte moartea! rostiră într-un glas ceilalţi trei.

În acel moment, draperiile de la fereastră aflată în spatele lui don Juan se umflară ca şi când cineva, ascuns acolo, le-ar

fi îndepărtat în timp ce mergea… dar, în realitate, nu sufla nici o adiere, iar fereastra era închisă.{1}

Cei cinci convivi, furaţi de tragismul clipelor pe care le trăiau, n-au dat atenţie acestui fenomen, veritabil semn al draperiilor, care, încet, reveniră la poziţia lor obişnuită.

Canniedo se ridică, întunecat la faţă şi rosti:

— Când comandorul de Ulloa se va întoarce la Sevilla şi mă va întreba, eu, ruda lui, trebuie să-i pot răspunde. Îi voi spune: „N-am vegheat cum se cuvenea, sau am vegheat când era prea târziu… Dar trebuie să mă iertaţi, căci v-am spălat onoarea.” Şi poate Christa va uita greşeala făcută şi amintirea ta, când toate acestea vor fi pecetluite de piatra de pe mormântul tău… Beau pentru tine, Juan Tenorio, şi-ţi spun adio!

Ridică cupa, golind-o dintr-o sorbitură şi, trăgând pumnalul din teacă, şi-l înfipse în masă, în dreptul său.

Don Juan încrucişă braţele, zicând:

— Christa să mă uite!… Ei asta-i, Rodrigue! Când mu vei închide mormântul, eu voi fi şi mai viu în inima ei!

Veladar se ridică şi vorbi:

— Ca aliat al familiei de Oritza, o reprezint aici pe dona Silvia, soţia ta, Juan! Cred că asta ţi-e de-ajuns. Beau deci pentru tine, Tenorio, şi-ţi spun adio!

— Inigo, dragă Inigo, strigă don Juan, te lauzi! Tu nu te reprezinţi decât pe tine şi nu pe Silvia mea, care ar veni în fugă lângă mine, dacă ar şti că tu mă vei ucide!

Marchizul de Veladar îşi scoase pumnalul şi fu gata lovească, dar se stăpâni şi-l înfipse cu putere în tăblia mesei, lângă cel al lui Canniedo.

Zafra se ridică la rândul său şi zise:

— Mă aflu aici în numele fratelui meu Carlos, mort pe loc la citirea unei scrisori pe care i-ai trimis-o soţiei sale. Să-i fie ţărâna uşoară acelei nefericite, moartă şi ea, după aceea, de ruşinea pricinuită de propria-i trădare! Cred că nu-mi vei nega dreptul de a vorbi în numele lor? Beau deci pentru tine, Juan, şi-ţi spun adio!

Goli cupa şi-şi înfipse pumnalul cu lamă lungă alături de celelalte două.

Don Juan îşi şterse cei câţiva stropi de sudoare care-i îmbroboniseră fruntea şi apoi strigă:

— Dragă Luis, ai tot dreptul să mă înjunghii, dar să nu-mi spui că Laurei i-a fost scârbă de dragostea mea. În privinţa asta, Zafra, jur că te-nşeli!

Girenna se ridică. Era un gentilom frumos, în plină tinereţe. Rosti, cu un soi de blândeţe în glas:

— Domnilor, nu se poate să nu ştiţi că, în urmă cu două luni, logodnica mea s-a călugărit, în ciuda tuturor rugăminţilor mele şi ale familiei sale. Aflaţi că acum trei zile, am primit vestea că Rosa e pe moarte. Aşa am aflat, în sfârşit, de ce se înmormântase de vie… o ştii şi tu, Juan Tenorio. Dar ceea ce nu ştii e că am jurat s-o răzbun pe Rosa… o copilă de şaptesprezece ani… Şi eu beau, deci, pentru tine, Juan, şi-ţi spun adio!

— Omoară-mă, omoară-mă! strigă don Juan suspinând. Dar nu spune că Rosa ţi-ar fi putut cere să o răzbuni făcându-mi vreun rău, căci lucrul ăsta nu-l cred şi dacă spui că-i aşa, te contrazic!

Contele de Girenna trase cu încetul pumnalul din teacă şi-l înfipse lângă celelalte trei.

Pumnalele implântate în tăblia mesei arătau ca nişte cruci, în faţa cărora cei patru seniori se închinară şi-şi plecară genunchiul, apoi, ridicându-se, îşi strânseră mâinile pecetluind astfel hotărârea lor fermă.

— Deci, suntem de acord? spuse atunci Canniedo.

— De acord! răspunseră ceilalţi trei.

— Juan, reluă Canniedo, semeni prea multă nefericire în calea ta. Trebuie să înţelegi că asta nu mai poate dura. Deci, te vom omorî… Ai de gând să te aperi?

— Până la ultima suflare! răspunse don Juan. Beau pentru voi, iubiţi seniori – şi umplându-şi singur cupa, o goli încet, savurându-i, cu dragoste, conţinutul. Iată şi pumnalul meu,

credinciosul meu pumnal, făurit intime pentru mine la Milano, de faimosul Negroli în persoană!

Şi-l înfipse în masă, în faţa celorlalte.

— Face singur cât toate cele patru care-i stau în faţă. Atacaţi, dragi prieteni, atacaţi cu voinicie şi veţi vedea cum ştie să-şi apere visul Juan Tenorio!

— Bine! rosti Canniedo. Aşa va fi. Poţi să mori liniştit. Şi acum, apără-te, Juan Tenorio, căci te atacăm!

Îşi smulseră pumnalele din tăblia mesei, iar don Juan îl apucă pe al său.

Canniedo şi Girenna înaintară ocolind masa prin stânga. Veladar şi Zafra făcură aceeaşi mişcare prin dreapta.

Juan Tenorio se dădu înapoi până întâlni peretele, de care se sprijini. Cu pumnalul pregătit, aştepta plin de încordare atacul. Faţa îi era îngrozitor de palidă şi picături mari de sudoare îi cădeau de pe frunte pe mâini.

Cei patru se strânseră în mijlocul odăii.

Şi deodată porniră…

Dar uluirea îi împietri! În spatele lor se auzi un zgomot puternic de sticlărie spartă. Pahare, cristale, totul se prefăcea în ţăndări! Farfuriile, cănile se ciocneau! Tot ce era pe masă se clătina, se rostogolea, căzând la pământ!

Ca la un semn, se răsuciră şi văzură, toţi patru, cu ochii holbaţi de groază, masa care se ridica!

Stăteau acolo, îngrămădiţi unul într-altul, lângă uşă, cu părul măciucă şi cu feţele schimonosite de spaimă, privind cu ochi de nebuni când masa, când pe Juan Tenorio, care încremenise cu spatele proptit de zid şi arăta ca un spectru datorită groazei ce-l cuprinsese. Şi deodată…

Masa! Masa tresare, freamătă, se clatină, prinde viaţă şi de undeva din ea, nici deasupra, nici dedesubt, ci chiar din înăuntrul ei, se aud lovituri. Bătăile erau, pe rând, când scurte, când repezi, slabe sau puternice! Şi apoi… cu o scuturătură, masa se puse în mişcare şi începu să înainteze într-o dungă, asemenea unui crab uriaş… înainta… venea… fugea…

Masa se năpustea peste don Juan...!{2}

Îngrămădiţi în uşă, cei patru luptau cu disperare, printre gemete, suspine şi cuvinte fără şir, ajutându-se de umeri, coate, picioare, să iasă de acolo. Cu mare greutate au reuşit să scape de misterul diavolesc, din sala stăpânită de demoni, din palatul blestemat!... ajungând în stradă şi de acolo în biserica Refugium peccatorum, unde au fost găsiţi zăcând fără cunoştinţă în preajma altarului principal...

Abia o lună mai târziu, scăpaţi din ghearele febrei şi vindecaţi de spaima prin care au trecut, au putut să povestească incredibila întâmplare. Şi totuşi a trebuit să li se dea crezare: cercetaţi pe rând de către Inchiziţie, au spus toţi acelaşi lucru, dând aceleaşi amănunte, aşa cum aveau s-o dovedească procesele verbale întocmite cu acest prilej.

Ca urmare a mărturiei lor, masa a fost arsă de către călău, în timpul unei ceremoni solemne, iar casa lui Canniedo, dărâmată până la temelie. Pe locul rămas, aşa cum hotărâse sentinţa tribunalului Sfântului Oficiu, a fost ridicat pe cheltuiala celor patru, un monument pentru izbăvirea păcatelor.

Don Juan Tenorio dispăruse.

Niciodată n-a mai fost văzut în Sevilla.

Multă vreme, chiar multă vreme după această întâmplare, oamenii se închinau străbătuţi de fiori, când treceau prin faţa monumentului şi, din tată-n fiu, repetau:

— Aici e locul unde se găsea masa pe care don Juan a semnat pactul cu diavolul...

Capitolul VII Capela mănăstirii franciscanilor.

Trecuse o săptămână de la cele întâmplate – Canniedo, Zafra, Veladar şi Girenna se aflau încă în plin delir – o săptămână de la moartea Christei de Ulloa.

Într-una din curţile palatului, doi scutieri voinici înarmaţi până în dinţi, călări pe nişte cai puternici aşteptau, înconjuraţi de ofiţeri care dădeau fiecare un ultim ordin, o ultimă dispoziţie.

Deodată, toate capetele se descoperiră: însoţită de intendent, de guvernantă şi de câţiva ofiţeri, îşi făcu apariţia pe peronul casei Leonor de Ulloa.

— Vă rog pe toţi, rosti tremurând intendentul, vă rog pe toţi să vă amintiţi c-a fost împotriva voinţei mele, chiar împotriva voinţei monseniorului seneşal.

— Liniştiţi-vă, îi spuse Leonor cu blândeţe. Nu trebuie să-l înştiinţăm pe comandorul de Ulloa nici prin scris, nici printr-un mesager. Trebuie ca eu însumi… Dumnezeu să-mi ajute să găsesc cuvintele potrivite care, fără să-l ucidă, să-i dea tatălui meu vestea…

Pieptu-i palpita. Vocea i se stinse…

— Dar, în numele cerului, măcar o escortă…!

— Trebuie să mă grăbesc. Fiţi liniştiţi cu toţii. Ştiu cât de viteji sunt cei doi însoţitori ai mei, şi-apoi îl am şi pe bravul meu Moreno, rosti ea mângâind pe frunte căluţul său spaniol. Vai, Reno, de data asta nu-i vorba de o cavalcadă pe malul Guadalquivirului!… Şi-acum, să mergem; aşteptaţi-mă aici. Vino, Elvira…

Se îndreptă spre una din ieşiri, ce dădea în drumul spre los Anjeles şi care despărţea palatul de mănăstirea franciscanilor. Toţi înclinară capul şi se auziră şoptind: Sembla una reyna hermosa…

N-aveai decât să treci drumul, mai întotdeauna pustiu şi intrai în capela Sfântului Francisc.

Elvira se opri în faţa stranelor şi începu să facă mătănii.

Leonor trecu balustrada şi ocoli altarul.

Acolo, sub absidă, se afla subterana unde-şi dormeau somnul de veci răposaţii familiei Ulloa. Se începuse gravarea unei noi inscripţii… dar nu era terminată şi uneltele rămase acolo în aşteptarea meşterului care trebuia să mântuie treaba începută dovedeau că încă un suflet coborâse în noapte… Se putea citi:

Anul 1539, în ziua de 19 noiembrie, în al douăzecilea an de viaţă, preacurata şi preabinecredincioasa.

REYNA-CHRIS.

La vederea uneltelor risipite pe dala de piatră, a inscripţiei neterminate, a numelui trunchiat ca o viaţă frântă, Leonor nu se mai putu stăpâni şi, căzând în genunchi, cu capul în mâini, izbucni într-un plâns sfâşietor.

La câţiva paşi în spatele ei, în picioare, don Juan Tenorio o privea…

* * *

La început fusese la fel de îngrozit şi înspăimântat ca şi ceilalţi patru. Dar poate că vitalitatea lui şi scepticismul său de nezdruncinat l-au făcut să scape mai uşor din ghearele delirului: în a patra zi, febra pierduse bătălia, iar în cea de a şasea, era pe picioare.

Ce se întâmplase în timpul cât a zăcut? Christa trebuie că a venit la capela Sfântului Francisc. Oare ce-a putut să-şi închipuie ea? Şi el ce-ar putea să-i spună? Alungă, pur şi simplu, din minte întrebarea. Nu vroia să caute acum lămuririle pe care urma să i le dea.

Mulţumit că şi-a scos din minte toate gândurile acestea ce-i stăteau pe suflet, căzu într-un somn fără vise. A doua zi, se sculă plin de vigoare şi de voie bună, sigur de norocul lui în viaţă şi începu, de dis-de-dimineaţă, să dea târcoale palatului Ulloa.

Era poate pentru a zecea oară când, cu răbdare, străbătea străduţa Escrimidor şi ajungea în drumul ce ducea la los Anjeles, fiind sigur că se va ivi un prilej de a vorbi cu Christa… Christa! Căci doar pentru ea se-nvârtea pe aici, aşa-şi spunea şi credea ce-şi spune… Şi deodată o zări pe Leonor.

N-o cunoştea. Dar o recunoscu imediat… Ea era!

Aproape fără să-şi dea seama, se trezi în capelă fără alt motiv decât acela că acolo se afla ea: Leonor! Privi în jur, cântărind situaţia, cu un ochi de maestru. Nimeni în biserică – doar acolo, în fund, o formă neagră cufundată în rugăciune: vreo văduvă, fără îndoială, nu conta. Numai guvernanta, aflată într-o strană, trebuia ocolită. În punctul cel mai depărtat de dona Elvira, păşi ca un fulger dincolo de

bariera altarului… O clipă mai târziu, ochii săi lacomi o priveau pe Leonor… Începu să îngaime:

— Cum?… Eu am fost oare acela care am putut spune altei fiinţe decât ea: Te iubesc?… Nu, nu, buzele mele au minţit, gura mea a păcătuit, căci iat-o, în sfârşit, iat-o pe aceea pe care o căuta inima mea, dragostea mea neliniştită! Ea e! Cât de mult o iubesc! Şi niciodată n-am încetat s-o iubesc cu patimă…!

Nu vedea că Leonor plângea…

Deodată, fata avu senzaţia apăsătoare că e spionată. Neliniştea care a cuprins-o o făcu să se-ntoarcă şi să sară în picioare… în timp ce ei îngenunchea încetişor!

Se uita la el…

Ameţit, el închise ochii, dar îi redeschise în aceeaşi clipă sorbind-o cu nesaţ din priviri. Ea vru să plece, însă se opri. I se părea c-ar fi o nouă insultă adusă numelui Ulloa dacă l-ar părăsi pe acest om fără să-i spună o vorbă care să-l înfiereze, să-i arate cât e de nemernic! Căuta în zadar în mintea ei, printre vălmăşagul de gânduri cuvintele în stare să înfăţişeze cumplita ură care o stăpânea şi care o făcea să vibreze precum corzile prea întinse ale unei lire… Nemaiputându-se stăpâni, făcu un pas înainte… El întinse braţele!

Ea văzu gestul!… Şi acest gest declanşă totul.

Vorbea fără să ştie ce zice. Îşi auzea cuvintele ca pe nişte sunete, având senzaţia că buzele-i deveniseră instrumentele supuse ale unei inteligenţe pe care n-o mai putea stăpâni. Dar undeva, în adâncul fiinţei sale, ceva veghea ca ea să rostească vorbele potrivite la ceea ce vroia să spună.

— Juan Tenorio, eşti condamnat. Disperat, blestemat, vei muri de mâna lui Ulloa… de mâna de gheaţă a tatălui Christei… sugrumat de comandor…

Don Juan se ridică dintr-o săritură şi vru să se repeadă spre Leonor… Şi atunci cineva îl prinse cu tărie de braţ…

era forma aceea neagră pe care o zărise în fundul capelei… Silvia! Soţia lui!

— Când oare vei înceta să duci viaţa asta de înşelător şi mincinos? Am să te urmăresc mereu. Oriunde vei fi tu, voi fi şi eu. Nu mă crezi? Atunci află că de şase luni, am ţesut o plasă în jurul tău şi îţi ştiu orice mişcare. Îţi cunosc toate aventurile şi fiecare dintre ele a fost ca un pumnal înfipt în inima mea. Multă vreme am crezut că, odată şi-odată, te va cuprinde sila. Dar acum, e prea mult. Eu am prevenit-o pe Christa de Ulloa! Eu i-am dezvăluit totul lui Veladar! Lui Zafra! Lui Canniedo! Da, eu! Tot ce-mi pare rău e că am început prea târziu, dar acum nu mă voi mai opri. Te afli pe marginea prăpastie! Şi eu te voi împiedica să te rostogoleşti în ea, salvând atâtea nefericite pe care tu le arunci în braţele disperării! Ucide-mă, dacă vrei să scapi de mine! Sau, dacă n-o faci, atunci opreşte-te, Juan, opreşte-te! Nu mai chinui o inimă care nu ştie dacă va mai găsi puterea să mai poată suferi!

Când ea tăcu, el izbucni într-un hohot de râs proaspăt şi-i spuse cu o notă de sinceritate în glas:

— Eu să te lovesc? Să lovesc o femeie? Şi încă pe cine? Pe Silvia, tocmai pe Silvia mea! Draga mea, nici tu măcar nu crezi aşa ceva. Şi numai atât mi-ar fi de ajuns să-mi dovedească faptul că tu nu crezi noianul de minciuni ce ţi s-au spus pe seama mea, numai şi numai ca să ţi se stârnească gelozia. Şi când te gândeşti că Silvia mea m-a urmărit până în această biserică…

— Te înşeli! îl întrerupse ea, c-o sălbatică disperare. Nu după tine am venit aici! De trei zile, de când au adus-o aici, vin în fiecare dimineaţă s-o rog pe Christa să mă ierte…

— S-o rogi pe Christa?… Aici…?

— Iartă-l, Christa, precum îl iert şi eu!

— Cui îi spui asta?… Christei?… Aici…?

Atunci, ea îl luă de braţ şi-l trase după sine, tulburat, până în faţa pietrei de mormânt spunându-i:

— Christa e aici…!

Nu rosti nici un cuvânt, nu plecă fruntea, stătea în picioare, împietrit; fără să-şi dea seama, braţele îi căzură de-a lungul corpului şi din ochii pironiţi asupra numelui neterminat se prelinseră două lacrimi, suprem omagiu adus morţii şi supremă insultă adusă celei în viaţă, apoi încă două şi încă altele, tăcute, fără să le poată opri. Silvia se dădu un pas înapoi, uitându-se cum plângea don Juan. Apoi se îndepărtă, siluetă neagră uşor adusă, care păşea, mohorâtă şi descurajată prin biserica goală, ca şi cum ar fi lăsat în urmă ultima speranţă…

După multă vreme ieşi, la rândul lui, din capelă şi Juan Tenorio. Se îndreptă aproape în fugă, spre palatul Ulloa.

Ce gânduri îl bântuiau, oare? Să încerce să facă încă o nebunie? Nu! Voia, i-o jurase Christei, voia să se arunce la picioarele Leonorei, să-i spună cât se căieşte şi s-o implore plin de umilinţă să-i acorde iertarea izbăvitoare.

Ofiţerul căruia i se adresă îi răspunse respectuos că dona Leonor plecase într-o lungă călătorie şi că trecuse Macarena de aproape două ore…

Pentru o clipă, Juan rămase nemişcat şi, deodată, sângele îi năvăli în obraji, ochii îi sclipiră şi un zâmbet îi lumină chipul.

— O, ceruri!… murmură gâfâind… Unde se poate duce?… Bineînţeles că în Franţa! Aha! Copilul viteaz care dă fuga la tatăl său să-i înarmeze braţul împotriva lui Juan Tenorio! Ah, cât de mult te iubesc, Leonor! Al tău voi fi pentru totdeauna!

O luă la fugă spre casă.

Locuia într-o casă vestită prin eleganţa sa rafinată, aflată în parohia Santiago el Mayor, unde avea să se nască Bartolomé Esteban Murillo{3}.

Ajuns în camera sa, scoase dintr-o ladă o casetă de oţel cizelat, pe care o deschise. Goli totul pe o masă şi numără cu grijă monedele de aur.

— Sunt cam puţine, dar nu mai am timp să le înmulţesc… Asta-i! Pentru o călătorie de o lună sau două ar putea să

ajungă… Jacquemin! Ei, Jacquemin Corentin…!

Un vlăjgan de valet îşi făcu pe dată apariţia şi-i întinse stăpânului său un bilet sigilat, spunându-i:

— E de la o doamnă care a fost aici acum zece minute.

Don Juan îl deschise. Sprâncenele i se încruntară. Mâna îi tremura uşor.

Scrisul era al Silviei. Iată ce scria în bilet: „Opreşte-te, Juan! Nu pleca! Renunţă la Leonor! Dacă treci şi peste această ultimă rugăminte, adu-ţi aminte de ce ţi-a spus ea însăşi: DISPERAT, BLESTEMAT, VEI MURI DE MÂNA LUI ULLOA, DE MÂNA DE GHEAŢĂ A TATĂLUI CHRISTEI, SUGRUMAT DE COMANDOR…”

Don Juan căzu pe gânduri, crispându-se la faţă. Dar, deodată, înălţă capul, izbucni în râs şi un fulger sfidător îi străbătu privirea.

— Dă-mi o lumânare aprinsă!

Jacquemin Corentin se grăbi să-i dea ascultare. Don Juan puse biletul în dreptul flăcării şi, într-o clipită el nu mai fu decât o grămăjoară de scrum.

— Jacquemin, porunci Juan, hainele de călătorie. Mantaua. Spada cea lungă. Caii. Repede!

— Plecăm? întrebă valetul cu familiaritate, dar nu lipsită de respect. Şi unde mergem de data asta?

— Nu-ţi face griji, răspunse don Juan. Un înger ne va conduce paşii!

Capitolul VIII Comandorul Ulloa păşeşte în întâmpinarea destinului.

În ziua de 20 noiembrie 1539, Carol Quintul trecu Bidassoa, pentru a începe această nemaipomenită traversare a regatului Franţei, care în ochii poporului sărăcit de atâtea războaie, nu fu decât un şir de parade strălucitoare, pe care cronicarii timpului ni le descriu plini de admiraţie.

Noi nu vom reţine din această călătorie decât faptele ce-l privesc pe comandorul Ulloa, iar amănuntele necesare povestirii noastre le-am luat chiar din însemnările sale.

Trei fragmente scurte vor fi de ajuns.

Le redăm aşa cum au fost scrise, mai ales dacă ştim ce dramă se va petrece în palatul Arronces, ce fusese Agnès de Sennecour şi cine era personajul salvat de Ulloa în apropiere de Brantôme, fapte care vor face ca totul să apară într-o lumină de-a dreptul tragică.

Iată aceste fragmente:

DIN A 29-A ÎNSEMNARE:

24 noiembrie —… Mă îndoiesc c-ar exista pe lume ţară mai bogată şi mai măreaţă în ospitalitatea sa. Astăzi a venit să mă vadă domnul conetabil şi să-mi înmâneze actele aduse de un curier regal, prin care acest prea generos monarh îmi dăruie pe vecie o locuinţă, cu toate acareturile, dintre proprietăţile particulare ale regelui. Locuinţa poartă numele de palatul Arronces şi se află în Paris, în apropierea castelului Temple.

Văzându-mă atât de mişcat de acest gest de bunăvoinţă regală, domnul duce de Montmorency m-a rugat să mă folosesc de trecerea pe care o am pe lângă Maiestatea Sa împăratul, ca să-l înduplec în ceea ce priveşte soarta ducatului Milanului. I-am promis acest lucru, căci cererea regelui Franţei este îndreptăţită, iar împăratul este dator să-şi ţină angajamentele în cei priveşte pe milanezi.

Acestea fiind zise, conetabilul m-a îmbrăţişat şi mi-a povestit că, acum douăzeci de ani, regele Francisc dăruise acest domeniu domnişoarei Agnès de Sennecour, pe care a iubit-o foarte mult. Dar nobila doamnă murise fără să lase vreun urmaş sau vreo rudă oarecare, aşa că palatul Arronces i-a revenit iar regelui, care acum mi-l dăruise mie.

Se poate ca bătrâneţea să mă fi făcut bănuitor şi morocănos. Dar ceva din povestirea conetabilului privind relaţiile dintre rege şi domnişoara de Sennecour m-a făcut să bănuiesc lucruri care m-au cutremurat. Şi în cele câteva cuvinte pe care mi le-a spus despre moartea acelei nefericite care, pare-se, s-a stins în floarea vârstei pradă

unei disperări necunoscute, mi s-a părut că desluşesc ceva sumbru şi înfricoşător…

* * *

DIN A 37-A ÎNSEMNARE:

1 Decembrie.

— Împăratul a plecat ieri, la prânz, din Brantôme spre Angoulême, pentru a lua parte la petrecerile date în cinstea lui. Eu a trebuit să rămân pentru ca, în numele său, să-i vizitez pe cei mai de vază locuitori ai acestui orăşel, care i-au făcut o primire atât de emoţionantă. Maiestatea Sa a dorit ca să dau fiecăruia câte un dar, drept amintire a trecerii sale prin aceste locuri. Astfel că ziua de 30 noiembrie era pe sfârşite când, împreună cu cei patru însoţitori ai mei, am putut să părăsesc Brantôme-ul ca să ajung escorta împăratului. Şi, curând, noaptea s-a lăsat.

Ajuns la vreo trei leghe de Brantôme, în faţa mea, cam la cincizeci de paşi, chiar la marginea drumului, se afla o casă mare, pătrată şi ale cărei ferestre de jos erau luminate. Deodată, se auzi dinăuntru un strigăt puternic…

Am aflat, mai pe urmă, că era hanul „Mila lui Dumnezeu”, o casă goală, adevărat cuib de hoţi, unde se adunau să-şi pună la cale planurile bandiţii de drumul mare care bântuiau acest frumos regat.

Descălecând şi intrând în casă, am văzut doi soldăţoi porniţi pe jaf fugind pe una din ferestre; oamenii mei s-au luat după ei, dar curând s-au întors fără ai putea prinde.

În sala luminată de o torţă cu răşină, am văzut întins pe jos, cât era de lung, un foarte tânăr gentilom, cu mâna încă încleştată pe mânerul spadei dale trase doar pe jumătate, ca şi cum n-ar fi avut timpul s-o scoată din teacă, cu pieptul străpuns de o lovitură de pumnal.

Cum încă mai respira, i-am spălat şi i-am legat rana, pentru a încerca să-i păstrez picul de viaţă ce-i mai rămăsese; şi nu fără greutate l-am cărat până la primul sat, unde am bătut la uşa unei colibe. Oamenii l-au primit cu

dragă inimă pe tânărul gentilom, l-au aşezat în pat ţi s-au grăbit să-l îngrijească.

Văzând că deschide ochii, i-am spus cine sunt. El n-a îngăimat decât lucruri de neînţeles şi de care cred că am priceput că era vorba despre un pod, după care şi-a pierdut cunoştinţa.

M-am gândit că nefericitul tânăr va muri curând; cercetându-i hainele, am văzut că fusese jefuit de toţi banii; atunci le-am dat acestor oameni de treabă doi ducaţi de aur ca să aibă grijă să fie înmormântat creştineşte, apoi, noi ne-am continuat drumul.

* * *

DIN A 43-A ÎNSEMNARE:

7 decembrie.

— Am avut marea bucurie să-l regăsesc la Poitiers pe contele Amauri de Loraydan, venit de la Luvru să mă vadă, din ordinul regelui. Acest desăvârşit gentilom va fi alături de mine până la intrarea noastră în Paris.

* * *

Ne oprim aici cu fragmentele din însemnări. Acum ştim de-ajuns despre drumul comandorului de Ulloa.

Capitolul IX Casa de pe Calea Corderie.

Chiar în ziua în care Carol Quintul a traversat Bidassoa, adică la 20 noiembrie, înspre amurg, un călăreţ venea în grabă spre Paris.

Cu pumnul proptit în şold, cu mantaua fâlfâind în vânt, purtat în trapul cadenţat al unui falnic cal roib ce-şi ridica sus copita scuturându-şi spuma de pe el, părea întruchiparea tinereţii şi a forţei, a mândriei şi a bogăţiei.

Nimeni n-ar fi bănuit drama din sufletul acestui mare senior ce se afla în pragul unei sărăcii dezonorante.

Iată ce se petrecea în gândul său: „Mâine, la amiază, trebuie să plătesc contelui de Essé opt mii, baronului de Sansac şase mii, făcând cu totul dacă nu mă-nşel, patrusprezece mii de livre pierdute pe cuvânt. Mâine, mâine la prânz! Sunt deci un om fără cuvânt ce nu-şi

plăteşte datoriile de joc şi, înainte de a fi dat afară de la curte, va trebui să mă străpung cu propria-mi sabie. Oare de ce aş aştepta până mâine…?”

Călărea semeţ, privind drept înaintea lui şi gândea: „Stai! Stai! Să mai aşteptăm! Pe toţi dracii, dacă până mâine n-o să dea norocul peste mine! Să vină! Şi, vai de cel care-mi va cădea în mână!”

Ajunse la Paris.

După ce trecu prin poarta Nesle, printre cele două turnuri mari, rotunde, se opri aruncând o privire arzătoare spre Luvru, aflat pe malul celălalt al apei şi care-şi înălţa spre cerul cenuşiu încâlceala sa de acoperişuri ascuţite şi giruete. Ajuns pe malul drept al Senei, se-ndreptă spre strada Temple, pe care o străbătu până la întretăierea cu calea Corderie. Acolo, se opri în faţa unei reşedinţe, ale cărei porţi se deschiseră de îndată.

Pătrunse în curte şi un valet în livrea se grăbi să-i ţină frâul şi scara de la şa. În timp ce descăleca, zări un lacheu purtând tunica cu floarea de crin, care-l aştepta.

— Hei! Champagne, ce doreşti de la mine? strigă gentilomul, devenit deodată surâză-tor şi plin bunăvoinţă.

Lacheul făcu trei paşi, se înclină şi spuse:

— Domnul valet de cameră al regelui informează pe senioria voastră că este aşteptată de către Maiestatea Sa, astă-seară la orele nouă.

— Ţine, Champagne.

Două piese de aur căzură în mâna întinsă şi lacheul spuse:

— Nimeni nu-l întrece în dărnicie pe contele Amauri de Loraydan.

Loraydan privea cum se îndepărtează lacheul regelui.

„I-am dat ultimii bani din pungă! Şi acest rege egoist, crud, care nici măcar n-are habar prin ce minune mai pot să apar la curtea sa! Mâine ce voi face?… Ce se va întâmpla cu mine?… Dar, poate că nu-i totul încă pierdut… Mai am o noapte înaintea mea!… Şi, mai întâi cine ştie dacă acest

mizerabil cămătar de Turquand… Încă o dată… să-ncercăm!”

Fără să mai intre în casă să se odihnească după drumul greu făcut în ziua aceea, ieşi din curte şi o apucă pe calea Corderie. La câteva sute de paşi de reşedinţa Loraydan, pe aceeaşi parte a drumului, se înălţa o locuinţă făţoasă, cunoscută sub numele de casa Turquand.

În faţa acestei case, pe partea de miazănoapte a străzii, se afla o clădire masivă, cu aspect senioral şi care avea aceea înfăţişare tăcută şi adâncită în gânduri a caselor care au de păstrat o taină… sau, poate, unele păreri de rău.

Era palatul Arronces.

Până în acea zi, când contele Loraydan avea nevoie de jupân Turquand, îl chema să vină la palatul său. Dar acum nu mai era timp de pierdut.

Venind în această casă pentru prima oară, Loraydan intră ca un senior feudal ce-şi vizitează vasalul; poftit în camera de primire, nu-şi aruncă nici măcar o privire asupra lucrurilor scumpe de care era înconjurat.

Jupân Turquand apăru şi-l salută cu tot respectul.

Acest om suferea de o boală de nevindecat, care-i mânca sufletul şi-i tortura întreaga viaţă: Jupânul Turquand voia să facă parte din nobilime.

— Domnule conte, spuse el, este o mare onoare pe care o faceţi casei mele…

— Jupâne Turquand, poţi să-mi dai nişte bani?

— Cu neputinţă, răspunse Turquand.

— Jupâne, împrumută-mi douăzeci de mii de livre…

— Cu neputinţă, spuse Turquand.

— Toţi cămătarii din Paris mi-au închis uşile. Mâine, la amiază, voi fi un om dezonorat şi mă voi omorî. Jupâne, împrumută-mi cincisprezece mii de livre…

— Cu neputinţă, zise Turquand.

— Jupâne Turquand, mă ucizi. Sângele meu va cădea asupra dumitale.

— Senior conte, împliniţi-mi ceea că v-am cerut de două ori până acum, făceţi-mi această imensă favoare şi eu vă las să luaţi câţi bani doriţi din cuferele mele…

— Ce mi-aţi cerut? îi răspunse marele senior ştergându-şi fruntea lac de sudoare. Ah! Mi-amintesc: să mă căsătoresc cu fata dumneavoastră!… E prea scump, jupâne şi camăta e puţin cam mare… Loraydan nu se poate însura cu fata unui cămătar.

Torquand tresări şi-i spuse cu o mândrie stăpânită:

— Fata unui meşter aurar vestit în Paris!… Domnule conte, acum patru ani când m-aţi chemat pentru prima oară, am acceptat fără nici o discuţie preţuirea pe care aţi făcut-o privind palatul dumneavoastră şi mobilele sale: trei sute de mii de livre. Or, ce eraţi atunci dumneavoastră pentru mine? O speranţă: o visam pe fata mea contesă, mi-o închipuiam la rangul la care o îndreptăţesc mintea şi inima sa. Ce vis! Şi dumneavoastră, seniore, îl spulberaţi…

— Da! Să nu mai speri niciodată aşa ceva!

— Nu mai sper!… dar ce veţi deveni dumneavoastră, atunci? Ca şi domnii de Maugency, de Essé, de Sansac şi alţii: un om care cere împrumut. În sume diferite, eu v-am dat până acum patru sute de mii de livre…

— Patru sute de mii! strigă Loraydan, cu gândul de a-l insulta. Cum? Vreau să ştiu!

Turquand sună dintr-un clopoţel. O tânără fată apăru în pragul unei uşi.

— Pe fundul agheasmatarului meu, vei găsi cheia de la sertarul secret, îi spuse scurt aurarul. În sertar se află un caiet legat. Adu-mi-l imediat. Senioria voastră va crede, cel puţin, în nobilele sale semnături!

Două minute de tăcere; tânăra fată apăru din nou şi înainta spre masa lângă care erau aşezaţi cei doi bărbaţi. Atunci, contele Loraydan ridică capul şi o văzu.

Şi întregul univers parcă se întrupase în această gingaşă făptură blondă, în ai cărei ochi albaştri părea că se

oglindeşte cerul dimineţii… Se ridică, uluit şi se-nclină adânc, fără să-şi dea seama, ca şi cum s-ar fi închinat…

Jupânul Turquand tresări şi, cu o voce care-i tremura uşor, o prezentă:

— Fiica mea, Bérengère…

Capitolul X Amauri şi Bérengère.

Iată, în câteva cuvinte, povestea acestei fete: de şase luni, ea îl iubeşte pe Amauri de Loraydan… Într-o zi, regele a trecut, împreună cu strălucitoarea sa suită, pe strada Temple şi atunci ea l-a văzut pe conte. A fost de-ajuns. Apoi, întâmplarea i l-a mai scos de două ori în cale. Îl iubeşte în taină, ştiind distanţa ce o separă de puternicul senior.

Fulgerătoare a fost această dragoste curată… Fulgerătoare a fost şi pasiunea contelui.

Fusese ora patru când intrase în casa Turquand şi băteau şapte ceasuri pe când contele o părăsea spunându-şi în gând: „E lucru hotărât! Aşa mi-a fost scris, ca Bérengère să fie soţia mea. Şi ce importanţă are ce se va vorbi pe socoteala noastră? Câtă bucurie şi fericire! Cum am putut să trăiesc până astăzi, fără ea?”

Cuibărită în braţele tatălui ei, Bérengère plângea încetişor.

— Oare nu visez? E adevărat? Mă iubeşte? Voi fi cu adevărat soţia lui? A spus-o chiar el?

Loraydan păşea încet pe calea Corderie îndepărtându-se spre casă. Era un drum pe care-l făceai în zece minute, însă lui i-a trebuit mai mult de un ceas… Însufleţirea i se potolea… mintea lui se frământa: „Două milioane! Tuiquand a scris şi a semnat: Bérengère va avea, ca zestre, două milioane! Pentru început, mâine voi avea o sută de mii de livre de aur! Ce armă, în mâinile mele! Dar dacă voi fi obligat să părăsesc curtea? Pe toţi dracii! Parcă şi-l aud pe acest pungaş de rege spunându-mi rânjind că Luvrul nu-i un adăpost pentru fetele cămătarilor…!”

Într-un târziu, ajunse în dreptul porţii sale. S-a judecat cu asprime şi discuţia – cu el însuşi – a fost aprinsă. Gândul său

a străbătui cele mai încâlcite căi, dar acum, se hotărâse… găsise rezolvarea.

„Să renunţ la ea? Niciodată! O iubesc! Numai la ideea că s-ar putea s-o pierd, mintea-mi o la razna… O vreau şi o voi avea… Ea va trebui să fie prea iubita şi onorata mea stăpână, datorită zestrei sale…!”

O ultimă ezitare şi se hotărî: „Voi avea această fată şi milioanele ei! Însă ei nu vor avea ilustrul nume de Loraydan, la care, râvnesc atât ea cât şi cămătarul de taică-su…!”

Capitolul XI Regele!

Intrând în curte, contele de Loraydan îşi chemă valetul, care veni în fugă:

— Brisard, mâine dimineaţă te vei duce la meşterul Turquand şi-l vei ajuta pe servitorul său să aducă aici zece saci. Să fii înarmat: fiecare sac va avea în el zece mii de livre de aur…

Brisard se înclină cu obişnuita-i nepăsare.

— Tocmai au sosit doi gentilomi şi-l aşteaptă pe domnul conte în sala armelor.

— Cine sunt? întrebă Loraydan. „Sansac şi Essé, se gândi. Sunt tare grăbiţi, dragii de ei! Demni servitori ai acestui rege destrăbălat!”

— Sunt domnii de Maugency şi regele, răspunse liniştit Brisard.

— Regele…!

Şi marele senior o luă la fugă, dând buzna în sala unde se afla stăpânul său, având întipărite pe faţă toate semnele plăcerii neaşteptate, bucuriei, fericirii, dragostei, devotamentului. Se repezi spre Francisc I aşezat într-un jilţ mare având pe el blazonul familiei, se-nclină adânc şi, furat de emoţia ce-l stăpânea şi care-l făcea să uite de orice fel de etichetă, se bâlbâi:

— Oh! Sire!… Oh! Sire!… Niciodată nu-mi voi ierta că n-am fost aici!… Iertare! Iertare! Am avat îndrăzneala să vorbesc fără a fi întrebat de către regele meu…!

— Ei! spuse vesel Francisc I, nu înţelegi că aici nu se află nici un rege?… Şi apoi, oare nu eşti la tine acasă?

— La dumneavoastră, Sire, mă aflu la dumneavoastră, căci tot ce este aici vă aparţine…

— Hai, bine… dă-i bineţe lui Maugency şi după aceea îmi vei povesti călătoria ta.

Loraydan îl îmbrăţişă pe Maugency, un gentilom cu o înfăţişare distinsă, care primi cu destulă răceală dovezile de prietenie ale contelui.

— În fine! Ce-ai făcut de la plecarea ta?

— Sire, începu Loraydan, aşa după cum Maiestatea Voastră mi-a făcut onoarea să-mi poruncească, am însoţit până la Angoulême, pe prinţ şi pe conetabil, apropiindu-mă de persoana domnului de Ulloa. La Angoulême, l-am părăsit pe seniorul spaniol care, împreună cu escorta prinţilor, şi-a continuat drumul spre Bidassoa. După instrucţiunile primite de la Maiestatea Voastră, am făcut tot ce-am putut pentru a câştiga încrederea şi chiar afecţiunea domnului comandor de Ulloa.

— Ai reuşit? întrebă plin de interes Francisc I.

— Mai presus decât speram, Sire. În aşa măsură, încât mi-a propus să mă stabilesc în garnizoana sa din Sevilla. Am profitat de preţuirea pe care mi-o arăta, pentru a încerca să-l hotărăsc pe domnul de Ulloa să intervină pe lângă Maiestatea Sa regele spaniolilor în sensul în care mi-aţi spus.

— Ai tratat problema Milanului?

— Da, Sire. În fiecare zi i-am vorbit comandorului de marea dorinţă a Maiestăţii Voastre de a reintra în stăpânirea acestui ducat. Domnul de Ulloa nu mi-a dat decât nişte asigurări, în mare, fără să discute ceva concret. M-a copleşit cu dovezi de afecţiune, dar nu mi-a făgăduit nimic precis…

Regele se ridică şi începu să se plimbe frământat prin încăpere.

— I-am dăruit palatul Arronces, i-am trimis şi scrisorile de danie. Voi face şi mai mult pentru el, dacă ar voi să-i vorbească împăratului cu hotărârea necesară. Trebuie să-l determini să facă acest lucru, Loraydan, trebuie ştiu câtă înrâurire are asupra lui Carol! Dacă vrea, cu adevărat, Milanul îmi va reveni. Ce! N-ai putut să-i smulgi nici un cuvânt?

— Sire, mi-aţi ordonat să nu merg mai departe de Angoulême. Cred că dacă aş mai fi rămas încă opt zile pe lângă domnul de Ulloa, reuşeam să-l fac să se hotărască.

— Du-te după el! Vorbeşte-i! Promite-i tot ce va cere! Aprob de pe acum. Trebuie ca împăratul să fie pregătit să-mi redea Milanul atunci când va sosi la Paris!

— Dacă aceasta este dorinţa Maiestăţii Voastre, voi pleca mâine dimineaţă.

— Nu! Odihneşte-te trei zile. Dar nu mai mult. Apoi vei pleca la Poitiers, unde vei aştepta sosirea împăratului. De la Poitiers şi până la Paris vei avea tot timpul să termini treaba începută. Şi gândeşte-te… eu nu ţi-am dat niciodată nimic pentru că te ştiu bogat…

— Sire, averea mea nu trece de două milioane!… Dar îmi este de-ajuns şi nu cer altceva Maiestăţii Voastre decât cinstea de a o slujii…

— Da, îţi ştiu devotamentul şi dezinteresul. Două milioane! Te ştiam bogat, dar nu în asemenea măsură. În fine! N-are importanţă! Loraydan, dacă reuşeşti, îţi voi da, la curte, slujba pe care o vei cere, oricât de însemnată ar fi ea…

Contele de Loraydan se înclină atât în chip de mulţumire, cât şi ca să-şi ascundă bucuria nemăsurată ce-l cuprinsese.

— Deci, continuă Francisc I, în trei zile vei pleca; aştepţi la Poitiers, şi-ţi vei desăvârşi opera de convingere a acestui bătrân nebun… Dar am vorbit destul despre nimicuri. E timpul să ne gândim la unul dintre cele mai serioase lucruri… la desfătare! Vă iau pe amândoi.

— Unde mergem, Sire?

— Aici, aproape. Mai întâi trecem pe la palatul Arronces. De când l-am dăruit comandorului de Ulloa, nu ştiu de ce, mă încearcă dorinţa de a-l revedea… Am lăsat acolo o parte din tinereţea mea… erai şi tu, Maugency… Îţi aminteşti?

— Da, Sire. Aici a murit sărmana Agnès de Sennecour…

— Să mergem! îl întrerupse, brusc, regele.

„Palatul Arronces! se gândi Loraydan. Voi vedea casa în care doarme Bérengère…!”

Cei trei gentilomi părăsiră reşedinţa Loraydan.

Pe când se apropiau de palatul Arronces, zăriră doi oameni ce stăteau nemişcaţi.

— Două haimanale! spuse contele Loraydan.

— Nu, îi răspunse Maugency, care avea o vedere pătrunzătoare, sunt doi gentilomi. Unul dintre ei, după înfăţişare pare să fie tânăr, celălalt poate avea vârsta mea.

— Ce fac acolo? îşi zicea înfuriat Loraydan. Am priceput. Unul din aceşti nenorociţi este tânăr şi a venit pentru Bérengère. Pe toţi dracii! Cine ştie dacă… Hei, domnilor!… strigă el.

Cei doi necunoscuţi tresăriră.

— Ce doriţi, domnilor? întrebă cel mai în vârstă.

— Să plecaţi! răspunse Loraydan.

— Şi pentru ce?

— Pentru că ne stânjeniţi!

— Loraydan! Loraydan! murmură Maugency.

— Ei, nu vezi că avem de-a face cu doi tâlhari de noapte!

— Ce-aţi spus? întrebă o voce aspră.

Şi cel mai tânăr dintre necunoscuţi se-nfipse în faţa lui Loraydan.

— Eu zic că unor indivizi de speţa voastră…

Nu termină ce începuse să spună. Mâna tânărului se ridică şi palma răsună pe obraz. În aceeaşi clipă, săbiile ieşiră din teci, Loraydan spumegând de ruşine şi furie, celălalt liniştit, concentrat, gata să contraatace… Maugency, cu un gest, îndepărtă armele, aşezându-se între cei doi adversari:

— Conte, iau asupră-mi jumătate din jignirea adusă, dar mi-ar plăcea să văd la lumina soarelui sângele pe care-l voi face să curgă. Dacă aceşti domni ne vor spune cine sunt, atunci mâine dimineaţă, chiar în acest loc…

— Da! Da! Mâine de dimineaţă! La lumina zilei, strigă Loraydan.

Regele se dăduse înapoi fi asista nepăsător la cele ce se petreceau. Maugency continuă, cu siguranţă în glas:

— Domnilor, eu sunt baronul Roland de Maugency, iar dânsul este contele Amauri de Loraydan. Şi dumneavoastră, cine sunteţi?

— Numele meu este Philippe de Ponthus, spuse cel mai în vârstă dintre necunoscuţi şi acesta-i fiul meu, Clother, senior de Ponthus.

— Ponthus? tresări Maugency.

— Ponthus. Eu vă cunosc, Maugency. Şi dumneavoastră mă cunoaşteţi. Odinioară, ne-am întâlnit aici, cu treburi diferite pe lângă cea care avea să moară în acest palat. Se pare că soarta noastră este să ne luptăm iarăşi în împrejurimile palatului Arronces…

— Domnule de Ponthus, să lăsăm trecutul. Vă cunosc ca pe un loial gentilom şi-mi va fi de-ajuns cuvântul dumneavoastră că mâine dimineaţă ne întâlnim în faţa acestui grilaj.

— Primim!… Vom fi aici, la ora opt dimineaţa… Sunteţi de acord?

— Ora-i foarte potrivită. Eu vă voi avea ca adversar pe dumneavoastră şi prietenul meu Loraydan va avea onoarea să lupte cu domnul fiul dumneavoastră. Vom lupta, nu-i aşa, cu sabia şi pumnalul?{4}

— Perfect. Bună seara, domnilor şi pe mâine dimineaţă la ora opt!

Philippe şi Clother de Ponthus, după ce-au salutat, plecară. Curând, se pierdură în noapte, Loraydan mormăia ocări. Gânditor, Roland de Maugency îşi plecă fruntea.

— Nu ştiam, murmură el, nu ştiam că Philippe de Ponthus are un fiu…?

— Asta da întâlnire, spuse Francis I râzând. Nu-i oare acel Ponthus care, într-o zi, în spatele acestui palat…

— Da, Sire… A fost o dublă lovitură. Ne-am atins şi am căzut amândoi odată. Au trecut de atunci douăzeci de ani, continuă Maugency, gânditor. Era chiar în ajunul morţii lui Agnès de Sennecour…

Loraydan, întors cu faţa spre casa Turquand, pe care o privea cu înflăcărare şi de care se apropia încet, nu dădea atenţie acestor cuvinte şi chiar nici nu le auzea măcar. Regele stătea lângă grilaj şi rostea cu o voce tulburată de emoţie:

— Iată, deci, palatul Arronces!… Locuinţă binecuvântată, cât de plăcute au fost orele petrecute sub acoperişul tău!… Te privesc, bătrâne palat, cu aceeaşi ochi de altădată şi nu văd decât o arătare albă, care-mi spune: „Sire, m-aţi înşelat şi eu mor!”

— Ultimele cuvinte ale lui Agnès! murmură Maugency.

Fruncisc I îşi sprijini fruntea-i arzândă de fierul grilajului şi vorbi încet:

— Poate pentru că moartea lui Agnès a ucis două fiinţe… pe ea… şi pe copilul pe care-l purta la sânul ei…

„Acest copil trebuia să se nască… în mai puţin de o lună… Cu câtă nerăbdare aşteptam venirea lui!… Fată sau băiat, l-aş fi iubit… îl iubeam deja!… i-aş fi hărăzit o soartă regească, l-aş fi adus în preajma tronului… şi Agnès mi-ar fi iertat minciuna… Ce zi îngrozitoare a fost aceea în care am venit s-o văd după ce-am lipsit cincisprezece zile… Ea era întinsă pe pat, pe moarte… Şi mi-a spus că ştia unde am fost… „m-aţi înşelat şi eu mor!” A doua zi, nu mai era în viaţă!… Luase cu ea în mormânt şi pe acest copil pe care l-aş fi iubit atât de mult!” „Oare cine îmi trimite gândul acesta ciudat, îşi spunea Maugency, albindu-se la faţă. Ce dovedeşte că acest copil n-a venit pe lume înainte de

moartea mamei sale!… Trebuie ca mâine, cel târziu, să-i vorbesc regelui despre acest lucru…!”

— Nu ştiam că Ponthus are un fiu!… repetă el pentru a treia oară.

Regele era, acum, cu faţa spre casa Turquand.

Loraydan se apropie de el.

— Dragii mei prieteni, continuă Francisc I, trandafirii cresc pe morminte, viaţa triumfă asupra morţii!… Iubesc! Iubesc cum n-am iubit niciodată. Prieteni, dragii mei prieteni, când veţi vedea această gingaşă frumuseţe, plină de farmec feciorelnic şi de sfiiciune, veţi înţelege de ce i-am dăruit inima mea celei ce doarme acolo… în casa asta…

Loraydan se clătină cuprins de ameţeală şi abia putu scoate câteva cuvinte, bâlbâindu-se:

— În care, Sire?… În această casă?… În casa Turquand…?

— Da, răspunse Francisc I, cu o voce pătimaşă. E acolo… Se numeşte Bérengére… Pentru a o cuceri, am un plan de luptă. Îl vom pune în aplicare la întoarcerea ta de la Poitiers, Loraydan.

— La întoarcerea mea! spuse contele fără să-şi dea seama ce spune.

— Da. Pentru treburi de dragoste, îmi trebuie ca mintea să nu-mi fie preocupată de altceva. Aşa că voi aştepta întoarcerea ta. Am câştigat-o de partea mea pe femeia care veghează asupra acestui înger. Mai există şi un moşneag de tată; o vom scoate la capăt şi cu el. Vom fi cinci: eu, voi doi, Sansac şi Essé. Până atunci, Bérengére mă va fi băgat în seamă, văzându-mă cum mă plimb pe acest drum şi, fără îndoială, îi voi putea vorbi… Ea, poate că mă va iubi…

Loraydan izbucni în râs: era de spaimă…

— Poate că ea vă va iubi… dar… dacă nu vă iubeşte?

— Eu o iubesc! E destul. Dacă mă iubeşte, mă va urma de bunăvoie.

Loraydan simţea cum îşi pierde minţile.

— Şi dacă ea nu vă iubeşte?

— Ei bine, o voi răpi! Şi sunt sigur că voi reuşi, pentru că mă vei ajuta, Loraydan…!

Capitolul XII Ultimele cuvinte ale lui Philippe de Ponthus.

A doua zi dimineaţă, la ora stabilită, Roland de Maugency şi Amauri de Loraydan stăteau în faţa grilajului palatului Arronces şi îi văzură venind pe Philippe şi Clother de Ponthus – tatăl şi fiul. Nici o asemănare fizică nu părea să-i înrudească… dar trăsăturile moştenite prezintă, uneori, destule ciudăţenii…!

Cei patru adversari se salutară.

Maugency şi Loraydan se uitau la Clother de Ponthus cu aceeaşi privire plină de întrebări.

„Trebuie chiar astăzi, peste un ceas, trebuie să-i vorbesc regelui despre acest tânăr!” se gândea Maugency, care părea încremenit.

„Cât e de frumos”, îşi zise Loraydan cu strângere de inimă.

— Domnilor, spuse cu o voce schimbată, vă rog să-mi acordaţi un răgaz de zece minute.

— Ce-nseamnă asta, Loraydan? întrebă Maugency.

— Înseamnă, tună Loraydan (şi privirea lui încărcată de ură îl ţintea pe Clother de Ponthus), că înainte de a mă bate cu acest domn, trebuie să mă duc până acolo!… în casa asta!… trebuie să vorbesc cu fata lui Turquand!

Zicând acestea, se năpusti spre poartă, bătând cu putere în ea.

Amauri de Loraydan pătrunse în casă şi se faţă în faţă cu însuşi Turquand.

— Jupâne, îi spuse Loraydan, mă voi bate…

— Am văzut şi am priceput totul. Luptaţi-vă, domnule conte, căci dumneavoastră purtaţi sabie. Dar pot să vă întreb pentru ce…

— Am să-l omor pe acest tânăr gentilom pe care-l vedeţi acolo, pentru că a venit să dea târcoale casei mele… în jurul fiicei dumneavoastră, jupâne!

— Îl văd pentru prima oară, răspunse liniştit Turquand. Dar dacă Bérengère o vrea, bine faceţi că-l ucideţi. Vă daţi

seama: e singurul mijloc de a înlătura ruşinea şi durerea. Nu şovăiţi!

— Şi dacă acest necunoscut este o persoană importantă? scrâşni Loraydan

— Vă voi spune: ucideţi-l!

— Şi dacă este un prinţ de sânge?

— Vă voi spune: ucideţi-l!

— Şi dacă este regele? Regele! Regele!

— Vă voi spune: ucideţi-l! Şi dacă veţi fi atât de laş încât veţi şovăi, îl voi omorî eu însumi!

Loraydan izbucni în hohote de râs.

— Vă spun că regele v-a văzut fata! O vrea! Nu pricepeţi lucrul ăsta? Regele! Regele dă târcoale casei voastre! Regele! Corupătorul! Trădătorul!

— Ştiu! spuse Turquand, liniştit în continuare.

— O ştiţi! Şi mai ştiţi că deja a cumpărat-o pe femeia care are grijă de fata voastră?

— Ştiu! zise Turquand, la fel de liniştit. Din ordinul meu, doamna Métarde a primit cadourile regelui… Vă spun că veghez!… Eu sunt cel care are grijă!

— Dar… n-aţi face mai bine să vă mutaţi?

— Nu. Această casă a fost clădită după planurile mele şi le-am făcut în aşa fel, încât, la nevoie, să mă pot apăra. Credeţi-mă: atât cât trăiesc, Bérengère nu trebuie să se teamă de nimic… nici de rege… nici de oricine altcineva în lumea asta!

Se făcu tăcere. Apoi meşterul aurar întrebă cu o voce voioasă:

— Cei zece saci au ajuns, în bună regulă, la dumneavoastră?

— Jupâne Turquand, grăi Loraydan, aş vrea să vorbesc cu Bérengère…

S-ar fi spus că n-auzise ce fusese întrebat… şi chiar aşa era… Meşterul aurar deschise o uşă şi dădu un ordin. Câteva minute mai târziu, Bérengère pătrunse în încăpere,

cu un mers atât de plin de graţie, încât Loraydan se simţi străbătut de fiorii dragostei.

— Bérengère, îi spuse, am să mă lupt cu omul acela pe care-l vezi acolo… lângă grilaj… cel îmbrăcat cu pelerina de catifea cenuşie… Uite! Uite! Ridică ochii spre dumneata!

— Să vă bateţi! spuse Bérengère, albindu-se la faţă.

— Să mă lupt! repetă Loraydan. Şi să-l ucid! Îl cunoşti pe acest om? Spune! Îl cunoşti?

— L-am mai văzut pe aici…, şopti Bérengère.

Nu era decât un sărman adevăr: o singură dată îl văzuse pe Clother de Ponthus, în faţa grilajului…!

— Eram sigur! scrâşni Loraydan.

— Să vă bateţi! murmură Bérengère, albă ca petalele de crin.

„Tremură pentru soarta lui!”

— Mă lupt, şi, dacă pot, îl omor! Îi răspunse.

Salutându-l cu un gest scurt pe meşterul aurar, Loraydan se repezi afară. Suferinţa de nesuportat a geloziei îi măcina creierii, făcându-l să strige: „Se iubesc! Pe Dumnezeul meu, o ştiam prea bine! Şi eu, care, poate încă mai şovăiam! Nu, nu, frumoaso! Acest nume de Loraydan, făcut faimos prin atâţia eroi, nu-l vei purta! Şi eu. eu. te voi avea!”

Ajuns la grupul celor trei gentilomi, îl văzu pe Maugency deschizând portiţa grilajului.

— Ce faci? îi spuse. Să ne batem aici!

Maugency ridică din umeri.

— Regele mi-a trimis această cheie. E un ordin, lupta va avea loc înăuntru. Destul cu prostiile, Loraydan! Poartă-te ca un gentilom sau te părăsesc!

Intrară şi se îndreptară spre palatul Arronces, care părea că-i priveşte venind, cu o întunecată şi misterioasă curiozitate. Îi dădură ocol şi se opriră sub două ferestre la fel, care mai mult uneau decât despărţeau o zveltă şi elegantă fereastră în chip de cruce. Asupra vitraliilor acesteia, încadrate în plumb, părând că alcătuiesc

arabescuri, Philippe de Ponthus şi Roland de Maugency îndreptară aceeaşi privire gânditoare.

— Capela palatului Arronces, spuse Maugency cu o voce ciudată.

— Aici se odihneşte Agnès de Sennecour, adăugă Philippe de Ponthus, ca un ecou al unor amintiri de demult.

— Să scoatem spadele! îi întrerupse Loraydan.

Cele patru săbii străluciră sub razele palidului soare de iarnă ce se ridica deasupra Parisului.

— Domnule de Maugency, spuse Philippe de Ponthus în timp ce încerca o lovitură directă, vreţi să-mi spuneţi de ce n-aţi încetat să cercetaţi faţa fiului meu?

— Domnule de Ponthus, răspunse Maugency care tocmai parase lovitura, daţi-mi voie să vă spun că nu ştiam că aveţi un fiu!… de vârsta aceasta… Şi cu o asemenea figură…!

Fără să-şi dea seama, Philippe de Ponthus întoarse capul spre fiul său… şi îl văzu tocmai când punea piciorul pe sabia lui Loraydan, căzută la pământ… Surâse, îl salută pe Maugency şi-i spuse vesel:

— Aţi văzut? Prietenul dumneavoastră este dezarmat!… E neîndoios că nu ştiţi şi faptul că fiul meu n-are pereche în a face să-i sară din mână sabia adversarului!

Amauri de Loraydan răcnea:

— Dezarmat! Dezonorat!

— Dezarmat, da. Dezonorat, nu! spuse Clother, cu o sinceră politeţe.

— Termină-mă! Ucide-mă…!

— Ridicaţi-vă spada!

Loraydan, nervos, îşi ridică de jos sabia, biciui cu ea aerul şi se aşează în gardă. Lama săbiei sale se lovea de cea a lui Clother, în mişcări repezi, şi, deodată, scoţând o înjurătură, se aruncă în atac. În aceeaşi clipă, spada lui Clother îi lovi mâna ca o lovitură de bici, lăsând o lungă dâră roşie… Degetele se descleştară… şi, încă o dată, scăpă sabia din mână…

— Aş putea să vă omor, spuse Clother, dar…

Dar, chiar atunci, în spatele lui se auzi un suspin adânc, urmat de două horcăieli. Tresări, se-ntoarse… şi se repezi către Philippe de Ponthus care se prăbuşea lungă Maugency deja căzut, cu o privire sticloasă, amândoi având piepturile străpunse… era aceeaşi dublă lovitură care, odinioară, îi doborâse pe cei doi, chiar în acest loc. Numai că, de această dată, lovitura era mortală.

Loraydan se aplecă asupra lui Maugency dar acesta nu mai avea nevoie de nici un ajutor. Sărmane Maugency, nu vei mai putea să-i spui regelui Francisc ce gânduri ciudate ţi s-au stârnit în minte atunci când priveai cu atâta băgare de seamă chipul lui Clother de Ponthus!

Clother îngenunche şi, cu mâini care-i tremurau, săltă de jos capul părintelui său, murmurând:

— Domnule… domnule… sunteţi grav rănit? Vorbiţi-mi… priviţi-mă…

Philippe de Ponthus deschise ochii şi-şi privi fiul cu multă dragoste.

— Trebuie, îngăimă cu greutate, să mă duci acasă… repede!… Am să-ţi vorbesc!… şi, pe legea mea… simt că mă duc…!

Clother se ridică, alb la faţă. Un tremur uşor îi frământa buzele.

— Domnule, îi spuse lui Loraydan, vreţi să aveţi grijă de răniţi în timp ce eu…

Loraydan făcu un gest vag de învoire. Clother porni în goană.

După un sfert de oră, două litiere pătrundeau în palatul Arronces. Clother îl căută cu privirea pe adversarul său, dar nu-l mai văzu. Loraydan dispăruse…

Clother aşează mortul într-una din litiere şi apoi, luându-şi tatăl în braţe, îl culcă în cealaltă.

— Care din voi ştie unde locuieşte acest gentilom? îi întrebă pe oamenii pe care-i adusese, arătând spre corpul lui Maugency.

— Domnul de Maugency îşi are palatul pe la mijlocul străzii Saint-Honoré, îi îndrumă Philippe de Ponthus.

Cele două litiere porniră şi, în strada Temple, se despărţiră, cea care ducea trupul lui Maugency îşi continuă calea spre Sena, iar cea în care se afla Ponthus se-ndreptă spre strada Saint-Denis.

Acolo, aproape peste drum de hanul Ghicitoarei, cei doi Ponthus stăteau într-o casă veche, la primul etaj, unde ocupau un destul de modest apartament de cinci camere şi un fel de vestibul. Clother de Ponthus luă rănitul în braţele-i nervoase şi urcă astfel cu el, puternic şi plin de afecţiune, precum Enea, în timpurile eroice, l-a purtat în Anchise, tatăl său. Îl întinse pe pat şi-i spuse femeii care se-ngrijea de gospodăria lor să se repeadă după un chirurg.

— Fără chirurg! surâse Philippe. Închide uşa şi ascultă!

— Mai întâi vă îngrijesc şi după aceea vă ascult!

— Ascultă-mă întâi! Supune-te ultimei mele porunci.

Philippe fu surprins de slăbiciune, o spumă înroşită de sânge îi apăru pe buze şi deodată, văzu moartea aşezată la căpătâiul său; deschise braţele şi mai avu puterea să-şi îmbrăţişeze fiul, murmurând:

— Mă duc… adio, Ponthus!… Aş fi vrut să-ţi spun… Când vei şti adevărul, fugi, fiul meu, iubitul meu fiu, departe de Paris, de Franţa… Inimi cum este a ta pot oriunde să lupte şi să-şi cucerească fericirea… o sabie ca a ta este preţuită peste tot… Prea târziu!… Totuşi, ascultă-mi ultima dorinţă… o vei îndeplini…?

— Cum se poate să vă îndoiţi, domnule…!

— Ei bine, de cum voi înceta să mai exist, du-te la castelul meu de la Ponthus, de lângă Brantôme… Acolo vei găsi ceea ce aveam să-ţi spun… pentru că ieri ai împlinit douăzeci şi unu de ani… şi pentru că, astăzi, moartea mi-a poruncit să-ţi vorbesc… Acolo… în sala urmelor… panoplia… sabia din mijloc… mânerul este gol… NU uita… adio… adio… nu uita sabia de la Ponthus…

Şi îşi dădu sufletul…

Capitolul XIII Sabia de la Ponthus.

A doua zi după înmormântarea tatălui său, Clother de Ponthus, ascultând de ultima-i dorinţă, încalecă de cum se lumină şi luă drumul spre Brantôme, căci domeniul Ponthus se afla în împrejurimile acestui oraş.

Clother se simţea teribil de mâhnit; din când în când, o lacrimă îi picura, fierbinte, pe obraz… îşi plângea tatăl… Era încercat de prima mare durere a vieţii sale.

Amauri de Loraydan era unul dintre acele fiare sălbatice care, dintotdeauna, au bântuit lumea. Clother era un sentimental.

Călărea fără să bage de seamă că la o oarecare depărtare în urma lui venea Amauri de Loraydan, ce se afla în drum spre Poitiers, unde, aşa după cum îi ordonase regele, trebuia să-l aştepte pe comandorul de Ulloa. Nu era urmarea nici unei gândiri faptul că Loraydan părăsise Parisul în acelaşi timp şi prin aceeaşi poartă cu Clother: întâmplarea potrivise astfel lucrurile… cum se întâmplă de atâtea ori! După instrucţiunile primite, Loraydan trebuia să se oprească la Poitiers şi să-l aştepte pe Carol Quintul… dar el nu se opri.

Pentru ce? Pentru ce îl urma pe Clother? N-ar fi fost în stare s-o spună. N-avea nici un plan… Numai ura îl împingea să meargă mai departe. În dimineaţa zilei de 30 noiembrie, Clother zări Ponthus-ul şi, părăsind drumul mare, se îndreptă spre castel. Loraydan se aşeză la pândă după o movilă de pământ şi se uita, cu o privire întunecată, după Clother care mergea, în trapul calului, pe drumul ce ducea la Ponthus.

„Unde se duce? Oare a părăsit pentru totdeauna Parisul? Acest lucru i-ar salva viaţa…”

Într-un târziu, Clother nu se mai văzu şi Loraydan scoase un suspin adânc, căzând pe gânduri dacă s-apuce şi el pe acel drum. Dar, pentru ce? Nici vorbă despre o nouă provocare la duel… Căzu într-un soi de visuri în care tot felul de planuri se clădeau şi se dărâmau de la sine…

— Fireşte că pentru o mie de livre noi putem să-l aşteptăm la un colţ de drum pe frumosul călăreţ care tocmai a trecut…

— Cinstit vorbind, ar fi aproape pe degeaba. Eu aş cere două mii de livre, pentru că suntem doi.

— Nu, nu Ban-Frumos, ar fi prea mult. Ţi-am spus întotdeauna că eşti prea lacom.

— Şi eu, Jean-Uşiţă, te-am dojenit mereu pentru dărnicia ta care ne va aduce în sapă de lemn…

La primul cuvânt al ciudatei conversaţii şi care spărsese liniştea adâncă ce domnea în jur, contele de Loraydan avu o tresărire puternică, întocmai ca un răufăcător prins asupra faptului. Înţelese, pe dată, că fiinţele ce-şi vorbeau astfel trebuie că citiseră pe chipul său ura ce i-o purta lui Clother.

Luându-şi un aer nepăsător, întoarse uşor capul şi la zece paşi de el, într-o groapă, pe jumătate ascunşi de mărăcini, văzu doi oameni aşezaţi faţă în faţă, două haimanale. Cu seriozitate, continuau să discute dacă uciderea putea valora mai mult sau mai puţin de o mie de livre şi, la un moment dat, tăcură.

— Spune-mi, prietene, zise Loraydan, ce castel este acela ale cărui două turnuri le zăresc?

Cel care se numea Jean-Uşiţă păru că abia acum îl vede pe conte.

— Monseniore, îi răspunse, este Ponthus, domeniul lui Philippe de Ponthus…

„Domeniul Ponthus! tresări Loraydan. Deci pentru a veni la moşia sa, a părăsit Parisul…?”

— Cine-i acest Philippe de Ponthus? întrebă el cu o voce nepăsătoare.

— Un respectabil senior, despre care se spune că a avut necazuri. Aproape că n-a mai fost văzut la Ponthus. În ultimii doi ani, nu a venit decât de trei ori şi, de fiecare dată, însoţit de fiul său… Astăzi, fiul vine singur… Aş vrea să ştiu de ce…

— Fiul?… Care fiu…?

— Acel gentilom care a trecut adineaori pe drum. Cum, nu l-aţi văzut?… Se vorbeşte că-i un viteaz… Dar, eu ştiu dintre cei măi viteji care, dacă a trebuit…

— O mie două sute livre, nici un ban mai puţin! hotărî Ban-Frumos cu un soi de nevinovăţie înspăimântătoare.

Un val de căldură îl năpădi pe Loraydan, apoi îşi strânse pelerina în jurul lui, cuprins de friguri… Era la prima sa crimă.

— Cum veţi proceda?

— Asta ne priveşte, răspunse Jean-Uşiţă.

— Când?

— În cel mult trei zile!

Nu mai schimbară nici o vorbă. Loraydan se ridică, livid la faţă. Totul era aranjat. Pusese la cale crima… La un semn al lui Loraydan, Jean-Uşiţă întinse tichia, în care contele lăsă să cadă banii care, cu o iuţeală nemaipomenită, dispărură, nimeni neputând să spună unde, în afară de Ban-Frumos ce supraveghea operaţiunea cu un ochi imposibil de înşelat.

Loraydan închise buzunarele de la şa şi, fără să mai arunce vreo privire spre cele două puşlamale, încălecă şi porni înapoi, la pas, pe drumul pe care venise urmărindu-l pe Clother de Ponthus…

Se întorcea la Poitiers… călător liniştit, bun gentilom care se duce să execute, cu toată credinţa, ordinele regelui său…

Clother de Ponthus sosise la castel. Un om îi luă calul şi-l duse în grajd, după care se întoarse lângă Clother. Acesta, căzut pe gânduri, nu se mişcase din loc; îl întrebă:

— Fără îndoială că seniorul de Ponthus s-a oprit undeva, pe drum… Când va sosi?

— Nu, Agénor, tatăl meu nu va mai veni… tatăl meu nu va mai veni niciodată la Ponthus…

— Deci, seniorul de Ponthus este mort…

— Da, spuse Clother. Mort cu sabia în mână. A murit ca un viteaz. Acest suflet curajos şi tandru nu mai există… şi eu am rămas singur pe lume…

Agénor, cu capul plecat ascultă tristele cuvinte. Cu siguranţă că în sinea lui rostea o rugăciune şi, după ce făcu semnul crucii, îi spuse:

— Clother, senior de Ponthus, mă-nchin ţie şi-ţi făgăduiesc credinţă… Dar, chiar acum, trebuie să îndeplinesc porunca, atât de des repetată a monseniorului Philippe, de a vă duce la sala de arme…

— Pentru aceasta am venit, spuse Clother.

— Mi s-a spus să vă las singur în sala de arme…

Imediat, Clother se îndreptă spre panoplia ce o ştia atât de bine şi pe care o admirase de nenumărate ori. Pe ea stăteau, alături, spade, pumnale, săbii, purtând cu toate semnul marilor armurieri din Toledo sau de la Milano. Clother o desprinse din mijloc şi se uită la ea. Apoi îşi scoase spada lungă ce-o purta la şold şi-o puse în locul celei pe care o luase din panoplie. Se aşeză la o masă şi puse sabia de la Ponthus în faţa lui. Era o armă solidă şi uşoară, fără zorzoane, cu mânerul drept şi cu garda apărată de spirale din oţel cizelat. Mânerul se termina cu o sferă din oţel pe care era gravat blazonul familiei Ponthus. Clother încercă s-o răsucească la stânga, la dreapta şi, după un mic efort, sfera se deşurubă. Odată scos, mânerul sabiei se dovedi a fi un cilindru gol, lucru care, de altfel, nu-i slăbea cu nimic din tăria lui. Înăuntru se afla o hârtie făcută sul pe care Clother o trase afară.

Din hârtia răsucită se desprinse un diamant care căzu pe masă… Aplecând şi scuturând mânerul sabiei.

Clother văzu căzând un al doilea diamant şi apoi altul… Când, în sfârşit, mânerul se goli, pe masă se adunaseră douăsprezece diamante.

— Nu ştiam ca tata să aibă o asemenea avere… nu mi-a spus niciodată…

În timpul acesta, privirile i se-ndreptară spre hârtia răsucită. O desfăcu şi, nu fără o oarecare şovăială, începu să citească. Purta o dată: 15 mai 1519. Trecuseră mai bine de douăzeci de ani de când fusese scrisă şi cerneala era

îngălbenită… slabă dovadă a unei iubiri acum stinse… a unui chip şters de scurgerea vremii… care vindecă rănile inimii… atunci când izbuteşte!

Iată ce scria Philippe de Ponthus:

Clother, Când o să citeşti aceste rânduri, vei avea douăzeci şi unu de ani împliniţi. Intenţia mea era ca să nu afli adevărul, căci el, din nenorocire pentru această lume, este adeseori dureros şi uneori mortal. Mama ta a hotărât însă altfel. Murind la trei zile după naşterea ta, m-a pus să jur că o să-ţi spun totul. O fac cu părere de rău. Când vei împlini douăzeci şi unu de ani ai să citeşti hârtia asta. Dacă între timp eu voi muri, am avut grijă să încredinţez unui prieten credincios secretul sabiei de la Ponthus. Sper însă că Dumnezeu o să se milostivească de mine şi să mă lase să trăiesc atâta vreme cât să te pot creşte şi să fac din tine un bun gentilom.

Iată deci, ceea ce trebuie să ştii, după dorinţa mamei tale:

Clother, nu eşti fiul meu…

Clother sări în picioare.

Era alb la faţă… ochii i se tulburaseră… şi mâinile îi tremurau…

Buzele-i murmurau cuvinte izvorâte din adâncul sufletului, ca un imn al dragostei filiale:

— Tu, pe care te văd surâzându-mi în frageda copilărie aplecat deasupra leagănului meu, fără ca această amintire atât de îndepărtată să mă mire, care mi-ai călăuzit primele gânduri, cel ce m-a învăţat bunătatea, dragostea, mila şi mi-a înarmat braţul, cel care ai dat onoare vieţii şi frumuseţe gândirii mele, tu, Philippe, senior de Ponthus, binevoieşte să mă socoteşti fiul tău. Eşti tatăl meu, cel ce mi-a dat suflet şi m-a crescut.

Mai liniştit, după aceste cuvinte, Clother se aşează şi se apucă să citească mai departe.

Nu eşti fiul meu prin naştere…

Dar după inima mea, eşti ca şi copilul meu şi, ca un părinte, îţi voi închina întreaga-mi viaţă. Iată pentru ce,

Clother:

Am iubit. A fost o dragoste unică. Prima mea iubire a fost şi cea din urmă şi simt că până la ultima mea suflare va rămâne la fel de tânără, de puternică şi curată ca în clipa în care m-a cuprins… Cea pe care o iubeam nu putea să-mi fie soţie: ajunsesem prea târziu ca să-i mai pot cuceri inima, dar o iubeam atât de mult, chiar fără nici o speranţă şi ea acceptă să mă facă părtaşul suferinţelor el…

Te-ai născut, Clother…

Când ea şi-a dat seama că am înţeles şi că mă clătinam sub povara înfricoşătoarei bucurii, şi-a întins spre mine bietele ei mâini, şoptindu-mi: „Dumneata îi vei fi tată. şi când va avea douăzeci şi unu de ani, îi vei spune tot.”

După ce îmi mai spuse în ce condiţii voia să afli adevărul, ea îşi dădu sufletul… Condiţia era ca tu să-l afli chiar în locul unde ea a suferit şi nu în altă parte.

Dragul meu copil, acest loc este Palatul ARRONCES.

Pentru a îndeplini ultima dorinţă a mamei tale, în ziua în care vei împlini douăzeci şi unu de ani te voi duce acolo. S-ar putea, însă, să nu pot face acest lucru, fie că am murit înainte, fie că la acea dată vom fi despărţiţi din cine ştie ce motive.

De aceea, Clother, îţi scriu această scrisoare.

Ea are drept scop:

Mai întâi, să te facă să intri în posesia a douăsprezece diamante care au aparţinut familiei mamei tale şi pe care ea le avea, la rându-i, de la mama ei. Aceste diamante au fost socotite, la preţul cel mai mic, la trei sute de mii de livre şi ele trebuie să te ajute să-ţi orânduieşti viaţa. Trebuie să foloseşti aceşti bani; stând la îndoială, vei nesocoti voinţa marnei tale şi a mea.

Scrisoarea are drept al doilea ţel să-ţi spună ce vei găsi în palatul Arronces:

1. Numele şi povestea mamei tale, scrise de ea însăşi;

2. Numele tatălui tău adevărat, pe o hârtie scrisă de mine: am adăugat şi câteva sfaturi privind comportarea faţă de el

şi îndrăznesc să cred că vei ţine seama de ele;
3. Un pachet cu şapte scrisori scrise toate de mâna tatălui tău, constituind dovada de netăgăduit că eşti fiul lui;
4. Actele prin care devii fiul meu adoptiv, moştenitor legal al numelui meu, titlurilor, senioriei de la Ponthus şi al tot ceea ce mai am;
5. Un medalion cu portretul mamei tale, miniatură făcută cu şase luni înaintea morţii ei, de către pictorul Jehan Clonet;

Totul a fost băgat într-o casetă de fier pentru a fi ferite de umezeală. Va trebui s-o spargi, deoarece cheia am aruncat-o în Sena. Iată cum vei găsi caseta:

Palatul Arronces se află în Paris, în spatele castelului Temple, pe calea Corderie, unde se găseşte şi grilajul de la intrare, chiar în faţa locului numit Copiii Roşii.

Vei intra prin grilajul din faţă şi te vei duce spre palat, pe care îl vei ocoli. Vei intra în capelă printr-o uşă de mărime mijlocie şi, odată ajuns acolo, aşază-te lângă prima treaptă a altarului, cu spatele la el; apoi te îndrepţi spre fundul capelei, numărând dalele de pe jos.

Sub a şaptesprezecea dală, mai precis sub dala care se află exact în centrul capelei se găseşte caseta…

Cu o pârghie îţi va fi uşor să ridici dala, apoi vei săpa cam două lăţimi de cazma şi vei găsi caseta.

Adio, copilul meu, fiul meu iubit! Şi ca ultim sfat, îţi voi repeta cuvintele sfinte: respectă pe tatăl şi mama ta… Dar eu le înlocuiesc, fiul meu şi iată ultima mea dorinţă, izvorâtă din adâncul inimii: IUBEŞTE şi RESPECTĂ AMINTIREA MAMEI TALE!

Primeşte binecuvântarea mea şi semnez:

PHILIPPE, senior de Ponthus.

* * *

Soarele era la apus. Trecuseră multe ceasuri de când Clother se afla în sala de arme a castelului de la Ponthus. Se lăsa noaptea când Agénor, servitorul ce avea grija casei, se hotărî să pătrundă în încăpere.

— Seniore, îndrăzni Agénor, se face târziu şi deja s-a înnoptat…

Auzindu-l, Clother înălţă capul şi se sculă.

— Seniorul de Ponthus, continuă Agénor, nu binevoieşte să ne onoreze masa pe care i-am pregătit-o?

— Desigur, bunul meu Agénor, spuse Clother, cu un soi de veselie nervoasă, mai ales că mi-e foame, nemâncând nimic de azi dimineaţă.

Clother mâncă cu poftă şi cinsti cum se cuvine cina pe care i-o servi chiar Agénor.

Era aproape ora nouă când se sculă de la masă şi ceru să i se înşăueze calul. Refuză să fie însoţit de cei doi fii ai lui Agénor şi făgădui că se va întoarce în curând să repare şi să locuiască mai multă vreme la Ponthus. Îşi luă rămas bun şi se sui în şa.

Clother cunoştea bine drumul şi era nevoie de lucrul acesta, noaptea fiind întunecoasă.

Pe nebăgare de seamă, slăbi hăţurile şi calul începu să meargă la pas. Îl încerca nevoia să se oprească, să se aşeze şi, prinzându-şi capul în mâini, să se gândească…

Visarea! Cea mai grozavă otravă a creierului!… Dar Clother nu ştia încă lucrul acesta.

Hotărându-se să descalece, văzu în faţa lui, pe stânga, în marginea drumului, două ferestre unde pâlpâia o lumină. Îşi dădu seama că se afla lângă un vechi han părăsit, unde se oprise înainte, de mai multe ori, ca să-şi odihnească armăsarul.

I se spunea hanul la „Mila lui Dumnezeu”.

„Aici, voi fi singur, îşi zise Clother şi mă voi putea gândi la tine, mamă! Şi la tine, Philippe de Ponthus, singurul şi adevăratul meu tată…!”

Sări jos de pe cal, pe care-l legă de un inel, împinse uşa întredeschisă, intră şi văzu că lumina pe care o zărise venea de la o torţă de răşină şi de la resturile unui foc din vatră. Se gândi că o biată fiinţă se oprise aici să se odihnească şi se aşează pe scaun, sprijinindu-şi coatele pe o masă rămasă

acolo… închise ochii… Aproape în aceeaşi clipă îi deschise, auzind un zgomot… Văzu doi oameni năpustindu-se asupra lui cu pumnalele în mâini… Apucă sabia şi dădu să se ridice… prea târziu…!

O durere ascuţită îi sfâşie pieptul… Scoase un strigăt de agonie, se prăbuşi la pământ şi-şi pierdu cunoştinţa…

Iute, Jean-Uşiţă, cel care-l înjunghiase şi Ban-Frumos, alb la faţă, se apucară să-l scotocească pe Clother.

Deodată, uşa fu zvârlită de perete şi mai mulţi oameni năvăliră în sală, spre fundul căreia Jean-Uşiţă şi Ban-Frumos o şi luaseră la goană, încălecând o fereastră ce da spre câmp, dispărând în noapte ca doi şacali înspăimântaţi, cât ai zice: peşte!

Unul din noii veniţi, un bătrân frumos şi voinic, se aplecă asupra lui Clother şi avu un gest de milă.

Era comandorul don Sancho de Ulloa.

Capitolul XIV Drumul mare.

Am făcut cunoştinţă cu personajele şi evenimentele ce vor influenţa viaţa lui don Juan Tenorio şi cea a Leonorei de Ulloa, schimbându-i cursul. La fel ca acela ic se apucă să descrie drumul unui fluviu şi este obligat să menţioneze obstacolele, stânca, accidentul de teren care au schimbat cursul apei şi au făcut-o să se abată din cale…

Putem să ne întoarcem, acum, la don Juan pe care l-am părăsit pe când pleca din Sevilla, însoţit de valetul sau, Jacquemin Corentin, în urmărirea Leonorei de Ulloa.

Mergeau la pas, cu frâiele pe gâtul cailor, odihnindu-i după un trap îndelungat, aflându-se la Ceva mai mult de-o leghe depărtare de Brantôme.

Se însera. Vântul aspru de decembrie învolbura bălăriile, bătând în rafale nebune peste platourile sterpe din Périgord.

Don Juan era gânditor. Lui Jacquemin Corentin nu-i tăcea gura.

— Domnule, spuse el, aş vrea să ştiu un lucru…

— Mă plictiseşti. Vorbeşte cu nasul tău dacă chiar nu-ţi poţi stăpâni limba.

Corentin se chiorî spre nasul său, cu un aer binevoitor, ca şi cum ar fi vrut să-l salute şi continuă:

— Domnule nas al meu, tare aş vrea să ştiu de ce am plecat primii din Périgueux? De la Sevilla, noi n-am pierdut-o din ochi pe nobila domnişoară…

Don Juan tresări şi-l privi pieziş…

— De ce, astăzi, o lăsăm în urmă? Cu dumneavoastră vorbesc, domnule nas al meu. Oare am renunţat la această urmărire nedemnă de un adevărat gentilom? Sau, în sfârşit, ne-a înduplecat curajul şi hotărârea acestei sărmane copile?

Don Juan scoase un lung suspin şi-l trecu un fior…

— Răspunde-mi, nas fără ruşine! Când am plecat din Sevilla, această vitează fată din Andaluzia era însoţită de două servitoare. Într-o noapte, pe când străbăteam cheile din Siera-Morena, ai plecat singur… cu dumneata vorbesc nas al meu! A doua zi, domnişoara nu mai avea decât un scutier pe lângă ea. De ce?

— Corentin!

— Taci, nas al meu! Şi-atunci când am trecut Bidassoa, iar m-ai lăsat singur într-o noapte fără lună. Când am intrat în Bayonne, nobila domnişoară era singură! Singură! De ce? Pentru ce se aflau pete de sânge pe spada noastră, încât a trebuit să frec la ea un ceas ca s-o fac să lucească din nou?

— E! făcu don Juan. Ce atâta vorbărie pentru două lovituri de sabie!

— Cu dumneata şi numai cu dumneata vorbesc, nas al meu! Nu te dojenesc pentru cele două lovituri de sabie, căci te cunosc. Cel puţin în privinţa asta nu eşti în stare de vreo trădare…

— Poţi să crezi lucrul ăsta! Lupta a fost cinstită! Puteam să-i ucid, dar m-am mulţumit să-i fac să nu mai fie în stare să continue drumul.

— Taci, nas ticălos! Necinstea acestor lovituri de sabie stă tocmai în faptul că dumneata voiai ca sărmana domnişoară să rămână singură! Singură, la cheremul dumitale!… Dar ţi-ai greşit socotelile, despre dumneata vorbesc, nas al meu! De trei ori ai vrut să te apropii de această copilă… singură, singurică… pe drumurile astea pustii!… Şi-a fost de-ajuns să te privească din cap până în picioare, aşa, încetişor, fără măcar a găsi de cuviinţă să-şi arate mânia… Ah!… cum le mai privea! Şi cum ai rămas încremenit în drum!… Ah! Nas al meu, nas al meu! Şi-acum mai râd! Cum te mai lungiseşi, parcă şi aşa nu erai destul de lung!

Corentin se chiombi vesel spre vârful nasului său.

— Eh! suspină don Juan. Fie, ai dreptate! Neînduplecată, ei nu i-a fost deloc milă de lacrimile mele. S-a înverşunat să nu vadă iubirea care mă mistuie. I-aş fi spus, dacă ar fi vrut să mă asculte… dar, mă jur pe cer, mă va asculta! Trebuie! Şi lucrul acesta se va întâmpla curând, chiar dacă pentru asta va trebui…

— Domnule, îl întrerupse Corentin, vă va asculta… acum vorbesc cu dumneavoastră. Dar poate că nu vă va crede!

— Şi de ce, Corentin? Dragostea adevărată dă cuvintelor un accent de sinceritate care nu înşală niciodată urechea unei femei. Trebuie să ai o inimă de piatră ca să nu bagi de seamă pasiunea mea!

— Da, dar ea nu vă va crede dacă ştie cum vi se spune la Sevilla… şi nu se poate să nu ştie.

— Ei! Şi cum mi se spune? Tu ştii, nu-i aşa?

— Fără îndoială. Ca toată lumea, de altfel. Vi se spune Don Juan el Burlador…{5}

— Cerule! Cum se poate! În aşa hal se poate măslui adevărul! Eu! Un şarlatan!… Opreşte, Corentin! Să stăm puţin aici… Descalecă… Vezi copacul acela plin de ramuri subţiri până aproape de pământ?… Acolo, la marginea pârâului…

— Un plop, spuse Corentin.

— N-are importanţă. Du-te, Corentin şi taie o ramură.

Jacquemin ascultă.

— Nu, nu pe aceea; e prea subţire… Acolo! Aia-i bună… Curăţ-o puţin… foarte bine!

— Poftim, domnule. Ce voiţi să faceţi cu ea?

— Eu? Ce voi face? Ea-i pentru tine. Croieşte-te cu ea, Corentin şi ciomăgeşte-te bucuros.

— Cum? Doriţi ca eu însumi…

— Nu m-ai făcut tu să-ţi făgăduiesc că n-am să te mai bat? Deci, cine va pedepsi crima ta dacă nu tu însuţi?

— Crima mea? spuse Corentin.

— Fără îndoială. Tu ştii că eu sunt unul din cei Douăzeci şi Patru din Sevilla. Tu ai defăimat pe unul dintre aceştia, numindu-l şarlatan. Este o crimă pe care justiţia andaluză o pedepseşte cu închisoarea. Dar eu îţi vreau binele şi mă voi mulţumi cu douăzeci de lovituri de ciomag, pe care ţi le vei da singur şi cu toată hotărârea… Foarte bine. Continuă! Obraznicule! Ei! Nu striga aşa de tare c-o să mă asurzeşti!

Într-adevăr Jacquemin striga şi era îndreptăţit s-o facă, căci, fără cruţare, îşi căra la lovituri cu ciomagul peste picioare şi pe umeri.

— Destul! spuse, în sfârşit, don Juan. Iartă-te de restul; după cum vezi, nu sunt neîndurător.

— Domnule, răspunse Jacquemin gemând, vă înapoiez făgăduiala. Altă dată, prefer să mă bateţi dumneavoastră: loviţi mai puţin tare!

— Primesc, dacă lucrul acesta ţi-e de folos. Acum, zi-mi cum mi se spune la Sevilla?

— E un nume foarte cunoscut, domnule. Toată Andaluzia vă spune Cinstitul don Juan.

— Ai văzut?… Deci, tu îl uitaseşi?

— Hm… da! Dar blestemat să fiu dacă numele dumneavoastră adevărat îmi va mai ieşi vreodată din cap.

Porniră la trap, luptându-se cu vântul.

Drumul desfundat de ploile din toamnă era plin de bălţoace.

La un moment dat, drumul trecea printre două maluri înalte, năpădite de bălării.

Pe când ieşeau dintre maluri şi dădeau într-un bărăgan, de după cotul drumului apărură doi călăreţi, unul înarmat cu o sabie grea, iar celălalt, cu o archebuză având fitilul aprins, gata pregătit. Primul ridică braţul şi strigă:

— Punga sau viaţa? Alegeţi! Şi repede!

— Ei, spuse don Juan, lăsaţi-ne un minut să ne gândim!

— Aşa stă treabă? Foc, Ban-Frumos, trage odată.

Corentin se culcă pe gâtul calului. Don Juan trase spada. Glonţul fluieră şi se pierdu în depărtare. Omul care strigase se năpusti. Un şoc violent şi apoi învălmăşeală de cai care se muşcau, se ridicau în două picioare, luciri de oţel, o înjurătură înfundată. Deodată, tâlharul se răsturnă pe crupa calului, care o luă la fugă şi se opri cam la o sută de paşi… Rănitul alunecă, căzu greoi la pământ şi rămase nemişcat. Totul n-a durat un minut. Don Juan se îndreptă spre haimanaua ce era pe moarte şi descălecă, lăsându-l pe Corentin să se descurce cu omul cu archebuza pe care-l judecase dintr-o privire.

Bietul om nu părea nici rău şi nici de temut; avea mai curând, o faţă de şmecher petrecăreţ, gata să râdă mereu; numai că, pe moment, părea încremenit, urmărindu-l cu toată grija, din priviri, pe Corentin.

„Îi e frică de mine”, gândi Corentin.

— Te numeşti Ban-Frumos?

Omul dădu din cap. Apoi deveni îndrăzneţ:

— Spune-mi, acela e adevărat? întrebă el.

— Ce spui? tresări Corentin.

În clipa aceea se întoarse don Juan şi-i spuse:

— S-a sfârşit. Poţi să te duci să-l îngropi. Păstrează calul şi zdrenţele lui. Du-te şi altă dată uită-te de două ori înainte să cazi pe capul oamenilor sau încearcă sa fii mai îndemânatic cu archebuza ta.

Ban-Frumos ridică din umeri şi după ce mai aruncă o privire spre Corentin, se-ndreptă spre tovarăşul său căzut

lângă cal… După zece paşi se întoarse:
— Atunci, acela e adevărat? repetă întrebarea.
— Ce? strigă furios Corentin. Despre ce-i vorba?
— Hei, prietene! spuse deodată don Juan.
Şovăi, se luptă, poate, cu gândul ce-l străbătu şi apoi zise:
— Ascultă aici… sau, mai bine nu, vin eu la tine, se răzgândi, aruncând spre Corentin o privire ciudată.
Avu un gest aspru şi violent. Jacquemin Corentin înlemni.
„Of! gândea el. Pentru ce se îndepărtează? De ce nu vrea ca eu să-l aud ce spune? Are acea înfăţişare de fiară sălbatică dezlănţuită pe care i-am văzut-o de două, trei ori… Oare ce pune la cale?”
Don Juan şi tâlharul se-ndepărtaseră.
S-au oprit lângă cadavrul lui Jean-Uşiţă.
Sub cerul apăsător, în întunericul din ce în ce mai mare, se zărea un grup lugubru: calul fără călăreţ, lungindu-şi botul spre pământ şi apoi, brusc, ridicându-şi capul ca să scoată un nechezat asemănător unui plânset ascuţit – corpul nemişcat, Curmă nedesluşită, sărmană grămadă de cârpe ce abia putea fi zărită – don Juan care vorbea cu o voce surdă, drept, ţeapăn, fără vreun gest – şi vagabondul care asculta înfăşurat într-o pelerină zdrenţuită.
Se punea la cale un târg mârşav.
Semăna cu prologul unei răpiri.
Noaptea devenea din ce în ce mai întunecoasă şi dar şi prin a înghiţi toate aceste lucruri.
Capitolul XV Mila lui Dumnezeu.
Era în 18 decembrie. La o jumătate de leghe dincolo de Brantôme, la încrucişarea cu un drum lăturalnic.
Leonora de Ulloa se oprise acolo, fără să descalece. Venea de la Périgueux şi hotărâse să ajungă la Angoulême în aceeaşi zi.
Pe la zece dimineaţa, oamenii din Brantôme o văzuseră trecând prin orăşel, mângâind şi îmboldind frumosul său cal spaniol şi femeile se miraseră să vadă o nobilă domnişoară călătorind fără însoţitori…

Prezenţa ei era de-ajuns ca să însenineze locul. Cum a sosit ea, tristeţea aspră a acestor locuri s-a spulberat şi totul se înveşmânta într-un aer de blândeţe şi iubire.

Se uita la priveliştea din faţa ei, din care se degaja o severă melancolie şi privea, curioasă, la cele două turnuri rotunde ale unui castel înconjurat de castani, ale căror ramuri desfrunzite păreau că-l cuprind ca într-o armură şi se gândea: „Câtă linişte domneşte pe moşia asta frumoasă!… Eu sunt călătoarea care trece şi n-are dreptul să se oprească atâta timp cât nu şi-a îndeplinit misiunea. Eu duc vestea nenorocirii şi port durerea cu mine… Castel liniştit, cât de mult mi-ar plăcea să mă odihnesc la poalele turnurilor tale, care, fără îndoială, adăpostesc fericire, departe de oraş, de frământări, de zbuciumul sufletului, de stricaţi, de răi… Oh! Christa! Sărmana şi iubita mea Christa! Sărmana şi iubita mea Christa… tu le-ai cunoscut pe toate… pe aceşti răi… şi-acum eşti moartă!”

Ceea ce vedea, în timp ce-i treceau prin minte toate acestea, era domeniul Ponthus.

Porni din nou la drum şi, curând, în faţa ei, aşezată la marginea drumului, zări casa singuratică, părăsită… casa la care comandorul de Ulloa s-a oprit pentru a-i da ajutor lui Clother de Ponthus, rănit, hanul la „Mila lui Dumnezeu”.

Şi cum trecea la pas prin faţa lui, auzind un geamăt slab, se opri.

Din casă ieşi un om, văitându-se:

— Biata mea mamă! Rănită, poate că-i pe moarte! Şi nu-i nimeni să mă ajute! Va pieri dacă nu va fi îngrijită…!

Leonor sări cu uşurinţă jos de pe cal. Din buzunarul şeii scoase un flacon ce conţinea un balsam şi fâşii de pânză, lucruri ce făceau parte din trusa de călătorie a oricărei nobile doamne.

— Nu plânge, îi spuse ea, să mergem s-o îngrijim pe mama dumitale.

Ban-Frumos o privi o clipă. Poate că graba cu care la sărise să dea ajutor îi stârniseră unele remuşcări. la drept

vorbind, nu era un om rău. Făcea parte din acei sărmani păcătoşi ce-şi câştigau traiul din cele mai ciudate îndeletniciri. Nehotărârea lui dură puţină vreme.

— Cum, dumneavoastră binevoiţi să…, se miră el.

— Să nu pierdem vremea… condu-mă… să mergem la mama dumitale…

— Pe aici şi Sfânta Fecioară să vă binecuvânteze!

Ban-Frumos deschise uşa casei şi se dădu de-o parte ca s-o lase să treacă pe Leonor.

Ea intră.

— Ei bine, unde-i mama dumitale?

Se-ntoarse şi văzu că uşa era închisă. Omul nu mai era acolo… înţelese că a căzut într-o capcană!

Aruncă o privire prin camera dărăpănată, în fundul căreia se afla o vatră mare între două uşi: una dintre ele se deschise…

Don Juan se ivi.

Leonor, văzându-l pe Juan Tenorio îndreptându-se spre ea, nu fu stăpânită de spaima pe care o încerci întotdeauna, oricât de curajos ai fi, atunci când te afli în faţa unei primejdii imediate.

Juan Tenorio îi făcu cea mai graţioasă şi mai emoţionantă reverenţă din câte se pot vedea. Trecea drept un maestru în arta de a saluta o femeie. De dala aceasta, salutul său era plin de pasiune, fiind, prin el însuşi, o declaraţie de dragoste înfocată. Şi dacă nu a căzut în genunchi era pentru că ştia cât de greu este să vorbeşti dintr-o asemenea poziţie… îşi începu discursul.

— Fiţi liniştită, Leonor. Jur în faţa lui Dumnezeu care mă aude şi mă judecă că sunteţi în siguranţa lângă mine, la fel ca şi cum mama dumneavoastră s-ar fi sculat din mormânt şi ar fi de faţă. Când voi termina de vorbit, vei fi liberă să pleci. Dar trebuie să vă vorbesc. Am vrut să fac acest lucru. Dumneavoastră nu ştiţi câtă voinţă are Juan Tenorio, o veţi cunoaşte… şi de asemenea, răbdarea lui… şi… dragostea lui…

Vocea i se frânse: devenea sincer!

Nu mai era decât un îndrăgostit, un sărman îndrăgostit furat de vălmăşagul sentimentelor sale care-l făceau să se simtă ca o frunză învârtejită de furtună.

— Am voit să vă vorbesc şi dumneavoastră n-aţi vrut să mă ascultaţi. De la Sevilla vă urmăresc, pas cu pas, şi de fiecare dată când am încercat să mă apropii de dumneavoastră, cu o privire m-aţi măturat din cale. Totuşi, m-am hotărât să vă spun ce înseamnă dragostea lui Juan Tenorio. Am folosit acest mijloc, v-am întins o cursă, acum trebuie să mă ascultaţi… Vreţi să mă ascultaţi?

Leonor nu-şi lua de la el privirea-i limpede… N-avea nevoie să se prefacă nepăsătoare pentru că era nepăsarea însăşi.

Juan Tenorio şi-a dat seama de această indiferenţă? A înţeles cât de departe de el era Leonor?

Vocea-i tremura. Buzele i se albiseră. Îl trecu un fior.

— Nu-mi răspundeţi, Leonor. Simt că n-o să-mi răspundeţi vreodată. Şi eu, nenorocitul, am să vă iubesc mereu. Ce viaţă voi avea de-acum? Inima-mi, vare bate cu atâta putere în piept, o să se fărâme! Nu voi fi iubit de cea pe care o iubesc! Fiecare ceas, fiecare clipă din viaţa mea, nu va fi decât un suspin de părere de rău şi un plâns deznădăjduit…!

Se prăbuşi în genunchi şi, cu fruntea în mâini, izbucni în hohote de plâns.

Şi, deodată, îi veni în minte romanţa tânguitoare pe care i-a cântat-o în sala de mese a palatului lui Canniedo o voce de femeie: „. Om fi zece, om fi douăzeci – care l-am văzut îngenunchind.”

Se ridică încet.

Leonor nu făcuse nici un gest, nici o mişcare. Îl privea. Îl asculta. Îl supraveghea.

— Nu, nu! spuse el. Această inimă pe care n-o cunoaşteţi, Leonor, vrea să mai trăiască încă. Vrea să mai iubească, trebuie să mai iubească până la ultima ei bătaie. Juan

Tenorio o va adora pe Leonor până la ultima lui suflare. Nu ştiţi ce-nseamnă dragostea lui Tenorio! Vă voi face să uitaţi toate greşelile şi nelegiuirile mele! Veţi afla cât preţuieşte dragostea pe care, acum, o dispreţuiţi! Cât este de mare şi curată, nobilă şi atât de deosebită de ceea ce oamenii îndrăznesc să numească iubire!… Nu mă-nvinuiţi că as fi pricinuit moartea celei pe care o plângeţi… şi pe care o plâng la rându-mi… a celei care-şi doarme somnul liniştit şi nevinovat în capela Sfântului Francisc… Nu mă învinuiţi că am înşelat-o, că am trădat-o… Nu, Leonor, eu n-am înşelat-o! A fost victima destinului său care a vrut ca eu să vă iubesc! Jur pe Dumnezeul meu că, prin Christa, numai pe dumneavoastră vă iubeam!

Leonor nu se clintise. Doar la auzul numelui Christei, deveni puţin mai palidă.

El făcu un pas înainte, împreunându-şi mâinile, şi rosti cu înflăcărare.

— Vă iubesc! Sunteţi prima şi singura mea iubire. Sunteţi cea pe care speram s-o întâlnesc şi pe care o aşteptam. De câte ori n-am spus cuvântul dragoste şi cât era el de gol!… De câte ori n-am spus: te iubesc! Şi cât de mult minţeau buzele mele sau, mai degrabă, cât de mult se-nşelau ele!… Ştiam oare ce-nseamnă a iubi? Dar cum aş fi putut să ştiu, atunci când eu vă aşteptam pe dumneavoastră!

Tot ce i-am spus Christei, vă spuneam dumneavoastră şi numai dumneavoastră. Ochii mei o priveau şi inima mea vă căuta. Când o vedeam pe Christa, sigur, eram fericit, dar când pronunţa numele vostru adorat, simţeam cum mă sfârşesc de iubire, un fior ciudat îmi străbătea trupul şi, curând, a trebuit să recunosc dulcele şi, în acelaşi timp, teribilul adevăr: prin Christa, pe Leonor, numai pe Leonor o adoram, la picioarele ei îmi aşternusem inima…!

Un surâs fugar îi trecu pe faţă când spuse această frază, repetată de atâtea ori altor femei. Părăsi sinceritatea şi redeveni don Juan…

— Morala oamenilor nu poate nici să mă înţeleagă şi nici să mă ierte. Regulile hotărâte mă condamnă, însă amorul meu se-nalţă deasupra oricărei morale. Dragostea mea este ceea ce este. Iubirea mea, chiar dacă o nelegiuită, ce pot face împotriva ei? Răspundeţi-mi, Leonor!… Cum?… Nici un cuvânt?… Nici o privire?… O singură vorbă… M-ascultaţi?… M-auziţi…?

Mai făcu un pas.

Pasiunea îi înfierbânta creierii şi-l încercau accese de furie. Don Juan! El era don Juan, stăpânul dragostei şi al femeilor. Se dojenea că-l umilise pe don Juan. Îşi spunea că a te ruga de femei nu-i calea cea bună, căci ele n-au milă de cei ce suferă şi plâng, că-i admiră pe cei ce îndrăznesc, că le place înfrângerea lor şi că trebuie să le îmblânzeşti, iar cele care se refugiază în tăcere şi nepăsare sunt gata să cedeze. Trebuie numai să vrei! Să îndrăzneşti să le fii stăpân şi atunci ele îşi vor găsi desfătarea în a se supune.

Aceste idei nebune îi umblau prin mintea-i plină de gânduri negre. Un val de furie îl făcu să se răstească:

— Răspundeţi-mi, Leonor…!

Începu să bâiguie cuvinte fără nici o noimă. Acum era momentul. O să-ndrăznească. O să-i arate el cine era stăpânul. Se apropie, înnebunit, cu o privire rea şi spuse:

— Pe Dumnezeul meu, nu veţi ieşi de aici înainte de a-mi răspunde! Leonor, jur că-mi veţi răspunde!

— Nu! se auzi în spatele lui don Juan un glas liniştit şi ferm.

Tenorio tresări şi se-ntoarse brusc, furios.

Chipul lui Leonor, care se crispase în faţa pericolului ce părea de neînlăturat, se linişti…

Amândoi văzură venind din fundul sălii dărăpănate un tânăr cu o înfăţişare ce putea părea sfielnică, cu un mers şi gesturi pline de graţie, cu o faţă blândă luminată de doi ochi în care se puteau citi ca într-o carte deschisă sinceritate, curaj şi cinste…

Juan Tenorio îl cântări dintr-o privire şi răsuflă: nu părea să fie o ameninţare!

Tânărul o salută pe Leonor cu mult respect şi apoi, întorcându-se spre Tenorio, îi spuse cu blândeţe, surâzând:

— Vedeţi bine, domnule, că această doamnă nu vrea să vă răspundă. De ce dracu' stăruiţi?

— Pentru ce vă amestecaţi? zise don Juan plin de dispreţ.

— Mă amestec în ce mi se pare că mă priveşte. Dumneavoastră insultaţi o femeie şi sunt în dreptul meu să intervin. Nu-mi place că vă impuneţi prezenţa unei doamne care, în mod limpede, nu o poate suferi. Deci, vă rog să plecaţi…

Don Juan avu o tresărire. Un fulger îi ţâşni din ochi. Dar, dând din cap ca şi cum ar fi îndepărtat mânia ce punea stăpânire pe el, salută cu un gest elegant şi se adresă tânărului:

— Domnule, mă numesc Juan Tenorio, nobil spaniol, unul din cei douăzeci şi patru din Sevilla. Şi dumneavoastră?

— Clother, senior de Ponthus…, răspunse tânărul înroşindu-se puţin.

Leonor îl privea curioasă pe acest tânăr necunoscut care, cu atâta eleganţă, siguranţă şi firesc, îi venea în ajutor. Aproape că-i era ciudă pe el că intervenise, lucru pe care ea nu l-a dorit. Avea un pumnal bun şi se simţea în stare să se apere singură.

Totuşi, cu o uşoară înclinare a capului, îi mulţumi lui Ponthus.

— Domnule, continuă don Juan, aţi procedat ca un adevărat gentilom şi vă rog să-mi daţi voie să vă felicit. Dacă se pare că ştiţi care este datoria unui gentilom, în schimb, se pare că nu ştiţi sau nu vreţi să luaţi în seamă drepturile dragostei. Aceste drepturi, dumneavoastră mă împiedicaţi să mi le exercit. La rândul meu, vă rog să-mi lăsaţi locul liber. Am încă o mulţime de lucruri să-i spun acestei nobile domnişoare. Dacă veţi pleca de-aici de bună voie am să vă rămân, domnule, recunoscător toată viaţa.

— Senior Juan Tenorio, îi răspunse cu răceală Clother, nu înţeleg această glumă spaniolă şi vă voi răspunde cu o glumă din ţara mea.

În acelaşi timp, îşi scoase spada, spunându-şi în sinea lui: „Sabie a lui Ponthus, fii-mi credincioasă.”

— Iată, zise Tenorio, un fel de a vorbi ce poate fi înţeles în toate limbile pământului şi care-mi place!

Imediat, îşi trase şi el sabia din teacă.

În acel moment, Leonor se-ndreptă spre Clother de Ponthus. Don Juan se înnegura la faţă şi tremura ros de gelozie. Clother îşi coborî spada.

— Domnule, o să vă bateţi pentru mine fără să mă cunoaşteţi. E drept ca măcar să ştiţi cine sunt. Mă numesc Leonor şi sunt fiica lui don Sancho de Ulloa, comandor de Sevilla şi Andaluzia.

Ponthus tresări şi se albi la faţă. Se înclină cuprins de emoţie în faţa Leonorei.

— Doamnă, eu am mai fost, într-o seară, în casa asta amărâtă, acum optsprezece zile, în scara zilei de 1 decembrie. Am fost atacat de doi tâlhari şi unul dintre ei m-a înjunghiat cu pumnalul lăsându-mă mai mult mort decât viu. Un om trecea pe aici şi mi-a auzit gemetele. A intrat în casă, m-a îngrijit şi m-a dus în satul din apropiere unde am stat la pat două săptămâni într-o casă primitoare. I-am părăsit pe acei oameni cumsecade abia astăzi de dimineaţă şi, în drum spre Paris, am dorit să revăd castelul meu de la Ponthus. Dorinţă?… O presimţire, fără îndoială. Pentru ce m-aş fi oprit aici? Cine ştie dacă nu o voinţă superioară mi-a călăuzit paşii înspre locul în care trebuia să-mi pun braţul în slujba fiicei comandorului de Ulloa, salvatorul meu…?

— Salvatorul dumneavoastră? întrebă mirată Leonora.

— Da, doamnă. Acei oameni acare au primit să mă îngrijească mi-au spus numele omului mărinimos căruia îi datorez viaţa şi acesta este don Sancho de Ulloa, comandor de Sevilla. Trăgând sabia pentru Leonor de Ulloa, nu îndeplinesc o datorie ci fac uz de un drept… dreptul de a-mi

vărsa sângele pentru comandorul de Ulloa şi pentru toţi aceia care-i sunt dragi.

— Fă-o, domnule, spuse Leonor stăpânindu-şi emoţia.

Juan Tenorio a ascultat această explicaţie cu nerăbdare posomorâtă.

— E foarte curtenitor ceea ce spuneţi, zise don Juan cu o voce schimbată. Aş putea să-i dau acest frumos subiect unuia dintre aceşti făcători de comedii care mişună prin nobila Spanie: viteazul comandor salvează din ghearele bandiţilor pe vrednicul gentilom francez care, la rândul său, scapă pe fata comandorului şi o smulge din braţele blestematului Tenorio!

— Apăraţi-vă, domnule! îl somă Ponthus.

— Aveţi dreptate! strigă don Juan cu un glas plin de durere. Am spus cuvinte nedemne de mine, mi-am pierdut capul şi inima mi se frânge. Leonor, crudă Leonor! Fie ca sabia acestui curajos gentilom să-mi străpungă inima ce nu mai poate îndura atâta suferinţă. De-aş putea să-mi dau sufletul la picioarele tale! Să mor sub ochii voştri, Leonor, ar fi ultima desfătare din trista mea viaţă.

În ciuda acestor cuvinte care parcă vesteau gândul de a se lăsa ucis, Juan Tenorio îl atacă cu multă îndemânare şi sânge-rece pe Clother de Ponthus.

Celor doi adversari le-au fost de-ajuns câteva clipe ca să-şi dea seama că sunt de forţe egale, de aceeaşi valoare. Amândoi aveau acelaşi stil de luptă sobru, strâns, care-i caracterizează pe maeştri. Aveau curaj şi, mai presus de toate, aveau, în aceeaşi măsură, lucru de căpătâi în scrimă: sânge-rece, promptitudinea ripostei şi logica atacului.

Leonor se dădu de-o parte şi, curajoasă, privea la cei ce duelau pentru ea.

A fost o strălucită, scânteietoare încrucişare de arme, în mai multe rânduri şi care dura de peste un sfert de ceas când Clother de Ponthus începu să atace cu o serie de lovituri drepte pe care Tenorio nu putea să le evite decât

dând înapoi… Ponthus ataca şi înainta… Tenorio se retrăgea… şi curând se văzu ajuns într-un colţ al sălii.

— Domnule, îi spuse Clother, vreţi să plecaţi?

— Sunteţi nebun, îi răspunse don Juan bâlbâindu-se de furie şi de ruşine?

Cu o săritură, scăpă din colţul în care era prins şi, punându-se în gardă, izbucni în râs… chiar în acea clipă îşi văzu mâna plină de sânge, degetele i se desfăcură şi spada îi căzu… Scoase un strigăt de durere: durerea de a fi fost învins în faţa Leonorei.

— Cred că sunteţi scos din luptă, zise Clother. Din greşeală v-am rănit la mână, atunci când lovitura mea trebuia să vă ucidă… vă rog să mă iertaţi.

— Ne vom revedea, nu-i aşa? răspunse don Juan.

— Va fi o onoare pentru mine să mă măsor cu un rival de talia dumneavoastră. Aşadar, unde şi când doriţi, domnule, vă stau la dispoziţie. Mă duc la Paris, dar dacă vreţi să-mi numiţi un alt loc…

— Parisul îmi convine. Dar Parisul este mare…

— Locuiesc pe strada Saint-Denis, în faţa hanului Ghicitoarei; oricine o să vă-ndrume!

— Dumnezeule! se auzi o voce. E un compatriot! Ca şi mine, un locuitor al străzii Saint-Denis.

Şi Jacquemin Corentin, care tocmai intrase în sală, se-ndreptă spre Clother, spunându-i:

— Domnule şi eu stau pe strada Saint-Denis! De-asemeni, sunt şi eu de-al Ghicitoarei!

În timpul ăsta, cinstitul servitor începu să-i îngrijească şi să-i bandajeze rana stăpânului său.

— Ah! Domnule, îi spunea, dacă aş fi putut ghici că acest gentilom e de pe strada Saint-Denis, v-aş fi rugat să renunţaţi la acest duel. V-aţi lovit de un parizian adevărat… şi lucrul ăsta-i întotdeauna periculos!

Juan Tenorio nu răspunse. Fără îndoială că nici măcar nu auzise. Pentru prima oară în viaţa lui era supus chinurilor îngrozitoare ale înjosirii. Învins! El era învins! În faţa unei

femei! În faţa lui Leonor!… Dorea să fi fost mort şi simţea cum se duce. Dar în adâncul fiinţei sale se ridica năvalnică dorinţa de viaţă; să mai trăiască, să iubească, să se facă iubit şi, la rândul său, poate chiar curând, să obţină o strălucită revanşă.

Privirea-i rătăcea prin cameră şi ocolea să se uite la Leonor; într-un târziu privi spre vatră, unde stătea un om care-l măsura pe Clother de Ponthus cu spaimă.

Era Ban-Frumos…

— Apropiete-te! îi strigă.

Ban-Frumos ascultă, dar nu înceta să se uite la Ponthus.

— Ai fost plătit? îl întrebă Juan Tenorio.

— Sigur! răspunse Jacquemin. L-am plătit pe acest caraghios cu scuzi frumoşi, când n-ar fi meritat decât palme şi picioare pentru treaba pe care s-a angajat s-o facă. Domnule, măcar de data asta să vă fie învăţătură de minte!

— Pentru că ai primit banii, îi spuse don Juan, dispari! Cară-te!

Ban-Frumos salută şi se-ndreptă spre Clother de Ponthus, în faţa căruia se-nclină adânc.

— Senior de Ponthus, eu sunt unul din cei doi păcătoşi care v-au atacat chiar aici, acum vreo douăzeci de zile, într-o seară, pe când stăteaţi lângă masa asta…

— Te-am recunoscut, spuse Clother, ce vrei?

— Să vă spun că eu n-am lovit! În câmp deschis, da! Prin trădare, niciodată! Uşiţă a fost acela, domnule, Jean Uşiţă v-a dat lovitura care trebuia să vă omoare şi din care aţi scăpat cu viaţă. Pe legea mea! Trebuie că sunteţi ca de piatră.

— Şi unde-i nemernicul tău tovarăş?

— A murit, domnule. Acest nobil spaniol, aici de faţă, l-a ucis c-o împunsătură de spadă.

— Bine. Poţi să pleci.

— Nu, domnule. Mai am ceva să vă spun. Încercând să vă trimită pe lumea ailaltă, Jean-Uşiţă nu-şi făcea decât datoria de om cinstit.

— De ticălos cinstit, vrei să spui. Datoria sa! Ce datorie?

— Păi, el a fost plătit să vă ucidă!

— Şi de către cine? întrebă Clother, tresărind de uimire căci nu-şi închipuia să aibă un duşman care să-i vrea moartea şi că acest duşman ar fi atât de mârşav încât să se folosească de un asemenea mijloc josnic…

— De către cine? continuă Ban-Frumos. Vă voi spune, seniore de Ponthus, vă voi spune…

Şi căzu în genunchi.

— Seniore, ai milă de mine. Nu mai pot îndura viaţa pe care o duc. Să pândeşti un călător la o cotitură de drum, să-i tragi un glonţ de archebuză sau o săgeată unui necunoscut care nu mi-a făcut nimic, m-a umplut întotdeauna de silă, pe care acum nu mai pot s-o îndur. Senior de Ponthus, dumneavoastră puteţi să mă scăpaţi din mizerie asta de amărăciune şi sânge. Puteţi să faceţi din mine un om, căci citesc în ochii dumneavoastră curajul şi bunătatea, care nu merg niciodată unul fără altul.

— Vreau din toată inima, spuse Ponthus, înduioşat de accentul de disperare din glasul nenorocitului. Dar cum?

— Luându-mă în serviciul vostru. Vă voi fi credincios şi la bine şi la rău. La ananghie, sunt gata să-mi dau şi sângele pentru dumneavoastră.

— Hai, destul, îi răspunse Clother de Ponthus, Ban-Frumos, te iau în slujba mea. Fii de treabă şi cinstit şi eu voi încerca să fac din tine un om, căci mi se pare că nu ţi-ai pierdut sufletul de tot. Dar acum mii vei spune numele acelui om care a dorit moartea mea, plătind pentru aceasta, nefiind destul de curajos să mă poată ucidă el singur.

— Vi-l voi spune la timpul potrivit. Acum, vreau doar să vă mulţumesc şi vă voi dovedi că mai am suflet…

Între timp, Corentin terminase de bandajat mâna lui Juan Tenorio şi-i spunea:

— În trei zile, n-o să mai rămână nici măcar o urmă. Secretul leacului cu care v-am uns îl am de la domnul tatăl

dumneavoastră, ilustrul don Louis Tenorio. Şi-acum, oare nu luaţi hotărârea înţeleaptă de a vă întoarce la Sevilla?

— Să mă întorc la Sevilla! Oricare loc din lume mi s-ar părea îngrozitor de trist. Nu există decât un singur oraş în care pot merge: acela unde se duce Leonor… Cel puţin, aşa mă va vedea cum să mă sfârşesc de dragoste şi de durere şi poate că, atunci, va vărsa pentru mine o lacrimă de iertare… de milă…

Spunând acestea, lacrimile începură să-i curgă pe obraji.

Şi astfel, plângând, se-ndreptă spre uşă! Emoţia ce pusese stăpânire pe el făcu ceea ce n-ar fi putut să facă nici cea mai abilă prefăcătorie: n-a fost ridicol… a fost înduioşător. El nu pleca ca un învins într-un duel, se retrăgea ca un învins în dragoste…

Puţin mai târziu, Clother de Ponthus auzi pe drum galopul a doi cai: Juan Tenorio şi Jacquemin Corentin se îndreptau spre nord… spre Paris!

Atunci, se apropie de Leonor şi se-nchină tăcut, aproape cu sfială. Când se ridică, privirea sa o întâlni pe cea a Leonorei. El îl privi câteva clipe cu atenţie. Cu judecata ei sigură şi cinstită, îl cerceta…

— Domnule de Ponthus, îi spuse ea, unui gentilom ca dumneavoastră n-am să-i aduc mulţumirile obişnuite, dat daţi-mi voie să vă asigur că purtarea dumneavoastră cavalerească am preţuit-o aşa cum se cuvine. Nu vă voi uita în rugăciunile mele şi atunci când tatăl meu mă va-ntreba cum de am fost atât de nesăbuită încât să fac singură drumul acesta atât de lung, voi putea să-i răspund că am făcut bine, fiindcă Dumnezeu trebuia să vă scoată în drumul meu…

— Doamnă, răspunse Clother, mă răsplătiţi cu prea multă generozitate. De altfel, s-ar putea ca eu să n-am nici nu merit că am intervenit în momentul în care acest gentilom voia să vă impună prezenţa lui.

— Ce vreţi să spuneţi?

— E o poveste cam ciudată şi mă-ndoiesc că mă veţi putea crede. Totuşi, vă spun, pe onoarea mea, că este adevărată. Aşadar, azi de dimineaţă, după ce le-am mulţumit şi i-am răsplătit cum se cuvine pe acei oameni cumsecade la care m-a dus, rănit de moarte, comandorul de Ulloa, am încălecat, ca să-mi continui drumul spre Paris. Dar n-am mers o sută de paşi că, deodată, m-am oprit şi am făcut cale întoarsă îndreptându-mă spre „Mila lui Dumnezeu”… casa în care vă aflaţi acum. Eram foarte mirat de această hotărâre neaşteptată şi chiar am încercat să mi-o schimb, însă nu era nimic de făcut. O forţă mai puternică decât mine mă îndemna, vă spun: am venit aici împotriva voinţei mele…

— Împotriva voinţei voastre? tresări Leonor.

Cum aş putea să vă explic ce s-a petrecut în mine? Lucruri foarte importante mă obligă s-ajung la Paris şi totuşi, fără să vreau, întorc spatele Parisului, îndreptându-mă spre casa asta. În acelaşi timp în care mă certam că pierd o zi, îmi spuneam mie însumi: trebuie să mergi la „Mila lui Dumnezeu”… trebuie!… După cum vedeţi, doamnă, meritul, dacă există vreunul, este pe de-a-ntregul al acestei puteri necunoscute care m-a adus până la dumneavoastră.

— E într-adevăr ciudat, spuse Leonor gânditoare. Vă cred, domnule. Şi mie mi s-a întâmplat, într-o zi tristă şi care nu-i prea îndepărtată, să spun unele lucruri fără voia mea. Era ca şi cum această forţa necunoscută care v-a călăuzit paşii mă-nlocuia şi vorbea prin mine.

— Poate că-i aceeaşi forţă, murmură Clother.

— Poate! răspunse Leonor.

A urmat un moment de tăcere în care se priviră îndelung. Amândurora li se părea că se cunosc de mult şi că sunt prieteni. Clother rupse tăcerea:

— Şi-acum, ce voiţi să faceţi…?

— Să-mi continui drumul spre Paris, unde trebuie să ajung cât mai curând posibil.

Clother se gândi câteva clipe, după care îi spuse:

— Doamnă, aţi putut vedea câte primejdii vă pândesc sau, cel puţin, la câte neplăceri vă expuneţi călătorind singură. Binevoiţi a-mi da voie să vă însoţesc până la Paris. Voi fi păzitorul dumneavoastră până în ziua în care veţi fi în deplină siguranţă lângă comandor.

Ea schiţă un gest de enervare. Tot ce mai era în firea ei din copilul răsfăţat şi încăpăţânat se revolta împotriva acestei protecţii atât de necesare. Ea nu înţelegea să fie păzită… Văzând gestul ei, Clother făcu doi paşi înapoi ca şi cum ar fi vrut să plece. Părea mâhnit şi sfiala punea, din nou, stăpânire pe el.

Leonor se duse spre el şi-i întinse mâna, asupra căreia el se plecă şi o sărută uşor, plin de respect.

— Veţi fi lângă mine îi spuse ea veselă. Ce vreţi! Sunt poate un pic nechibzuită şi obişnuită să-mi satisfac toate capriciile. Simt că pot avea toată încrederea în dumneavoastră. Fiţi, deci, tovarăşul meu de călătorie până ajung la tatăl meu.

— Sunteţi întruchiparea generozităţii, răspunse Clother.

Ieşiră din casă. Leonor îşi găsi calul legat de oblonul unei ferestre. Ponthus o ajută să se urce în şa, încalecă la rându-i şi se-ndreptară spre Angoulême.

Ban-Frumos îi urma.

Vorbeau puţin. Clother era sfios. Leonor, mândră, era cufundată în gândurile sale. Amândoi erau mâhniţi: el nu se gândea decât la mama sa, la portretul şi la povestea vieţii ei pe care avea să le găsească în palatul Arronces, iar ea, la chipul drag al sorei sale a cărei moarte îi îndoliase inima.

Din când în când se priveau pe furiş.

Între ei nu era decât un început de simpatie. Dar în sinea fiecăruia dintre ei, în acele adâncuri ale conştiinţei în care gândul pătrunde atât de rar şi cu atâta greutate, se năşteau, timide încă, zorile unei admiraţii reciproce… Era o dulce aurora de orizontul vieţii lor.

Capitolul XVI Mediumul.

Ne aflăm într-o cămăruţă dintr-un han sărăcăcios de la periferia Angoulême-ului: prima pe care Juan Tenorio o găsise intrând în oraş. Se oprise aici, socotindu-se zdrobit de oboseală; în realitate mâhnirea îl doborâse. Don Juan suferea. Inima lui plângea. Oare să fi fost cuprins don Juan de-o dragoste adevărată?

— Domnule, spunea Corentin, n-o să ajung niciodată să pricep ce fel de om sunteţi.

— Nici să nu încerci, răspunse Tenorio, nici măcar eu nu cred c-am s-o ştiu vreodată…

— Cel puţin, vă credeţi pe dumneavoastră înşivă?

— Abia-abia, Corentin. Cum socoteşti c-aş putea să mă-ncred în mine, când poate că peste un minut voi fi mort! Clipa care s-a scurs, iată, nu mai e; cea care o să vină încă n-a sosit; aş putea oare să pretind că exist, aşa atârnat cum sunt între două neanturi?

— Nu vă-nţeleg, răspunse sincer Corentin. Dar mă rog, dumneavoastră chiar credeţi ce gândiţi?

— Bineînţeles, în ceea ce gândesc în clipa când îţi vorbesc. Dar cum voi putea să cred în ce voi gândi peste un ceas şi despre care n-am habar?

— Nu prea ştiu ce vreţi să spuneţi, zise Corentin, dar trebuie să fie un lucru îngrozitor. O întrebare, domnule, una singură, după care, dacă-mi îngăduiţi, aş bea un pahar de vin…

— De apă, Corentin. Dar s-auzim întrebarea.

— Credeţi în dragoste?

Juan Tenorio stătea la o măsuţă nenorocită făcută din lemn negeluit. Se ridică tulburat şi începu să se plimbe de colo-colo prin cămăruţa amărâtă. Suspina şi lacrimi i se rostogoleau pe obraji.

— Cred în soarele ce-mi dă lumina, mă încălzeşte şi face să trăiască lumea. Cred în tine, lumină blondă, care-mi încânţi privirea, cred în voi, flori gingaşe aşternute în calea mea, în pomii ale căror roade au culori atât de minunate; cred în voi, cer albastru, nori negri şi în tine, pământiile, pe care

mă târăsc ca un sărman vierme; cred în tine, dragoste! Soare al sufletului, da, cred în tine! În tine, surâs al lumii, imn de slavă al inimii omeneşti… nu ale tuturor oamenilor, ci numai ale câtorva care, ca şi mine, se pot numi oameni, restul fiind numai o biată turmă de animale. Cred în suferinţele dragostei care-mi sfâşie inima, în bucuriile ei care mă înalţă în al nouălea cer. Nu cred decât în dragoste. Dar, vai, ce-au făcut oamenii din acest sentiment! L-au prins ca pe un răufăcător, l-au legat, l-au băgat la ocnă şi l-au înlănţuit cu legile lor, cu obiceiurile şi prejudecăţile lor. Ce! Să n-am dreptul să iubesc peste un ceas o altă femeie decât pe cea pe care o ador în clipa asta? Pentru Dumnezeu, de ce? Oare sunt eu stăpânul inimii mele sau, mai curând, sclavul ei? O iubesc pe Leonor! Vai cât de mult o iubesc! Tot ce e putere şi dragoste în mine aleargă spre dânsa. Dar cine poate sta chezaş că mâine nu va izbucni o nouă dragoste în inima mea? Şi să fiu osândit pentru asta? Va trebui să resping fericirea ce mi se dăruie, iar iubirea, acest sentiment minunat, să devină o ghiulea legată de picioare, pe care s-o târăsc ca un amărât, după mine? Iubesc! Da, iubesc! Toată fiinţa mea e numai dragoste. Dar pe cine iubesc? Ah, la iubesc pe toate, căci toate merită dragostea mea. Inima-mi nu vrea să ştie de închisoare, ea vrea să bată sub necuprinsul cerului, în spaţiile nesfârşite unde fiecare moleculă e încărcată cu dragoste. Iubesc! Vreau să iubesc! Nu trăiesc decât pentru dragoste! Oricare-ar fi ea care-mi va face inima să palpite, o ador pentru bucuria de a-mi fi dat prilejul să trăiesc o nouă clipă de iubire şi în momentul acela sunt gata să mor pentru ea…!

Cât de neadevărate era teoria lui Juan Tenorio, cât de mare era greşeala sa şi cât de înspăimântător era egoismul său fără noimă!

Fără nici o îndoială că starea de surescitare ce-l cuprinsese pe don Juan a pregătit şi a făcut cu putinţă scena ce avea să urmeze.

Don Juan, copleşit de durere, se trânti pe scăunelul de pe care se ridicase cu puţin timp în urmă şi izbucni în hohote de plâns.

— Leonor! strigă cu disperare în glas. Unde eşti, Leonor? Te-ador, iar tu mă dispreţuieşti! Pentru prima oară în viaţa lui, Juan Tenorio, stăpânul dragostei, încercă înspăimântătoarea umilinţă a înfrângerii!

Leonor! Leonor! Vino la mine! Leonor, eu mor de dragoste!

„Să-i ia dracu pe toţi amorezii, cu iubitele lor cu tot, ca şi pe stăpânii despotici!” mormăia în sinea lui Corentin cât se poate de trist.

Se uita la don Juan cu o îngăduinţă plină de duioşie. Era un soi de fraternitate în privirea lui, dar o fraternitate reţinută de respectul pe care i-l impuneau acelaşi convenienţe de care se plângea adesea, nu fără oarecare dreptate. Dar, în ochii lui, se putea citi în primul rând admiraţie. Îl socotea pe don Juan – o fiinţă deosebită, ce plutea undeva deasupra legilor ce guvernau lumea morală, un fel de semizeu în care binele şi răul se alungaseră unul pe altul pentru a lăsa cea mai deplină libertate.

În măsuţă se auzi un mic trosnet, dar Jacquemin nu-i dădu nici o atenţie.

Don Juan, rezemat de spătarul scaunului, cu mâinile pe masă şi cu ochii închişi, părea că doarme. De fapt, nu dormea, ci, dimpotrivă, avea senzaţia că spiritul său trăieşte o viaţă intensă. Era în prada unei ciudate surescitări mentale care-i înzecise puterea de gândire. Fără să-şi dea seama, nervii i se încordau ca în clipele unui efort neobişnuit.

Mintea îi era bântuită de tot felul de imagini şi idei.

Printr-un fenomen cât se poate de ciudat, gândurile lui, pe care le supunea unui atente analize, începeau să capete o consistenţă materială şi erau colorate: albe, negre, azurii, roşii ca sângele…

Pe de-a-ntregul treaz, stăpân pe simţurile şi mintea sa, don Juan asista la acest fenomen al conştiinţei sale, u uimire şi curiozitate, ca la un spectacol interesant.

Părea că se pleacă asupra lui însuşi şi se cerceta ca şi când ar fi fost vorba despre altcineva.

Singurul fapt care-l stânjenea, aducându-l aproape în pragul suferinţei, era tensiunea nervoasă, şi, din când în când, spre marea spaimă a lui Corentin, gâfâia şi gemea uşor{6}.

Câteva bătăi seci şi scurte se auziră în măsuţă.

Corentin tresări şi văzu cu uimire cum mobila începe să tremure şi să se-nsufleţească. Apoi privirile lui se opriră pe mâinile lui don Juan, aşezate pe masă, şi-şi spuse că bătăile se datorau fără doar şi poate mişcării degetelor stăpânului său.

Deodată, fără voia lui, ce se petrecea în mintea lui se schimbă. Culorile dispărură, luându-le locul imagini. Dar nu ca într-un vis, când îţi aminteşti trăsăturile unei persoane dispărute. Erau, mai curând, scânteieri ale gândirii, creaţii fulgerătoare, izbucniri de efort care proiectau pe ecranul imaginaţiei sale fiinţe reale. Avea senzaţia că, dacă ar fi întins mâinile, le-ar putea atinge, ar putea pipăi fiinţe adevărate, materiale…

Această stare de spirit încetă tot atât de neaşteptat pe cum venise, iar gândirea lui redeveni normală.

Don Juan se gândea…

Se gândea la Leonor, însă gândul său nu mai era un strigăt pătimaş şi fu uimit, fiind sigur c-o adora.

Îi venea în minte urmărirea îndârjită ce dura de la Sevilla.

Dar şi aici interveni o ciudată răsturnare a felului de a gândi. Refăcea în minte această urmărire de la Sevilla şi până la hanul „Mila lui Dumnezeu”, clar în sens invers. Împotriva voinţei sale, amintirea celor petrecute se desfăşura de la sfârşit către început. Se înapoia în timp. De la han, până la Sevilla.

Se împotrivea din toate puterile. Corentin îi văzu chipul chinuit, năpădit de sudoare, îl auzi gemând şi chiar murmurând:

— Nu, nu, nu, nu vreau!

Don Juan se opunea, dar nu putea împiedica reconstituirea aceea inversată; ajunse astfel la Sevilla, la capela Sfântului Francisc, la prânzul dat în cinstea lui de cei patru prieteni, cei patru cavaleri ai dreptăţii… ajunse… vai, ajunse la Christa!

Şi aici, se opri.

Gândul său se concentra asupra Christei.

Şi curând, Christa îi cuprinse toată gândirea.

Întreaga lui fiinţă o chema pe Christa.

Şi, deodată, în masă răsunară câteva bătăi ritmate, ce păreau un limbaj. Măsuţa se străduia să comunice, încerca să vorbească potrivindu-şi bătăile după regulile limbajului omenesc. Bătăile răsunau câteodată pline de nerăbdare, ca şi cum s-ar fi mirat că nu este pricepută. Părea să aibă accese de supărare, aşa cum se întâmplă cu orice fiinţă omenească enervată de faptul de a nu se fi putut face de îndată înţeleasă de către individul căruia-i vorbeşte. Părea că spune: „Să mai încercăm!” Şi, într-adevăr, sunetele bătăilor ce răsunau în biata măsuţă păreau că exprimă un sentiment.

Erau de o tulburătoare tristeţe…

Brusc, ciocăniturile încetară şi, cam în acelaşi timp, într-un colţ întunecat al camerei apăru o lumină slabă care se stinse imediat.

Camera era luminată, dar ce lumină poate da o lumânare proastă care fumegă şi ale cărei palide pâlpâiri nu făceau decât să întărească întunericul înconjurător.

Jacquemin Corentin se ridică deodată, cu ochii plini de spaimă, şi îngăimă:

— Domnule! Domnule! Vedeţi?

— Da, văd, răspunse don Juan cu un suspin. Dar taci. Vocea ta îmi face rău. Şi stinge, oh, stinge lumina asta care-

mi arde ochii ca un fier înroşit… stinge-o…!

Corentin o făcu de îndată… Cămăruţa se cufundă în întuneric.

Atunci, ce văzuse Corentin începu să prindă formă.

Într-un colţ, la mică distanţă de tavan, licărea o lumină nemişcată şi difuză care se transformă în curând într-o flacără şi apoi într-un glob luminos de o culoare nedefinită. Nu peste multă vreme deveni iar o flacără de un verde deschis ce împrăştia o lumină blândă şi care nu avea nimic fantomatic în ea.

Deodată lumina aceea verde se mişcă şi ajunse deasupra mesei, după care don Juan n-o mai zări… Să fi dispărut oare?… Nu, se transforma mereu… se alungea, se întindea, luând o formă vagă, nelămurită, care părea ceva uşor luminat… apoi începu să se definească… acel ceva purta un nume în graiul oamenilor… era un braţ… mai curând o mână… o mână de femeie… şi don Juan murmură cu înfocare:

— O, mână, scumpă mână pe care am acoperit-o cu sărutările mele fierbinţi, mână dulce şi parfumată, atât de dragă buzelor mele, mână iubită ale cărei mângâieri mi-au dat de-atâtea ori fiori… o, mână… mână a Christei…!

Corentin se refugiase lângă uşă şi acolo căzuse în genunchi. Încercă să-şi acopere ochii cu mâinile, dar nu izbuti şi cu părul măciucă de spaimă – căci ce altceva putea fi decât o fantomă?

— Iar fantoma lua o înfăţişare reală, dar ce spun! Devenea aevea, devenea materie palpabilă, era o formă născută din cine ştie ce străfunduri ale materiei…

Don Juan simţi cum mâna i se aşeza pe cap!

Un fior îl străbătu din cap până în picioare – poate un fior de groază sau poate de dragoste – dar oricum nu unul dintre cele pe care le încerci atunci când atingi o mână moartă.

Să fi fost oare mâna unei moarte? Nu. Era o mână cu adevărat vie, cu degete subţiri şi lungi, cu piele catifelată.

Era rece, dar n-avea acea răceală de gheaţă a morţilor. Lui don Juan i se părea că-n mâna aceasta curge un sânge tânăr şi generos şi dacă o simţeai rece, putea fi din pricina unei îndelungi nemişcări… a unui somn, din care încerca să se trezească şi chiar o făcea.

Într-adevăr, era ca un fel de deşteptare a acestei mâini care se aşează mai întâi pe cap, apoi pe fruntea lui don Juan. Căuta, poate, să se facă înţeleasă. Ca şi cum ar fi avut o inimă care bătea…

Şi dintr-o dată, parcă ajunsă la capătul puterilor, fantoma dispăru, topindu-se în întunecime.

În încăpere domnea din nou întunericul şi o tăcere nepăsătoare, iar din măsuţă nu se mai auzi nici o bătaie.

Tăcerea era întreruptă numai de răsuflarea adâncă a lui don Juan, care căzuse într-un somn adânc, doborât de oboseală.

După o oră, Corentin îndrăzni să se ridice, aprinse lumânarea şi-şi dădu seama că toate se aflau la locul lor. Era foarte tras la faţă. Dar fiind băiat plin de bun simţ, sfârşi prin a-şi spune: „Se vede treaba c-am visat, desigur. Oi fi avut vreun vis d-alea rele din cauza foamei la care m-a pedepsit stăpânul meu, zicând că lui nu-i e. Slavă domnului că m-am trezit! Dar ce mai îmi chiorăie maţele de foame! Cum eu nu-s amorezat şi cum s-ar putea să visez încă şi mai urât, să profit că don Tenorio doarme şi să-nfulec ceva împotriva arătărilor diavoleşti pe care le născoceşte foamea…”

Şi Corentin se fofilă spre bucătărie unde, în ciuda orei târzii, dădu peste o ţaţă somnoroasă rămasă pe-acolo cu cine ştie ce treabă şi pe care o înduplecă să aprindă iar focul.

Sus, în cămăruţa amărâtă, cu mâinile încă pe masă, sfârşit, doborât de oboseală, căzut într-un somn adânc, dormea mediumul…

MEDIUMUL?

Don Juan Tenorio!… Mediumul nu era altcineva decât don Juan!… Şi cum l-am putea numi altfel?… Medium fără ştiinţa lui, dar medium… Adică, una dintre acele fiinţe în stare să capteze manifestări de pe cealaltă lume. Cum anume? De ce? Datorită căror tensiuni nervoase, sau căror forţe fluidice? Sau a unei receptivităţi cu totul aparte? Nu se ştie.

Dar, sigur, don Juan era una dintre aceste fiinţe.

Căci, atunci când masa din încăperea palatului Canniedo se pusese în mişcare, don Juan se afla acolo. El fusese acela care, fără voie şi fără să-şi dea seama, chemase din adâncurile necunoscute de dincolo cine ştie ce fiinţă sau, dacă vreţi, o forţă necunoscută care a mişcat din loc acea masă.

De asemenea, când în capela Sfântului Francisc Leonor a rostit acele cuvinte pe care nu le voise şi nici nu le gândise, don Juan era acolo; el fusese acela care, fără să-şi dea seama, chemase fiinţa sau forţa în stare să-i dicteze lui Leonor ce să spună.

Şi aici, în odăiţa hanului din Angoulême, cu siguranţă că don Juan a provocat apariţia luminii şi, apoi, a mâinii aceleia ce părea vie şi se mişca: el era mediumul!

El nu ştia.

Nu trebuia s-o ştie niciodată…!

Capitolul XVII Rugăciunea de dragoste.

Trecuseră treisprezece zile de când don Juan şi Jacquemin Corentin fuseseră martori ai apariţiei acelei mâini. Era în ziua de 31 decembrie, seara, pe o vreme uscată şi friguroasă, când Clother de Ponthus şi Leonor de Ulloa, urmaţi de Ban-Frumos, intrară în Paris şi se-ndreptară de îndată spre Strada Saint-Denis.

Ajunşi la hanul Ghicitoarei, descălecară.

Ponthus ceru pentru fiica comandorului cea mai frumoasă cameră din această onorabilă ospătărie, vestită în timpurile sale, vizitată de poeţi şi chiar de maestrul Rabelais însuşi. Cunoştea bine pe gazde şi le socotea persoane demne de

toată încrederea. Când Leonor merse în camera ei, el o chemă pe doamna Grégoire şi-i spuse:

— Nobila doamnă pe care am avut cinstea s-o însoţesc până la dumneavoastră nu va sta aici decât o zi sau două. S-ar putea, chiar mâine, să-l întâlnească pe tatăl său, care este grande de Spania şi-l însoţeşte pe împărat. Se spune c-ar putea sosi mâine dimineaţă. Vă rog să vegheaţi asupra ei ca asupra propriului dumneavoastră copil. Vă voi fi recunoscător. Mă cunoaşteţi şi ştiţi că, pentru mine, acest cuvânt are un anumit înţeles…

Şi plecă pe deplin liniştit.

În faţa hanului dădu peste Ban-Frumos, gătit cu haine nou-nouţe, încât haimanaua chiar că avea figură de valet.

Clother îi arătă casa în care locuia şi care, după cum am mai spus-o, se afla chiar peste drum de han.

— Să nu te mişti de-aici, sau din sala mare a hanului. Dacă vezi vreo mutră ce dă de bănuit, vii de îndată să-mi spui.

Dar, în timp ce se îndepărta, îşi spunea: „Nu, nu nici doamna Grégoire, nici Ban-Frumos nu trebuie să vegheze asupra Leonorei. Tu! Numai tu trebuie s-o faci! Însă mărturiseşte că nu îndrăzneşti…”

În capul lui lucrurile nu erau atât de limpezi… De fapt, încerca o mare tristeţe la gândul că se îndepărta, însă el abia dacă-şi dădea seama. Se simţea cuprins de voioşie. Nici măcar de această mare bucurie, ce-i umple sufletul, n-avea habar. Privea cu încântare tot ce era în jurul său, gândindu-se: „Ce frumos mi se pare totul! Casele astea vechi îmi par întinerite. Şi cerul, acest cer cenuşiu al Parisului, e o plăcere să-l priveşti acum!”

Intră într-o prăvălioară murdară, întunecoasă, în care se afla un bătrân cu priviri bănuitoare; mai venise aici cu Philippe de Ponthus: bătrânul făcea negoţ cu aur şi pietre preţioase.

Clother îi vându unul din diamantele sale şi negustorul, pe loc, îi dădu pe el cincisprezece mii de livre de aur: câştiga pe el, cel puţin tot atâta, adică îl fura pe Clother fără ruşine.

Clother ieşi din prăvălie, spunându-şi: „Ce om cumsecade! Dacă pot să-l ajut cândva, o voi face. Cum îmi zâmbea şi cum fără cea mai mică şovăială mi-a dat aceste cincisprezece mii de livre care sunt totuşi o sumă mare! Poate că acest sărman bătrân, în bunătatea lui, a preţuit prea mult diamantul…”

O bucurie nespusă îl făcea să plutească, să găsească un farmec nespus la tot ce vedea, la tot ce auzea…

Se făcuse noapte de mult şi în camera lui, Clother de Ponthus plângea încetişor.

Ah! Cât de dulci i se păreau lacrimile! Ce beţie să simţi cum îţi izvorăşte lacrima călduţă şi ţi se rostogoleşte pe obraz, mângâindu-l, aidoma unei sărutări!… Să plângi fiindcă simţi prea-plinul inimii care parcă stă gata să se fărâme, să plângi atunci când n-ai nici un necaz, să plângi numai ca să plângi, aidoma plantelor ce-şi picură seva lor generoasă, ce fericire să plângi în singurătatea nopţii!

Şi iată ce rugăciune luă naştere încet-încet, în gândul lui Clother: „Leonor… o, Leonor… de ce numele tău sună atât de dulce pe buzele mele şi pentru ce ele ard când ţi-l murmură?… Leonor… o, Leonor, plâng oare pentru că-ţi şoptesc numele? Într-adevăr, sunt lacrimi? Spune-mi, Leonor, de ce încep să plâng când mă gândesc la tine?… Leonor… acum câteva zile nu ştiam că exişti şi, iată, acum îmi stăpâneşti întreaga viaţă şi, dacă-mi privesc trecutul… totu-i mort, dispărut, şters din amintirea mea: dorinţa arzătoare de a vedea portretul mamei mele s-a dus… de asemenea amara durere lăsată de moartea tatălui meu… o, tată, o, Ponthus, părinte viteaz şi plin de dragoste, cel ce mi-ai îndrumat sufletul, iartă-l pe fiul tău prea-iubit!… Leonor… în fiinţa mea nu mai există altcineva în afară de tine şi cred că te ştiu dintotdeauna, cred că ai fost mereu lângă inima mea şi-mi este cu neputinţă să-mi amintesc zilele în care nu te cunoşteam sau cele în care încă nu sosiseşi, zile întunecate în care eu te aşteptam… Leonor, eşti cea pe care o aşteptam, eşti speranţa pe care-o purtam

în inimă, eşti visul cu care-mi umpleam orele, tu eşti parfumul pe care-l răspândesc florile şi adierea ce-mi răcoreşte fruntea… eşti albastrul de mătase al cerului, eşti universul… Leonor, o, Leonor, primeşte umila rugăciune a celui care plânge şoptind numele tău binecuvântat, fii miloasă cu el şi dă-i voie să-ţi dăruiască viaţa, gândurile, inima, sufletul, fiinţa sa întreagă; nu-l îndepărta, nu-l da deoparte din drumul înmiresmat pe care mergi, o, Leonor…”

Astfel se înălţa din ruina lui Ponthus minunata rugăciune de dragoste, imnul curat în care, nici măcar o dată, nu a fost spus cuvântul dragoste, pentru că în întregul ei nu era altceva decât un strigăt de iubire.

Capitolul XVIII Hanul ghicitoarei.

În uşă răsunară câteva bătăi puternice. Clother tresări şi dădu fuga să deschidă. Era Ban-Frumos.

— Domnule, el e, a venit! L-am văzut în sala mare a hanului, însoţit de găliganul acela obraznic ce-i serveşte drept valet, omul cu nasul fals!

Lui Clother nu trebuia să i se spună mai multe pentru a şti despre cine-i vorba. El era nobilul spaniol pe care-l rănise la hanul „Mila lui Dumnezeu”… El era Juan Tenorio!… Două minute mai târziu, alb la faţă, Clother de Ponthus năvălea în sala mare a hanului Ghicitoarei, plină la ora aceea de studenţi şi tineri nobili, ce-şi goleau ultimele căni înainte de a se suna stingerea.

O singură aruncătură de ochi în mulţime, şi-l văzu pe don Juan. De altfel, nu-l vedea decât pe el.

Don Juan se afla într-un colţ al sălii, aşezat la o masă acoperită cu o faţă de masă strălucitor de albă şi plină cu veselă de argint. În spatele lui, nemişcat, cocoţat pe picioroangele sale, nimeni altul decât Jacquemin Corentin.

Clother de Ponthus se-ndreptă spre el şi, pe măsură ce înainta prin sala în care se găsea adeversarul său, îi auzea murmurarea pătimaşă, înfocată, înflăcărată:

— Da, vă iubesc! Cum? De ce? Nu mă-ntrebaţi! Vă iubesc! Nu credeţi? Daţi, cel puţin, crezare ochilor mei.

Clother era uluit. Acel Juan Tenorio, care vorbea astfel, era una şi aceeaşi persoană cu cel ce, suspinând, plângând şi strigându-şi iubirea, îi făcuse Leonorei o declaraţie atât de pătimaşă? Privi în jur pentru a o vedea pe aceea căreia îi vorbea don Juan – şi văzu o tânără fată ce purta cu o cochetărie nevinovată un elegant costum de burgheză înstărită.

Recunoscu pe dată pe fiica cucoanei Jérôme Dimanche, văduva atât de cumsecade ce-l găzduia în casa ei, peste drum de hanul Ghicitoarei.

Micuţa se numea Denise. Pe chipul ei înflorea primăvara vieţii. Avea ochi blânzi, în care lucea o licărire de curiozitate emoţionată. Îl asculta, cu o admiraţie amestecată cu îndoială şi speranţă, pe acest gentilom care-i spunea cuvinte de dragoste.

Ţinând cont că era vorba despre fiica cucoanei Jérôme Dimanche, Ponthus rosti:

— Ei, dar ce văd, dumneavoastră aici, domnişoară Denise?

Chipul bietei copile se înroşi. Bâlbâi o vagă explicaţie cum că maică-sa îi dăduse un comision pentru jupâneasa Grégoire şi fugi… Fugi ca să se încuie în camera ei de fecioară, unde să poată visa…

La auzul vocii lui Ponthus, don Juan se răsuci pe dată:

— Ce întâlnire plăcută! Şi ce întâmplare norocoasă!

— Nu, nu-i o întâmplare, spuse Ponthus răspunzându-i la salut. Vă căutam…

— Ca să-mi oferiţi revanşa?

— Nu astăzi, dacă nu vă e cu supărare. Vă căutam ca să vă ţin tovărăşie până mâine în zori, fără să vă scap o clipă din ochi.

— Ei, mă faceţi prizonier? Venind din partea dumneavoastră, o astfel de silnicie e încântătoare. Dar aşa putea să ştiu…

— Motivul acestei supravegheri? Nimic altceva decât că vă aflaţi la hanul Ghicitoarei.

— Deci Ea este aici…!

— Da, domnule, spuse Clother.

— De acord cu dumneavoastră, zise Tenorio. Împotriva lui don Juan nu se iau niciodată destule măsuri de prevedere. În locul dumneavoastră aş fi făcut la fel. Deci sunt prizonierul vostru, sau mai bine zis, dumneavoastră deveniţi prizonierul meu: luaţi loc, aici, în faţa mea şi gustaţi din bucatele de pe masă, în aşteptarea întâlnirii noastre pe un alt teren.

Clother nu stătu mult timp la îndoială. Luă loc la masă şi cei doi comeseni ciocniră paharele aşa cum făcuseră şi cu spadele lor… Clinchet de sabie, clinchet de cristal… un strop de licoare roşie ce curge dintr-o carafă sau dintr-o venă… asta-i tot.

Străduindu-se să nu aducă vorba despre cearta lor, se întrecură în curtenie, făcându-şi mii de complimente care mai de care mai pline de duh. În realitate, se admirau unul pe altul.

Masa a fost nemaipomenită. Pentru asemenea oaspeţi, jupân Grégoire se-ntrecuse pe sine.

Curând sună stingerea.

Jupân Grégoire dădu afară ultimii cheflii, închise obloanele, puse drugul la uşa de la intrare şi dădu liber oamenilor de serviciu.

Clother şi don Juan rămaseră singuri în sala cea mare a hanului – căci nu-i punem la socoteală pe Jacquemin Corentin şi Ban-Frumos care, într-un colţ, scurgeau sticlele şi care, luându-se după stăpânii lor, legau prietenie, sau, cel puţin încercau.

— Domnule de Ponthus, spunea don Juan, îmi place felul vostru de a fi. Vă apreciez spiritul. Mărturisesc că rareori am întâlnit un suflet atât de delicat ca al dumneavoastră. N-am putea fi prieteni?

— Domnule Tenorio, îi răspundea Clother, vă socotesc un gentilom. Mi-ar face multă plăcere să vă fiu de-acum înainte partener de întrecere la ospăţuri, să vă stau alături în clipele mai spinoase ale vieţii, dar toate acestea, numai din momentul în care mi-aţi da cuvântul de onoare să renunţaţi din toată inima la o urmărire nedemnă de dumneavoastră.

Don Juan lăsă capul în jos. Clother văzu că era foarte tulburat şi continuă:

— Ceea ce mă uimeşte, senior Tenorio, este că, deşi pretindeţi c-o iubiţi cu patimă pe nobila doamnă pe care spuneţi c-o urmăriţi de la Sevilla, îi vorbiţi de dragoste primei venite. Această biată Denise… de ce încercaţi să înşelaţi această copilă?

Don Juan ridică capul şi un fulger ţâşni din ochii săi.

— S-o înşel?… rosti el cu dispreţ. Să ştiţi că don Juan n-a înşelat vreodată o femeie… Cine vă spune c-o înşel pe această adorabilă Denise când îi spun c-o iubesc? Da, pe legea mea c-o iubesc! Sau, cel puţin, adineaori, când se afla aici, în faţa mea, simbol viu al veşnicei frumuseţi, o iubeam… Opriţi-vă, domnule. Nu vă grăbiţi să mă condamnaţi. Cred că mai curând ar trebui să mă plângeţi. Uneori, chiar şi eu îmi spun că, în pieptul meu de monstru, natura a făcut să bată o inimă de amăgitor şi trădător. Dar, mai curând, recunosc în mine o victimă a puterilor amorului. Având o judecată mai dreaptă asupra dragostei, recunosc că, printre puţinele inimi omeneşti aflate în căutarea imposibilului, adică a iubirii unice şi veşnice, singură a mea este cinstită şi se poartă ca atare. Iubesc, domnule! O mărturisesc, o spun, o declar: viaţa mea se petrece iubind şi încă nu ştiu cine e aceea pe care o iubesc. De ce aceasta şi nu cealaltă, când amândouă sunt la fel de frumoase? Ce spun! Oare o femeie are nevoie să fie frumoasă pentru ca să fie iubită? Eu o iubesc mai întâi şi atunci o găsesc frumoasă. Şi încă ceva: oare e nevoie s-o găsesc frumoasă? Ştiu eu, într-adevăr, ce-i frumuseţea? Iubesc această femeie din clipa în care o văd, nu ştiu pentru

ce şi nici nu vreau să ştiu. O iubesc poate pentru părul său castaniu în care joacă reflexe roşcate. O iubesc poate pentru ochii ei albaştri, dacă nu cumva sunt negri. Care-i mai frumos, cerul în zori sau cel din faptul serii? Şi misterioasa noapte n-are şi ea farmecul ei? Iubesc această femeie măcar pentru fiorii stârniţi în mine şi poate că niciodată nu voi şti cum a făcut-o. O iubesc pentru c-o iubesc şi de acum încolo simt c-aş muri dacă nu m-aş putea face iubit. Câte necunoscute n-am îndrăgit chiar din clipa în care soarta mi le-a scos în cale. Fie pe stradă, fie într-o piaţă, o alegeam pe cea pe care trebuia s-o iubesc. O priveam şi era de-ajuns. Fără vorbe. N-o mai întâlneam vreodată. Dar dacă privirea mea a făcut să răsară un surâs pe buzele ei, poate că, în acea clipă, ea m-a iubit, cine ştie… cine poate şti! Cel puţin, aşa cred, şi-atunci cerul coboară în inima mea. Ah! Domnule, nu o femeie iubesc eu atunci când mă arunc la picioarele ei şi îi ofer inima-mi înfierbântată de dragoste, ci Amorul în sine, pe el îl iubesc. Această nefericită inimă ce bate mult prea tare în pieptu-mi şi tresare la fiecare străfulgerare a lui, redeşteaptă de fiecare dată în mine, în acelaşi timp, nefericirea şi bucuria de a trăi, amara, înspăimântătoarea fericire a căutării imposibilului… imposibilul, domnule, fiindcă fericirea e un mit, Amorul un vis şi Visul nu poate deveni nicicând, realitate.

Don Juan îşi cuprinse capul în mâini şi-n ochii lui luci o lacrimă. Şopti:

— Ce-i viaţa? Iubire. Ce e fericirea? Iubire. Ce-i nefericirea? Iubire. De ce se înfruntă oamenii? Tot din pricina ei. Nu există altceva: când ea este lângă mine, trăiesc… când ea se află departe, eu mor. Hai, domnule, aţi cunoscut vreodată durerea de a fi departe de ea? Aţi cunoscut, moartea întregii voastre fiinţe, când cea pe care o iubiţi nu se mai află lângă dumneavoastră? Eu am trăit toate acestea. E îngrozitor. Într-o zi am să mă omor. Da, pe Dumnezeul meu, am să mă omor într-o seară înmiresmată când o blândă adiere îmi va aduce parfumul florii ei,

reamintindu-mi că ea nu e prin preajmă ca s-o miroasă… Am să mă omor într-o zi când în minte îmi va răsuna un crâmpei din romanţa pe care-i plăcea să mi-o fredoneze mereu… Mă voi omorî într-o noapte când ridicând ochii arşi de lacrimi spre un cer nemilos, voi zări steaua pe care-i plăcea s-o privească alături de mine… Ah! Cât de neştiutoare e biata mulţime când spune aceste cuvinte absurde: ochii care nu se vad, se uită! Căci în lipsa ei inima îşi făureşte o dragoste de neclintit. Când cea pe care o iubesc nu mai este aici, când inima mea se zbuciumă şi se frânge, când nu mai ştiu dacă sunt în viaţă sau nu, atunci fiinţa mea se topeşte de dragoste, atunci simt până-n măduva oaselor năvala părerilor de rău… şi ce fericire, ce încântare atunci când cad în genunchi chemând-o şi când, în sfârşit, lacrimile îmi izvorăsc de sub pleopele-mi arzânde…!

Don Juan murmura, printre hohote de plâns:

— Leonor! Leonor! Unde eşti? Unde te afli?

Clother ascultase totul cu o uimire puţin înfricoşată. Îl privea, poate, cu puţină milă, dar şi cu dispreţ şi, cu un surâs batjocoritor, îi spuse:

— Fiindcă iubiţi toate femeile, senior Tenorio, vă va fi deci uşor să renunţaţi la una din ele…

Don Juan îşi încrucişa braţele pe piept şi spuse:

— Cred că îmi cereţi să renunţ la una din ele…

— Da, chiar asta vă cer.

— Cu neputinţă!

Don Juan rosti aceste cuvinte plin de disperare şi încheie:

— Numai moartea mă poate face să renunţ la ideea de a cuceri inima Leonorei. Chiar dacă mă urăşte, eu o ador. Chiar dacă mă dispreţuieşte, o ador. Chiar dacă mi-ar călca inima în picioare, o ador. Ah! O ador, oare nu pricepeţi? Domnule de Ponthus, ca s-o puneţi la adăpost de mine, va trebui să mă ucideţi.

— Atunci am să vă ucid! rosti Clother de Ponthus.

— Când? îl întrebă don Juan.

— De ce nu chiar acum? zise Clother.

Spunând acestea se ridică şi-şi trase spada din teacă.

În aceeaşi clipă, don Juan fu în picioare, cu sabia în mână.

Fu momentul în care prietenia abia înfiripată dintre Ban-Frumos şi Jacquemin Corentin lua o întorsătură neaşteptată şi primul îi spunea, zeflemitor, celuilalt:

— Hai, nu te mai ascunde! Mărturiseşte că e fals!

— Ce anume? Ce spui că e fals? se răsti Corentin, care ştia prea bine despre ce era vorba.

Văzându-şi stăpânii gata să se-ncaiere, cei doi valeţi săriră în picioare, zbârliţi… Jacquemin căţărat pe picioroangele lui, Ban-Frumos cu mâinile în şold.

— Luptător de două parale şi bandit de drumul mare! strigă Corentin cu tot dispreţul de care era în stare.

Dar Ban-Frumos începu să zâmbească nemailuându-şi ochii de la nasul lui Corentin care înlemnise sub povara acelui zâmbet. Ban-Frumos, uşurel, ridică mâna şi-i dădu un bobârnac peste nas, spunând:

— Ei, să nu-ţi vină să crezi!

Sărmanul Jacquemin scoase un urlet şi se azvârli asupra lui. Dar Ban-Frumos, la porunca lui Ponthus se şi pusese pe treabă, iar Corentin îi sări de grabă în ajutor; cât ai clipi, cei doi împinseră la perete mesele din mijlocul sălii, pentru a face loc liber celor doi adversari.

În gardă, Clother de Ponthus şi Juan Tenorio se măsurară dintr-o privire.

Cele două lame se încrucişară, atacul era gata să se dezlănţuie…

O uşă se deschise şi… o femeie îşi făcu apariţia.

* * *

O femeie înveşmântată în negru înainta spre ei, imagine tristă a durerii.

Lui don Juan îi căzu sabia din mână, răsunând pe dalele de piatră şi încremeni, uluit. Atunci, Ponthus îşi vârî spada în teacă şi se înclină adânc în faţa acestui mare doliu ce se îndrepta către el. Femeia se opri la doi paşi de el şi-i spuse:

— Domnule, să nu-l ucideţi pe don Juan Tenorio…

Îndurerata femeie, ridicându-şi vălul, îşi dezvălui frumuseţea ofilită a chipului şi adăugă:

— Vreau să mă înţelegeţi: nu vă rog să-l cruţaţi pe Juan Tenorio. Vă spun: nu dumneavoastră o să-l ucideţi. Viaţa lui nu vă aparţine, cum nu-mi aparţine nici mie.

— Şi mă rog cui aparţine? strigă don Juan. Spune Silvia! Haide, spune!

— Mariei! Piei! Rosei! Tuturor acelora care au murit din pricina ta! Viaţa ta aparţine aceleia ce a strâns în ea toate aceste dureri risipite! Viaţa ta, Juan, aparţine Christei! Nu spun că-mi aparţine mie, Juan, mie care sunt soţia ta cu cununie şi care te iert! Ci Christei de Ulloa, ultima care a murit datorită trădării tale! Christei, sora cea mare a acestei Leonora de Ulloa şi pe care tu o urmăreşti din străfundul Spaniei până aici, la Paris…!

Sufletul lui Ponthus fu năpădit de scârbă.

Într-o clipă înţelese cine era don Juan: o culme a trădării. Începu să-l urască aşa cum urăşti neînţelesul, întunericul, tenebrele. Îşi dădu seama că era neiertător, măcinat de egoism, în stare să aducă nenorocirea altora, numai ca el să-şi poată îndeplini poftele; se îndreptă spre Tenorio şi, cuprins de-o furie cumplită, îi zise:

— Nu voi încrucişa spada cu dumneavoastră sub ochii nefericitei care vă poartă numele. Dar luaţi aminte: nu vă voi căuta, nu vă voi urmări. Dar dacă vă mai întâlnesc în calea celei care doarme acum sub paza acestei săbii, jur în faţa lui Dumnezeu că vă voi ucide, chiar dacă doamna va veni, ca în seara asta, să se aşeze între noi!

Nemişcată, de-o măreţie de netăgăduit, Silvia se uită lung la Ponthus.

— Nu, rosti ea. Nici dumneavoastră, nici eu. În capela Sfântului Francisc din Sevilla, don Juan a aflat de a cui mână va muri. O ştii, Juan, tu, soţul meu, o ştii prea bine!

— De mâna comandorului! spuse, încet, Tenorio, parcă împotriva voinţei sale.

Şi se cutremură.

Dar imediat izbucni în râs. Apoi, cu o voce răsunătoare, plină de sfidare, ca în acele clipe de frenezie funestă pe care o dă dorinţa de a muri, strigă:

— Iată-mă! Sunt gata. Comandorule de Ulloa, îţi voi face pe plac pentru dragostea pe care i-am purtat-o fiicei tale Christa! Pentru dragostea ce-o nutresc pentru fiica ta Leonor! Comandorule… iată-mă! Şi dumneavoastră, senior de Ponthus! Leonor este logodnica inimii voastre: deci, iată-mă! Şi voi: Zafra. Canniedo, Veladar, Girenna! La fel, iată-mă… Al vostru sunt, al tuturor, părinţi, fraţi, soţi, logodnici ai celor pe care le-am iubit şi care întotdeauna m-au iubit, da, iubit… aceasta-i nefericirea şi în acelaşi timp mândria mea! Voi toţi să ştiţi că dacă don Juan are o inimă atât de mare încât poate cuprinde dragostea din întreg universul, această inima are şi tăria de a se uni cu Moartea… Silvia, Silvia mea dragă, pe care am adorat-o atât de mult, pe sub boschetele Grenadei, floare parfumată a iubirilor mele de odinioară, o, tu, Silvia mea, ce cauţi tu aici? Ce adevăr crud vrei să-mi smulgi? De ce mă forţezi să-mi pun masca? Ah! Silvia, nu ştii că e mai de lăudat să te prefaci în dragoste decât să iubeşti cu adevărat? Mila pe care ţi-o port era ultimul refugiu al fericirii tale. Pentru tine, era recunoştinţă pentru o oră de fericire, aş fi făcut supremul efort de a-ţi da iluzia dragostei mele. Dar tu nu vrei, Silvia! Tu preferi crudul adevăr, biată neştiutoare a visului vieţii, fiinţă fără minte care n-ai înţeles că singura realitate posibilă e iluzia!… Ei bine, află acum dacă tot vrei s-o ştii: nu te mai iubesc! Tu, pentru mine, eşti ca şi moartă!

Don Juan gâfâia. Striga, cu o voce sălbatică:

— Leonor! Leonor! Unde eşti? Unde te afli?

Inima se zbuciuma, pradă chinurilor de nesuportat ale dragostei ajunsă la paroxism. În acele clipe, ca s-o cucerească pe Leonor, ar fi pus pe picioare o armată. El, un spirit rafinat, el care, în faţa oricărei femei, îşi impusese legea unei purtări de-o eleganţă desăvârşită, era cuprins de

violenţă, pradă dorinţei de a jigni, de a aduce cea mai mare insultă femeii care-l iubeşte:

— Nu te mai iubesc! Silvia, Silvia, ascultă ce strigă fiinţa mea din toate puterile ei: nu te mai iubesc!… Soare al inimii mele… o iubesc pe Leonor de Ulloa!… Haide, pleacă, Silvia, du-te! Mi-e silă de vălurile tale de doliu, de lacrimile tale, de veşnicele tale reproşuri! Tu eşti moartea, iar eu ador viaţa! Vreau să mai trăiesc şi să mă dărui iubirii, singurul stăpân al destinului meu înflăcărat… Pleacă, soţie a lui Juan Tenorio! Să te întorci…

Se aplecă spre Silvia, doborâtă de această lovitură a soartei:

— Să te întorci numai atunci când mă va fi sufocat sub strânsoarea lui. Şi, ca un trofeu al neghioabei tale fidelităţi, să iei acest trup în care nu va mai fi nici viaţă, nici dragoste, nici inimă!

Sub furtuna pasiunii dezlănţuite care urla şi mugea precum pădurea bântuită de furtună, Silvia, insultată, jignită, se prăbuşea încet, încet. Răzbunătoarea din ea nu mai exista. Rămânea doar soţia… iubita, biata îndrăgostită care încă mai iubea din toată inima ei devotată şi care aude strigându-i-se că nu mai este Iubită…

La ultimele cuvinte ale lui Tenorio, ea era în genunchi.

Don Juan, cu gândul la visul său, murmura:

— Leonor! Leonor! Unde eşti? Unde te afli?

Şi Silvia se ridică încet. Rămase o clipă în faţa bărbatului ei împietrit într-o totală nepăsare. Poate că ca ar mai fi vrut să-i vorbească, să-i spună unele lucruri… Buzele i se mişcară, dar nu se auzi nici un cuvânt… şi se îndepărtă…

În acel moment, don Juan îşi îndreptă privirea spre ea. Şi Clother, îngrozit, îl auzi îngânând:

— Pe Dumnezeu Atotputernicul, niciodată nu mi-ai stârnit aşa dragostea, Silvia. Rămâi, o, rămâi! Silvia, te iubesc… Silvia, numai pe tine te iubesc…!

Dar Silvia nu-l mai auzi… ea dispăru, aşa cum dispăruse în capela din Sevilla. Se topi în depărtare, aşa cum se topeşte

orice vis de dragoste.

Silvia se întoarse în odaia pe care-o ocupa la hanul Ghicitoarei. Camera era alăturată celei a Leonorei.

În ciuda stăruinţelor şi rugăminţilor de tot felul ale jupânesei Grégoire, copila comandorului de Ulloa refuzase să se culce. Aşezată într-un fotoliu lângă măsuţa pe care ardea o lumânare de ceară, cu o carte de rugăciuni în mâini, se gândea…

Se gândea la Christa, moartă din dragoste, ucisă de fulgerul trădării… se gândea la tatăl ei, la îngrozitoarea misiune pe care şi-o impusese, ca fiică netemătoare… visa în neştiutele sale gânduri, părea că zăreşte înălţându-se o stea neştiută, un astru al speranţei, al cărui nume nu-l cunoştea…

Cum stătea aşa pe gânduri, auzi din camera vecină vaietele înăbuşite, care tulburau liniştea nopţii, gemetele, strigătele, întrerupte de hohote de plâns. Era cineva acolo care încredinţa nopţii jalea sa… cineva care se sfârşea de durere şi disperare…

Leonor se lăsă în genunchi şi începu să se roage. Se ruga de Dumnezeul iubirii şi al îndurării să-i dăruie bietei fiinţe pacea inimii şi uitarea care alină totul. Se ruga pentru această fiinţă care, din când în când, îşi striga suferinţa ca o femeie cuprinsă de minunatele dureri ale facerii.

Se gândi la Christa care nu plânsese, la prea curata Christa care n-a vrut să-şi plângă ruşinea! Şi că poate, o da, poate, femeia aceea care plângea de-ţi frângea inima… avea să fie izbăvită.

În sala mare, abia luminată, Clother de Ponthus şi Juan Tenorio nu s-au mai apropiat unul de celălalt.

Capitolul XIX Logodna lui Jacquemin Corentin.

Când se făcu ziuă şi jupân Grégoire deschise uşile şi obloanele, Clother, urmat de Ban-Frumos, urcă la primul cat, oprindu-se în faţa camerei lui Leonor de Ulloa…

— Pot să mă încred în tine? îl întrebă el.

— Ei, na-ţi-o bună! răspunse Ban-Frumos. Ştiţi bine că viaţa mea vă aparţine. Că eu când mi-o dărui, o fac pentru multă vreme, da' ce zic eu, chiar pentru totdeauna. Puteţi merge liniştit.

Clother văzu că Ban-Frumos era sincer şi plin de hotărâre, aşa că plecă.

Ajuns în sala cea mare, îl zări pe don Juan părăsind în grabă hanul Ghicitoarei. La rândul său, ieşi pe poartă şi o porni în josul străzii Saint-Denis.

Era o dimineaţă senină şi rece. Clopotele băteau cu putere, se auzeau bubuituri de tun. S-ar părea că nu prea s-a făcut economie de praf de puşcă în această dimineaţă de 1 ianuarie 1540, când împăratul Carol Quintul îşi făcea intrarea în Paris.

Strada începuse să se umple de oameni îmbrăcaţi în haine de sărbătoare, veseli, fără a şti bine de ce, pur şi simplu veseli. Poate datorită dangătului clopotelor şi vacarmului produs de artilerie. Şi-apoi, Parisul era curios să-l vadă, în sfârşit, pe împăratul care ducea un război atât de aprig cu regele Francisc. Cu bunul său simţ nedezminţit, Parisul era plin de uimire să vadă cum inamicul cel mai înverşunat al regatului avea îngăduinţa de a traversa pământul francez.

Lui don Juan puţin îi păsa de această mulţime. Părăsind hanul Ghicitoarei, se duse la locuinţa jupânesei Jérôme Dimanche.

Văduva închinase cele două etaje, ca şi mansarda, aşa că locuia cu foca ei la parterul compus dintr-o foarte frumoasă încăpere la intrare, un salonaş cochet şi alte câteva camere.

Clother de Ponthus îl văzu pe don Juan intrând la jupâneasa Dimanche cu atâta hotărâre şi grabă, de parc-ar fi fost în joc o afacere, ce nu suferea amânare.

„Oh! se gândi Clother. Doar n-are îndrăzneala să… dar, mai bine, ia s-o previn pe jupâneasa Dimanche.”

Trecu mâi departe, salutat cu tot respectul cuvenit de către prea onorabilul Jacquemin Corentin care-şi aştepta stăpânul făcând faţă cu bunăvoinţă şi resemnare

numeroaselor zeflemele pe care cei ce treceau le adresau nasului său.

— Iată stăpânul care mi-ar fi trebuit pentru a-mi asigura liniştea sufletească, murmură Jacquemin. Cum de-o fi încăput pe mâinile nenorocitului ăsta de Ban-Frumos – un pungaş pe care într-o dimineaţă, în zori, am să-l văd spânzurat la răscrucea de la Trahoir. Aşa-i pe lumea asta, virtutea nu-i niciodată răsplătită.

Ponthus era deja departe, mergând unde mergea şi toată lumea aceea… Trecu, astfel, o oră.

* * *

În salonaş, don Juan era pe punctul de a o ului pe văduvă, iar dacă Jacquemin Corentin ar fi intrat în locuinţa jupânesei Dimanche, iată ce-ar fi auzit:

— Dumnezeule, se bâlbâia văduva în culmea fericirii, ce să spui de aşa ceva? Cine ar fi crezut-o? Micuţa mea Denise să se mărite cu un senior atât de bogat şi atotputernic!

— Nu mai târziu decât mâine! răspundea don Juan. O iubesc. O doresc. Va fi contesă, ducesă, orice va voi.

— Şi bogată! strigă văduva ai cărui ochi scânteiară.

— Bogată? N-o să ştie ce să facă cu atâtea bogăţii, doar dacă nu va dori să vă încredinţeze dumneavoastră o bună parte din ele, pe care, desigur, o meritaţi.

Văduva lăsă ochii în jos şi suspină:

— Denise e un copil bun. Sper că, odată ajunsă, să nu-şi uite mama. Dar, monseniore, cum să cred în acest miracol?

— Miracolul iubirii, scumpă doamnă! Sunt singurele miracole cărora le poţi da crezare.

— Eu văduva unui simplu postăvar, să-mi văd copila măritată cu un ilustru senior al cărui nume este… dar nici măcar nu-l ştiu, Doamne Dumnezeule! Ei, ce zici de asta, să nu ştiu încă numele gentilomului care catadicseşte să se însoare cu fiica mea!

— Numele meu? zise don Juan. Sunt seniorul Jacquemin de Corentin, conte breton… Cunoaşteţi Bretagne? Corentin e un nume celebru acolo.

* * *

Ei da, iată ce-ar fi auzit Jacquemin Corentin. Dar el stătea de pază în faţa uşii de la intrare, înconjurat de cinci-şase puştani care se uitau la el, pufnind în râs şi şopocăind între ei despre minunea aceea.

Încă o oră mai aşteptă acolo servitorul când, în sfârşit, don Juan ieşi din casă, strălucind de bucurie şi spunându-i:

— Jacquemin, eşti… adică eu sunt cât se poate de fericit: mi se acordă mâna adorabilei Denise şi asta peste trei zile, când o voi lua de soţie!

Corentin, uluit de această veste, strigă:

— O luaţi de soţie? Dar, domnule, sunteţi căsătorit!

— În Spania, Jacquemin, în Spania. Asta în Franţa nu contează!

O luară din loc, urmând mulţimea. Don Juan, bine dispus, privea cu interes mulţimea aceea pitorească, admirând, în trecere, multele fete frumoase pe care le întâlnea. Uneori se oprea, dintr-o dată posomorât şi palid, pentru a-şi spune:

— Ce nebun! Sunt de trei ori nebun! Oare sper s-o pol uita pe Leonor? S-o uit? Ah! Inimă mizerabilă, cum te-aş mai smulge din piept pentru asemenea blestemăţie…!

— Domnule, i se adresă Jacquemin. Ca să ne întoarcem la amorurile, la noile dumneavoastră amoruri, cine i-ar fi putut spune nefericitului postăvar că într-o zi fata lui va purta unul dintre cele mai frumoase nume din Spania…!

— Hei! făcu don Juan. Unde dracu ai auzit tu c-aş vrea să-i dau numele meu frumoasei Denise? O iubesc atât cât să mă însor cu ea, dar nu şi ca să-i dau numele meu…!

Corentin se opri dintr-o dată, uluit de ce auzise şi-şi privi înspăimântat vârful nasului.

— Deci tu, când te însori, nu-i dai numele tău celei pe care o iei de nevastă?

— Eu? Dar, domnule, eu n-am să mă însor niciodată!

— Eşti chiar aşa de sigur? răspunse don Juan şi un hohot de râs izbucni din pieptul său.

Jacquemin prinse să tremure. Ciudata întrebare îl pusese pe gânduri, iar râsul acela îngrozitor îi dădu fiori. Cele mai negre gânduri îi treceau prin minte. Se gândea: „Râsul ăsta o să mă omoare. Aflându-mă în slujba lui don Juan, bineînţeles că voi fi blestemat. Dar voi risca totuşi pentru fiul lui don Luis Tenorio… Ei, asta-i acum! Dă din râs în plâns…!”

Don Juan nu plângea de prea mult râs.

Cu toată puterea închipuirii sale, el o vedea acum pe Leonor. Era aici! Mergea în faţa lui, prin mulţime! Întinse mâinile după ea. Un hohot de plâns se auzi din pieptul lui. Nu era Leonor! Nu fusese decât închipuirea sa. Îngăimă:

— Unde eşti, Leonor?… Vai! Unde este sufletul meu! Unde-i inima mea? Leonor, unde te afli totuşi…?

* * *

În timpul acesta, Clother de Ponthus, urma cursul acestor râuri de omenire pe care le alcătuiau străzile şi care se pierdeau în marele fluviu din strada Saint-Antoine.

Căuta un loc de unde să poată vedea mai bine cortegiul imperial.

Şi deodată, în depărtare, zări un rând mare de călăreţi îmbrăcaţi în costume strălucitoare şi care înălţau spre cer un cântec triumfal… ridicându-şi cât mai sus instrumentele lor de alamă, împodobite cu flamuri pe care erau brodaţi crinii Franţei, trompeţii regali deschideau marşul… Era cortegiul împărătesc care intra în Paris, nemaipomenită desfăşurare de bogăţie şi măreţie, amestec de costume de o strălucire neasemuită, panoramă eroică de vis, figuraţie teatrală dispărută pentru totdeauna în negura secolelor apuse…

O formidabilă aclamaţie a mulţimii, uluite de atâta fast şi bogăţie, izbucni deodată, ridicându-se spre înalturi…

Lui Clother i se păru că trompetele, aclamaţiile rumoarea, chemările înflăcărate se numeau, se contopeau pentru a năvăli în inima sa ca un singur strigăt:

— Comandorul! Iată-l pe comandor! Iată-l venind pe tatăl celei pe care o iubesc…!

Capitolul XX Comandorul.

Carol Quintul a fost primit cu toată măreţia. Au fost serbări de un lux orbitor, dineuri somptuoase, de care se mirară bravii spanioli obişnuiţi cu mese mult mai cumpătate, un frumos turnir. Amaury de Loraydan se ataşase de comandorul de Ulloa. Trebuie să recunoaştem că îndeplinise cu atâta sârguinţă ordinele regelui, încât bătrânul Sancho nu se mai putea lipsi de el. Într-o seară, după ce părăsiseră Poitiers-ul de mai multe zile şi se apropiau de Paris, comandorul îi spuse:

— Ei bine, da, dragul meu conte, sunt de aceeaşi părere cu dumneavoastră: Milanul trebuie să se întoarcă la coroana Franţei!

Un val de nemaipomenită bucurie îl năpădi pe Loraydan. Se gândea că dacă reuşeşte în misiunea asta, recunoştinţa regelui va fi atât de mare încât îi va putea cere să renunţe la Bérengère.

— Domnule, spuse el, dacă aceasta este convingerea dumneavoastră, îmi promiteţi s-o înfăţişaţi şi Maiestăţii Sale imperiale?

— Fără nici o îndoială, răspunse liniştit Ulloa. La primul consiliu ce se va ţine la Paris, îi voi spune deschis Maiestăţii Sale că trebuie să înapoieze ducatul Milanului regelui Francisc. E de datoria mea să spun aceasta.

— Veţi face lucrul ăsta la Paris?

— Da, la Paris, bunul meu prieten!

— La primul consiliu?

— Te asigur că o voi face la primul consiliu.

— Monseniore, murmură Loraydan beat de bucurie, dacă faceţi lucrul acesta, puteţi să-mi cereţi chiar şi viaţa!

Comandorul îl îmbrăţişa pe Loraydan cu o duioşie părintească.

„Cât de mult îşi iubeşte regele! se gândea el. Cât de devotat este în apărarea intereselor ţării sale! Ce inimă

nobilă! Ce fericită va fi Leonor alături de un asemenea soţ!”

Chiar în acea seară, comandorul îi reaminti lui Carol Quintul promisiunea făcută de o înzestra pe Leonor şi de aranja căsătoria ei cu contele Loraydan. Împăratul îşi reînnoi promisiunea în mod solemn.

E de la sine înţeles că Sancho de Ulloa îl prezentase pe Loraydan lui Carol Quintul. Acesta avusese mai multe convorbiri cu trimisul lui Francisc I şi nu întârziase să-l preţuiască.

„Acest Loraydan, se gândea Carol Quintul, este un om de pradă. Trebuie să mi-l apropii. Cred că este numai o chestiune de preţ pentru a el să devină omul meu la curtea Franţei…”

* * *

Aceasta era starea de spirit a diferitelor personaje în dimineaţa zilei de 1 ianuarie, zi în care cortegiul imperial îşi făcea intrarea în Paris.

Loraydan călărea alături de comandorul de Ulloa.

Îşi amintea cum, cu puţine zile mai înainte, se hotărâse să se omoare, neputând să plătească o mizerabilă datorie de joc. Îi treceau prin minte toate câte se întâmplaseră până ce-a dat norocul peste el. Îl revedea pe Turquand. O revedea pe Bérengère. Revedea duelul care-l pusese faţă-n faţă cu Clother de Ponthus. Avu un surâs îngrozitor când îşi aminti figura lui Jean-Uşiţă şi vocea lui ascuţită şi, fără să-şi dea seama, spuse:

— Niciodată acest Clother nu va mai sta în calea mea…!

Loraydan se oprise, lăsând să treacă valul gentilomilor din escortă.

Era palid. Buzele sale înălbite tremurau. Cu ochii ieşiţi din cap, privea cu spaimă spre un punct, în mulţimea îngrămădită la marginea străzii:

Şi comandorul îl auzi cum se bâlbâia:

— El!… El, viu!… Acolo! El e!

Lui Loraydan i se părea că visul său de bogăţie, de dragoste şi de fericire se prăbuşeşte.

Dar, cu un gest părintesc, comandorul de Ulloa îi luă calul de hăţuri, îl scoase din mulţimea de gentilomi şi se îndreptă spre cea mai apropiată estradă, spunându-i:

— Amauri, nu vă simţiţi bine… Nu puteţi merge mai departe… să ne oprim puţin…

Loraydan tresări şi vru să dea înapoi… prea târziu! Deja comandorul îl ducea spre estradă… spre Clother de Ponthus!

Ponthus îl recunoscu pe dată pe Sancho de Ulloa. Se descoperi şi spuse:

— Cred, domnule, că sunteţi seniorul Sancho de Ulloa, comandor de Sevilla?

— Da, tinere gentilom, răspusne Ulloa. Şi dumneavoastră cine sunteţi?

— Clother de Ponthus… Văd că numele acesta nu vă spune nimic… Adaug numai că eu sunt gentilomul pe care l-aţi salvat în seara de 30 noiembrie, într-o casă singuratică de pe drumul de la Périgueux la Angoulême, din mâinile a doi tâlhari de drumul care…

— Hei! exclamă bucuros seniorul spaniol. Acum vă recunosc…!

„Soartă mizerabilă, iată unul din renghiurile tale! gândea în sinea lui Loraydan. Deci, Sancho de Ulloa l-a salvat pe Ponthus!”

— Dragă Amauri, continuă Ulloa, iată un tânăr gentilom pe care am avut într-adevăr bucuria să-l pot ajuta la timp. Pe Sfânta Fecioară că-mi place! Aş fi fericit să deveniţi prieteni…

Clother rămase nepăsător.

Loraydan avu un surâs dispreţuitor.

— Senior de Ulloa, spuse atunci Clother, nu cred că între mine şi contele de Loraydan poate fi vorba de prietenie… priviţi-l!

— Să spunem că suntem duşmani de moarte, tună Loraydan.

— La drum! rosti brusc Sancho de Ulloa, încruntându-şi sprâncenele. Trebuie să ajungem escorta. Domnule de Ponthus, dacă vreţi să veniţi mâine la palatul Luvru, vă voi primi cu plăcere. Hai, Loraydan…

Cu un gest, Clother îl opri pe comandor şi cu o voce cuprinsă de emoţie, îi vorbi:

— Senior de Ulloa, nu mâine trebuie să vă vorbesc, ci chiar în clipa asta!

— Dacă-i vorba despre cearta cu prietenul meu contele de Loraydan…

— Monseniore, nu-i vorba nici despre domnul, nici despre mine…!

— Atunci, ce este? Spuneţi degrabă căci sunt grăbit s-o ajung pe Maiestatea sa.

— Domnule comandor, continuă Clother, este vorba despre prea-distinsa şi prea-nobila doamnă Leonor de Ulloa, care a binevoit să-mi facă onoarea să-mi încredinţeze un mesaj pentru dumneavoastră şi care nu suferă nici o întârziere!

— Fata mea!

— Fiica dumneavoastră, monseniore.

— Dumneavoastră veniţi în numele fiicei mele?

— În numele fiicei dumneavoastră!

— Deci, veniţi de la Sevilla?

— Nu, domnule, nobila voastră fiică se află la Paris!

Comandorul îşi plesni palmele cu putere, ridicând ochii spre cer. Faţa i se schimonosi şi, cu o adâncă amărăciune, rosti:

— Leonor la Paris!… Draga mea Christa, vocea ta era cea pe care am auzit-o pe malul lui Bidassoa! Tu erai care mă chema! Chirsta! Christa! Eşti moartă!

Un hohot de plâns îi zbuciumă pieptul.

— Să mergem, domnule! Duceţi-mă la fata mea! Unde se află?

— Monseniore, a tras la hanul Ghicitoarei, unde eu o cunosc pe gazdă…

— Să mergem s-o căutăm, spuse grăbit comandorul. Vreau s-o duc imediat la locuinţa pe care regele dumneavoastră mi-a dăruit-o în Paris şi la care mi s-a spus că totu-i pregătit pentru primirea mea, dar nu ştiu cum să ajung până acolo…

— Cum se numeşte această locuinţă? întrebă Clother.

— Palatul Arronces.

Clother avu o tresărire.

Palatul Arronces…!

Acolo se ducea el însuşi! Acolo îl trimitea scrisoarea lui Philippe de Ponthus! Acolo! În capela palatului Arronces trebuia să găsească numele adevăratului tată şi povestea mamei sale…!

Porniră la drum cu pas grăbit. În câteva cuvinte, Clother povesti întâlnirea sa cu Leonor de Ulloa în încăperea din hanul părăsit, acelaşi han unde îi venise în ajutor comandorul.

Nu departe în spatele lor, mergând cu acelaşi pas iute, venea cineva care nu-i pierdea din ochi.

Acel cineva era Juan Tenorio!

Capitolul XXI Seara zilei de 1 ianuarie 1540

În dimineaţa zilei de 1 ianuarie 1540, palatul Arronces era gata pregătit să-şi primească domnul şi stăpânul, pe don Sancho de Ulloa, comandor al Sevillel şi al Andaluziei.

Bătu ora nouă la castelul Temple.

Palatul Arronces părea căzut din nou în amorţire. Era tăcut şi întunecat, cu ferestrele neluminate, porţii închise…

În faţa grilajului de la intrare, o umbră nemişcată sta, de peste două ceasuri, sprijinită de barele din fier forjat.

Cu fruntea lipită de fierul rece, Clother de Ponthus se gândea: „Oare ce-o face ea, acum? Ce s-o fi petrecu între ea şi tatăl său, de azi de dimineaţă, de când au intrat aici…?”

Clother de Ponthus mai rămase câtva timp lângă grilaj, cu ochii pironiţi pe silueta neclară a palatului sub al cărui acoperiş se afla Leonor de Ulloa…

— Hai! zise într-un târziu. Voi veni mâine, pe lumină… Hai! Pe mâine, palat Arronces!… Pe mâine,mamă!… Pe mâine,

Leonor…!

Se smulse din aceste gânduri şi se-ndreptă grăbit spre locuinţa lui din strada Saint-Denis… spre somnul pe care îl căuta în van.

Atunci când Clother de Ponthus se pierdu în depărtare, un bărbat se apropie de grilajul palatului Arronces.

— Să-l ia ciuma pe acest vrednic gentilom! şopti el. Acest Ponthus este un încăpăţânat. O să am de furcă ca să mă scap de el. Pe Dumnezeul meu, însă eu sunt şi mai încăpăţânat decât el! Dovada e că Ponthus pleacă iar Juan Tenorio rămâne!

Dintr-o privire, don Juan cercetă grilajul şi zâmbi:

— O joacă de copil!… Pe toţi dracii, în seara asta voi afla ce i-a spus Leonor tatălui ei!… Dar nici nu-i greu să-ţi închipui: minunata a venit tocmai din Spania pentru a mă acoperi de ruşine şi să-i ceară comandorului să mă pedepsească pentru crima mea…

Mai şovăi puţin… Apoi, deodată, începu să se caţăre pe grilaj şi, peste câteva clipe, se afla în parc. Spusese mai-nainte că pentru don Juan, o treabă ca aceasta este o joacă de copil.

La câţiva paşi de locuinţă, Tenorio se opri brusc şi-şi ţinu răsuflarea: cineva mergea agale pe aleea cu tei, îndreptându-se spre casă. Don Juan îl întrezări, de fapt mai curând îl ghici prin noaptea întunecată. Pe loc, îşi dădu seama că această umbră de uriaş, încovoiată sub povara gândurilor, este comandorul de Ulloa.

Don Juan îşi făcea diverse planuri cum să facă pentru a pătrunde în casă. Când l-a recunoscut pe comandor, nu s-a gândit c-ar putea intra o dată cu el în palat. Dar, parcă fusese un lucru hotărât de mai-nainte, el porni pe urmele lui don Sancho de Ulloa.

Era curată nebunie. Comandorul putea oricând să se-ntoarcă, să-l vadă şi să-l omoare c-o lovitură de pumnal, ca pe un hoţ. Dar, fără a mai sta pe gânduri aproape fără să se mai ferească, depăşind limitele îndrăznelii şi ale neruşinării,

îl urmărea pas cu pas, şi când comandorul începu să urce treptele peronului don Juan, în urma lui, le urcă şi el…!

Comandorul intră într-un vestibul mare şi Juan Tenorio după el…

Încăperea era tăcută şi o făclie arunca o lumină tristă. Un bărbat în vârstă, îmbrăcat în negru, care sta nemişcat şi ţeapăn, se-nclină încet când trecu comandorul. Era intendentul. Acesta îl văzu pe don Juan care, cu pelerina pe mână, mergea în urma lui Sancho de Ulloa. Da, l-a văzut pe don Juan! Dar părea atât de sigur pe el, atât de familiar încât, dacă i-ar fi trecut prin minte adevărul, i s-ar fi părut o nebunie desigur, acest necunoscut este un prieten de-al comandorului.

Sancho de Ulloa deschise o uşă şi intră în sala de onoare a palatului.

Don Juan aşteptă ca uşa să se închidă şi atunci se îndreptă spre omul îmbrăcat în negru şi-i spuse cu voce înceată:

— Ce tristeţi, nu-i aşa? Ce nenorocire! Sărmanul de Ulloa…!

Juan Tenorio suspină. Apoi, mai prietenos, mai familiar încă, zise:

— Du-te să te odihneşti, prietene, du-te… Când nenorocirea intră într-o casă, este de datoria prietenilor apropiaţi, a rudelor, ca să vegheze… du-te, prietene, du-te…

„O rudă, se gândi intendentul. Cel puţin, aşa se pare.”

Îl salută şi făcu o mişcare ca să plece. Don Juan îl opri, apucându-l de braţ:

— Sper că senora Leonor se află bine-sănătoasă în apartamentele sale, vegheată de slujnicele sale, nu-i aşa, şi că totul e în regulă în ceea ce o priveşte?

— Apartamentele sunt pregătite şi slujnicele o aşteaptă, răspunse, plin de respect, intendentul. Dar, doamna se află încă în sala de onoare, în care tocmai a intrat monseniorul…

— Foarte bine, răspunse don Juan. Du-te prietene, du-te să te odihneşti…

Juan Tenorio rămase singur. Îşi aruncă pelerina pe un scaun. C-o mişcare cercetă dacă pumnalul şi spada sunt la locul lor şi dacă ies uşor din teacă.

Apoi stinse făclia.

Nu se mai călăuzea decât după firicelul de lumină ce se strecura pe sub uşa sălii de onoare.

Avu un zâmbet ciudat şi-şi spuse: „Comandorul mi-a arătat drumul! Comandorul m-a băgat în casă!”

Chipul său deveni animalic: „Dar… dar… pentru că tot sunt aici… dacă comandorul mi-a înlesnit intrarea… de ce să nu merg până la capăt… Dar, mai întâi, să vedem ce-şi spun…”

Se apropie de uşa sălii de onoare, se aplecă şi ascultă…

— O, tată! Ai blestemat-o! Oh! Dar dacă ai fi văzut-o, ca mine, pe patul de moarte! Dacă ai fi văzut sărmanu-i chip înlemnit şi pe care se citea toată ruşinea sufletului ei curat şi atâta durere! Oh! Dacă ai fi putut vedea faţa-i albă de înger cu aripile sfărâmate!… Amarzyl îmi spunea: „Încearcă s-o faci să plângă! Trebuie să plângă! Şi asta, poate, o va salva.” Vai, tată! Sunt proastă şi vinovată că n-am izbutit s-o fac să plângă! N-am găsit cuvintele care trebuiau… pe care le-ai fi găsit dumneata! Cuvinte de iertare, bunul meu tată!… tată, tată! Dumneata ai blestemat-o…!

Sancho de Ulloa tăcea, dar în sinea lui îşi admira fata.

— Tată, continuă Leonor, se spune că atâta vreme cât blestemul n-a fost ridicat, sufletul blestemat rătăceşte fără odihnă până-n ziua judecăţii de apoi sau în cea în care cel ce a aruncat blestemul şi cea blestemată vin împreună în faţa celui ce judecă. Ce durere, tată! Ce chin să ştiu că nu există odihnă pentru sufletul Christei…!

Don Sancho de Ulloa tresări. Şi, plin de gravitate, îi spuse:

— Ştiu toate acestea, Leonor. Ştiam bine ce fac aruncând blestemul părintesc asupra sufletului celei despre care îmi vorbeşti. Ascultă o dată pentru totdeauna porunca mea. Să ştii că eu n-am avut decât o singură fiică şi aceea eşti tu…

Leonor îşi şterse ochii şi murmură, plecată:

— Mă voi supune, tată!

Şi, încetişor, ea îşi reluă locul lângă masa ei şi-şi deschise cartea de rugăciuni…

— Odinioară am cunoscut pe don Luis de Tenorio de Granada era un om de ispravă. Nădăjduiesc că acest Tenorio despre care mi-ai vorbit nu-i din neamul acesta?

— Nu ştiu, tată; se numeşte Juan Tenorio, asta-i tot ce pot să-ţi spun.

— Fii liniştită, oricine ar fi, el va muri. Ticăloşia va li spălată în sânge. Şi spui că acest Juan Tenorio este la Paris?… Ce face aici?… Nu face parte din escorta imperială… De unde ştii că se află la Paris?

— O ştiu, tată!

Sancho de Ulloa bănuia că fiica lui îi ascunde ceva, dar Leonor se gândea: „Sărmanul! E destulă lovitura pe care a primito astăzi. Nu trebuie să ştie că acest mizerabil de Juan Tenorio m-a urmărit, că a venit după mine la Paris… după mine, sora Christei!… Nu, nu pot să-i spun aşa ceva! Sfântă Fecioară, pot să mă apăr şi singură, cum am mai şi făcut-o…!”

— Mâine, voi şti unde se ascunde acest Juan Tenorio. Şi-l voi ucide, oricâtă scârbă mi-ar face să-mi încrucişez lama spadei mele cu cea a unui laş… căci acest om este cu siguranţă un laş…

— Da, tată. Desigur. Un laş…!

Uşa se deschise cu putere.

Don Juan apăru palid, cu trăsăturile schimonosite… se îndreptă cu paşi mari spre don Sancho înmărmurit, spre Leonor, care sărise în picioare – şi le spuse cu o voce răguşită de furie:

— Juan Tenorio un laş! Pe toţi sfinţii, este o minciună sfruntată şi ţin s-o dovedesc pe loc…

— Cine sunteţi? tună comandorul. Cine eşti tu, tu care îndrăzneşti să spui că don Sancho de Ulloa şi fiica lui, Leonor, au spus o minciună?

Tenorio se îndreptă semeţ, teribil şi spuse:

— Eu sunt don Juan, fiul lui don Luis Tenorio!

Capitolul XXII Deci, niciodată, strânsoarea comandorului nu-l va putea ucide pe don Juan!

Don Sancho de Ulloa păru că se linişteşte pe dată. Statura sa înaltă se-ndreptă, paloarea de pe faţă îi dispăru şi obrajii i se colorară. Fulgerele din priviri se stinseră şi chiar îi flutură un surâs pe buze. O luă de mână pe Leonor şi-i spuse cu o voce liniştită:

— Copila mea, trebuie să te duci în apartamentul tău. Du-te, draga mea şi fii fără grijă…

— Nu, tată. Vreau să rămân…

— Aşa vrei? răspunse pe acelaşi ton liniştit. Ei bine! Pe Sfântul Francisc, nu văd de ce-aş fi împotrivă. Rămâi, deci, draga mea!

Comandorul de Ulloa se apropie de don Juan şi-l privi…

Încet, don Juan se înclină, se plecă… apoi căzu în genunchi… şi-atunci îşi ridică spre comandor ochii plini de toată durerea omenească şi, cu o voce în care se simţea o tristeţe de nespus, îi spuse:

— Tată, blesteamă-mă aşa cum ai blestemat-o pe Christa… tată, iartă-mă că am intrat aici să vă cer socoteală pentru insultă… Tată, insultă-mă, ucide-mă, dar dă-mi voie să-mi descarc inima… Tată, te implor să mă laşi să vorbesc!

— Ridică-te! îi zise cu asprime comandorul.

Juan Tenorio se supuse. Şi când se ridică în picioare, ţinuta lui era un amestec de sentimente: umilinţă plină de mândrie, orgoliu ascuns de modestie.

Sancho de Ulloa reuşi să-şi stăpânească furia teribilă care creştea în el, porunci pumnilor săi de temut să nu se abată asupra capului seducătorului, degetelor sale să nu se-nfigă în beregata lui… şi urlă:

— Vrei să-mi vorbeşti?

— Da, monseniore. Şi după aceea, mă veţi ucide.

— Vorbeşte, îi spuse comandorul.

— Monseniore, Christa n-a fost vinovată! N-aveţi dreptul s-o blamaţi! Christa n-a fost altceva pentru mine decât o

prietenă… o soră, căreia îi încredinţam secretul inimii mele şi care a binevoit să mă asculte…!

— Oh! murmură Leonor, tremurând. Ce spune?

Ulloa aruncă o privire lungă spre fiica sa şi o îndoială i se strecură în suflet. Deja, se-ntreba dacă nu cumva Leonor îl minţise când îi povestise îngrozitoarea întâmplare…

Leonor, mânioasă, era gata să protesteze. Don Juan se înclina pentru a-şi ascunde zâmbetul triumfător…

— EL MINTE! se auzi o voce.

Era o voce înfundată, dar limpede. Juan Tenorio tresări şi se-nfioră.

Timp de câteva secunde lungi, don Juan aşteptă apariţia care, după el, trebuia să urmeze imediat după auzul vocii. Dar nu se-ntâmplă nimic.

Era foarte palid şi cuvintele sale nu mai aveau aceeaşi siguranţă. Continuă, parcă silit, ca şi cum s-ar fi îndoit de el însuşi:

— Din ce cauză a murit Christa, monseniore? E un lucru pe care nu pot să mi-l lămuresc. Însă, în mai multe rânduri, mi s-a plâns de sufocări şi de junghiuri în inimă. Prea nobile senior, daţi-mi voie să vă spun ce-am gândit atunci când am avut neţărmurita cinste de a vorbi Christei: acest înger nu-i făcut să trăiască pe pământ! Dumnezeu nu va lăsa acest suflet de-o atât de gingaşă puritate să rămână mult timp departe de ceruri!

Şi don Juan izbucni în plâns… adevărat. Era copleşit de emoţie, el era victima şi în mintea lui nebună, minciuna se transforma în adevăr.

Comandorul tremura şi se gândea: „Draga mea Christa!… Ar fi cu putinţă…!”

Leonor începuse să se roage şi încerca să nu-l asculte, nici măcar să-l audă pe acest om… aştepta ca un fulger să-l trăsnească pe îngrozitorul mincinos.

Don Juan, cu o mişcare plină de pasiune, îşi întinse mâinile spre comandor:

— Lăsaţi-mă să vă numesc tatăl meu, aşa cum şi Christa mi-a îngăduit să-i spun soră! Oh! Daţi-mi voie să-mi descarc inima aşa cum am făcut-o şi îngerului care nu mai există printre noi! Adevărul, sublimul adevăr, este acesta: iubesc, monseniore! O iubesc pe cea care ne ascultă acum! Iubesc din tot sufletul pe fiica dumneavoastră Leonor, şi niciodată n-am iubit pe altcineva în lumea asta şi vă rog umil să-mi daţi voie s-o ador…!

În acea clipă vocea se auzi din nou:

— EL MINTE…!

De data aceasta, vocea se auzi înapoia lui Juan Tenorio! Don Sancho de Ulloa văzu uşa deschizându-se şi o femeie intră, îmbrăcată în doliu, asemenea unei fantome.

De data aceasta, Leonor izbucni:

— Soţia! Iată soţia lui don Juan Tenorio!

— Silvia! urlă don Juan, gâfâind, cu ochii injectaţi şi cu spume la gură.

— Silvia! spuse soţia cu o linişte sinistră. Sancho de Ulloa, acest om minte! Eu sunt Silvia de Oritza, soţia lui Juan Tenorio! Sancho de Ulloa, fiica ta a murit de ruşine în ajunul zilei în care trebuia să se căsătorească, în secret, cu soţul meu… Să se căsătorească cu soţul meu! Înţelegi, Sancho de Ulloa? Fiica ta Christa a murit pentru că, în aceea zi, eu, Silvia de Oritza, am venit şi i-am spus: „Nu poţi să-l iei de bărbat pe Juan Tenorio, fiindcă el este deja soţul meu…!” Juan, cerul e sătul de crimele şi de minciunile tale, Christa a murit, dar o voi salva pe Leonor, sora ei, pe care o urmăreşti de la Sevilla. Ascultă, Juan! Tu ştii! Ai fost prevenit în capela mănăstirii franciscanilor: Vei muri de mâna comandorului de Ulloa… de mâna părintelui Christei… sub strânsoarea comandorului… Sancho de Ulloa, fă-ţi datoria. Îndeplineşte-ţi porunca dată de Dumnezeu în capela unde se odihneşte fiica ta. Sancho de Ulloa, sugrumă-l pe mincinos cu mâna ta…!

Silvia se-nclină în faţa comandorului şi, fără să arunce o privire spre don Juan, ieşi, cu pasul său maiestuos, funebră apariţie ce părea că se întoarce în mormânt. Şi, după o clipă, dispăru, fără ca măcar Sancho de Ulloa să apuce să-i vorbească sau să-i pună vreo întrebare.

După ce ea părăsi încăperea, comandorul se duse la uşă, o încuie cu cheia şi se-ntoarse spre don Juan, Don Juan izbucni în râs şi printre hohote, spuse:

— Strânsoarea comandorului! Uite că vine strânsoarea comandorului.

Sancho de Ulloa dădu grav din cap:

— Mâinile mele nu se vor murdări. O să mori prin fier!

— Să mor prin fier! strigă don Juan printre hohotele de râs care nu se mai opreau. Don Juan, trădător, mincinos şi sperjur, a sosit sfârşitul carierei tale! Daţi fuga, părinţi, soţi,

logodnici ai tuturor acelora care m-aţi iubit! Veniţi să vedeţi cum moare don Juan Tenorio!

Comandorul scoase sabia sa grea, teribila lui sabie, zicând:

— Dacă ştii vreo rugăciune, spune-o. Omule, te condamn, te dispreţuiesc şi te urăsc. Creştin fiind, vreau să-ţi dau şansa de a-ţi salva sufletul. Dacă printre rugăciunile pe care mama te-a învăţat, ţi-a mai rămas vreuna în minte şi în suflet, zi-o, acum, căci, pe Sfântul Francisc, vei muri!

— Îţi mulţumesc, comandorule! răspunse don Juan (şi râsul său nebun se stinse deodată şi vocea îi deveni blândă). O rugăciune? Da, pe Dumnezeu cel viu, o s-o spun. O, tu fiinţă pe care o ador, tu, care eşti numai frumuseţe, numai splendoare, numai dragoste, numai viaţă, o, tu care ai ştiut c-o singură privire să-l înlănţuieşti pentru totdeauna pe don Juan Tenorio, te binecuvântez, o, Leonor!

— Cerule! tună comandorul cu sabia ridicată. Apără-te! Apără-te!

Don Juan îşi încrucişă braţele.

— Creştine! Mi-ai dat ultimul răgaz pentru a-mi spune rugăciunea. Respectă-ţi cuvântul! Leonor, asculţi rugăciunea unui om care va muri! Află că niciodată nu s-a aprins o flacără mai curată în inima unui bărbat. Leonor, Leonor, mă vei iubi! O jur! Nimic pe lumea asta, putere divină sau diavolească, nu va putea să te împiedice ca, în sfârşit, pârjolită de focul dragostei, să vii la mine şi să-mi spui: „Don Juan, te iubesc, sunt a ta…!”

Faţa comandorului se schimonosise. Mâinile-i tremurau. Ochii îi deveniseră sticloşi, împăienjeniţi de valul de ură ce-l năpădise. Urlă:

— Te aperi?

— Nu! răspunse Tenorio. N-am să lupt împotriva părintelui Leonorei!

— Am să te ucid. Dar să ştii că după moartea ta, am să pun heralzii să strige, acolo, în Sevilla, în toată Andaluzia, că eu, Sancho de Ulloa, am fost nevoit să-l omor pe Juan Tenorio, fiul lui don Luis Tenorio, să-l omor ca pe-o oaie, tăindu-i

beregata cu pumnalul, fiind prea laş ca să primească lupta…

— Dumnezeule! răcni Tenorio.

— Prea laş! repetă comandorul. Şi că înainte de a-i tăia gâtul, l-am pălmuit cu mâna asta!

Şi ridică mâna.

— Drace! strigă Tenorio.

Sări înapoi, ferindu-se de palma comandorului.

— Palma, urlă Tenorio, o socotesc ca primită. În gardă! Fie ca Satana să ne judece!

Şi-şi scoase spada.

Spada fină, armă luxoasă, de paradă, se sfărâmă la prima încrucişare cu sabia grea, de luptă. Don Juan îşi aruncă sabia devenită acum nefolositoare. Comandorul o aruncă şi el pe a sa, într-un gest de dovedea nobleţea şi generozitatea sufletului său. În aceeaşi clipă, cei doi adversari se găsiră faţă-n faţă, cu pumnalele în mână. Însufleţiţi de ură, cu feţele crispate de furie, cu fulgere în priviri, se pândeau într-o tăcere înfiorătoare. Deodată, fără a se mai feri, Sancho de Ulloa îşi îndreptă arma spre pieptul lui don Juan…

Şi chiar în acea clipă, comandorul de Ulloa se prăbuşi mort, cu gâtul tăiat… de aceeaşi lovitură care, acolo, pe câmpiile Périgord-ului, îl doborâse pe Jean-Uşiţă!

Comandorul căzu şi se zbătu câteva secunde într-o mare de sânge ce curgea. În valuri… Livid, cu părul vâlvoi, don Juan se dădu înapoi şi, îngrozit, aruncă pumnalul înroşit, bâlbâind:

— Ce-am făcut!… Ce-am făcut…!

Leonor luase capul tatălui său în braţe şi vorbea, fără ca don Juan să poată înţelege ce voiau să spună cuvintele de spaimă şi de durere.

Vru să fugă…

Dar, deodată, vălul care părea că se aşternuse între el şi lucruri se destrămă… Înţelese că Ulloa era mort şi că această femeie îngenunchiată era Leonor. I se păru de o

neasemuită frumuseţe. Totul pieri din mintea sa: duelul, Sancho de Ulloa, sângele, cadavrul… nu mai rămăsese decât frumuseţea Leonorei. Şi din sângele cald încă, din balta roşie ce se mărea întruna, un val de dragoste i se sui la cap, îl îmbată, îl înnebuni… Se repezi şi se aplecă asupra ei! Inima-i bătea să se spargă. Ochii îi ardeau şi parcă un cerc de fier îi strângea, tâmplele. Gâfâia. Silirea îi apăru ca o victorie deplină, o înspăimântătoare victorie în dragoste… O văzu pe Leonor, lângă tatăl ei mort, înfrântă… Fiara din el se descătuşa… puse mâna pe umărul fetei… ea ridică faţa spre el!

Don Juan dădu înapoi. Niciodată nu văzuse durerea în ce are ea mai măreţ şi mai teribil, aşa cum se citea pe faţa acestei copile.

Chipul acesta îl înfricoşă şi se simţi cuprins de spaimă. Încet, se retrase spre uşă, în timp ce Leonor vorbea.

Din blestemul ce-l rostea buzele ei, n-a înţeles aproape nimic, numai ultimele cuvinte l-au impresionat, rămânându-i înfipte în minte:

— STRÂNSOAREA COMANDORULUI!

Se trezi afară, în grădină, în noaptea îngheţată, nemişcat, ascultând încă vocea care-l blestema… apoi, clătinându-se, se-ndreptă spre grilaj, pe care îl trecu fără să-şi dea seama cum şi numai după ce ajunse în calea Corderie, singur, cu desăvârşire singur, abia atunci a început încet-încet să-şi revină şi să se certe pe sine: „Oare, tu eşti don Juan? Un asemenea prilej şi o victorie atât de uşoară! Tu eşti, oare, cel ce a fugit pentru că a curs puţin sânge şi nişte lacrimi?”

Un zâmbet triumfător îi flutură pe buze: „În orice caz, comandorul e mort… aşa că nu de mâna lui voi muri!”

Deodată, plecă capul, căzut pe gânduri, murmurând:

— Ea ţinea capul comandorului în mâinile sale palide şi îmi vorbea şi, să mă bată Dumnezeu, am auzit ultimele ei cuvinte: Strânsoarea comandorului! Ce-o fi vrut să spună?

Se scutură şi respiră adânc aerul rece al nopţii:

— O mică scrânteală în mintea sărmanei copile. Eşti mort, comandorule!… Mort!… de mâna asta! Pe toţi dracii din iad, e mort!… DECI, NICIODATĂ STRÂNSOAREA COMANDORULUI NU-L VA PUTEA UCIDE PE DON JUAN!

Puţin mai târziu, uşor, plin de vioiciune, descotorosit de povara gândurilor negre care, uneori, mint în stare să-ţi deştepte remuşcări, Juan Tenorio se îndrepta spre strada Saint-Denis, ca să ajungă la hanul Ghicitoarei, unde trăsese. După ce bătu îndelung cu pumnul în poartă ca să i se deschidă, dată fiind ora târzie, când intră în sala hanului, îl găsi pe Jacquemin Corentin aşezat în faţa unei grămezi de sticle goale. Aceasta, văzându-l, se ridică şi se-ndreptă spre el clătinându-se, aidoma unui satir din mitologie, uitându-se cu uimire spre vârful nasului şi spuse cu limba încleiată:

— Ah! Domnule, bine c-aţi venit! Am să vă dau o veste neobişnuită!

Capitolul XXIII Soarta lui Jacquemin Corentin.

Am văzut cum, în dimineaţa acelei zile de 1 ianuarie, după vizita făcută jupânesei Jérôme Dimanche, mama Denisei, Juan Tenorio se ducea spre strada Saint-Antoine. După cum am mai spus, era însoţit de credinciosul său Jacquemin Corentin, căruia îi povesti despre apropiata sa căsătorie cu tânăra Denise, lucru ce-l indignase la culme pe bravul Corentin.

În ce-l priveşte pe don Juan, acestuia nici că-i păsa de urmările poligamiei, sau, mai curând, nici măcar nu se mai gândea la Denise atunci când ajunse în strada Saint-Antoine, pe care o străbătu în sus şi-n jos, în căutarea lui Clother de Ponthus. Şi cum Clother stătea în primul rând al estradei pe care se suise ca să vadă mai bine, Tenorio n-avu nici o greutate să-l găsească. Urmat de Corentin, se strecură în spatele tânărului şi, astfel, don Juan a putut fi martor la prima întâlnire dintre Ponthus şi comandorul de Ulloa, să-l cerceteze pe îndelete pe Amauri de Loraydan, să-l audă şi să bage de seamă cât îl ura contele pe Clother.

Atunci când Ponthus şi comandorul plecară împreună, Juan Tenorio îi urmări.

Dar cum Corentin se pregătea să-l urmeze, îi porunci să rămână pe loc.

Deci, Jacquemin Corentin rămase singur – singur cu nasul său în această mulţime de oameni şi în care, ca un adevărat copil al Parisului ce era, se amestecă pe dată.

Cortegiul trecuse şi Corentin mergea agale spre piaţa Grève, întrebându-se dacă n-ar fi mai bine să se ducă la catedrala Notre-Dame şi să asiste, bineînţeles de afară, la ceremonia Te Deum-ului.

Deodată, în dreapa lui se auzi un trosnet îngrozitor, urmat de urletele mulţimii.

O estradă plină de lume se prăbuşea…!

Jacquemin Corentin o luă la fugă spre eşafodajul care se clătina şi se dărâma, ajungând tocmai la timp ca să apuce şi să tragă în lături o tânără fată care altfel ar fi fost strivită de lemnăria ruptă.

Fata, înnebunită, se agăţă, cu disperare de gâtul lui Corentin şi leşină în braţele lui.

Domnea o mare agitaţie. Grupuri de oameni se grăbeau să ridice răniţii, să dea la o parte resturile estradei, cu aceea mărinimoasă râvnă pe care o dovedeşte întotdeauna poporul în astfel de prilejuri.

Jacquemin ieşi din mulţime, destul de încurcat de ce ţinea în braţe, ochi un han, intră şi aşează fata pe un scaun şi-i dădu să bea o băutură întăritoare. Şi cum fata deschise ochii, abia atunci o recunoscu şi scoase un strigăt de surpriză.

„Fata postăvarului! se gândea. Mica Denise! Cea pe care stăpânul meu vrea s-o la de nevastă peste trei zile… că-i mereu grăbit în chestii d-astea…”

Jacquemin se oferi s-o conducă până acasă, în strada Saint-Denis şi ea primi recunoscătoare. Pe drum, îi spuse să se sprijine de braţul lui şi o făcu cu graţia-i nevinovată.

Corentin îşi dădu seama curând că inspira o oarecare simpatie frumoasei Denise.

„Ah! îşi spunea el. Dacă n-ar fi nasul ăsta al meu!… Cum i-aş mai cere voie acestei fermecătoare domnişoare s-o sărut! Dar nasul meu mă împiedică să fac astfel de treburi! Şi, pe urmă, ce-ar zice don Juan! M-ar snopi în bătaie!”

— Vorbeşte-mi despre stăpânul dumitale, îi spuse încetişor Denise, după ce părăsiseră strada Saint-Antoine şi se aflau departe de mulţime şi de zgomotul ei.

— Ah! răspunse Jacquemin. Este un prea-nobil senior, unul din cei douăzeci şi patru din Sevilla.

— Şapte oraşe{7}? Ah! Probabil că sunt oraşe din Bretania?

— Din Bretania?

— Fără îndoială, spuse liniştită Denise, pentru că seniorul Jacquemin de Corentin este un conte breton…

Lui Jacquemin i se încrucişară ochii pe vârful nasului şi se opri ca trăsnit.

Denise plecă ochii şi, cu mintea plină de visuri, simţi nevoia să-şi descarce inima:

— Eu cred… da, aşa cred, că-l iubesc pe Jacquemin!

Jacquemin, cum era cocoţat pe picioroangele lui, se aplecă asupra Denisei, deschise bine urechile-i mari şi, uimit, năuc, aproape crezând că-i pradă unor farmece, întrebă:

— Spuneţi că-l iubiţi pe… Jacquemin?

— Da, murmură ea. Fără îndoială, e o mare îndrăzneală din partea mea ca să v-o spun!

— Ce bucurie! strigă Jacquemin, în al nouălea cer. Ah! Ce întâmplare! Un conte! Un conte adevărat…!

— Un conte breton. Ştiu că-i la fel de nobil ca şi regele. O dovedesc destul ţinuta sa şi felul de a se purta.

— Credeţi? întrebă Corentin. De fapt, e cu putinţă. Ca regele! E un pic cam mult, totuşi…

— Oh! E numai un fel de a vorbi, răspunse Denise.

— Aşa am înţeles şi eu, zise plin de modestie Jacquemin.

Ajunseră în faţa porţii jupânesei Jérôme Dimanche. Denise se ridică, cu drăgălăşenie, pe vârful picioarelor di mici şi, întinzându-i obrazul, îi spuse:

— Dumneata m-ai salvat. Şi, pe urmă, mi-a mers drept la inimă felul în care mi-aţi vorbit despre Jacquemin. Puteţi să mă sărutaţi…

— Eu? făcu Jacquemin. Să vă sărut?

— Da, aveţi tot dreptul…

„Dreptul! Dreptul! se gândea înnebunit Corentin. Sigur că-l am fiindcă ea mă iubeşte! Dreptul, da! Dar posibilitatea…?”

— Ei ce faci? întrebă Denise. Nu îndrăzneşti? Îţi dau voie să îndrăzneşti, hai!

— Lăsaţi, mai târziu! se grăbi să-i răspundă Jacquemin. Mai târziu, vă implor! Vă voi săruta mai târziu… uite… să spunem, după căsătorie!

— Fie! îi răspunse râzând Denise. Deci, vă rămân datoare c-un sărut pe care am să vi-l dau, din toată inima, în ziua căsătoriei mele… adică, peste trei zile!

După schimbul acesta de cuvinte, ea schiţă un gest drăgălaş de despărţire, care reuşi să-l dea gata de tot pe Corentin, şi intră în casă.

Corentin rămase în faţa uşii o bună bucată de timp, înţepenit pe picioarele-i nesfârşite, gândindu-se, suspinând şi înjurându-şi nasul care-l lipsea de plăcerea de a-şi săruta logodnica…

Într-un târziu, intră la hanul Ghicitoarei, se aşează la o masă în cel mai întunecat colţ al sălii, puse să i se aducă o sticlă de vin şi începu să mediteze, nevenindu-i să creadă ce i s-a întâmplat.

După a treia sticlă, începu să-l plângă pe don Juan: „Săracul, ce supărare pentru el! Un servitor credincios nu face ce fac eu! Cu atât mai rău! Ce dracu', în dragoste, fiecare luptă pentru sine!”

După a cincea sticlă, Jacquemin îşi spunea: „Dar de ce îmi spunea ea Jacquemin de Corentin şi că sunt conte breton?…

De fapt, de ce n-aş fi nobil?… Nobil?… Hai treacă-meargă. Dar breton?… Pentru ce breton…?”

Acesta fu momentul în care don Juan intră în sala hanului şi în care, cu ajutorul lui Dumnezeu, Jacquemin Corentin se ridică şi se duse, de bine, de rău, către stăpânul său, bolborosind:

— Ah! Domnule, ani noutăţi să vă spun… am să vă dau o veste neobişnuită!

— Cine ţi-a dat voie să te îmbeţi? întrebă don Juan.

— Domnule, răspunse Jacquemin, nu sunt beat. Eu unt Jacquemin de Corentin, conte breton…

— Da, da, zise don Juan, care-şi privea cu toată Atenţia servitorul. Cine ţi-a spus asta?

— Cine?… Chiar logodnica mea… Această drăgălaşă Denise, căreia degeaba îi faceţi dumneavoastră ochi dulci. Vă spun, domnule: că pe mine mă iubeşte…

— Ea ţi-a spus-o…?

— Chiar ea mi-a zis: „Îl iubesc pe seniorul Jacquemin de Corentin, conte breton.” Astea au fost cuvintele ei. Or, Jacquemin de Corentin, eu sunt.

Don Juan reluă, cu blândeţe în glas:

— Jacquemin, dacă ea te iubeşte, ia-o de nevastă.

— Domnule, răspunse plin de hotărâre Corentin, este lucrul pe care socotesc c-am să-l fac, cel mai târziu peste trei zile. Dar, nu sunteţi supărat pe mine?

— Eu? Dimpotrivă. Sunt atât de bucuros de cele ce nul, încât vreau să fiu naşul tău. Şi, pentru că doreşti atât de mult, am să dau numele tău acestei mici intrigante. Acum, du-te şi te culcă, Corentin, dormi şi încearcă să visezi frumos.

— Mulţumesc, domnule, îi spuse Jacquemin, mişcat de tonul blând din vocea stăpânului său.

Dimineaţa, când se sculă, cu capul greu şi cu tâmplele parcă strânse c-un cerc de fier, crezu că visează în continuare când îl văzu pe don Juan la capul patului privindu-l şi zicându-i:

— Corentin, trebuie să ne grăbim cu căsătoria ta. Îmbracă-te cât mai repede.

Corentin ascultă, minunându-se să-l vadă pe don Juan cum se străduie să-l ajute să se îmbrace.

Când totul a fost gata, coborâră amândoi şi încălecară pe cai.

Corentin, nedumerit, îl urma pe Juan Tenorio care părăsi Parisul prin poarta Nesle. Când au ajuns cam la o leghe de zidurile Parisului, don Juan se opri şi-l întrebă:

— Dragă Corentin, spune-mi cât timp îţi trebuie ca să ajungi la Blois?

— La Blois? Ce să fac la Blois?… Să zicem două zile ca s-ajungi până acolo… Dar…

— E în legătură cu căsătoria ta, prostule! Două zile pentru dus, o zi de odihnă, două zile pentru întors. Cu totul fac cinci zile. Încearcă să fii la hanul Ghicitoarei peste cinci zile, dacă nu vrei să-ţi rup oasele cu ciomagul.

— Aştept să-mi spuneţi ce am de făcut la Blois.

— Ce ai de făcut? Ei! Chiar nu-ţi dai seama, golanule? Doar ţi-am spus că-i pentru nunta ta!

— Aha!… Atunci înseamnă că la Blois…

— Da. Ce rău vezi într-asta? La Blois, tragi la ospătăria „Soarele de Aur”. Rămâi acolo o zi. Şi, pe urmă, te întorci la Paris. Vezi cât de simplu este. În mod sigur este în Blois o ospătărie cu numele „Soarele de Aur” şi dacă nu există, te duci la oricare alta, n-are nici o importanţă.

— O zi. Şi după aia, mă-ntorc. E foarte simplu.

— Vezi? Acum, du-te şi, pe drum, gândeşte-te la fericirea ta.

Jacquemin Corentin plecă la pas, îngândurat şi neliniştit. Se gândea că povestea devenea din ce în ce mai încâlcită şi că treaba cu căsătoria lui, pentru care se ducea la Blois, poate că nu era chiar atât de simplă pe cât voia s-o facă să pară stăpânul lui. Dar obişnuinţa de a asculta era atât de înrădăcinată în el, încât, bietului băiat, nu-i trecu măcar o clipă prin cap că poate ar fi fost mai bine să se întoarcă pe

dată la Paris pentru a vedea ce se întâmplă. Aşa că, el îşi urmă, frumuşel, drumul până la Blois, găsi într-adevăr, un han cu numele „Soarele de Aur” (de altfel, există câte unul în toate oraşele), la care stătu o zi, bând şi mâncând, plictisindu-se şi uitându-se dincotro bate vântul şi, în sfârşit, în seara celei de a cincea zi, se înapoie la hanul Ghicitoarei.

În ce-l priveşte pe don Juan, odată Jacquemin plecat, se întoarse liniştit la Paris, spunându-şi:

— Idiotul ăsta era în stare să-mi strice căsătoria cu micuţa Denise, care-i cea mai frumoasă fată din Paris… mă rog… de pe strada Saint-Denis.

Capitolul XXIV Palatul lui Loraydan.

În aceeaşi dimineaţă, cam în acelaşi timp în care Jacquemin Corentin pornea spre Blois, Clother de Ponthus ieşi din locuinţa sa, urmat de Ban-Frumos, având de gând să se ducă la palatul Arronces.

Îşi aduse aminte că-l văzuse, în ajun, pe Juan Tenorio intrând la mama Denisei. Se gândea c-ar fi mare păcat ca această drăguţă şi naivă copilă să păţească vreun necaz şi că ar face bine s-o prevină pe bătrâna jupânească despre lucrăturile lui don Juan. Bătu la uşă.

Nu era nimeni acasă. Jupânească Dimanche era, plecată şi, la fel, frumoasa Denise…!

Şi astfel, în dimineaţa aceea, Clother de Ponthus nu putu să le sfătuiască de bine. O, Jacquemin Corentin, soarta ta hotărâse altfel: jupânească Dimanche n-a fost pusă-n gardă de către Clother că stăpânul tău este un hoţ de inimi… minciuna sa n-a fost dată în vileag!

Dar unde plecaseră mama şi fata?

Pur şi simplu, la Saint-Merri!… Da: la biserica Saint-Merri, unde duceau acte în bună regulă înmânate chiar în dimineaţa aceea de către don Juan, acte pe numele Jacquemin Corentin!

În ciuda împotrivirii înverşunate a văduvei, don Juan ceruse ca slujba căsătoriei să fie cât mai simplă, fără invitaţi. Motiva acest lucru prin faptul că se însoară

împotriva voinţei împăratului Carol Quintul, care voia neapărat să-l facă să ia de nevastă pe o nobilă andaluză.

Deci, Clother de Ponthus plecă, gândind s-o prevină mai târziu pe mama sărmanei Denise. Hotărâse să se ducă la palatul Arronces, să vorbească cu comandorul de Ulloa, să-i dea să citească scrisoarea lui Philippe de Ponthus şi să-i ceară permisiunea de a căuta în capelă caseta de fier.

Ban-Frumos mergea în urma lui, la trei paşi.

În clipa în are Clother dădea colţul în calea Corderie, se opri brusc:

Amauri de Loraydan ieşea din palatul său…!

Ban-Frumos, văzându-l şi el, se dădu iute înapoi, dispărând în strada Temple.

În acelaşi moment, contele îl zări pe Clother şi se opri, alb la faţă de ură. Apoi se îndreptă spre Ponthus.

— Unde vă duceţi? îl întrebă cu asprime.

— Cred că v-aţi pierdut minţile. Purtarea dumneavoastră nu-i cea a unui gentilom. Daţi-vă la o parte din calea mea, domnule!

— Nu vreţi să-mi răspundeţi! strigă Amauri. Am să vă spun eu unde mergeţi: vă duceţi spre palatul Arronces, în faţa căruia se află o anumită casă…

— E adevărat, spuse Clother mirat şi n-am nici un motiv ca s-o ascund. Ce vedeţi rău în treaba asta? îl întrebă mânat de o oarecare nelinişte.

— Nu-mi convine mie ca să vă duceţi într-acolo!

— O! Dar ăsta nu-i motiv care să mă împiedice să mă duc. Totuşi, mărturisesc că tare aş vrea să ştiu ce vă îndeamnă să vă purtaţi astfel.

— Vreţi să ştiţi? zise Loraydan, căruia îi venise, pe loc, o idee. Fie. Am să vă spun. Dar nu putem să ne lămurim stând aşa, în drum…

Şi, schimbând atitudinea arţăgoasă cu un ton de desăvârşire politeţe, continuă:

— Domnule Clother de Ponthus, vreţi să-mi faceţi onoarea de a intra în casa mea? Nu vă voi reţine ma mult de zece

minute.

Clother se înclină în semn că primeşte.

Amauri de Loraydan intră în curtea palatului şi-îndepărtă c-un gest poruncitor pe valetul său, Brisard care se îndrepta spre ei. Urmat de Clother, intră într-o sală mare de la parter, apoi într-o cameră mai mică şi, în fine, într-o a treia încăpere, unde deschise o uşă se dădu la o parte:

— Binevoiţi să intraţi, domnule; aici vom putea sta în linişte de vorbă fără ca cineva să ne asculte.

Clother salută scurt din cap şi intră.

În aceeaşi clipă, auzi cum uşa se trânteşte în spatele său, cum sunt trase pe din afară zăvoarele şi se trezi plin întuneric.

Clother se năpusti asupra uşii, însă, curând, îşi dădu seama de neputinţa lui şi se linişti. De afară auzea vocea aprigă, încărcată de ură, a lui Lorayd care gâfâia de bucurie:

— Adio, domnule de Ponthus! Niciodată n-am să te mai întâlnesc pe calea Corderie şi nici pe alte drum Niciodată n-am să te mai văd dând târcoale casei unde stă Bérengère! Adio. Şi dacă vrei să-ţi scurtezi agonia, nu uita că ai un pumnal şi o spadă…

Clother nu mai auzi nimic.

„Agonia mea? se gândea el. Oare o să mor aici? Dar cum? În ce fel?”

Şi un lung fior îl trecu din cap până-n picioare.

Aici, în celula asta, unde i se părea că se află la mii de leghe de Paris, de lumea locuită, nu putea găsi decât o singură moarte: de foame şi de sete.

Şi parcă, dintr-o dată, se simţi chinuit de sete.

Atunci, îşi concentra atenţia asupra uşii, încercând s-o clintească, dar degeaba. După aceea încercă să vâre vârful pumnalului pe canatul ei, însă nu reuşi.

Mergând pe bâjbâite prin camera care, acum, îi era închisoare şi aştepta să-i devină mormânt, dădu cu mâna

peste nişte scaune, se aşează pe unul din ele, îşi puse sabia pe genunchi şi începu să viseze…

Îi trecu prin faţa ochilor viaţa sa, în imagini clare şi precise, din clipa în care ea începuse să aibă însemnătate în ochii lui, adică din minutul în care tatăl său, Philippe de Ponthus, murise.

Se vedea în castelul de la Ponthus, în vechea sală de arme. Reciti scrisoarea găsită în mânerul săbiei şi ale cărei rânduri, citite de mii de ori, i se întipăriseră în minte. Retrăi scena duelului cu Juan Tenorio de la hanul „Mila lui Dumnezeu” şi Leonor îi apărea în închipuirea-i înfrigurată aşa cum o văzuse în ziua Recea.

Să mori!

Să n-o mai vezi niciodată!

Ce amărăciune! Ce îngrozitoare tristeţe!

Se gândea că acum o lună, când încă n-o cunoscuse pe Leonor, moartea nu i s-ar fi părut atât de cruntă. Sigur, i-ar fi părut rău să moartă în pragul vieţii. Dar ce-i ea fără Leonor? Acum înţelegea ce poate să-ţi lumineze viaţa! Şi acum trebuia să moară… fără s-o mai vadă pe cea care trăia în inima lui… Vai! Să moară fără să-i spună…

— Niciodată ea nu va şti… murmură el.

Şi, tresărind, adăugă:

— Iar eu n-am să aflu niciodată numele şi povestea mamei mele…

Încet-încet, toate aceste gânduri deveniră din ce în ce mai confuze, imaginile ce şi le amintea mai puţin limpezi, până ce totul dispăru din mintea lui, chiar şi chipul Leonorei.

Clother nu mai avea decât sentimentul unei suferinţe îngrozitoare care, încet, punea stăpânire pe el…

Foamea!… Setea!… Să-şi scurteze agonia!

Sinistrele cuvinte ale lui Loraydan începuseră să-l chinuie din ce în ce mai clare, mai poruncitoare, pe măsură ce forţele îl părăseau.

La un moment dat, Clother de Ponthus, cu o mână tremurătoare, îşi căută pumnalul… îl trase din teacă şi-i

încercă vârful cu degetul… îi trecu prin cap ideea că trebuie să ridice acest pumnal şi să şi-l împlânte în piept mai înainte ca puterile să-l părăsească.

Capitolul XXV Norocul lui Loraydan.

După ce-i aruncase lui Clother de Ponthus acel salut posomorât despre care am vorbit, Amauri de Loraydan aşteptă, nemişcat, în faţa uşii, mai bine de un ceas. Adus de spate cu privirea rătăcită şi cu fruntea brobonită de sudoare, asculta paşii duşmanului său. Când Clother încercă să spargă uşa, Amauri tresări şi-şi scoase spada, dar, imediat, o vârî la loc în teacă dându-şi seama c-ar fi trebuit mai mulţi oameni, înarmaţi cu topoare, ca să spargă uşa asta de stejar masiv, întărită cu bare de fier… Aşa că, încetişor, în vârful picioarelor, se îndepărtă, încuind cu grijă toate uşile şi, luând cu sine toate cheile, le duse în camera sa şi le închise într-o lădiţă. Apoi îşi şterse fruntea.

După aceea, îl chemă pe Brisard şi, aruncându-i o privire piezişă, îl luă la întrebări.

— Gentilomul acela care a intrat adineaori cu mine şi care… a plecat… căci l-ai văzut plecând, nu-i uşa?

— Da, domnule, zise Brisard.

— L-ai văzut? L-ai văzut ieşind…?

— Dacă domnul conte spune că l-am văzut, înseamnă că l-am văzut! Dacă domnul conte spune că nu l-am văzut, înseamnă că nu l-am văzut…

Loraydan îşi privi atent valetul – fiinţă dresată numai să servească, fără să gândească, fără să vorbească…

— Asta aşa-i, rosti el cu un soi de veselie în glas. Ei bine, l-ai văzut. Dacă se întoarce, îi spui să vină să mă întâlnească la Luvru, unde-l aştept.

Brisard se înclină.

Loraydan plecă liniştit – poate prea liniştit.

Brisard se gândi câteva minute, apoi îşi zise: „Şi la urma urmei, ce-mi pasă mie? De ce dracu să mă amestec? Omul o fi plecat sau n-o fi plecat. Pe mine nu mă priveşte.”

Amauri ieşi din palat cu capul plecat, dus pe gânduri. În faţa porţii, se ciocni cu cineva care-i stătea în cale şi se răsti la el:

— La o parte, ţopârlane!

Acel cineva se dădu deoparte fără să scoată un cuvânt.

Loraydan străbătu Parisul în sărbătoare, căci sărbătoarea continua.

La Luvru, o mulţime de curteni şi ofiţeri stăteau prin curţi, pe scări, în anticamere şi o rumoare surdă, voioasă, domnea în întregul palat. Oamenii se întâmpinau cu surâsul pe buze, ca şi cum ar fi fost pradă unei mari bucurii.

Francisc I şi împăratul Carol Quintul erau în conferinţă.

Amauri de Loraydan se strecură printre grupurile de curteni şi, ajuns în pragul cabinetului regal, îi atrase atenţia domnului de Bassignac, care-i făcu de îndată semn să se apropie.

— Maiestatea Sa v-a căutat deja de câteva ori. O să-l anunţ că aţi sosit.

Loraydan aşteptă cam un ceas, după care fu introdus într-o sală goală. După câteva minute, o uşă se întredeschise pentru o clipă şi Amauri zări chipul întunecat al lui Carol Quintul. Francisc I intră grăbit şi uşa se închise imediat.

— Ei bine? întrebă el. Ce-i cu comandorul de Ulloa…?

— Sire, răspunse Loraydan, am onoarea şi fericirea de a o informa pe Maiestatea Voastră că misiunea mea pe lângă comandorul de Ulloa a fost îndeplinită conform dorinţei regelui.

Francisc I, cuprins de elan, îl îmbrăţişă pe conte cu entuziasm.

— Loraydan, rosti el, tatăl tău a fost un om viteaz. A murit înainte de a fi răsplătit. Tu eşti un demn urmaş al curajului său, dar eşti, în acelaşi timp şi un desăvârşit ambasador. Prin tine vreau să răsplătesc atât tatăl cât şi fiul. Poţi să-mi ceri tot ce doreşti, mai întâi în numele tatălui tău şi, apoi, în numele tău. Pentru început, hai cu mine: vreau să te prezint eu însumi împăratului.

Şi, luându-l de mână, îl târî după el pe Loraydan ameţit, beat de orgoliu şi de speranţă. Să fii prezentat personal chiar de rege era, desigur, o recunoaştere oficială a unei poziţii înalte la curtea Franţei.

Carol Quintul îi văzu venind pe Francisc I şi pe Amauri de Loraydan. Pe chipul lui apăru un zâmbet îngheţat care-i dădea o înfăţişare stranie, acea strălucire ciudată care se poate zări atunci când o rază de lumină cade pe oţelul securei.

„Da, da, se gândea împăratul. Îl văd şi-l ştiu, iată-l pe trimisul special al bunului meu frate Francisc. Aşadar, iată-l pe onorabilul blestemat care n-a încetat să-i dea târcoale bravului meu Ulloa… trebuie să mi-l câştig pe omul ăsta… Dar, atenţie!… O să aducă vorba şi de ducatul de Milan…!”

— Iubite Sire şi frate, glăsui Francisc I, iată-l pe cel mai vrednic dintre supuşii mei şi cel mai bun servitor al Maiestăţii Voastre, contele Amauri, descendent al ilustrei familii a Loraydan-ilor. Aş fi fericit ca o parte a bunăvoinţei Voastre imperiale să se răsfrângă şi asupra acestui onorabil gentilom…

— Îl cunosc pe domnul de Loraydan, răspunse Carol Quintul. L-am văzut la treabă pe drumul de la Poitiers la Paris, aşa cum, de altfel, l-am văzut şi pe tatăl său pe câmpul de bătaie, îndeplinindu-şi cu cinste aspra însărcinare. Îmi plăceţi, conte. Am plăcerea să vă repet că bunăvoinţa mea aţi câştigat-o.

Loraydan puse un genunchi la pământ şi, cu o voce emoţionată, mărturie a unui devotament fără margini, exclamă:

— Dumnezeu să-l apere pe împărat!… Dumnezeu să-l apere pe rege…!

Şi deodată, în timp ce Loraydan se ridica, Carol Quintul i se adresă lui Francisc I, pironindu-şi privirea ochilor săi de un albastru deschis asupra lui:

— Iubitul meu Sire şi rege, nu credeţi c-ar fi bine ca la consiliul nostru să ne alăturăm fiecare dintre noi câte un

sfătuitor cu experienţă, demn de toată încrederea? Voi să-l luaţi pe contele de Loraydan, care mi se pare foarte potrivit, şi, în ceea ce mă priveşte, îl voi lua pe dragul şi vrednicul meu Ulloa. Ce părere aveţi, onorabile frate?

— Sire, spuse Francisc I străduindu-se să-şi ascundă bucuria, tocmai voiam să fac Maiestăţii Voastre această propunere.

„Asta a fost! îşi zise scoţând un oftat de supărare şi de bucurie în acelaşi timp. Te am la mână, Carole! Am pus mâna pe ducatul de Milan…!”

— Fiindcă am căzut de acord, am putea să-l chemăm pe Ulloa şi să ţinem consfătuirea. Mi se pare potrivit ca trimisul nostru însărcinat să-l cheme pe comandor să fie desigur, domnul de Loraydan. Pe drum, venind spre Luvru cei doi consfătuitori ai noştri ar putea să se pună de acord în privinţa ultimelor lucruri…

Carol Quintul, cu vocea-i aspră şi metalică, rosti aceste ultime cuvinte pe un ton care-l făcu pe Francisc I să tresară cuprins de o vagă nelinişte. Dar împăratul încheie:

— Să pună de acord interesele Franţei şi ale Imperiului care, de acum încolo, trebuie să se unească şi să lucreze împreună pentru înlăturarea neînţelegerilor de până acum. Ah, frate, continuă Carol cu entuziasm, dacă ai voi, noi doi, aliaţi într-adevăr, am putea stăpâni lumea!

— Frate, răspunse Francisc I, dacă ţine numai de mine, pacea dintre noi e asigurată. În ceea ce priveşte alianţa, ea răspunde unei dorinţi dragi inimii mele. Dacă ai vrea, am putea chiar în consfătuirea de azi să discutăm bazele pe care vom clădi această alianţă. Du-te deci, dragul meu Loraydan şi întoarce-te cât mai degrabă cu acel onorabil comandor căruia îi dăruiesc toată bunăvoinţa mea deoarece se bucură de încrederea împăratului.

Carol Quintul se înclină în semn de mulţumire.

— Sire, întrebă Loraydan, unde l-aş putea găsi pe comandor?

— La palatul Arronces, spuse Francisc I.

— Da, adăugă Carol Quintul, la palatul Arronces, pe care comandorul îl locuieşte prin marea dărnicie a regelui şi pe care Ulloa se gândeşte să-l dea ca zestre fiicei sale Leonor. Mergeţi, conte şi gândiţi-vă că sunteţi iubit de comandor aproape ca un fiu.

Loraydan făcu o plecăciune cât mai adâncă cu putinţă, fără să priceapă adevăratul înţeles al acelor cuvinte, mai ales că niciodată comandorul nu-i vorbise despre fiica sa. Dădu fuga la grajdurile regale, puse să i se înşăueze un cal şi ieşi din Luvru în galop.

De îndată, în anticamere, pe scările aglomerate, în curţile răsunând de zgomotul conversaţiilor şi de râsete, se răspândi vestea ce mare favorit al regelui devenise contele de Loraydan. Acesta galopa, cu inima plină de mândrie şi cu sufletul încărcat de speranţă… galopa spre avere!

În clipa în care trecu prin faţa palatului său, avu o tresărire şi dădu pinteni calului. Acolo, înăuntru, cineva suferea, cineva îl blestema…

Ajuns la palatul Arronces, văzu cu mirare că porţile erau deschise. Descălecă şi-şi legă calul de o bară a grilajului şi păşi pe aleea de tei spre un grup de servitori strânşi la picioarele peronului de la intrare.

Un om îmbrăcat în negru îi ieşi în întâmpinare. Era intendentul, domnul Jacques Aubriot.

— Din partea Maiestăţii Sale, regele! spuse Loraydan. Înştiinţaţi-l pe domnul comandor de Ulloa că trebuie să-l văd chiar în clipa asta.

Intendentul se înclină şi răspunse cu solemnitate:

— Domnul comandor de Ulloa nu se va mai supune niciodată vreunui ordin al oricărui rege pământean Domnul comandor de Ulloa nu se mai poate supune decât regelui din ceruri. Domnul comandor de Ulloa e mort…!

— Mort!… Comandorul e mort…!

Jacques Aubriot se înclină. Loraydan continuă:

— Ieri era încă atât de zdravăn!… Ce rău necunoscut a putut, atât de repede, să…

— Răul acesta poartă un nume cât se poate de cunoscut. Se numeşte: Pumnal! Domnul comandor de Ulloa a fost răpus…

— Răpus! exclamă contele. Unde? Când? De către cine…?

— Unde? În salonul de onoare al palatului. Când? Ieri, între orele nouă şi zece seara. De către cine? Asta vă va spune doamna Leonor de Ulloa, dacă doriţi să vă conduc la dânsa, căci veniţi în numele regelui!

Dând din cap, Loraydan refuză invitaţia, o luă la fugă, sări pe cal şi porni în goana mare spre Luvru. Era nespus de palid. Chipul îi era schimonosit de furie. Întâmplarea îi dădea o lovitură atât de puternică încât uită până şi de Bérengère. Visul său de a cuceri puterea nu era oare clădit pe sprijinul pe care don Sancho de Ulloa trebuia să-l dea în îndeplinirea dorinţelor regelui Franţei, sprijin pe care el, Amauri, îl câştigase şi-l dădea regelui? Nu, comandorul nu va mai putea vreodată să influenţeze hotărârile lui Carol Quintul! Nu, Loraydan nu se va mai putea niciodată sprijini pe ajutorul acesta puternic şi nesperat…!

În calea lui răsunau ţipete, ameninţări, lumea fugea disperată. Ajunse la Luvru abia dându-şi seama că dăduse, în goana lui, peste două femei şi un copil…

Capitolul XXVI Logodnicul Leonorei.

O oră mai târziu, o cavalcadă străbătu Parisul, îndreptându-se spre Temple: erau împăratul Carol şi regele Francisc, însoţiţi de vreo cincisprezece gentilomi, printre care se număra şi contele de Loraydan.

Cavalcada se opri în faţa palatului Arronces în care Carol Quintul, Francisc I şi Loraydan fură singurii care intrară. Loraydan mergea înainte pentru a-i anunţa pe oamenii palatului. Rumoare, alergătură şi servitorii se înşirară pe două rânduri la scara peronului. Când cele două capete încoronate ajunseră la picioarele lui, Leonor îşi făcu apariţia.

Francisc I nu-şi putut opri un strigăt de admiraţie. Cât despre Carol Quintul, acesta urcă în grabă scările, o

cuprinse în braţe pe fiica comandorului când aceasta făcea reverenţa şi, strângând-o părinteşte la piept, îi spuse cu o vie emoţie în glas:

— Durerea mea este tot atât de mare ca şi a voastră. Leonor de Ulloa, aţi pierdut un părinte care vă iubea din toată inima. Eu pierd un prieten credincios, cel mai de nădejde sprijin al Imperiului, cel mai viteaz pe câmpurile de luptă, cel mai devotat, cel mai sincer în sfaturi, ce mai, aproape un frate.

Francisc I, la rândul său, poate cu mai multă galanterie decât sinceritate, dar în orice caz cu toată curtenia unui Valois, se înclină în faţa ei, îi sărută mâna şi îi spuse:

— Nu îndrăznesc, doamnă, să compar durerea mea cu aceea a Maiestăţii Sale împăratul. Dar în persoana comandorului de Ulloa, regele Franţei pierde un prieten devotat şi viteaz…

— Vreau să-l văd! rosti deodată Carol Quintul.

— Sire, răspunse Leonor plecată, casa tatălui meu vă este deschisă…

Intră prima în casă, conducându-şi oaspeţii, fără urmă de ostentaţie în respectul şi durerea ei, având în ţinuta ei un fel de măreţie înnăscută.

Ea păşi în salonul de onoare şi, apropiindu-se de catafalcul aşezat în mijloc, rosti:

— Tată, este o mare onoare pentru fiica ta Leonor să vă anunţe venirea în locuinţa sa a Maiestăţii Sale împăratul şi a Maiestăţii Sale regele Franţei…

Comandorul don Sancho de Ulloa era îmbrăcat cu costumul său de catifea neagră, avea sub cap o pernă de mătase şi mâinile încrucişate pe piept. În jurul gâtului era înfăşurată o eşarfă, pentru a-i ascunde imensa tăietură. Faţa şi mâinile păreau că sunt de ceară. Ochii erau închişi şi pe chipul său se citea o linişte ciudată acea linişte înspăimântătoare ce cuprinde figurile omeneşti la ora când orice patimă se stinge pentru vecie…

Patru lumânări mari luminau trupul neînsufleţit, iar la căpătâiul catafalcului se înălţa un crucifix.

Francisc I, după ce se înclină în faţa mortului, se dădu trei paşi înapoi, lovindu-se de cineva care, imediat, începu să se scuze în fel şi chip… Era Amauri de Loraydan, care intrase şi el, împins de o nestăpânită curiozitate, mai puternică chiar decât regulile impuse de etichetă şi care, fixând asupra cadavrului ochii săi plini de amărăciune, părea că-i cere socoteală pentru această plecare mult prea grăbită. Regele îl prinse de braţ şi, arătându-i din priviri trupul comandorului, îi murmură:

— N-o să mă facă el să pierd ducatul Milanului.

— Sire! bâlbâi Loraydan.

— Taci! Ceea ce ai început să întreprinzi pe lângă comandor va trebui să continui pe lângă împăratul însuşi. Aşa că, străduieşte-te să te faci binevenit. Este preţul recompensei pe care ţi-am promis-o!

Loraydan tresări de bucurie… Deci, ca să poată pune mâna pe avere, nu trebuia decât să câştige încrederea împăratului Carol…

În timpul acesta, împăratul se apropie de catafalc, se uită lung la chipul mortului şi două lacrimi îi lunecară pe obrajii lui palizi… rosti, cu o voce nesigură:

— Adio, Sancho. Adio, dragul meu tovarăş. Ce să-ţi spun, că dormeam fără grijă doar în nopţile în care tu vegheai asupra mea? Cine va mai îndrăzni să-mi spună ceea ce numai tu, dintr-o adevărată prietenie, îndrăzneai: să-mi spună adevărul, oricât de crud ar fi el? Vai! Văd în jurul meu încă destui oameni de arme viteji şi numeroşi sfătuitori buni, dar mi-am pierdut prietenul. Adio, deci, Ulloa. Iată ultima dovadă a dragostei pe care ţi-o port…!

Spunând aceste cuvinte, împăratul îşi scoase colanul ordinului Lâna de Aur ce strălucea pe pieptul său şi, ridicând încetişor capul comandorului, i-l trecu pe după gât… A fost un moment de o rară simţire şi sinceritate. După care împăratul continuă:

— Poţi să te odihneşti în pace, Ulloa. În ceea ce priveşte rugămintea pe care mi-ai făcut-o şi pe care eu m-am angajat să ţi-o îndeplinesc, fii pe pace că aşa va fi. Zestrea copilelor tale, statul o va face. Voi celebra căsătoria fiicei tale Leonor, aici de faţă, după dorinţa ta…

Carol Quintul se răsuci şi, cu vocea aceea care făcea ca toate capetele să se plece, spuse:

— Apropiaţi-vă, conte de Loraydan. Apropiaţi-vă, Leonor de Ulloa.

Loraydan şi Leonor tresăriră şi-şi aruncară o privire fugară. Dintr-o dată se simţiră duşmani. Loraydan înţelese că Leonor avea să devină o piedică în calea fericirii lui în dragoste… între Bérengère şi el! Iar Leonor înţelese că niciodată nu va putea fi soţia acestui bărbat! Că niciodată nu-l va putea iubi pe Loraydan, nici pe oricare altul… ah! Altul în afara celui pe care, în clipele sale de spaimă sau de disperare, îl chema din adâncul inimii ei.

Contele de Loraydan se dădu puţin înapoi, dar Francisc I îl opri şi-i şopti la ureche:

— Pe Dumnezeul meu, Loraydan, iată ocazia! Ai să-i iei locul comandorului!

Loraydan se îndreptă spre împărat. Păşea plecat, plin de respect…

Împăratul luă mâna Leonorei şi zise:

— Fiica mea, comandorul de Ulloa mi l-a desemnat pe soţul tău. Iată-l: o inimă nobilă, un spirit viu şi prompt, un brav întreprinzător, un gentilom demn întru totul de fiica lui Sancho de Ulloa, conte Amauro de Loraydan. Nu vă grăbiţi, fata mea. Mâine, funeraliile comandorului să fie făcute cu toată solemnitatea necesară. Peste trei zile, înainte de plecarea mea din Paris, se va oficia căsătoria, iar eu voi pleca liniştit, îndeplinind dorinţa tatălui vostru, încredinţând fericirea voastră unui gentilom francez foarte devotat…

Leonor păli. Se înclină şi, cu o voce fermă, spuse:

— Sire, nu ştiu dacă voi putea găsi cuvintele în stare să exprime întreaga mea recunoştinţă pentru mărinimia Maiestăţii Voastre. Aveţi, totuşi, bunăvoinţa de a-mi îngădui să vă spun cu umilinţă dorinţa inimii mele.

— Vorbeşte fără teamă, copilul meu. Întreaga afecţiune pe care o purtam viteazului meu tovarăş, vreau s-o revărs asupra copiilor săi.

— Sire, în ce priveşte funeraliile tatălui meu, aş dori ca ele să fie cât mai simple. O să-l aşezăm într-un sarcofag în capela acestui palat. Se va odihni aici, până în ziua în care îl voi putea duce la Sevilla, unde îşi va lua locul lângă strămoşii noştri, în capela Sfântului Francisc.

— Voinţa voastră va fi respectată, copila mea. Deci funeraliile solemne ale tatălui vostru vor avea loc la Sevilla. Până atunci, va fi aşezat în mormântul pe care-l pregătiţi la palatul Arronces. Asta-i tot?

Pe Leonor o trecură fiorii. Respira plină de emoţie şi ochii i se umplură de lacrimi.

— Sire, în ceea ce priveşte palatul Arronces, dăruit cu atâta mărinimie tatălui meu, aş dori să fie înapoiat Maiestăţii Sale regelui Franţei. Nu doresc să păstrez această proprietate decât până în ziua în care voi putea duce în Andaluzia corpul tatălui meu…

— Despre lucrul acesta nu poate fi vorba! Comandorul mi-a spus limpede că dorea ca acest palat să facă parte din zestrea voastră, Leonor. Deci îi va reveni soţului dumneavoastră, contele de Loraydan, sarcina de a hotărî în privinţa asta. Asta-i tot?

— Nu, Sire. Părintele meu mi-a spus că Maiestatea Voastră a hotărât, ca răsplată pentru îndelungatele sale servicii, să-mi asiguraţi dota în vederea căsătoriei. Vă rog cu umilinţă să-mi îngăduiţi a refuza acest dar generos. Nu-mi trebuie altă zestre decât aceea necesară pentru plata intrării mele în mănăstirea franciscană din Sevilla. Sire, în ceea ce mă priveşte, nu poate fi vorba de nici o căsătorie, întrucât m-am hotărât să mă dărui lui Dumnezeu…

Francisc I avu un gest de enervare. Contele de Loraydan rămase plecat, dar avu o tresărire de bucurie.

Carol Quintul încruntă sprâncenele.

— Leonor, vorbi el cu o notă de asprime în glas, te împotriveşti voinţei tatălui vostru, ceea ce nu intră în obişnuinţa fetelor din Spania. În ce mă priveşte, pe Sfânta Fecioară, oricât m-ar durea că nu-ţi pot îndeplini dorinţa, îmi voi ţine cuvântul dat comandorului. Deci, căsătoria se va face. Cu toate acestea, să nu grăbim lucrurile. Să amânăm cu câteva zile îndeplinirea voinţei viteazului meu Ulloa. Dacă mă voi afla departe de Paris, Maiestatea Sa regele Franţei îmi va ţine locul în această împrejurare şi va asigura o uniune care răspunde atât de bine dorinţei tuturor…

Carol Quintul se întoarse spre Francisc I.

— Bineînţeles, răspunse acesta. Va fi o mare bucurie pentru mine să asigur eu însumi fericirea copilei comandorului căruia îi datorez o adevărată recunoştinţă. Căsătoria pusă la cale se va face, mă angajez pe cuvânt de onoare.

— Mâna dumneavoastră, conte de Loraydan! spuse Carol Quintul.

Amauri îi întinse mâna şi nimeni n-ar fi putut să creadă că, în aceste clipe, nu era în culmea fericirii.

— Mâna dumneavoastră, Leonor de Ulloa! adăugă împăratul.

Pierdută, disperată, Leonor întinse o mână tremurândă.

Carol Quintul puse cele două mâini una într-alta şi zise:

— Sunteţi logodiţi. Maiestatea Sa regele Franţei va alege şi vă va spune ziua în care urmează să se celebreze căsătoria. În înalta sa bunăvoinţă, tocmai a consimţit să vegheze el însuşi la aceasta.

— Mă angajez din nou! spuse Francisc I.

— Conte de Loraydan, iau asupra mea grija avuţiei dumneavoastră, de comun acord cu bunăvoinţa regală pe care, cred, aţi obţinut-o. Leonor, supunându-te voinţei tatălui vostru şi ordinului meu, fiţi sigură că vă asiguraţi

fericirea. Adio pentru ultima dată, bravul meu Ulloa, adăugă împăratul întorcându-se spre catafalc. Mi-eşti martor că ţi-am îndeplinit cu credinţă vrerea…

Apoi se îndreptă spre ieşire, urmat de Francisc I, Loraydan şi de Leonor.

Astfel fu celebrată logodna lui Amauri, conte de Loraydan, cu Leonora de Ulloa.

* * *

Ajuns în vestibul, Carol Quintul se opri:

— Avem acum de discutat o chestiune foarte importantă… Condu-ne, Leonor. Veniţi, domnule de Loraydan. Ceea ce se va discuta vă interesează fiindcă faceţi parte din familie.

Leonor, albă la faţă din pricina dezolării care se adăugase durerii pricinuite de pierderea tatălui său, deschise o uşă şi-i pofti pe oaspeţi într-un salonaş.

Carol Quintul şi Francisc I luară loc în fotoliu, în vreme ce Leonor şi Loraydan rămaseră în picioare.

— Acum, vorbi împăratul, trebuie să aflăm cum s-au petrecut lucrurile. Trebuie să aflăm cine l-a ucis pe comandor, pentru ca o judecată dreaptă să-l pedepsească pe criminal, oricine ar fi el. Vorbiţi, dona Leonora, spuneţi ce ştiţi. Mai întâi, numele ticălosului.

— Sire, tatăl meu a fost ucis de Juan Tenorio, fiul lui don Luis Tenorio, nobil al Grenadei şi al Sevillei…

— Ah! făcu împăratul. Am auzit spunându-se numai lucruri bune. Don Luis Tenorio era un bun servitor. Ştiam c-avea un fiu, dar nu ştiam că acesta se află la Paris. Apoi, dintr-o dată: Dar voi înşivă, Leonor, ce căutaţi la Paris?

Era vorba de secretele familiei: era în joc onoarea ei. Împăratul era el împărat, dar n-avea nici o legătură cu secretul Christei…!

Aşa că îi răspunse astfel:

— Sire, am venit la Paris să-i spun tatălui meu dureroasa întâmplare ce n-am vrut să i-o comunic prin scrisoare: moartea surorii mele mai mari, doborâtă în numai câteva

ceasuri de o febră pe care nici chiar arta medicilor arabi n-a putut s-o împiedice…

Ajunsă la capătul puterilor, Leonor izbucni în hohote de plâns…

— Cum! murmură Carol Quintul tresărind. Atâtea nenorociri deodată! Biată copilă! Ei, haide! Haide, linişteşte-te, Leonor… Pe sfânta Fecioară, am să te fac să uiţi doliul ăsta, dacă asemenea nenorpciri se pot uita. Hai, nu mai plânge…

— Sire, spuse Leonor, cer iertare Maiestăţii Voastre pentru slăbiciunea mea… lacrimile acestea care-mi curg tot timpul în singurătatea casei mele au ţâşnit acum în faţa voastră în ciuda voinţei mele.

„E adorabilă”, se gândea Francisc I.

— Ştiţi cumva ce făcea la Paris acest Juan Tenorio?

— Nu, Sire, răspunse Leonor fără să şovăie. Nu ştiu şi nici nu vreau să ştiu de ce se află acest om la Paris. Dar sunt sigură că venerabilul meu tată avea un motiv puternic ca să-l urască, căci atunci când Juan Tenorio a îndrăznit ieri să pătrundă până în sala de onoare a palatului, comandorul i-a spus cât de mult îl dispreţuia…

— Şi atunci Juan Tenorio l-a lovit pe bravul meu Ulloa? Pe Dumnezeu din cer, va fi căutat, o să-l găsim şi va muri ca un ucigaş ce e…

Leonor înălţă capul şi, plină de îndrăzneală, se hotărî să spună adevărul:

— Sire, îl urăsc pe omul acesta. Îl dispreţuiesc în aceeaşi măsură în care îl urăsc. Dac-ar trebui să-mi vărs sângele pentru a-mi răzbuna tatăl… da, v-o spun, mi-aş da tot sângele pentru ca Juan Tenorio să moară. Dar, în faţa lui Dumnezeu care mă ascultă, trebuie să ştiţi adevărul. Dacă tatăl meu s-ar putea trezi pentru o clipă, v-ar spune ceea ce vă spun eu acum: Juan Tenorio nu l-a asasinat… el l-a omorât pe comandor în luptă dreaptă, şi, dacă nu luăm în seamă diferenţa de vârstă, lupta a fost cinstită de la un cap la altul. Mai trebuie să spun că, la început, Juan Tenorio a

refuzat provocarea şi că părintele meu a fost nevoit să ridice mâna asupra lui ca să-l facă să-şi scoată sabia din teacă. La prima încrucişare, sabia lui Juan Tenorio s-a rupt. Şi-atunci, amândoi s-au folosit de pumnale: tatăl meu a căzut!

— Erai de faţă, dona Leonor?

— Eram de faţă! răspunse Leonor.

Urmă un lung moment de tăcere. Cei doi monarhi, fiecare în felul său, admirară atitudinea tinerei fete.

— Deci, rosti încet Carol Quintul, nu e vorba de un asasinat? A fost un duel?

— Da, Maiestate. Tatăl meu a fost cel care l-a provocat pe Juan.

— Şi deci Comandorul i-a cerut să se bată? El l-a provocat pe Juan Tenorio?

— Da, Maiestate. Tatăl meu l-a provocat pe Juan Tenorio.

Carol Quintul rămase tăcut câteva clipe. Apoi, ridicându-se, se întoarse spre contele de Loraydan şi-i spuse:

— În cazul acesta, conte, e treaba dumneavoastră.

Loraydan răspunse, sub privirile lui Francisc I:

— Fiind o afacere de familie, Sire, mă priveşte numai pe mine!

— Ai să-l cauţi pe acest Juan Tenorio. Ai să-l provoci la duel. Ai să-l omori.

— Am să-l caut pe Juan Tenorio. Am să-l provoc la duel. Am să-l omor.

Acesta a fost sfârşitul întâlnirii cu prilejul căreia Leonor de Ulloa a fost logodită cu Amauri de Loraydan. Carol Quintul mai spuse câteva cuvinte de consolare fiicei comandorului, îi reaminti că acum are un apărător în persoana viitorului ei soţ, o opri să-l mai conducă şi în afara casei şi, astfel, oaspeţii regali plecară.

— Iubite frate, îi spunea Carol Quintul lui Francisc I, ţi-aş fi recunoscător dacă ţi-ai folosi poliţia pentru a veghea ca această tânără copilă să nu poată părăsi Parisul înainte de a se fi celebrat căsătoria: ţin foarte mult la acest lucru.

— Sire, răspunse Francisc I, puteţi avea încredere în mine. Această graţioasă tânără nu va ieşi din Paris decât împreună cu soţul ei, contele de Loraydan…

Câteva minute mai târziu, Leonor auzi zgomotul surd a cavalcadei pe calea Corderie. Abia atunci se lăsă să cadă într-unui din fotolii şi, ajunsă la capătul puterilor, leşină.

* * *

Iată ce se petrecea acum în salonul de onoare unde repauza comandorul don Sancho de Ulloa.

În clipa în care împăratul şi regele Francisc intraseră în salon, trei oameni ce se aflau acolo se îndepărtaseră fără zgomot. După ce capetele încoronate au părăsit încăperea, cei trei oameni s-au întors şi s-au apucat din nou de treaba pe care se străduiau s-o aducă la capăt cât mai bine. Frământau lutul, manevrau cu iuţeală sculele, modelând ceva lung şi încă fără formă, dar care, pe măsură ce lucrul înainta, lua din ce în ce mai mult înfăţişarea unui om culcat; unul dintre ei se ocupa de figură care, deşi abia schiţată, începea de pe acum să semene cu chipul mortului…

Cei trei oameni erau sculptorii pe care Leonora de Ulloa îi angajase şi le dăduse instrucţiuni precise.

Lucrul pe care-l făceau cu atâta grabă era statuia comandorului.

Capitolul XXVII Capitolul lui Ban-Frumos.

Ban-Frumos fusese de faţă când Clother şi Amauri de Loraydan se întâlniseră întâmplător. În momentul întâlnirii, Ban-Frumos, prudent, se dădu câţiva paşi înapoi, se făcu nevăzut în strada Temple şi, pentru mai multă siguranţă, intră într-o cârciumă prăpădită în are soldaţii din garda castelului Temple veneau să dea pe gât un pahar, să joace zaruri şi să se agate de bietele fete care, la căderea serii, se refugiau aici de morala publică ce le hăituia. Când ieşi din cârciumă, o luă la picior până ajunse în nou în calea Corderie.

— Ciudat, îşi spuse el, n-am stat decât olecuţă în cârciuma aia, doar cât să dau peste cap o amărâtă de cană cu vin şi

ia-l de unde nu-i pe domnişorul de Ponthus. Unde-o fi dispărut?

Se afla tocmai în faţa casei lui Loraydan, a cărei poartă rămăsese întredeschisă. Deodată, auzi clar ceste cuvinte:

— L-ai văzut! L-ai văzut plecând! Gentilomul care era cu mine, l-ai văzut plecând, nu-i aşa…?

Ban-Frumos asculta fără să priceapă ciudata conversaţie care avea loc între Amauri şi valetul său Brisard. Şi cum tocmai se scărpina în barbă încercând să priceapă despre ce-i vorba, fu îmbrâncit de cineva care se răsti la el:

— La o parte, ţopârlane!

Ban-Frumos fu gata-gata să răspundă, dar se stăpâni şi se dădu înapoi: persoana care se răstise la el era contele de Loraydan.

Amauri îşi văzu de drum fără să se mai gândească la ţopârlan.

Încurajat de vinul băut, Ban-Frumos păşi cu siguranţă în curte şi se apropia zâmbind de Brisard. Acesta, mirat, îl cântări din priviri şi-l întâmpină cu asprime:

— Ce cauţi aici?

— Deci… pe gentilomul acela… l-ai văzut plecând?… L-ai văzut ieşind?

— Aha! făcu Brisard. Întrebi de tânărul gentilom?

— Fără îndoială, fiindcă e stăpânul meu… Cel puţin aşa cred. Căci dacă Clother de Ponthus nu e stăpânul meu, cine ar putea fi atunci?

— Tocmai, zise Brisard care, de altfel, nu pricepuse nimic din toată sporovăială asta.

— Deci, l-ai văzut? Hai, spune-mi şi pe cuvântul lui Ban-Frumos că fac cinste… L-ai văzut?… L-ai văzut ieşind…?

— Ei, nu prea, răspunse Brisard. L-am văzut intrând, dar de ieşit, nu!… în sinea lui îşi spunea: „Ce rost are să mă ostenesc să mint pe unul care nu-i decât un amărât de valet ca şi mine” Deci, l-am văzut intrând. Cât despre a-l fi văzut plecând, asta-i o altă treabă: nu l-am văzut deloc…!

— Nu prea înţeleg cum vine treaba asta, spuse Ban-Frumos. L-ai văzut… Ba nu l-ai văzut… Hm!… de ce să-mi bat capul să pricep… e prea greu. Mai bine, hai cu mine la cârciumă, fac cinste!

Iată o invitaţie greu de refuzat. Brisard îşi spuse că acest confrate se purta foarte generos. Închise porţile şi curând cei doi eroi ai noştri stăteau la o masă, cu o oală de vin rece, atunci scos din pivniţă, între ei.

Conversaţia care avu loc a fost lungă, din ce în ce mai încâlcită, şi, într-un târziu, cei doi se despărţiră cu făgăduia la că se vor mai întâlni.

Ban-Frumos, ajuns la locuinţa din strada Saint-Denis, fu foarte mirat să nu-l găsească pe stăpânul său. Cugetă îndelung asupra acestui fapt, cu care nu era de acord şi sfârşi prin a-şi spune: „Bine! S-o fi dus să bea ceva cu domnişorul de Loraydan. Se vede treaba că cei doi stăpâni beau mai abitir decât valeţii lor.”

Clother îi dăduse lui Ban-Frumos o cămăruţă din apartamentul său. În odăiţa asta, stând pe marginea patului, fostul vagabond, medita asupra problemei dacă domnul de Pothus bea mai zdravăn decât el. Neputând ajunge la nici o concluzie în această chestiune, sfârşi prin a se lungi pe pat şi îndată căzu într-un somn adânc, fără vise.

Ban-Frumos dormi până seara, toată noaptea şi se trezi abia a doua zi pe la amiază cu capul greu, cu stomacul gol şi cu mintea tulbure. Se grăbi să se răcorească şi să-şi pună hainele în ordine. Când socoti că se putea înfăţişa stăpânului său, intră în camera acestuia şi descoperi că lipseşte. La început crezu că domnul de Ponthus plecase deja fără să aibă nevoie de serviciile lui, dar patul nedesfăcut arăta că lucrurile nu stau aşa…

Ban-Frumos îşi petrecu restul zile aşteptând… însă domnul de Ponthus nu s e întoarse.

A doua zi, Ban-Frumos rătăci pe strada Saint-Denis, întâlnindu-şi momentele de aşteptare petrecute la hanul Ghicitoarei Era neliniştit, dar nu în asemenea măsură încât

să fie tulburat. Îşi zicea, chiar, că s-ar putea ca domnul de Ponthus să fi fost ucis.

— Pe legea mea, îmi pare rău de el. Era un stăpân bun. Plătea bine. M-aş fi lăsat tras în ţeapă mai bine, decât să-l ştiu doborât de vreo lovitură de sabie. Dacă e mort, voi bea o stacană de vin în cinstea lui şi voi pune să se facă o slujbă pentru odihna sufletului său. După aceea, îl voi ruga pe Juan Tenorio să mă la în serviciul său. Dar pentru asta trebuie să mă pun bine cu Jacquemin Corentin. Şi cu ăsta ce s-o mai fi întâmplat?

Nici Jacquemin Corentin, nici Clother de Ponthus nu-şi făcură apariţia. În schimb, Ban-Frumos dădu nas în nas cu Juan Tenorio şi iată cum:

În cea de a patra dimineaţă numărând din clipa în care Clother de Ponthus, la invitaţia duşmanului său de moarte, intrase în palatul Loraydan, Ban-Frumos se trezi îmbufnat, având în vedere că o seară înainte cheltuise ultima leţcaie la hanul Ghicitoarei.

„Dacă domnul de Ponthus nu se întoarce astăzi, îşi spuse el, sunt sortit să mor de sete, ca să nu mai vorbim de foame. Numai Jacquemin Corentin mă poate scoate din necazul ăsta. Ar putea să mă pună bine pe lângă stăpânul lui, sau chiar să mă împrumute cu câţiva gologani dacă o să vreau să recunosc că nasul lui e unul adevărat. Hai să vedem dacă acest onorabil prieten s-a înapoiat.”

Pe la zece dimineaţa, Ban-Frumos coborî şi nu se arătă deloc mirat să vadă adunate la uşa jupânesei Jérôme Dimanche câteva cumetre puse pe vorbă de care se apropie îndată, căci una dintre ele, nevasta băcanului de peste drum, spunea:

— Iar eu vă zic şi vă repet că-l cheamă Jacquemin de Corentin şi că e conte breton şi că nici nu mai ştie câtă avere are, pe-atât e de bogat. Toate astea le ştiu chiar de la jupâneasa Jérôme Dimanche în persoană!

— Lumea merge din rău în mai rău, reluă măcelăreasa cu seriozitate, care, oricând, găsea potrivită această zicală. Şi

cununia se va face la Saint-Merri.

— Iar nobilul senior, continuă să le spună nevasta băcanului, a vrut să fie o slujbă simplă şi nimeni să nu asiste la ceremonie. Ei, ce spuneţi, ar fi putut să ne invite. Nu suntem mai prejos decât văduva unui postăvar…

Ban-Frumos ciulea urechile pe cât putea.

„Nu pricep nimic, îşi zicea el. Ce-o fi cu seniorul Jacquemin de Corentin, conte breton?… Ce-o fi Saint-Merri? Şi ce-i cu slujba aceea, cu cununia? Cine se căsătoreşte oare…?”

— Iată-i! Iată-i strigă corul de cumetre.

Ban-Frumos căscă ochii mari şi-i văzu venind pe Juan Tenorio la braţ cu Denise, urmaţi de jupâneasa Jérôme Dimanche care ducea cărţile de rugăciuni. Juan Tenorio era palid, neliniştit, agitat, dar se arăta prevenitor faţă de biata copilă la urechea căreia părea că spune vorbe minunate, pe care Denise, cu ochii plecaţi, surâzătoare şi îmbujorată la faţă, le asculta cu încântare. Cât despre onorabila văduvă, chipui-i radia de fericire şi faţa-i lată părea că-i un soare strălucitor.

Grupul acesta intră în casă, urmat îndeaproape de grămada de cumetre. Denise fu luată pe sus, purtată din braţe în braţe, felicitată, complimentată, sărutată, în timp ce don Juan, stând la o parte, ardea de nerăbdare.

Acesta fu momentul în care Ban-Frumos intră la rândul său în casă. Văzându-l, don Juan se gândi: „La urma urmei, dacă moartea încununează o viaţă bine trăită, e binevenită. Dar, oricum, să ne ferim de ridicol. Ce-o mai fi vrând şi imbecilul ăsta?”

Atunci, Ban-Frumos, făcând o plecăciune adâncă, spuse:

— Seniorul Juan Tenorio n-ar putea să-mi spună ce s-a întâmplat cu stăpânul meu?

— Ce zice? strigară într-un glas măcelăreasa şi cofetăreasă.

— Unde-l vede el pe Juan Tenorio? bombăni jupâneasa Jérôme Dimanche.

— Juan Tenorio? bâlbâi Denise şi, deodată, în ea se treziră nelinişti ciudate.

Faţă-n faţă cu Ban-Frumos, don Juan rămase fără glas şi, plin de spaimă, asculta ce-i spunea acesta, cu faţa toată numai zâmbet;

— Senior Juan Tenorio, în lipsa stăpânului meu, vă jur că am cea mai grabnică nevoie să dau ochii cu valetul dumneavoastră, bunul Jacquemin Corentin…

— Hei! strigă don Juan livid. Ce tot spui acolo, mizerabile? Ce, nu ştii că Jacquemin de Corentin sunt chiar eu însumi?

Ban-Frumos, se frecă la ochi, apoi, în tăcerea grea re se lăsase, rosti:

— Dumneavoastră, domnule! Haida-de! Pe toţi sfinţii, doar n-am orbul găinilor! Dumneavoastră sunteţi nobilul Juan Tenorio, iar Jacquemin Corentin, secătura aia cu nasul lui caraghios, nu-i decât valetul dumneavoastră. A avut cumva îndrăzneala să se dea drept dumneavoastră şi l-aţi alungat? În cazul ăsta sunt gata să-i iau locul, căci…

Ban-Frumos ar fi putut continua multă vreme pe tonul ăsta, dar nimeni nu-l mai asculta: nici Denise, care leşinase în braţele mamei sale, nici cucoana Jérôme Dimanche, care scotea nişte ţipete de-ţi sfâşiau inima şi nici vecinele care făceau o gălăgie urzitoare, strigând: „Să-l ardem de viu! La spânzurătoare cu el! Mincinosul!” În sfârşit, nu-l mai asculta nici don Juan care, cu capul plecat, gârbovit, se întreba dacă să-şi înfigă pumnalul în inimă, sau poate, dimpotrivă, ar fi mai bine să-l împlânte în pieptul acelui nenorocit de Ban-Frumos…

Făcându-şi toate socotelile, se hotărî pentru această ultimă soluţie, zicându-şi că odată Ban-Frumos mort, aranja el lucrurile cu câteva minciuni bine ticluite. Aşa că-şi trase sabia din teacă şi se aruncă asupra lui Ban-Frumos, strigând mai tare decât cumetrele:

— Da! Da! La spânzurătoare cu el! Mincinosul! Ah, laşule! Am să te-nvăţ eu cine-i Juan Tenorio şi cine-i Jacquemin de Corentin…!

În clipa aceea, biata Denise, care îşi venise în simţiri, îl auzi pe Ban-Frumos urlând:

— Eu cred că-l cunosc bine de Jacquemin Corentin! E uşor de recunoscut după nasul lui! Măsuraţi-vă nasul, senior Tenorio. Măsuraţi-l! Şi spuneţi-mi dacă aveţi nasul lui Jacquemin Corentin!

Şi din nou Denise se ascunse, roşie toată, în braţele mamei sale, în timp ce cumetrele se repeziră să-l la în gheare pe don Juan, fapt ce-i salvă viaţa lui Ban-Frumos; între un don Juan disperat şi un Ban-Frumos năucit, care înţelegea din ce în ce mai puţin ce se întâmplă, se ridică zidul mişcător al furiilor dezlănţuite…

Din două sărituri, Ban-Frumos fu scos în stradă şi o rupse la fugă de parcă toţi dracii erau pe urmele sale.

— Nu înţeleg nimic! bolborosea el. Nu înţeleg absolut nimic! Asta-i setea, foamea. Am înnebunit. Or să mă înhaţe şi or să strige: Nebunul! Or să mă bage la mititică!

Dar la un moment dat se opri, şi-atunci băgă de seamă, nu fără o bucurie ascunsă, că se oprise chiar în faţa hanului de pe strada Temple. Ban-Frumos şi scarpină în barbă, îşi puse gândurile în rânduială, îşi trase sufletul şi ajunse la următoarea concluzie:

— Nu, n-am înţeles ce s-a întâmplat. N-am să-nţeleg niciodată. Să bem ceva ca să ne mai vină inima la loc? Da. Dar cine-o să plătească acum băutura?… Ei! Cred că bravul acela de Brisard. Pare-mi-se că-i rândul lui…!

Cât despre don Juan, el se trezi un faţa cumetrelor înfuriate pe care trebui să le ţină la respect cu sabia şi ca să scape, fu nevoit s-o rupă la fugă cât îl ţineai picioarele, învins, umilit, murind de ruşine numai la gândul că ar mai putea vreodată să dea ochii cu Denise. Ajuns în stradă, se ciocni cu putere de cineva care-l făcu obraznic şi asupra căruia, cu spume la gură de furie, vru să se năpustească cu sabia în mână.

— Cine sunteţi, domnule? Purtaţi sabie? Atunci scoateţi-o repede, scoateţi-o…!

— Nu aici, domnule! răspunse necunoscutul care-l făcuse obraznic. Şi nu acum. Iată, sunteţi ţinta privirii tuturor, vă iau desigur drept un nebun…

Don Juan aruncă o privire în jur şi văzu într-adevăr cum oamenii se uitau la el cu uimire. Îşi recapătă sângele-rece, îşi vârî sabia în teacă, se descoperi şi salută cu toată graţia. Dar executând această mişcare, duse automat mâna la centură şi, albindu-se la faţă, scrâşni printre dinţi:

— Să nu mai vorbim despre mizeria asta şi să revenim la fapte: aţi folosit la adresa mea un cuvânt pe «are nu l-aş putea repeta decât ca să vi-l întorc. Vă retrageţi cuvântul? Faceţi-o cât mai repede şi ne vom despărţi prieteni. Îl menţineţi. Atunci aştept să-mi spuneţi numele dumneavoastră şi să mă urmaţi sub plopii de pe malul Senei, unde vom avea libertatea să ne luăm de gât fără să fim deranjaţi de nechemaţi…

— Domnule, spuse necunoscutul, după înfăţişarea dumneavoastră văd că sunteţi un gentilom adevărat, uşa că, plin de regret, mă văd în situaţia de a nu-mi putea lua înapoi acel cuvânt urât care mi-a scăpat şi care, desigur, v-a ofensat. Sunt într-adevăr mâhnit, clar niciodată contele Amauri de Loraydan nu şi-a tras o laudă sau o ofensă… oricât de neîndreptăţite fi putut fi ele, şi-mi place să cred că, în cazul de faţă, ofensa pe care sunt nevoit s-o menţin poate fi tot atât de puţin justificată, precum şi posibilă.

Tenorio salută, zâmbi şi, cât se poate de elegant, redevenit don Juan, rosti:

— Pe Dumnezeul meu, domnule, aveţi un fel de a ofensa oamenii care miroase de la o poştă a gentilom perfect şi văd că don Juan Tenorio, fiul lui don Luis Tenorio, grande de Spania, unul din cei douăzeci şi patru ai Sevillei, va avea plăcerea şi onoarea de a fi ucis pe contele Amauri de Loraydan, sau de a-l ucide.

„Juan Tenorio! se gândi Loraydan. Acelaşi pe care, conform ordinului, trebuie să-l caut, să-l provoc la duel şi să-l omor… să-l omor pentru a-l răzbuna pe comandorul

Ulloa!… Oare nu fac parte, tot datorită ordinului, din familia de Ulloa? continuă el cu amărăciune. Trebuia să-l caut pe Juan Tenorio: iată, l-am găsit. Să-l provoc: s-a făcut. Să-l omor: asta rămâne să fac, dar… E de vreun folos? Vreau eu să mă căsătoresc cu Leonor de Ulloa?… N-ar fi în interesul meu, oare, să-l ocrotesc pe Juan Tenorio, care vrea cu tot dinadinsul să se însoare cu senora, după cum spunea Maiestatea sa împăratul?

„La ce dracu s-o fi gândind atâta?” se întreba don Juan, care, din ce în ce, îşi revenea în fire.

— Domnule, i se adresă el, trebuie să vă mărturisesc că răbdarea poate fi o virtute, dar, din nefericire pentru mine… sau pentru alţii, eu n-o prea am.

— Iertaţi-mă, senior Tenorio, spuse brusc Loraydan. Situaţia face ca întâlnirea noastră să nu se poată termina cu o simplă lovitură de sabie dată sau primită. Domnule, continuă el cu o gravitate care-l înfioră pe don Juan, trebuie să vă vorbesc despre nişte lucruri ce nu pot fi spuse în mijlocul străzii. După această întrevedere, domnule, vom fi ori duşmani de moarte, şi-atunci va trebui ca unul din noi să-l omoare pe celălalt, ori vom fi legaţi de ceva mai mult şi mai valoros decât o prietenie veşnică… Cunoaşteţi palatul Arronces… nu vă miraţi, nu vă enervaţi, veţi vedea cât de limpede e totul. Deci cunoaşteţi calea Corderie. Palatul Loraydan, domnule, este primul pe care îl veţi întâlni, venind din strada Temple. Vreţi să-mi faceţi cinstea de a vă afla acolo poimâine, pe la orele amiezii, pentru a discuta împreună anumite lucruri care vă privesc îndeaproape? Ţineţi minte, domnule, este vorba de fericirea sau nefericirea dumneavoastră… de viaţa sau de moartea dumneavoastră…

Don Juan începu să râdă cu acel râs vesel şi sonor care părea să fie dovada unei naivităţi pline de graţie şi spuse:

— Să fie vorba, oare, despre dragoste?

Loraydan îl privi drept în faţă şi-i răspunse:

— Chiar despre asta este vorba!

— Atunci sunt omul dumneavoastră. Poimâine la ora amiezii, voi avea cinstea e a mă prezenta la palatul Loraydan. Fericire, nefericire, viaţă sau moarte… ce cuvinte mari! Nu mă folosesc de ele decât cu multă discreţie. Amorul, domnule, amorul! Iată, acesta este I singurul cuvânt pentru care merită să laşi să se stingă io ceartă ca a noastră şi pentru care mă voi deranja până în calea Corderie. Pe poimâine, domnule!

— Contez pe vizita dumneavoastră, rosti cu gravitate Amauri. O vorbă încă, seniore Juan Tenorio, sau mai curând un sfat, dacă-mi îngăduiţi…

— Daţi-i drumul! spuse binevoitor don Juan. Nimic nu-i mai binevenit decât sfatul unui inamic valoros.

— Ceea ce vă voi spune, domnule, este sfatul unui prieten: până poimâine, închideţi-vă în casă. Dacă vreţi să ieşiţi, n-o faceţi decât noaptea. Dacă veţi fi căutat, să se spună că v-aţi întors în Spania! Şi mai ales, o, mai ales lucrul acesta: Poimâine, când veţi veni la palatul meu, faceţi în aşa fel încât să nu puteţi fi recunoscut, încât nimeni să nu afle că Juan Tenorio a intrat la Amauri de Loraydan!

Cu aceste cuvinte, contele de Loraydan îl salută pe don Juan, care rămase uimit de cele ce auzise. Şi cei doi viitori aliaţi – sau duşmani, după cum va hotărî soarta – îşi văzură fiecare de drumul său, Loraydan îndreptându-se spre Luvru, iar Tenorio direct spre hanul Ghicitoarei, unde, după sfatul primit, se-nchise în camera sa.

Astfel s-a dus pe apa sâmbetei încercarea plină de îndrăzneală a lui don Juan de a pune mâna pe biata Denise. Astfel acest blând copil a fost salvat de la pericolul de a deveni soţia unui poligam. Şi să spunem lucrurilor pe nume: datorită intervenţiei lui Ban-Frumos a fost dată în vileag neruşinata impostură.

Capitolul XXVIII Fiindcă veni vorba de Ban-Frumos.

Şi fiindcă tot veni vorba de păcătosul ăsta, pe care destinul l-a folosit atât de bine pentru a salva virtutea şi a da pe faţă nelegiuirea, să vedem ce s-a mai întâmplat cu el.

După ce a stat o vreme, înfometat şi însetat, în faţa cârciumii de pe strada Temple, Ban-Frumos se îndreptă hotărât spre palatul Loraydan, cu gândul de a-l îndemna pe numitul Brisard să-i potolească setea.

Găsind poarta de la intrare întredeschisă, se strecură în curte şi-l văzu pe Brisard lustruind cu conştiinciozitate nu harnaşament de cal. Ban-Frumos se apropie de el şi-l întrebă încet:

— Prin urmare, l-ai văzut? L-ai văzut plecând?

Brisard tresări şi se întoarse strigând:

— Nu! Nu! Nu l-am… Ah! zise el liniştit deodată. Tu erai, onorabilul meu Ban-Frumos?

— Nu! răspunse acesta laconic.

— Nu eşti tu? Atunci cine e?

— E Fără-Bani. Mi-am schimbat numele. Mă plictisisem să port acelaşi nume mereu.

— Aha! făcu Brisard, care vedea spulberându-se visul unei a doua vizite la cârciumă şi care se puse de îndată în gardă.

Ban-Frumos îşi dădu seama imediat de acest lucru şi o întoarse.

— Ia dă hamul ăla încoace, zise el. Să-ţi arăt eu cum se lustruieşte pielea… se vede că n-ai fost în armată!

Şi Ban-Frumos se apucă să dea cu ceară, să frece, să lustruiască, ca să-i arate lui Brisard de ce-i el în stare. Văzând cum stă treaba, Brisard îi puse în braţe lui Ban-Frumos tot harnaşamentul pe care trebuia să-l lustruiască, după care îşi vârî mâinile în buzunare şi-i spuse pe un ton de cunoscător:

— Pe legea mea, lustruieşti destul de bine. Dar la ţesălat te pricepi?

— Sunt maestru. Iau un cal bătrân de muncă, care n-a văzut nici perie, nici ţesală de peste şase luni de zile, şi-n mai puţin de o oră fac din el un animal de lux în părul căruia te poţi oglindi.

Brisard scoase un fluierat prelung în semn de admiraţie.

— Da, reluă Ban-Frumos, numai că asta face sete…

— Bine, spuse Brisard, o să mergem îndată la „Ban-Frumos” plătesc eu!

Şi în timp ce Ban-Frumos lustruia plin de râvnă, Brisard căzu într-o tăcere melancolică. Uneori tresărea şi arunca o privire ciudată la camerele de jos ale palatului. Alteori ofta şi clătina din cap.

— De patru zile, nu mi-am văzut stăpânul, contele Amauri de Loraydan, sfârşi prin a murmura. Ştiu că n-a plecat din Paris… Da' de ce nu vine pe-acasă?

— De ce oare? Ei, de ce şi stăpânul meu, domnişorul Clother de Ponthus, lipseşte de tot atâtea zile? De ce nu vine acasă? De ce mă lasă să mor de sete?

Brisard începu să fluiere un cântec de vânătoare, iar Ban-Frumos se apucă din nou de treabă. Dar deodată zise:

— Mărturiseşte că nu l-ai văzut plecând…!

— Adică pe cine? tresări Brisard.

— Pe cel care trebuia să plece… şi care n-a plecat!

— Ei da, n-a plecat! A intrat cu domnişorul de Loraydan şi de-atunci n-a mai plecat! Asta-i!

Nu le mai era sete; niciunul, nici celălalt nu mai pomeneau de cârciumă. Brisard se sufoca. Remuşcările îl strângeau de gât. Patru zile petrecute în liniştea marelui palat pustiu… a palatului unde în mod sigur era un mort!… patru zile petrecute între acele ziduri, singur cu fantoma, înăbuşindu-şi nevoia de a vorbi cu cineva, nevoie care devenea din ce în ce mai puternică, da, aceste patru zile făcuseră din el un alt om. Nu mai era maşina aceea gata numai să asculte…

— Trebuie să-ţi vorbesc, altfel simţ că plesnesc! mormăi el. Ascultă, poţi să mă dai în gât dacă vrei. Asta-i, trebuie să-ţi spun… Nu mai pot şi gata…!

— Ei! Zii odată! De ce te-aş da în gât?

— Asta-i! bombăni Brisard. Spune-mă dacă vrei. Trebuie să mă descarc. Ei bine, deci, am intrat în casă împreună. L-am văzut aşa cum te văd. Şi nu prea arătau a fi prieteni, asta nu. Au intrat amândoi şi contele de Loraydan a ieşit singur. Ceea ce înseamnă că l-a omorât pe celălalt. Îţi spun

sigur, l-a omorât. Iar eu nu mai pot să stau sub acelaşi acoperiş cu un cadavru. Mi-e frică! Ei da, mi-e frică, pe toţi dracii! Ziua, mai treacă-meargă! Plec, mă-ntorc, fluier, mai beau ceva…

— Bei? îl întrerupse Ban-Frumos dintr-o dată.

— Dar noaptea!… Ce nopţi, fir-aş să fiu! Ce nopţi! Îl aud, da, pe legea mea, au fost momente când mi s-a părut că aud cadavrul tânguindu-se. Loraydan l-a omorât pe ălălalt şi l-a lăsat acolo. Cadavrul lui e acolo! Iar eu trebuie să-l veghez! Asta nu-i drept! Nu eu trebuie să-l veghez pe cel mort, că nu eu l-am ucis! Şi iată că mortul se apucă să strige şi să lovească ca şi cum ar bate cineva într-o uşă, chemându-mă pe mine! Drept îi? Ce, eu l-am omorât? Iată de ce stăpânul meu nu se mai întoarce acasă, animalul! Asta-i! Ei, acum mi-e mai bine…

Brisard tăcu uşurat. Deodată, Ban-Frumos zise:

— Unde-i…?

— Cine?… Loraydan…?

— Nu… Ăla!… Cadavrul…!

Pe Brisard îl trecură fiorii. Schiţă un gest vag spre parterul palatului.

— Pe-acolo pe undeva, zise el… nu ştiu prea bine unde…

— Haide să vedem! fu de părere Ban-Frumos.

— Să vedem! tresări Brisard. Ce, eşti nebun? Cadavrul stă bine-mersi acolo unde e. Hai, las-o baltă. Şi-apoi chestia asta nici nu te priveşte. La urma-urmei, ce-ai venit să spionezi aici, ai? Ia, afară! Şi-ncă repede!

— Nu! rosti Ban-Frumos.

— Nu? Cum adică nu? Dacă eu îţi spun să pleci, tu nu poţi să zici nu!

— Dacă plec, să ştii că m-apuc să strig în mijlocul străzii că aici se află un om mort pe care tu îl împiedici să plece, vocifera Ban-Frumos.

— Eu! Eu! urlă Brisard cu părul făcut măciucă. Eu! Să-l împiedic pe omul mort să plece? Mai întâi, nu-i adevărat! Şi-apoi, unde ai vrea să se ducă? Zi?

— Păi… unde-ar trebui să fie… la cimitir sau la bolniţa cu cadavre.

Brisard îşi şterse sudoarea care-i curgea pe faţă. Tremura tot. Lui Ban-Frumos nu-i prea păsa. Câte nu văzuse în viaţa lui.

— Şi chiar vrei să strigi chestia asta în stradă? întrebă Brisard.

— Bineînţeles. Ce-ar trebui să faci tu ar fi să-l descui pe omul mort şi să-l laşi să plece, dacă asta vrea… Nu trebuie să ai inimă să împiedici un mort care n-are chef să stea aici şi care vrea pur şi simplu să se ducă la locul lui în cimitir.

— Ei, fir-ar să fie…!

— Şi când o pleca, măcar vei putea dormi în tihnă.

Acest ultim argument îl convinse pe Brisard, care se hotărî. Se uită atent de jur-împrejur, păru să asculte liniştea deplină care domnea peste palatul pustiu, apoi, cu voce scăzută, zise:

— Numai că nu ştiu ce-a făcut cu cheile!… Cred că le-a luat cu el…

— N-avem nevoie de chei, spuse Ban-Frumos cu autoritatea pe care i-o dădea îndelungata sa experienţă în deschiderea broaştelor fără ajutorul acestora. Mă pricep la uşi. Ai să vezi! Unde-i?

Cu un semn, Brisard arătă spre o uşă.

Ban-Frumos dădu un ocol prin curte şi adună un cui mai lung, o tijă de metal şi o foarfecă. Îşi scoase cuţitul şi, astfel înarmat cu toate cele spuse mai înainte, se apucă în linişte de lucru. Brisard, car se uita cum lucrează, auzi doar nişte mici ţăcănituri şi, imediat uşa se deschise.

— O! făcu el cu admiraţie nu lipsită de teamă la gândul acestei spargeri. Te pricepi la toate, ai? Mie-mi trebuie cheia ca să pot descuia o uşă.

Intrară. Ban-Frumos plin de hotărâre, Brisard închinându-se. Cercetară din priviri întreaga sală. Cadavrul nu era aici.

— Ei? întrebă Ban-Frumos. Unde dracu o fi?

— Poate că acolo! Şi Brisard arată o uşă din fundul sălii.

Datorită aceleiaşi ştiinţe în deschiderea uşilor fără a folosi vreo cheie şi pe care Brisard o admira atâta, cei doi putură intra într-o cameră mai mică, iar de aici într-o a treia. Acolo, se treziră în faţa unei uşi masive, ferecată cu bare de fier şi prevăzută cu zăvoare. Ban-Frumos, cum văzu treaba asta, spuse:

— Aici e!… Aici e mortul…!

Şi, pe dată trase zăvoarele, după care se puse pe treabă cu priceperea de care dăduse dovadă şi la celelalte uşi… Şi ea se deschise… în aceeaşi clipă, cei doi valeţi săriră înapoi, Ban-Frumos uluit, Brisard înnebunit de spaimă… Mortul era acolo! Numai că el se ridică de jos în faţa lor şi, abia vizibil în întunecimea camerei, vorbi cu o voce slabă:

— Tu eşti, Loraydan?… Vino să vezi cum îţi scurtează agonia un Ponthus… Priveşte şi te umple de satisfacţie…!

Clother de Ponthus ridică pumnalul pe care-l ţinea în mână…

— Ce faceţi? zbieră Ban-Frumos. Domnişorule de Ponthus, ce faceţi?

Şi-n aceeaşi clipă, se aruncă asupra lui, îl prinse pe Clother în braţe, îl ridică şi-l duse pe jumătate leşinat în curte unde aerul proaspăt, lumina şi mai ales o cană cu vin aromat îl readuseră în simţiri pe tânărul gentilom.

— Domnule, sprijiniţi-vă de mine şi s-o-ntindem de aici!

— Ba nu! răspunse Clother.

— Credeţi-mă, seniore de Ponthus, să plecăm de-aici! Da, vă-nţeleg. Aţi vrea să-i puneţi pielea pe băţ diavolului care v-a închis aici… Dar la încercaţi să trageţi spada!… Aha! Vedeţi?… Mâna vă tremură… La prima încrucişare vă va pune în frigare ca pe un pui… Domnişorule de Ponthus, cunoaşteţi numele trădătorului care a vrut să vă facă să suferiţi de foame şi să muriţi de sete?

— Amauri de Loraydan…!

— Foarte bine. Acum, ascultaţi-mă. Ştiţi că Jean-Uşiţă a fost plătit cu o mie două sute de livre ca să vă vină de hac acolo, la „Mila lui Dumnezeu”? Eram acolo, domnule, eram

acolo! Dar m-aţi iertat, fiindcă v-am promis c-am să vă spun numele persoanei care a plătit!… Cred c-a sosit timpul să-mi ţin promisiunea…

— Ei bine, spuse Clother, cine-i persoana…?

— Este contele Amauri de Loraydan…!

* * *

Clother de Ponthus se cutremură. Era cuprins de acea spaimă amestecată cu dezgust pe care ţi-o stârneşte o reptilă veninoasă.

— Ai dreptate. Ca să mă bat cu omul ăsta am nevoie de toată puterea. Hai să plecăm de-aici!… Dar, zi-mi, erai cu mine în momentul în care m-am întâlnit cu demonul ăsta pe calea Corderie şi când m-a invitat să intru în palatul ăsta… Când a fost asta?… Ieri?… Pe legea mea, am pierdut şirul zilelor…

— Ieri? Nu prea-i aşa, domnule! Astăzi e a patra zi!

— Patru zile! murmură Clother. Cum se poate suferi atâta vreme fără ca să mori?

Clother de Ponthus aruncă o privire asupra palatului Loraydan, care era cât pe-aci să devină mormântul său. Se întreba ce rău putuse să-i facă acestui om care, mai întâi, pusese nişte haimanale să-l omoare, după care îl închisese aici, făcându-l să sufere în halul acesta.

„E limpede, îşi spuse, că nu voi avea parte de linişte, de fericire şi nici chiar de viaţă, atâta timp cât Loraydan va trăi. Deci dacă vreau să trăiesc eu, va trebui să-l omor pe el…”

Când erau gata să iasă pe poarta palatului, Ban-Frumos se opri, prins de braţ de cineva care-i spunea:

— Şi cu mine cum rămâne?

Întorcându-se, dădu cu ochii de bietul Brisard care, palid tot, speriat nevoie mare, continuă:

— Dacă domnul conte mă întreabă ce-i cu mortul, eu ce-o să-i spun?

— N-ai decât să-i spui că oamenii lui au intrat în palat în timp ce tu erai la cârciumă să bei ceva…!

— Chiar aşa, zise Brisard. Tocmai. Am să-i spun că tu ai fost!

Ban-Frumos ridică din umeri şi-l urmă pe Clother de Ponthus care, aflat deja pe calea Corderie, privea lung spre palatul Arronces. Îl năpădiseră sentimente dintre cele mai duioase. Inima sa se umplu de fericire. Respiră adânc. Acolo se afla secretul pe care curând avea să-l afle. Acolo era povestea vieţii mamei sale. Acolo locuia cea care trăia în sufletul său… Acolo se afla tot ce iubea pe lumea asta! Se hotărî să vină la palatul Arronces de îndată ce-şi va schimba hainele, căci pe cele de pe el, în momentele de furie şi-n zbuciumul lui de a scăpa din camera în care fusese închis, aproape că le transformase în zdrenţe. Dar abia când ajunse la locuinţa sa din strada Saint-Denis îşi dădu seama cât de mult îl sfârşiseră aceste patru zile de suferinţă.

Capitolul XXIX Duelul lui Carol Quintul cu Francisc I.

La Luvru, în cabinetul regal, Francisc I şi Carol Quintul, singuri, discutau încă o dată chestiunea ducatului de Milan.

— Să amânăm, spunea împăratul, să amânăm, dragul meu Sire şi frate: moartea neaşteptată a comandorului de Ulloa mă lipseşte de un sfătuitor pe care tocmai îl însărcinasem să studieze această chestiune care stă atâta la inima Maiestăţii Voastre…

— Deci, spunea Francisc I furios şi disperat, Maiestatea Voastră şi-ar fi însuşit părerea comandorului?

— Fără îndoială…!

Carol Quintul, cu o figură diplomatică, scoase un oftat de mâhnire.

— Sire, strigă Francisc I, se află printre noi cineva care cunoaşte părerile comandorului Ulloa despre ducatul Milanului, cineva în care Maiestatea Voastră are deplină încredere, cineva care se bucura de toată prietenia consilierului vostru o dată ce acesta l-a socotit demn de fiica sa!

— Aha, vreţi să spuneţi că e vorba de consilierul vostru drag, contele de Loraydan!

— Chiar despre el, Sire: n-aţi vrea să-l întrebaţi? Sunt gata să mă încred în răspunsurile lui.

— Să te bizui pe răspunsurile lui?… Admirabil!… Perfect!… Uite, la asta nu mă gândisem!… Chiar aşa… însuşi Ulloa mi-a spus cât de mult îl stimează pe acest gentilom… E cât se poate de sigur ca domnul conte de Loraydan să ştie ce gândea comandorul… Aş fi fericit să ştiu părerea sa şi, pe legea mea, îl voi asculta pe Loraydan al vostru aşa cum l-aş fi ascultat pe bravul meu Ulloa… adică la fel de nepărtinitor.

— Dragul meu Sire, spuse Francisc I foarte încântat, am să trimit imediat după conte…

— Bine faceţi… Adică… numai o clipă, vă rog… Francisc I ardea de nerăbdare.

— O clipă… o clipă…, repetă împăratul. Adică… staţi puţin, iubitul meu frate şi Sire: contele de Loraydan e francez, cred?

— Fără nici o îndoială, răspunse regele. Francez din Ile-de France.

— Cum nu se poate mai bine. Cu mâna pe conştiinţă, credeţi că domnul conte de Loraydan, francez din Ile-de-France, ar putea avea o părere nepărtinitoare într-o chestiune care, trebuie să recunoaşteţi, priveşte atât interesele coroanei Spaniei cât şi cele ale coroanei Franţei?

— Sire, răspunse Francisc I, nu-i vorba de a cunoaşte părerile lui Loraydan, ci, prin gura sa, pe cele ale comandorului Ulloa…

— Într-adevăr! Dar nu-i mai puţin adevărat că acest cumsecade gentilom nu se va putea împiedica să nu fac în aşa fel ca balanţa să atârne de partea inimii sale, adică spre dumneavoastră, dragul meu Sire. Şi cine l-ar putea învinovăţi de lucrul acesta? Ce-aţi spune dacă eu v-aş propune să vă bizuiţi pe spusele unui anume spaniol despre care eu aş jura că ştie în amănunt părerile comandorului Ulloa?

Dintr-o dată, în timp ce Carol Quintul îl privea cu acelaşi zâmbet uşor viclean, regele Franţei fu cuprins de un acces de mânie, cu atât mai grozavă cu cât nu putea lăsa nimic să se vadă. Începu să se plimbe agitat prin cabinetul său.

— Sire, zise el deodată, trebuie să vă cer scuze…

Carol Quintul tresări. După sunetul vocii adversarului său înţelese că lucrurile luau o întorsătură nedorită. Zâmbetul îi dispăru, se întunecă la faţă şi privirea îi deveni sticloasă.

— Să-mi cereţi scuze?… În legătură cu ce, Sire?

— Mi s-a povestit despre scandalul de ieri. Fiul meu Henri este un descreierat. Şi-apoi e atât de tânăr!… Mi s-a spus că ieri, după turnir, acest nebun de legat a sărit pe crupa calului Maiestăţii Voastre şi a avut necuviinţa de a vă prinde cu braţele, strigând: „Sire, sunteţi prizonier…!”

Chiar aşa se petrecuseră lucrurile. Dar în glasul lui Francisc I răsunară nişte accente ciudate atunci când repetă cuvintele fiului său.

Carol Quintul înlemni. Aruncă o privire scurtă spre uşa în spatele căreia se auzea zumzăiala sutelor de curteni, cu toţii bine înarmaţi, apoi spre ferestrele care dădeau în curtea unde trupele de elveţieni ai regelui stăteau aliniaţi ca pentru paradă… sau pentru luptă.

— Scuze pentru un lucru atât de mic! murmură el.

— Iertare, Sire! Scuze! Vi le adresez din toată inima nu atât din cauza gestului necugetat al fiului meu, ci pentru că n-am încă curajul de a-i face nici cel mai mic reproş.

— Nu e nevoie de nici un reproş, răspunse Carol Quintul. Prinţul Henri este un gentilom foarte drăguţ. Gluma mi s-a părut demnă de această Curte a Franţei unde eu mă simt în deplină siguranţă…

— Hm! făcu Francisc I izbucnind în râs. În deplină siguranţă… Ştiţi ce sfat mi-a dat această cumsecade ducesă de Etampes, căreia, mai adineaori, i-aţi sărutat atât de galant mâna?

— Să-l auzim, spuse Carol Quintul mai ţeapăn şi mai de nepătruns ca niciodată.

— Ei bine, m-a sfătuit, fiindcă sunteţi în mâna mea, să vă ţin prizonier la Paris, aşa cum m-a ţinut şi Maiestatea voastră la Madrid!… Ce ziceţi de asta. Sire?

— Dacă sfatul e bun, trebuie să-l urmaţi.

Aceste cuvinte pe care Istoria le-a consemnat ca atare avură darul de a-l scoate din sărite pe Francisc I. Făcu un gest violent, apoi, brusc, se îndreptă spre uşă.

Carol Quintul înţelese că dacă regele ajunge la uşă şi o deschide, ireparabilul avea să se întâmple: ordinul pentru arestarea sa avea să fie dat!… Aşa că rosti cu mult calm:

— Dar… nu v-a lua contele de Loraydan de soţie o spaniolă…?

— Ce vrea să spună Maiestatea Voastră…?

— Vreau să spun, dragă frate şi Sire, că dacă acest prea-bun gentilom este astăzi exclusiv francez şi că, pe bună dreptate, i-aş putea pune la îndoială imparţialitatea, când se va căsători cu Leonor de Ulloa, jumătate din inima sa va deveni spaniolă.

„Vrei să spui că jumătate din interesele sale”, se gândi regele.

— Voi putea atunci să socotesc sfatul său demn de toată încrederea, continuă împăratul. Sire, vreţi ca, de comun acord, să amânăm orice hotărâre privind ducatul de Milan pentru ziua ce va urma căsătoriei lui Loraydan, bun francez, cu Leonor de Ulloa, o excelentă spaniolă?

Francisc I nu se putu stăpâni să nu izbucnească în râs.

Atunci Carol Quintul se apropie de Francisc I şi, cu un gest parcă pornit din inimă şi-n acelaşi timp de renunţare, ce se voia a fi o culme a emoţiei ce-l stăpânea şi care, de fapt, era o culme a şireteniei, rosti cu o voce gravă:

— Sire, sunteţi socotit în întreaga lume drept un monarh dintre cei mai loiali. Vi s-au făcut unele reproşuri. S-au socotit greşelile voastre pe tărâm politic sau de pe câmpul de luptă. Dar nimeni n-a refuzat să vadă în voi pe regele cavaler prin excelenţă. Sunteţi ultimul reprezentant al vechiului cavalerism, Sire, sunteţi ultimul rege-cavaler…!

Francisc I, încă palid şi cu sprâncenele încruntate, asculta cu neîncredere aceste laude care, încetul cu încetul, îl linişteau şi-l umpleau de mândrie.

— De aceea, continuă Carol Quintul, atunci când v-am văzut îndreptându-vă spre uşa aceea în spatele căreia stau de strajă gărzile voastre, eram foarte liniştit, Sire! Chiar dacă aţi fi dat ordin ca să fie făcut prizonier de război oaspetele vostru, încrederea nu m-ar fi părăsit. Căci, o clipă după aceea, m-aţi fi declarat liber. Nu s-ar fi putut să nu citiţi pe chipurile gentilomilor care m-ar fi arestat, în palatul în care am venit acceptând ospitalitatea voastră, ruşinea şi indignarea. Ar fi fost o pată de neşters pe reputaţia voastră de loialitate, până astăzi în afara oricărei bănuieli! Lăudată să fie Sfânta Fecioară că nu va trebui să vă apăr de acuzaţia de trădare!

Carol Quintul se înfăţişa ca arbitrul suprem al loialităţii!… În apărător al duşmanului său!

— Dragul meu Sire, strigă el, hai să punem la punct odată pentru totdeauna această supărătoare chestiune a ducatului de Milan! Acel frumos ducat, pe legea mea! Roşesc la gândul că pentru atâta lucru punem în cumpănă simpatia pe care o nutrim unul faţă de altul…!

— Foarte bine! zise Francisc I cât se poate de fericit. Să punem, frate, să punem la punct cât mai repede…!

Carol Quintul luă loc într-un fotoliu şi-atunci Francisc I, ca să nu rămână în picioare – semn de inferioritate – trebui să se aşeze şi el.

— Sire, sunt dispus să accept punctul de vedere al Maiestăţii Voastre. Între noi amândoi, vă declar ca sigură dorinţa mea de a vă restitui ducatul de Milan…

— Ah! exclamă Francisc I. Lucrul ăsta va pune capăt certurilor noastre!

— Da, dar ce se va spune despre mine dacă vi-l voi ceda în mod public, în timp ce mă aflu aici ca oaspete al vostru? Sire, se va spune că mi-a fost frică. Nu trebuie ca cineva de pe lumea asta să poată spune că împăratului Carol i-a fost

frică! Vă cer să aveţi grijă de reputaţia mea de om viteaz, aşa cum am eu pentru reputaţia voastră de loialitate… Aşa că iată ce vă propun, se grăbi el să adauge mai înainte ca Francisc I să aibă vreme să protesteze: să-i dăm amândoi puteri depline contelui de Loraydan… sunteţi de acord?

— Din toată inima, răspunse imediat regele.

— Puteri depline care vor deveni valabile din ziua în care contele de Loraydan va deveni oleacă spaniol, rămânând totuşi puţin francez… adică din ziua în care se va însura cu fiica viteazului meu comandor, Leonor de Ulloa… sunteţi de acord şi cu aceasta?

— Desigur, spuse Francisc I care, în sinea lui, îşi promitea să-l oblige pe Loraydan să rămână mai mult francez decât spaniol. Pe Dumnezeul meu, Sire, adăugă el râzând, aveţi un fel cu totul aparte de a dispune de calitatea de francez a bravului Loraydan. Vreţi să-l faceţi pe jumătate spaniol…

— Ba deloc! vorbi cu seriozitate împăratul. Prin căsătorie, va deveni pe jumătate spaniol. De fapt i-am promis comandorului să-i fac dota fiicei sale Leonor. În cadrul acestei dote figurează prerogative importante pentru soţul ei, care-i vor crea acestuia interese formale în Spania.

— Mă dau bătut, Sire: deci Loraydan va primi din partea mea depline puteri, o dată cu ale voastre. Aşa că el va fi cel care va hotărî.

Carol Quintul se ridică, luă mâna loialului său adversar şi, cu o notă de căldură în glas, zise:

— Dragă frate, îţi promit să mă supun hotărârii contelui de Loraydan, cu o condiţie totuşi, de la care, oricare ar fi motivul, nu voi renunţa…

— S-auzim condiţia! rosti Francisc I cu un oftat.

— Iat-o: ambasadorul nostru comun, investit cu puteri depline din partea amândurora din ziua căsătoriei sale, îmi va aduce la cunoştinţă hotărârea sa în clipa în care voi pune piciorul pe teritoriul statului meu…

— Pe teritoriul statului vostru? tresări Francisc I.

— Sire, nu veţi accepta nici voi înşivă să fiu obligat să semnez renunţarea la ducatul Milanului în timp ce mă aflu încă în Franţa… oaspetele vostru… jumătate prizonier! adăugă el cu un zâmbet abia schiţat. Pregătiţi lista revendicărilor voastre, dragă frate. Puneţi în capul listei renunţarea la ducatul de Milan. Trimiteţi-mi pergamentul purtând sigiliul vostru regal. Soţul Leonorei de Ulloa să vină să-mi aducă acest pergament în oraşul Liège… şi veţi vedea, Sire, da, dragă frate, veţi vedea ce înseamnă cuvântul de împărat al lui Carol…!

Această ultimă lovitură puse capăt duelului. Străpuns dintr-o parte în alta, Francisc I nu mai exista în calitate de combatant. El îl strânse în braţe pe adversarul său, strigând:

— Cuvântul vostru împărătesc, Sire, face cât toate pergamentele, cât toate semnăturile…!

Se îmbrăţişară cu căldură… îşi urară prietenie veşnică.

— Deci la Liège? repetă regele.

— La Liège! răspunse împăratul cu bunăvoinţă.

— Da, de îndată ce-i veţi pedepsi pe burghezii aceia neobrăzaţi din Flandra… Deci, Loraydan va fi cel care vă va aduce lista… Lista aţi spus?

— Lista am spus, rosti Carol tot zâmbind. Pe care contele de Loraydan mi-o va aduce în ziua ce va urma căsătoriei lui cu Leonor de Ulloa. Şi acum, dragul meu Sire, vreau să vă cer o favoare: promiteţi-mi, la rândul vostru, de a nu spune nici un cuvânt nimănui atâta vreme cât am onoarea de a fi încă oaspetele vostru.

— Nici un cuvânt, Sire, vă promit!

— Totul să rămână secretul nostru. Şi dacă-mi îngăduiţi, Sire, chiar mâine mă voi duce să mă instalez în castelul de la Chantilly pe care ospitalitatea voastră plină de solicitudine mi l-a desemnat ca reşedinţă pentru ziua când aş vrea să mă odihnesc, departe de obositoarele petreceri de la curtea voastră.

— Ei, cum asta! Să părăsiţi Parisul!… Vai, Sire, lăsaţi-mă să vă arăt Parisul!… Aş dori ca într-una din seri, însoţiţi doar de câţiva oameni de încredere...

Carol Quintul păli. Se şi văzu într-o noapte neagră, pe nişte străduţe înguste, asaltat de oamenii de încredere, pe care-i laudă atâta gazda sa… se văzu căzând într-un şanţ, cu un pumnal înfipt între umeri, şi-l trecură fiorii…

— Dragă frate, spuse el scurt, trebuie samă gândesc la multe lucruri: am nevoie de odihnă, de singurătate. Nimic nu mă va împiedica să plec mâine la Chantilly…

Pe de altă parte şi Francisc I se gândise!… Chipul Bérengèrei i se ivi în faţa ochilor… Liber, fără obligaţia de a-l sărbători pe vizitatorul său imperial, scăpat, mai ales acum când avea cuvântul lui Carol Quintul, de obsedanta grijă a problemei Milanului, redevenea acel Francisc I nesocotit în dragoste, mai tânăr, mai îndrăzneţ, mai înfierbântat în plăceri decât cel mai neînfrânat student…

— Sire, vorbi el grăbit, Dumnezeu mi-e martor că nu vreau să încurc cu nimic nobilele treburi ale Maiestăţii Voastre. Veţi pleca mâine, dacă asta este dorinţa voastră…

Astfel fu hotărâtă plecarea lui Carol Quintul la Chantilly, de unde urma să se avânte spre Flandra, care, vărsându-şi sângele pentru libertate, avea să se bată până la ultima suflare, afirmând dreptul oamenilor de a refuza jugul celor puternici…

Aceasta a fost neobişnuita întrevedere dintre Francisc I şi Carol Quintul, în urma căreia regele Franţei a rămas convins că, în sfârşit, recucerise ducatul de Milan, convingere care avea să se năruiască mai târziu, când va şti exact cât valorează cuvântul de împărat al lui Carol!

În seara aceleiaşi zile, în timpul jocurilor din sălile luminate de mii de lumânări ale Luvrului, contele Amauri de Loraydan trecea de la un grup la altul, încercând să se apropie de regele său, când se văzu deodată tras de Nancey într-un intrând.

— Nu te mişca de-aici, îi spuse acesta, regele vrea să-ţi vorbească!

Câteva minute mai târziu, Francisc I veni grăbit, şi-i spuse:

— Bun. Iată-te! Cum stai cu căsătoria ta cu fiica comandorului?

— Sire!… se bâlbâi Loraydan uimit.

— Da, da, mi-ai spus că frumoasa aia nici nu vrea să audă de tine. E un punct de vedere greşit, pe Dumnezeul meu! Deci, pe când cununia?

— Sire, îngăimă Loraydan, din partea mea nu-i nici o piedică. Aşa că, îndată ce doamna Leonor va binevoi să mă accepte, eu…

— Nicidecum! îl întrerupse Francisc I. Nu pot să aştept până va avea ea chef. Tu trebuie să iei hotărârea.

— Aş vrea, Sire, dar cum?

— Ei, cum poţi convinge o fată să se mărite? Fă în aşa fel încât căsătoria să devină de neînlăturat, Dumnezeule!… Şi cât mai degrabă!

— E un ordin, Sire?

— Un ordin formal. Dacă, în cel mult câteva zile, căsătoria aceasta nu-i va apărea Leonorei de Ulloa ca singura salvare a onoarei sale, te voi exila!

— Sire! Sire!

— Te voi exila, dacă nu cumva te voi arunca într-o celulă a castelului Temple! Ei, Doamne Dumnezeule, trebuie că s-a degenerat totul! Auzi! Tinerii noştri să tremure în faţa unei domnişoare. Vă e frică de-o femeie… atunci cine-mi dovedeşte că nu-ţi va fi frică şi de duşmani pe câmpul de luptă…?

— Voi face precum spuneţi, Sire! rosti Loraydan alb la faţă.

— Îmi stârneşti mila. Am să-ţi dau o lecţie şi am să-ţi arăt cum se câştigă o asemenea victorie. Mâine seară, pe la zece, vino să mă iei de a Luvru împreună cu Essé şi Sansac. Mergem în expediţie.

Din palid ce era, Loraydan deveni livid. Îngăimă:

— Ce fel de expediţie, Sire?

— Vreau să vă arăt la toţi trei cum trebuie să se poarte un îndrăgostit pentru a câştiga respectul şi admiraţia celei pe care o iubeşte: mâine seară o vom răpi pe fiica lui Turquand, frumoasa Bérengère…!

Loraydan rămase ca trăsnit…

Regele se îndepărtă fredonând încetişor un cântec de dragoste.

Capitolul XXX Casa Turquand.

A doua zi, Amauri de Loraydan se duse la locuinţa lui Turquand şi avu o lungă convorbire cu tatăl Bérengèrei, spunându-i ce avea de gând să facă regele. Turquand îl ascultă în linişte şi apoi, când contele termină de vorbit, îl privi multă vreme în tăcere.

— Ce părere ai, jupâne? sfârşi prin a întreba nervos Amauri. Drace! Se pare că n-ai prea priceput ce ţi-am spus!

— Ba-i foarte limpede: regele vrea să-mi fure fata în seara asta, între zece şi douăsprezece şi se bizuie pe dumneavoastră ca să-i daţi o mână de ajutor. Asta-i, nu?

— Da. Şi ce-ai de gând să faci? Ai auzit ce se pune la cale şi te uiţi la mine fără să scoţi o vorbă. Zi ceva, ce dracu'! Ce-ai să faci?

— Întrebarea pe care mi-o puneţi mie, eu ar trebui să v-o pun dumneavoastră. Conte, un om vrea, în seara asta, să vă răpească logodnica pentru a o face amanta lui. Ce-aveţi de gând să faceţi?

Loraydan întoarse capul pentru a scăpa de necruţătoarea întrebare. Demonul geloziei îi măcina creierii, dar nu şi inima. Sfârşi prin a murmura:

— E regele! Fir-ar blestemat să fie, e regele! Dar pe cât e de adevărat că numele meu e Loraydan, dacă stăruie în planul său, îl omor şi mă omor şi eu după aceea!

— Ai face lucrul ăsta…?

— Da, aş face-o.

— Fiule! murmură Turquand.

— De ce-mi spuneţi aşa? De ce vă uitaţi aşa la mine, cu privirea asta care mă scoate din sărite?

— Vă priveam, spuse cu răceală Turquand, ca să văd ce fel de om sunteţi şi dacă aş putea avea încredere în dumneavoastră. Ei bine, acum am încredere.

— Încredere?… De ce încredere…?

— Fiule, vorbi Turquand cu o blândeţe sinistră, cândva am iubit şi am fost iubit… Cea pe care o iubeam, adăugă el cu un oftat, era nevasta mea. Şi nevasta mea, conte, era cea care mă iubea. Aţi înţeles? Ne iubeam, eram totul unul pentru altul, toată fericirea, toată viaţa. Un domn din lumea mare a pătruns în existenţa noastră şi întregul edificiu al acestei duble fericiri s-a prăbuşit în ruşine şi moarte. Acest nobil domn a avut chef să-mi răpească într-o noapte femeia care era a mea şi pe care o iubeam: şi ea s-a omorât…

— Şi el? Cu el ce s-a întâmplat?

— Cu el? Cu răpitorul vrei să zici? Ei bine, a murit! spuse Turquand cu un zâmbet straniu. A avut parte de moartea pe care i-am dorit-o… aceea pe care i-am pregătit-o. Să nu mai vorbim despre asta. Dar toate acele măsuri de prevedere pe care nu le-am luat atunci pentru a-mi apăra nevasta, le voi lua acum pentru a-mi salva fiica, în cazul în care vreun şacal va încerca iarăşi… Iar acum, conte, că am încredere în dumneavoastră, pot să vă arăt ce-am pregătit împotriva şacalilor şi a răpitorilor. Vreţi să vedeţi?

— Da, spuse Loraydan cu un soi de asprime în glas.

— Atunci, haideţi!

Loraydan îl urmă pe meşterul aurar care coborî la parter şi se opri în vestibul, în faţa uşii de la intrare, împrejurul acestei uşi, pe pânza care acoperea zidul, se vedea un arabesc de metal lustruit. Turquand apăsă cu putere pe unul din motivele acestei ciudate ornamentaţii. În aceeaşi clipă, Loraydan auzi un fel de clic şi din peretele alăturat se desprinse o placă de fier groasă de două degete, care, alunecând paralel cu uşa de lemn fără a face nici cel mai mic zgomot, veni şi astupă intrarea, ce deveni astfel un obstacol de neînvins.

— Pe-aici nu se mai poate trece, spuse Turquand.

Amauri dădu din cap în semn de admiraţie.

— Eu am făcut treaba asta, zise Turquand.

— Dar ferestrele? întrebă Loraydan.

— Am făcut acelaşi sistem de apărare la toate ferestrele de la etajul de sus. Cât despre cele de la parter, vedeţi şi dumneavoastră că am nişte bare de fier cum nu sunt nici la Temple, nici la Grand Châtelet şi nici la turnul închisorii Saint-Antoine.

Loraydan aruncă o privire uneia dintre ferestre şi văzu că, într-adevăr, era imposibil de trecut pe acolo, par dacă foloseai poate o mină sau o catapultă.

— Veniţi acum, reluă meşterul.

Loraydan îl urmă pe tatăl Bérengèrei, care urcă din nou la etaj şi-l conduse într-un culoar îngust, pe unde nu putea trece decât câte o persoană. La capătul culoarului era o uşă. Înainte de a ajunge la ea, Turquand mişcă un panou de lemn şi-i arătă contelui o nişă pătrată, un fel de dulap, unde stăteau aliniate douăsprezece archebuze de calibru mare în perfectă stare.

— Sunt gata încărcate, zise Turquand. Vedeţi că fiecare dintre ele este prevăzută nu cu un fitil ca archebuzele obişnuite, ci cu un butoiaş cu pulbere şi o cremene. Nu trebuie decât să apăs aici: vârful ăsta de fier loveşte cremenea, scânteia sare, pulberea la foc şi glonţul porneşte. Datorită acestui mecanism pe care tot eu l-am născocit, pot, în numai câteva minute, să descarc, una după alta, toate cele douăsprezece archebuze.

Turquand închise dulapul la loc şi se întoarse spre Amauri.

— Să presupunem că intrarea sau una din ferestre a fost forţată, să presupunem că pe scară au fost masacraţi cei opt servitori ai mei care sunt trup şi suflet devotaţi mie şi care sunt înarmaţi mai ceva decât elveţienii sau mercenarii germani şi care sunt nişte oameni, da' ce zic eu!… deci să presupunem că se va putea ajunge la acest culoar unde ne aflăm acum şi că vor să se atingă de această uşă. Ei bine, aici vor da de mine…!

Şi Turquand se îndreptă cât era de înalt. Privirea lui arunca flăcări. Continuă:

— Voi omorî vreo doisprezece cu archebuzele. După care, scot cuţitul. Numai după ce eu voi fi mort va putea mişelul, răpitorul, orice-ar fi el, conte, duce, prinţ, rege, să deschidă în sfârşit uşa asta şi să intre la Bérengère. Deci…

Turquand deschise brusc uşa şi spuse:

— Intraţi, domnule conte…!

Loraydan avu o imperceptibilă ezitare. Simţi cum păleşte. Apoi, cu un gest care nu era lipsit de nobleţe, nici de graţie, se descoperi aşa cum faci la intrarea într-un templu şi păşi înăuntru.

Inspecta dintr-o privire camera şi văzu că Bérengère nu era acolo.

Odaia era mobilată simplu, dar fiecare piesă era o capodoperă. Numai într-un colţ, un fel de dulap destul de asemănător cu casele de bani de-acum, nu se încadra în restul ansamblului care lăsa impresia unui lux rafinat.

Fără ca Loraydan să vadă cum, Turquand deschise dulapul şi contele, apropiindu-se, constată că din el pornea o scară îngustă de piatră care părea clădită chiar în grosimea zidului.

Deschizând această uşă, Turquand continuă:

— Deci…, adică, odată sfărâmată uşa de fier, odată masacraţi servitorii şi eu însumi omorât pe culoar, dacă vor pătrunde în această cameră o vor găsi goală aşa cum am găsit-o şi noi… Bérengère va fugi pe aici, închizând dulapul… Pentru a-l deschise, ar trebui să-i ştii secretul care-l face să se deschidă atât de afară, cât şi dinăuntru… adică le-ar trebui vreo trei-patru ceasuri ca să spargă acest dulap care arată ca de stejar, dar în realitate e din fier masiv, placat cu o foaie subţire de lemn… Secretul acesta nu-l cunoaşte nimeni în afară de mine şi de Bérengère… vreau să spun, de mine, de Bérengère şi de dumneavoastră…!

Turquand apăsă uşor cu degetul pe floarea unui cui şi uşa se deschise din nou.

— Trebuia, spuse el zâmbind, trebuia un mecanism sensibil la cea mai mică apăsare, ştiţi, pentru degetul Bérengèrei… Asta mi-a luat cel mai mult timp. Intraţi, domnule conte.

Loraydan, simţind o greutate în, piept, cu mintea încinsă şi gândurile răvăşite, asculta fără să scoată un cuvânt. Turquand îl urmă şi trase după el uşa dulapului. Contele văzu atunci că se aflau într-un fel de carceră strâmtă de fier, luminată de o lampă care ardea ca picioarele unei statui a Fecioarei. Scara pe care am amintit-o şi care se înfingea în zid rotindu-se ca un şurub uriaş, de aici pornea.

— Vedeţi, reluă Turquand. Să presupunem că Bérengère intră aici. Ea va împinge foarte simplu acest zăvor mititel de la stânga la dreapta: din clipa aceea, poţi să apeşi, să loveşti în capul cuiului pe care vi l-am arătat, mecanismul nu mai funcţionează, dulapul îşi păstrează secretul… Să presupunem acum că pericolul a trecut: la o chemare a mea, Bérengère vrea să revină în cameră: nu trebuie decât să împingă zăvorul cel mititel, uite-aşa, de la dreapta la stânga…

Tot vorbind, Turquand executase manevra: dulapul se deschisese din nou singur, cu un simplu clic! Cei doi bărbaţi reveniră în cameră.

Loraydan se bâlbâi:

— Ziceaţi că Bérengère… la o chemare a dumneavoastră… puteţi deci s-o chemaţi?… Jupâne, ah, jupâne! Toate astea mă uluiesc, mă uimesc, ba chiar mă sperie… Ea unde-i? Spuneţi-mi unde se găseşte Bérengère în clipa de faţă?

Turquand zâmbi şi, cu vocea sa gravă, îi răspunse:

— Fiţi pe pace, domnule conte, Bérengère este acolo unde trebuie să se afle atunci când eu îi dau de ştire că e vreun pericol… acolo unde duce scara asta.

— Deci aţi prevenito?

— Bineînţeles. Ca s-o obişnuiesc să execute imediat, să aibă sânge-rece mai ales, să nu se înspăimânte, o dată sau de două ori pe săptămână, fără s-o anunţ, o pun să facă întregul drum… Am prevenito la vreme şi ca s-a pus la adăpost fără să şovăie: m-a ascultat…

— Aţi prevenito! se miră Loraydan. Când?… Cum…?

— Atunci când am manevrat, în faţa dumneavoastră, uşa de fier de la intrarea în casă. În acelaşi moment în care se declanşează mecanismul, un resort pune în mişcare un clopoţel de alarmă pe care îl vedeţi aici (şi Turquand arătă cu degetul spre tavan). Bérengère a auzit clopoţelul şi a fugit pe scară… Dacă vreau s-o chem înapoi, să-i spun că pericolul a trecut, n-am decât să ridic levierul pe care îl vedeţi aici. Bérengère, acolo unde se află în clipa de faţă, va auzi sunând un alt clopoţel asemănător cu acesta – şi se va întoarce îndată.

Spunând toate astea, Turquand se îndreptă spre micul scăunel de rugăciune, dădu la o parte crucifixul de aur ce se afla deasupra lui, şi-n faţa ochilor lui Loraydan apăru levierul de care vorbise.

Grăbit, Amauri întinse braţul spre levier, dar Turquand îl apucă de mână şi dădu din cap în semn că nu.

— Îndată, îi spuse el cu răceală. V-aţi mai liniştit acum, domnule conte? Aţi înţeles că Bérengère n-are de ce să se teamă, nici de regele vostru şi nici de nimeni pe lumea asta…?

Loraydan se înclină cu un respect care-l umplu pe Turquand de bucurie şi mândrie.

— Meştere, vorbi contele, vedeţi că sunt copleşit de emoţie!… Sunt mut de admiraţie. Cred că aceste lucrări v-au costat ceva…

— Ani de studiu, ani ca să le fac, răspunse Turquand cât despre banii cheltuiţi îi socotesc acum la un milion de livre fără să mai adaog operele de arta, mobilele, tablourile, tapiseriile, statuile, cărţile rare, pe care le-am adunat în această locuinţă pentru propria-mi plăcere şi pentru

încântarea Bérengèrei, să-i umplu inima şi să-i înnobilez sufletul.

Turquand se aşează liniştit într-unui din fotolii, Loraydan rămase în picioare în faţa lui, cu capul descoperit…

— Când a murit femeia pe care o adoram, continuă Turquand, am jurat că niciodată casa mea nu va mai fi dezonorată. Am jurat că Bérengère nu va cădea nicicând pradă unui nobil ticălos, cum s-a întâmplat cu mama ei. Am jurat că nu va pleca din casa nun decât pentru a păşi cu fruntea sus şi din toată inima m casa soţului ei, pe care eu i-l voi alege, iar ea îl va accepta… Vegheam… Ah! Eram atent zi şi noapte, nu gândeam cum să mă pun mai bine la adăpost, construiam şi aranjam această locuinţă aşa cum aţi văzut-o… aşa cum numai viitorul soţ al fiicei meii trebuia s-o vadă…

Turquand povestise toate acestea cu un zâmbet blând pe faţă. Pentru prima oară în viaţa sa, Loraydan îşi dădu seama, simţi, se văzu mult mai mic decât omul din faţa sa. Până în clipa aceea, doar în faţa regilor şi a prinţilor se socotise egalul unora, datorită minţii sale, felului de a vorbi, a comportării şi superiorul imensei turme de oameni cărora soarta le refuzase vreun titlu în clipa naşterii…

Cel din faţa lui era un burghez, un meşter… Nu mare scofală. Aproape un nimeni.

Loraydan se simţi copleşit. Şi de asemenea, pentru prima oară în viaţa sa emoţia care-l stăpânea n-avea la bază nici un fel de calcul…

Când îşi reveni, când fu din nou el însuşi, Loraydan vorbi:

— Iată-mă, jupâne, pe deplin liniştit. Văd că, în seara asta, când Maiestatea Sa regele va veni să dea târcoale locuinţei dumitale, va întâlni în cale bariere de netrecut. Şi totuşi, jupâne, să punem răul înainte! Să presupunem că uşa de fier va fi spartă, servitorii omorâţi, dumneata însuţi ucis, să presupunem că regele izbuteşte să deschidă acest dulap, să coboare scara şi să urmeze calea pe care a urmat-o fiica dumitale, ce se va întâmpla atunci?

— Se va întâmpla că, la capătul galeriei pe care am săpat-o, regele va ajunge acolo unde se va afla Bérengère, adică în capela palatului Arronces…

Loraydan tresări:

— Şi acolo? Acolo! O va găsi pe Bérengére…!

— Fără îndoială, răspunse Turquand. Dar o va găsi sub protecţia cuiva, pe care nici regele, cât e el de rege, nu va îndrăzni s-o înfrunte…

— A cui? mormăi Loraydan.

— A unei fantome! rosti Turquand solemn. Căci subterana dă într-un mormânt. În acest mormânt zace o femeie pe care regele Francisc nu va avea curajul s-o înfrunte, căci această femeie a fost una din victimele sale. Fantoma, domnule conte, se numeşte Agnès de Sennecour… Nu încercaţi să înţelegeţi. Mulţumiţi-vă cu asigurarea pe care v-o dau.

— Fie! strigă Loraydan scos din sărite. Dar dacă totuşi îndrăzneşte! Dacă victima nu se scoală pentru a-l opri? Dacă fantoma nu-l sperie? Jupâne, jupâne, dacă regele cutează să îndrăznească?

Atunci Turquand răspunse:

— Chiar şi asta e prevăzut. Dacă regele sau oricare alt ticălos o va urmări pe fiica mea până în capela palatului Arronces, dacă solemnitatea locului nu-l opreşte, dacă trece peste respectul datorat morţilor, în clipa în care mâna lui o va atinge pe Bérengère, această mână nu va atinge decât un cadavru.

— Un cadavru! strigă Amauri cuprins de oroare.

— Bérengère poartă tot timpul asupra sa o otravă fulgerătoare pe care eu i-am făcut-o… suprema împărtăşanie! Să vină clipa şi ea va şti ce are de făcut…!

Capitolul XXXI Ce s-a mai întâmplat cu Jacquemin Corentin.

Amauri de Loraydan ieşi din locuinţa lui Turquand foarte tulburat, cu capul înfierbântat, uitând chiar să-i mai ceară meşterului aurar s-o vadă pe Bérengère. În ce priveşte

urmările escapadei Maiestăţii Sale era pe deplin liniştit. Dar gânduri perverse îi treceau prin liniile.

În seara aceleiaşi zile, după cum îi ordonase regele, se duse la Luvru. Maiestatea Sa era gata pregătit pentru galanta expediţie. Se aflau, de asemenea şi cei doi tovarăşi obişnuiţi, Essé şi Sansac.

Când sună de orele zece la Saint-Germain-l'Auxerrois, cele patru personaje ieşiră din Luvru şi, râzând şi pălăvrăgind, luară drumul elitre Temple. Noi vom povesti, ceva mai încolo, cum s-a desfăşurat expediţia şi urmările sale.

Dur pentru moment, atenţia noastră se îndreaptă spre un alt personaj, care nu este altul decât protagonistul acestei povestiri, adică ilustrul don Juan Tenorio.

Cu o zi înainte, părăsind în goană, speriat, locuinţa jupânesei Jérôme Dimanche, Juan Tenorio se ciocnise de Amauri de Loraydan. Vă amintiţi, desigur, că în clipa în care se despărţiseră, după ce făcuseră cunoştinţă în felul în care am povestit, Amauri de Loraydan îi spusese lui Juan Tenorio:

— Veniţi poimâine, la amiază, la palatul Loraydan şi până atunci ascundeţi-vă…

Don Juan se întorsese imediat la hanul Ghicitoarei şi se închisese în camera sa.

Toată ziua aceea a fost bântuit de gânduri pline de amărăciune, când furioase, când teribil de triste, iar gândurile îi deveneau şi mai întunecate şi mai pline de necaz când îşi amintea cum, în fuga sa din faţa furiei dezlănţuite a cumetrelor, îşi pierduse punga cu bani, în care era toată averea sa… Cu toate acestea, nu mâncă cu mai puţină poftă, cerând să fie servit ca un mare senior ce era, după care se trânti pe pat şi dormi un somn adânc şi fericit… Don Juan se trezi a doua zi, după obiceiul său, proaspăt şi bine dispus.

Vom trece acum peste cea de a doua zi de claustrare voită a lui Juan Tenorio şi vom ajunge seara, chiar în acea seară

când Francisc I, însoţit de Loraydan, Essé şi Sansac, trebuiau să meargă în calea Corderie…

Spre seară, statul în casă pe care don Juan şi-l impusese, la sfatul lui Loraydan, începu să devină apăsător.

„Deci, îşi spuse el, mâine e ziua când trebuie să mă duc la palatul acelui gentilom cu care era gata-gata să mai iau de gât şi care s-a arătat atât de plin de judecată în ce mă priveşte. Despre ce, oare, ar putea fi vorba? Cred că numai de lucruri bune. Dar fiindcă mâine, în plină zi, trebuie să merg în calea Corderie, de ce n-aş face-o acum, când noaptea întunecoasă îmi dă siguranţa că nimeni nu m-ar putea recunoaşte?… Asta-i: vreau să ies. La dracu! Dar n-am nici un ban… şi dacă intru în vreo încurcătură…”

Şi se opri din plimbarea-i agitată prin cameră.

— Fără nici un ban!… Eu…

Rămase mult timp nemişcat, cu capul plecat, dând din când în când din mână şi murmurând frânturi de vorbe adresate Leonorei. Păli… ochii săi i se umplură de lacrimi… dar se întorcea mereu la acelaşi refren: Fără bani.

Cum sta aşa şi-şi asculta inima bătând, auzi deodată o bătaie în uşă.

Jacquemin Corentin îşi făcu apariţia.

— Tu eşti? întrebă don Juan. De unde vii la ora asta?

— Eu? răspunse Corentin mirat. Vin de unde m-aţi trimis, domnule.

— Hai, intră odată, lua-te-ar dracu'! Închide mai repede uşa aia! M-am săturat de aiurelile tale şi de purtarea ta cam lipsită de ruşine.

Jacquemin se grăbi să facă întocmai, şi-acum stătea plin de respect în faţa stăpânului său.

— Poţi să-mi spui şi mie de unde vii?… Iată câteva zile de când mă lipseşti de serviciile tale. Ce-ai făcut? Spune! Ascultă: când m-ai părăsit, îţi dădusem vreo duzină de bani de argint. Sper că nu i-ai băut pe toţi…!

— Domnule, mi-aţi lăsat cu totul trei bani de argint mari şi laţi. Atât m-a costat şi călătoria, aşa că nu mi-a mai rămas

nici un sfanţ.

— Crezi că ţi-am dat aşa puţini? Tot ce se poate. Să nu mai vorbim despre asta. Numai că am auzit spunându-se multe pe socoteala ta, potlogarule, sfântule apostol, care dai şi sfaturi dintre cele mai pline de virtute…

— Eu! bâigui Jacquemin. Ce-am făcut?

— Toată strada Saint-Denis nu vorbeşte decât de asta. Biata jupânească Jérôme Dimanche e de-a dreptul indignată. Ca să nu mai vorbim de victimă, copila aceea nefericită, Denise, care plânge şi se vaită într-una.

— Plânge? zise Corentin.

Şi se roşi tot!… Se întreba dacă nu cumva, în dimineaţa când o cuprinsese în braţe şi o salvase, nu împinsese lucrurile puţin cam departe, încălcând regulile bunei cuviinţe, atentând în vreun fel la virtutea inocentă a frumoasei Denise…

— Domnule, mărturisesc că mă simt tare ruşinat de purtarea mea.

— Aha! exclamă don Juan mirat. Deci mărturiseşti…?

— Domnule, când vrei să-ţi omori câinele, începi prin a spune că e turbat… Ani îndelungaţi de când mă aflu în această slujbă, precum şi-n memoria veneratului don Luis Tenorio ar fi trebuit să mă scutească de aşa ceva. Dacă vreţi să mă alungaţi, făceţi-o fără să mă mai chinuiţi atâta.

— Să te alung? strigă don Juan. Cerule! Nici nu poate fi vorba de aşa ceva. Cine m-ar sluji mai bine decât tine, care-mi cunoşti toate gusturile, toate obiceiurile… şi-apoi… să-ţi mai spun ceva…

Don Juan făcu câţiva paşi prin cameră. Gata să ajungă la singura problemă la care se gândea de când Jacquemin intrase în cameră, simţi cum roşeşte.

— Hai, gata! bombăni el. Sunt sigur că în timpul escapadei tale neruşinate, ai dat gata şi ultimul bănuţ de aur dintre cei pe care mi-i arătai la hanul din Périgueux… căci eşti cheltuitor nevoie mare, arunci cu banii în dreapta şi-n stânga… ţi-am spus-o de atâtea ori.

De data asta, Jacquemin Corentin triumfă.

— Nicidecum, domnule, spuse el. Nici nu m-am atins de ele. Cele douăsprezece monede de aur cu care generosul dumneavoastră părinte mi-a răscumpărat libertatea şi chiar viaţa sunt aici, la brâu. Sunt sfinte acum.

— Arată-mi-le puţin! zise don Juan.

„Sfinte? se gândea el, nu fără un dram de emoţie. Bieul Corentin! Sfinte pentru că mi le-a păstrat!… Ah, don Juan, don Juan! Dacă te-ar vedea tatăl tău!… Ei, e un mare noroc pentru acest credincios Corentin să-mi împrumute una sau două monede de aur, căci i le voi da înapoi însutit. De altfel, am nevoie de aur şi n-am timp acum să-l caut… Haide!”

Se apropie de masa pe care Jacquemin Corentin, după ce-şi desfăcuse cingătoarea, aliniase cele douăsprezece minunate piese de aur.

„N-am să-i iau decât patru”, se gândi don Juan.

— Da, spuse el cu glas tare, văd că ai avut dreptate: iată într-adevăr, cele douăsprezece monede, pe legea mea, sunt chiar toate douăsprezece…

— V-am spus că-mi sunt sfinte, repetă Jacquemin cu duioşie.

— Ei, haide, zise don Juan emoţionat şi el, să nu exagerăm. Îţi înţeleg gândul tău bun. Dar de aici până la a spune că-ţi sunt sfinte…

— Păi, făcu cu simplitate Corentih, ele sunt zestrea mea…

— Zestrea ta?

— Zestrea mea, domnule: i-am promis-o toată lui Denise…

Don Juan rămase încremenit. O vreme stătu nemişcat, apoi, dintr-o dată, izbucni în râs, un ras nebun, răsunător, în hohote, care-l sperie pe Jacquemin.

„Râsul ăsta, se gândi, râsul ăsta o să mă omoare.”

— Domnule, nu văd ce-i de râs în treaba asta. Dumneavoastră râdeţi de toate, chiar şi de lucrurile cele mai…

— Cele mai sfinte! spuse don Juan devenit deodată foarte serios.

— Da, domnule! zise Corentin mirat.

„Ei, lasă! gândi don Tenorio. N-o să-i iau decât şase, exact jumătate…”

Luă o monedă, păru că o cercetează plin de curiozitate ca un zaraf şi-o făcu dispărută. Apoi pe-a doua, pe-a treia… şi, ajuns la a şasea, îşi spuse: „De fapt, fiindcă e zestrea lui, a acestui credincios Corentin, va fi în mai mare siguranţă în paza mea decât la brâul lui. E în stare să se lase jefuit…” şi strânse şi celelalte şase monede rămase.

Înlemnit de mirare, Corentin asistase la întreaga scenă fără să îndrăznească să scoată o vorbă sau să facă un gest. Când văzu că dispar şi ultimii bani de aur, înţelese… înţelese că fiul lui don Luis Tenorio ajunsese atât de sărac încât fusese silit să ia banii valetului său… Corentin se întoarse pentru ca stăpânul să nu-i poată citi în ochi ruşinea şi, pe furiş, îşi şterse o lacrimă, zicându-şi: „I le-am dăruit. e o onoare pe care mi-o face.”

Cât despre don Juan, el ieşise deja afară, spunându-i:

— Aşteaptă-mă aici! Nu te mişca până nu mă întorc, dacă nu vrei să-ţi rup oasele!

Grăbit, Juan Tenorio luă drumul palatului Arronces. Aproape că fugea. S-ar fi spus că într-adevăr Leonor îl aştepta. Se certa pentru timpul pierdut ascultând de sfaturile contelui de Loraydan.

„Ce poate să vrea de la mine acest gentilom? se întreba el. Bun. Voi afla mâine, fiindcă mâine, la amiază, trebuie să-l înlâlnesc la palatul său. Să alungăm acum orice alt gând nedemn de cea pe care o iubesc. O, Leonor, doar la tine vreau să mă gândesc, căci tu eşti flacăra gândului meu! O, Leonor, în noaptea asta trebuie să te văd! Trebuie, cerule! Sau mor…!”

Cum păşea aşa, furat de gânduri, prin întunecimea străzii Temple, deodată îşi încetini mersul: la vreo douăzeci de paşi înaintea lui, zărise patru bărbaţi care se îndreptau ca şi el, în direcţia castelului Temple. Don Juan îşi potrivi paşii după cei ai celor patru necunoscuţi şi-şi scoase pumnalul.

Îi văzu dând colţul spre calea Corderie.

„Fir-ar ai dracului de nechemaţi”, îşi spuse. Dar se linişti curând: cei patru necunoscuţi dispăreau în palatul Lorayydan.

— O! se miră Tenorio. La gentilomul care mă aşteaptă mâine? Cine-ar putea fi? Bine! De ce naiba să-mi bat capul acum cu asta?… Fiindcă drumul e liber, să dăm fuga la palatul Arronces…!

* * *

A doua zi dimineaţă, pe la ora zece, asigurându-se că stăpânul său, Clother de Ponthus, dormea acel somn adânc care urmează marilor oboseli ale trupului şi spiritului, Ban-Frumos ieşi din casă şi se duse drept la hanul Ghicitoarei, cu gândul să dea pe gât o sticlă sau două de Saumur, vin ce făcea fala acestui han, alături de vestitele plăcinte plămădite chiar de mâna doamnei Grégoire.

Mai trebuie să spunem că Ban-Frumos era în fonduri.

Aducându-l cu două zile mai înainte pe Clother de Ponthus până la locuinţa sa de la jupâneasa Jérôme Dimanche, Ban-Frumos nu se gândise decât la stăpânul lui: îl ajutase să se culce, îi pregătise o băutură întăritoare…

A doua zi, Clother a vrut să se scoale, dar odată ridicat, îşi dădu seama că i se învârtea capul, că picioarele îi erau moi, şi, cu bunul simţ al omului cu adevărat de acţiune şi brav, îşi spuse că cel mai important lucru era să-şi recapete forţele prin odihnă şi hrană îndestulătoare. Aşa că, după o masă bună, se culcase la loc.

Era ziua în care Jacquemin Corentin avea să se întoarcă la stăpânul său.

A doua zi, pe la opt dimineaţa, Clother făcu o nouă încercare şi constată din nou aceeaşi slăbiciune, pe care o socotea ca pe-o vină a sa. Din nou o masă copioasă pe care Clother o înghiţea cu un fel de furie, zicându-şi: „La dracu! N-am răbdat de foame şi de sete decât patru zile şi tot atâtea nopţi. Cred că am pus la loc tot ce-am pierdut.”

Se pare că totuşi nu-şi revenise pe de-a-ntregul. În ciuda tuturor sforţărilor sale, tânărul căzu într-un somn adânc, spre deplina mulţumire a lui Ban-Frumos.

„O să doarmă acum câteva ceasuri, îşi zise valetul lui Clother. S-ar părea că pot şi eu acum să trag un gât de vin. Hanul e chiar peste drum… Da, dar n-am un sfanţ! Însă îl cunosc pe acest cumsecade domn Grégoire. Când e vorba de un popă, în loc de plată îi cere o binecuvântare. Dar eu degeaba i-aş oferi binecuvântarea mea…”

În timp ce-şi spunea toate astea, Ban-Frumos arunca câte o privire spre punga de piele pe care stă panul său o aruncase pe un cufăr. Cu ochii la Clother care dormea zdravăn, îşi întinse labele spre pungă, murmurând:

— Zâmbeşte, sigur că visează ceva frumos în clipa asia, cum ar fi că mă umple de aur pentru că l-am smuls din ghearele diavolului de Loraydan; deci, nu lac decât s-o iau înaintea intenţiilor acestui generos gentilom.

Şi cât ai zice peşte, operaţiunea era terminată… cam o jumătate de duzină de monede părăsiseră punga, schimbându-şi stăpânul şi, în vârful picioarelor, Ban-Frumos ieşi din odaie.

Câteva minute mai târziu, îşi făcea intrarea la hanul Ghicitoarei cu siguranţa omului care ştie că are cu ce plăti la sfârşit.

Ban-Frumos se aşează deci la o masă din sala mare şi ceru să i se aducă o omletă zdravănă, o felie de friptură de vânat, o plăcintă, un pui fript şi vreo două-trei sticle de Saumur.

În clipa în care Ban-Frumos era pe punctul de a ataca omleta în chestiune, iată că uşa care dădea spre scara ce ducea la caturile de sus se deschise încet şi Jacquemin Corentin îşi făcu apariţia morocănos şi oftând întruna.

Jacquemin Corentin se aşează la o masă vecină cu cea la care Ban-Frumos stătea în faţa atâtor mâncări gustoase pe care se pregătea să le înfulece. Un băiat de sală veni să-l întrebe ce doreşte. Jacquemin se căută prin buzunare, după care scoase un oftat adânc şi, resemnat, spuse:

— Nu, în dimineaţa asta nu mi-e sete! Mai sunt şi zile din astea, când nu ţi-e sete…

Ban-Frumos se prăpădea de râs şi, atacând omleta, mestecă plescăind de plăcere, apoi îşi umplu ochi o cană cu vin, pe care o bău pe nerăsuflate.

— Aşa-i, zise după aceea. Sunt şi zile d-astea. Eu, din fericire, nu cunosc decât zile când mi-e foame şi mi-e sete, după cum bine vezi…

Şi acel chin al lui Tantal reîncepu pentru Jacquemin Corentin, care degeaba întorcea într-una capul. Aruncă priviri întristate spre bucata de vânat care fu adusă pe masa lui Ban-Frumos şi, nemaiputând îndura tortura, se ridică de la masă gata să plece.

— Dacă ai să-mi spui adevărul, zise în clipa aceea Ban-Frumos, te invit la masă.

Jacquemin se aşează din nou şi bâigui:

— Ce adevăr?

— Sunt un prinţ generos, îi spuse Ban-Frumos. Bea şi mănâncă, mai întâi. Şi-o să-mi spui după aia, când nu-ţi va mai fi nici foame şi nici sete…

— În numele cerului, dar ce-ar trebui să-ţi spun?

— Dacă e adevărat sau fals, răspunse grav Ban-Frumos.

Corentin tresări înfuriat, simţindu-se atins în mândria lui. Îşi privi cruciş nasul. Dar vânatul era fraged, plăcinta doamnei Grégoire avea un aspect ispititor, puiul la frigare răspândea o aromă delicioasă.

— Fie, la sfârşitul mesei!

— În fine, voi desluşi acest mister! se bucură Ban-Frumos pe un ton jignitor. Nu mai puteam să dorm din pricina asta. Mă trezeam noaptea şi mă-ntrebam: „E adevărat? E fals…?” Şi-mi spuneam: „Până în clipa când însuşi Corentin îmi va jura că e adevărat, am să cred că-i fals…!” Şi nu numai atât, ci chiar şi după ce Corentin va jura, va trebui să mă conving eu însumi.

— Ei!… Asta niciodată! strigă Jacquemin roşindu-se tot.

— N-ai să te atingi de el…!

— Deci va trebui să mă mulţumesc cu cuvântul tău… Fie! Bea şi mănâncă, haide! O să mă mulţumesc cu atât.

Corentin mancă şi bău. Sticlele se goliră cu iuţeală. Corentin trebui să recunoască faptul că Ban-Frumos nu era o gazdă strânsă la mână. Trecuseră cam două ore de când cei doi stăteau la masă; terminaseră de mult de mâncat, dar setea lor părea a fi din ce în ce mai mare şi Corentin sfârşi prin a bolborosi cu încăpăţânare aceleaşi întrebări:

— Cine-s eu? Ce-s eu? Ştii tu cumva?… Ei bine, eu nu prea ştiu precis… Oare să fiu conte breton? Să fiu cu adevărat seniorul Jacquemin de Corentin…?

Deodată, mai mulţi oameni îmbrăcaţi în negru şi conduşi de un sergent de jandarmi intrară în sala de mese a hanului Ghicitoarei; cu o voce puternică şi aspră, sergentul rosti:

— În numele regelui! Duceţi-mă de îndată la seniorul Jacquemin de Corentin!

Jupân Grégoire se dădu înapoi, speriat.

Ban-Frumos era uluit.

Corentin se ridică atunci şi bâlbâi:

— Ce spuneam? În numele regelui însuşi, eu sunt seniorul Jacquemin de Corentin! Şi apropiindu-se de sergentul de jandarmi, îi spuse: Seniorul Jacquemin de Corentin? Eu îs, ce vreţi?

— Dumneavoastră sunteţi? Bine. În numele regelui, sunteţi arestat. Gardă, luaţi-l…!

Ordinul fu executat pe dată. Jacquemin, livid, trezit deodată, strigă:

— Mă arestaţi? Da' ce-am făcut? Ce vină mi se-aduce…?

Şi Jacquemine Corentin, care nu fusese în viaţa lui însurat, care era timiditatea însăşi în faţa femeilor, întruchiparea nevinovăţiei, virtutea în persoană, rămase stană de piatră, doborât, trăsnit… când sergentul de jandarmi îi răspunse:

— Domnule Jacquemin de Corentin, sunteţi acuzat de poligamie…!

În clipa următoare, bietul Corentin era târât, pe jumătate mort de uimire, dar mai ales de spaimă. O jumătate de oră

mai târziu auzea închizându-se în urma sa uşa cea grea a unei celule de la Châtelet…

Capitolul XXXII Regele se distrează.

Cele patru personaje pe care don Juan le urmărise până la cotitura căii Corderie intraseră, după cum băgase de seamă, în palatul Loraydan, Erau regele Franţei, doi tineri însoţitori – şi servitori – ai plăcerilor sale, domnii de Essé şi de Sansac, şi, în sfârşit, contele Amauri de Loraydan.

Era pentru prima oară când contele se întorcea acasă din momentul în care îl închisese pe Clother de Ponthus în acea cămăruţă, cu gândul să-l lase să moară de foame. Nu se poate spune că, intrând în curtea palatului, Amauri de Loraydan n-a simţit cum îl năpădeşte o sudoare rece. Se grăbi să deschidă uşa salonului de onoare, spunând cu volubilitate:

— Rog cu umilinţă pe Maiestatea Voastră să mă ierte. Nu e nimic pregătit pentru a vă primi aşa cum se cuvine…

— Hm! făcu zeflemitor Francisc I. Cu o avere de două milioane de livre, un supus cinstit trebuie să fie gata oricând să-şi primească regele aşa cum se cuvine…

Loraydan se înclină, foarte palid, înspăimântat de acele cuvinte ale regelui care prevesteau disgraţia, dar mai ales de râsul plin de cruzime al regelui; deja cei doi buni amici ai săi, Sansac şi Essé, se îndepărtaseră cu prudenţă, luând distanţă faţă de ciumat.

— Ei lasă, bine! continuă Francisc I într-un hohot de râs. Găseşti tu prin pivniţele tale o butelcă de vin de Spania pe care servitorimea o fi uitat-o… spre norocul meu!

— Sire, bâigui Loraydan năucit de spaimă şi, deschizând uşa salonului de onoare, zise: Sire, mă voi strădui cât voi putea mai bine. Maiestatea Voastră să aibă bunăvoinţa de a intra.

Rostind aceste vorbe, mai mult mort decât viu, el deschise uşa, şi-n clipa în care regele intră, urmat de Essé şi Sansac, Amauri de Loraydan rămase înmărmurit: Salonul era luminat feeric…!

De cine? De ce? Cum? De unde veneau cele douăzeci sau treizeci de lumânări frumoase, din ceară albă care se vedeau în candelabrele de argint? Loraydan îşi punea aceste întrebări, pipăindu-se să vadă dacă nu cumva visează.

Regele se îndreptă spre masă şi strigă înveselit:

— Ah! Loraydan, Loraydan, ce dracu ne tot spuneai? Pe legea mea, iată o masă care l-ar putea duce în ispită şi pe un pustnic. Vrei să ne bagi în păcatul lăcomiei.

Loraydan aruncă o privire neîncrezătoare spre masa lângă care sta regele şi se-nfioră… visul continua, mai neaşteptat, mai grozav, visul lua amploare…

Masa aceea acoperită cu o faţă de masă de un alb strălucitor şi cu dantele pe margini, masa aceea în jurul căreia erau orânduite douăsprezece scaune în faţa a douăsprezece tacâmuri de aur frumos lucrate, masa aceea, deci, era încărcată cu plăcintele aşezate în vase de porţelan foarte fin, cupe de cristal, din care se înălţau arome subtile, butelci cu forme graţioase sau dintre cele mai ciudate ce păreau să conţină vinuri rare. Pe masă se mai aflau şi douăsprezece pahare – unsprezece de argint şi unul de aur, mai mare decât celelalte. Din cele douăsprezece scaune, unul era un splendid fotoliu înălţat pe o estradă.

Francisc I luă loc imediat în acest fotoliu: nu se putea înşela asupra lui. Apoi, cu un semn, îi invită pe Essé, Sansac şi Loraydan să se aşeze. Primii doi îl ascultară. Loraydan, însă, îi spuse:

— Sire, Maiestatea Voastră să-mi îngăduie să rămân în picioare. Datoria mea este să vă servesc.

Francisc I aprobă cu un gest. Apoi, pe un ton de dojană prietenească, adăugă, izbucnind în râs:

— În cazul ăsta, trimite-ţi oamenii tăi de aici, care ne văd şi ne ascultă. Altă dată, nu vreau ca servitorii tăi să ştie că am venit aici la ora la care orice soţ bun trebuie să se afle în patul său, vreau să spun în patul conjugal.

Loraydan tresări şi cercetă dintr-o privire salonul. Văzu ceea ce până atunci nu băgase de seamă: în fundul imensei încăperi, opt valeţi în costume de gală stăteau aliniaţi într-o nemişcare aproape nefirească.

Atunci, Loraydan înţelese totul! Ştiu cine era vrăjitorul care pusese la cale şi înfăptuise acest vis care-l uluia: printre cei opt valeţi, toţi bărbaţi înalţi, cu umeri largi, solizi, în stare să susţină un asediu împotriva unei companii de elveţieni de-ai regelui, recunoscu două-trei figuri pe care le văzuse în casa Turquand.

Turquand…!

Da. Tatăl Bérengèrei pusese la cale totul. Turquand, filosof şi gânditor, aflase, în dimineaţa acelei zile, chiar de la Loraydan, că regele va veni să dea să dea târcoale casei sale. Turquand bănuise, prevăzuse că regele va dori să se oprească mai întâi la palatul Loraydan. Fără îndoială, meşterul aurar cunoştea năravurile regelui şi era la curent cu obiceiurile lui.

Turquand ura în persoana lui Francisc I seducătorul neruşinat, fustangiul străzilor, vagabondul nopţilor.

Dar Turquand voia ca bărbatul care urma s-o ia de soţie pe Bérengère să devină atotputernic la curtea Franţei. Turquand ştia mai bine decât Loraydan, mai bine decât cel mai priceput curtean, cum se linguşeşte un bărbat… un rege de soiul lui Francisc I.

Din clipa aceea, Amauri de Loraydan îşi recapătă tot sângele-rece, întregul său orgoliu, încrederea în el. Destupă o sticlă şi umplu paharul regelui, care şi începuse să mănânce nişte plăcintele, şi-i spunea:

— Mă aşteptai, Loraydan, mărturiseşte că mă aşteptai.

— Sire, îl aştept oricând pe regele meu. Mărturisesc că în străfundul inimii mele speram în mod deosebit ca astăzi să-mi faceţi nemaipomenita cinste pe care Maiestatea Voastră binevoieşte s-o facă celui mai fidel dintre supuşii săi. Căci regele a avut bunăvoinţa de a mă preveni că va veni în calea Corderie…

— Şi palatul Loraydan era popasul cel mai indicat, cel mai nimerit, zise Francisc I.

Urmă un întreg asalt de galanterii şi complimente pe care regele le ascultă surâzând ca un stăpân bun, fericit să-şi vadă supuşii disputându-şi premiul fidelităţii.

— Acum, spuse după un timp Francisc I, avem de discutat probleme de stat care trebuie să rămână secrete. Asigură-te, Loraydan, că nici o ureche indiscretă nu ne poate asculta planul de bătaie pe care îl vom alcătui împotriva frumoasei noastre inamice, Bérengère.

Loraydan deveni alb de furie şi de spaimă. I se părea că regele o insultase pe cea pe care o iubea şi c-o şi vede pe Bérengère zbătându-se în braţele agresorului ei. Dar, ca o străfulgere, revăzu casa Turquand, uşa de fier, scara secretă… Ieşi din încăpere, mormăind în sinea sa: „În cel mai rău caz, are asupra ei o otravă care ucide fulgerător. Aşa mi-a spus Turquand. Şi Turquand nu minte niciodată! Da, da! Mai bine s-o văd moartă decât în braţele acestui rege nemernic!”

Odată afară din salon, dădu nas în nas cu Brisard. Bombăni:

— Cine a adus candelabrele, lumânările, cine-a pus masa…?

— Jupânul Turquand.

Loraydan rămase câteva, clipe tăcut. Apoi dădu să intre din nou în salonul de onoare, dar, întorcându-sc la Brisard, îl întrebă privindu-l drept în ochi:

— N-a plecat, nu?

— Cine? se miră Brissard, simţind cum păleşte.

— Gentilomul…!

— Păi, zise Brisard, aţi poruncit că l-am văzut plecând în ziua când a intrat aici cu dumneavoastră!

— Da. Asta trebuie să spui dacă te întreabă careva!

— Voi spune adevărul, preciză Brisard.

— Nenorocitule! Vrei să te strâng de gât? Ai fi în stare să susţii că tu nu l-ai văzut plecând?

— Nu, fiindcă eu l-am văzut plecând pe omul mort…

— L-ai văzut plecând?

— E adevărul adevărat. A plecat. L-am văzut plecând aşa cum vă văd.

Loraydan se clătină de spaimă. Brisard era alb ca varul, aşteptând din clipă în clipă să fie înjunghiat, dat rămânând aceeaşi maşinărie ascultătoare care nu se mişcă decât la ordinul stăpânului.

Contele de Loraydan o luă la fugă şi nu dură mai mult de un minut ca să ajungă la cămăruţa unde îl închisese pe Clother de Ponthus şi să constate că uşa era deschisă!

Se întoarse încet. Uitase de rege… de Turquand… de Bérengère!… Tremura…!

Loraydan era un animal de pradă; avea, ca şi ele, aceleaşi apucături şi acelaşi curaj. Era un luptător bun. Ştia să-şi pună pielea la bătaie. Dar în momentul acela, Loraydan ştiu ce-i frica.

Frica de moarte!

Frica de Clother de Ponthus!

Se gândea: „Sunt pierdut. Am vrut să-l omor. Şi trăieşte. Deci, el mă va omorî!”

Îl regăsi pe Brisard acolo unde-l lăsase. Şi ciudat lucru: nu se gândi să-l învinuiască cu ceva. Nimic nu mai avea importanţă decât faptul că Ponthus trăia… Da! Trăia cu gândul la teribila răzbunare!

— Cum a plecat? întrebă Loraydan.

— Păi, făcu Brisard, a ieşit pe uşă.

— Vreau să spun: cum a putut să plece când toate uşile erau încuiate? Cine i-a deschis?

— Cine? Nişte tâlhari, domnule. Ce veniseră să facă aici Dumnezeu ştie! Dar ziceau cum că ar cunoaşte bine odaia unde se află comoara. Ce comoară? Habar n-am, pe legea mea!

— Da, da. Las' că ştiu eu ce-au vrut să spună. Continuă.

— Ei bine, au descuiat uşile şi omul mort a plecat. L-am văzut eu plecând.

— Câţi erau?

— Vreo cinşpe-douăzeci. Am uitat să-i număr. Mai curând douăzeci decât cinşpe. Nişte diavoli.

— Şi tu n-ai încercat să aperi palatul?

Brisard îşi desfăcu vesta şi arătă pieptul gol.

Era o capodoperă: o tăietură lungă, de un roşu aprins, traversa pieptul. O zgârietură de sabie sau de pumnal, rana era adevărată. De-a dreptul eroică: era opera lui Brisard în persoană…

— Iată ce mi-au făcut, zise el. Şi m-au legat apoi de picioare şi-n gură mi-au pus un căluş să nu strig după ajutor. Sunt plătit să apăr palatul, dar erau vreo cinşpe-douăzeci, să zicem douăzeci, fără a-l mai pune la socoteală pe omul mort.

Loraydan îi întoarse spatele şi reveni în salonul de onoare, unde îl găsi pe rege bând, râzând, spunând toi felul de glume celor doi însoţitori.

— Sire, spuse Loraydan, am făcut rondul, ca să dau ascultare Maiestăţii Voastre. Eram însă absolut sigur că niciunul din servitorii mei n-ar fi îndrăznit…

— Bun! strigă Francisc I. Ei bine, iată ce-am hotărât: Sansac şi Essé pretind că-l cunoşti pe Turquand şi chiar ţi-a împrumutat bani.

— Aşa-i, Sire, Turquand mi-a împrumutat nişte bani, răspunse Loraydan mohorându-se.

— L-ai văzut, ai vorbit cu el adesea?

— Adesea, da, Maiestate.

Loraydan privea fix înaintea lui şi cea ce vedea era Clother de Ponthus.

— Deci, îţi cunoaşte vocea, reluă regele. Iată ce-o să facem: eu, Essé şi Sansac o să stăm ascunşi în apropierea uşii de la intrarea-n casă, şi-n timp ce eu îl voi invoca pe divinul Cupidon, tu, Loraydan, mesagerul dragostei, vei bate la uşă. Vei invoca o chestiune urgentă ca să poţi intra în binecuvântata locuinţa care adăposteşte pe îngerul

visurilor mele. Uşa odată deschisă, vom pătrunde toţi patru… ei, la ce le gândeşti? Unde eşti? Mă asculţi?

Loraydan tresări brusc. Se bâlbâi:

— Ascult, Sire…!

Într-adevăr asculta. De data asta, o altă spaimă năvălea în el. Chiar şi Clother de Ponthus i se ştersese din minte. Aşa cum printre fantasmele ce bântuie prin mintea unui muribund, un vis de groază urmează unuia de spaimă…

Auzea. Asculta. Înţelegea că planul regelui, cât se poate de simplu, era perfect. Pricepu că Bérengère era pierdută. Era sigur: Turquand îi va deschide de la primul cuvânt. Nimic nu-l putea dace pe Turquand să nu-i deschidă logodnicului Bérengèrei. Deci mecanismul porţii de fier nu va fi pus în mişcare. Bérengère nu va fi avertizată să fugă, fiindcă numai declanşarea mecanismului anunţă pericolul, acţionând asupra clopoţelului de alarmă Iar apărătorii lipseau din casă… din fortăreaţă! Toţi cei opt valeţi erau adunaţi în palatul Loraydan!… Vai! Ce nenorocită imprudenţă din partea stăpânului fortăreţei! Toată această admirabilă organizare a apărării imaginată de Turquand nu mai făcea doi bani.

— Şi eu voi fi acela care va face să se deschidă uşa! Şi eu i-o voi pune în braţe pe Bérengère acestui jefuitor al onoarei fecioarelor! Eu, Loraydan, mesagerul dragostei, cum spune el, mesagerul ruşinii şi al disperării venit în numele divinului Cupidon…

Şi rânjetul său îl uimi pe Francisc I.

— Mă asculţi? Pe Venus cea protectoare, ce gânduri nebune îţi trec prin cap?

„Să-l omor în clipa asta? se gândea Loraydan. Sau să-nfig pumnalul în el când ne vom afla în casa lui Turquand? Da, da! Aşa voi face! În faţa Bérengèrei…!”

Şi din clipa când se hotărî, îşi recapătă sângele-rece.

— Sire, vorbi Loraydan cu o emoţie bine drămuită (atât cât trebuia, nici un gram mai mult), trebuie măsură, tact şi pricepere în ceea ce întreprindem, în ceea ce spunem, în ce

se va putea citi pe faţa noastră, pe toţi dracii, trebuie! Sire, aveţi dreptate, mă gândeam şi completam magnificul plan atât de simpli pe care l-a expus Maiestatea Sa…

— Nu-i aşa că-i foarte simplu? zise Francisc I radios.

— Simplu ca tot ce-i genial, Sire, dar…

— Ai spus dar… Loraydan! Prietene! Vezi vreun obstacol?

— Da, Sire. Un obstacol. Dar voi fi acolo. Voi îndepărta cu un gest acel obstacol. Iată la ce mă gândeam. Numai că gestul va fi însângerat, Sire: atunci când, primul, voi intra în casa Turquand şi când veţi pătrunde la rândul vostru acolo, mă veţi găsi plin de sângele altuia, ori mort eu însumi; dar, în acest caz, să nu mă plângeţi, fiindcă voi fi murit servindu-vă…

— Explică-te, spuse Francisc I, nu vreau să-ţi pui viaţa în pericol inutil.

— Viaţa mea vă aparţine, Sire… Cunosc bine locuinţa lui Turquand. Şi-l cunosc bine pe Turquand. Acest mizerabil cămătar moare de frica hoţilor. Cel mai mic zgomot îl face să tremure.

— Se teme pentru comoara lui! strigă Francisc I hohotind de râs.

— Pentru comoara lui, tresări Loraydan. Da, Sire. Deci, ca să poată dormi liniştit, are un om pe care-l plăteşte foarte bine, un de fel de uriaş, descoperit printre cei mai duri indivizi din banda cerşetorilor; omul ăsta doarme şi noapte la parter, gata să ucidă…

— Ah! Ah! murmură regele căzut pe gânduri. Şi-atunci…?

— Atunci, spuse Loraydan, voi intra eu primul şi…

— Ei, nu, la dracu! bombăni Sansac.

— Vom fi şi noi acolo! zise Essé.

— Linişte, domnilor! ordonă regele. Loraydan trebuie să intre primul fiindcă el cunoaşte bine casa, pe cămătar şi pe bandit. Loraydan, te numesc conducătorul expediţiei!

Ceva care semăna cu un surâs palid flutură pe buzele albite ale lui Amauri de Loraydan.

— Conducătorul expediţiei, Sire… ei bine, dar acesta-i un post de comandă!

— Şi, pe Sfânta Fecioară, te confirm pe acest post care se include în titlul ce ţi-l vor da însărcinările tale la curtea Franţei.

Loraydan făcu o plecăciune adâncă, de parcă voia să apuce osul ce i se întindea, adăugând:

— Deci voi intra primul. Mă voi duce drept la omul acela. Ca să fiu împăcat cu mine însumi, am să-l întreb dacă vrea să-mi lase calea liberă şi să plece. Dacă pleacă, viaţa îi e salvată, căci un bun creştin nu trebuie să verse prea mult sânge…

— Drept! Cât se poate de drept! zise regele cu sinceritate. Iar dacă se opune…

— Îl omor. După care vă chem. Ori mă omoară el pe mine…

— Atunci va fi rândul nostru să intrăm în acţiune! rosti impetuos Sansac.

Regele se ridică şi le spuse:

— Deci totul este cât se poate de bine pus la punct. Odată aflat în acel loc, nu vă mai ocupaţi de mine, îl reţineţi doar pe cămătarul acela cumsecade. Cât despre fată, am eu grijă de ea…

O scânteie se aprinse în ochii regelui: o nebănuită imagine a violenţei… bestia umană aruncându-se asupra sclavei înspăimântate… Acest gând fugar nu făcu decât să-i întărâte şi mai mult patima.

O scânteie se aprinse şi în privirea lui Loraydan scânteia roşie a crimei…

— Să mergem! comandă Francisc I, scurt şi sec aproape mârâind… da, mârâitul stăpânului care se va arunca asupra sclavei – mizerabil instrument al plăcerii sale.

Şi toţi patru ieşiră grăbiţi.

Capitolul XXXIII În preajma casei Turquand.

În câteva minute, cei patru golani nobili ajunseră în faţa casei cămătarului – cu alte cuvinte, în faţa grilajului

palatului Arronces. Casa Turquand era tăcută şi întunecată. Şi tot atât de tăcute şi de întunecate erau tenebrele ce învăluiau Parisul, calea Corderie, în această noapte de iarnă. O noapte făcută parcă pentru tâlhari, pentru vagabonzi pentru hoţi la drumul mare.

Essé şi Sansac erau liniştiţi, fără griji.

Loraydan trăia clipe de groază şi strângea tot timpul mânerul pumnalului.

Regele ardea de nerăbdare. Un soi de excitaţie nervoasă îl făcea să se umfle în pene, dându-i o iluzie de tinereţe şi de forţă. Se afla într-una din acele stări când nevoia de acţiune, sub orice formă i-ar oferi-o întâmplarea, trebuia cu orice preţ satisfăcută. În acea stare când un om devine fie o brută, fie un erou.

— Să mergem, zise el tot atât de scurt şi sec. Iată casa Turquand. Bate, strigă…!

Loraydan se clătină. Cu gest nestăpânit, scoase pumnalul.

„Asta-i pentru banditul dinăuntru”, se gândi Francisc I care văzuse bine gestul.

Era pentru el!… Banditul pe care contele de Loraydan avea să-l doboare era el! O secundă doar şi Istoria ar fi înregistrat unul din acele acte pe care le numeşte evenimente… una din milioanele de întâmplări de care e plină istoria bietei umanităţi. Da, o secundă doar şi Loraydan, la capătul puterilor, avea să schimbe soarta veselului complice însărcinat să vegheze, cum se spune, asupra destinelor Franţei.

Cu groaza în suflet, nebun de gelozie, Loraydan ridică braţul… pe care regele îl apucă de îndată:

— Pe Dumnezeul meu, scumpii mei prieteni, şopti el, nu vedeţi că suntem pândiţi?

Loraydan avu atunci acel oftat de uşurare pe care-l scoate nefericitul asupra căruia apasă cu toată greutatea un îngrozitor coşmar şi care se trezeşte la timp. Regele era pândit! De cine? De unde? Asta avea mai puţină însemnătate. Ceea ce i se păru nemaipomenit şi-l umplu de

bucurie fu o întâmplare în sine – zece minute câştigate, poate chiar o oră… poate că regele va fi obligat să părăsească locul!

Cu un gest, Francisc I arată spre grilajul palatului Arronces, pe fundalul căruia se desena, neclară, silueta nemişcată a unui bărbat.

Cei trei dădură să se năpustească asupra nepoftitului. Francisc I îi opri cu o poruncă aspră. Şi cu o voce ciudată, ce dezvăluia frământările din sulfetul său, rosti:

— E al meu, mă priveşte pe mine!… Pe toţi dracii! E a doua oară când vin la casa Turquand şi pentru a doua oară la grilajul palatului Arronces… da… acolo, ca şi întâia oară… ţi-aminteşti, Loraydan?… palatul Arronces e cel care…

Se bâlbâia. Cei trei curteni îi văzură chipul şi se îngroziră.

— Omul ăsta…, continuă Francisc I.

O străfulgerare fantastică, orbitoare şi teribilă, străbătu sufletul negru al lui Loraydan, aşa cum, în înfiorătoarele nopţi cu furtună, o uriaşă tăietură de foc brăzdează cerul negru şi, pentru o secundă, luminează întinderile zbuciumate de vânt.

Omul acesta…!

Loraydan gâfâi:

— Sire! Sire! E acelaşi om!

— Acelaşi?

— CLOTHER DE PONTHUS…!

Şi Loraydan, îmbătat de bucurie aşa cum fusese de furie, trase, adânc în piept, o gură din aerul rece al nopţii de iarnă şi apoi strigă:

— TE-AM CONDAMNAT LA MOARTE, CLOTHER DE PONTHUS!”

— Crezi că e acelaşi? se îndoi Francisc I.

Loraydan aruncă o privire lungă siluetei nemişcare. L-ar fi recunoscut pe Clother şi într-o mare de oameni. L-ar fi recunoscut şi din mormânt. Ura, când e adevărată, sapă adânc în memorie chipul celui urât. Pentru Loraydan,

nimeni nu putea să se asemuie cu imaginea lui Clother, ce-o purta în mintea sa.

Loraydan gândea: „Nu-i el! Nu, nu, nu-i el…!”

Dar regelui îi spuse:

— El e, sire! Nici o îndoială! Este Clother de Ponthus…!

Francisc I mormăi câteva înjurături în barbă, în care Sfânta Fecioară, vreo două-trei duzini de sfinţi se amestecau cu diavolii, şi-i chemă în ajutor. Apoi zise:

— Vreau să scap odată pentru totdeauna de acest spion. Nu vă mişcaţi de-aici. Mă duc la el!

Şi-şi scoase pumnalul.

— Sire, nici să nu vă gândiţi! zise Sansac îngrozit de-a binelea.

— Sire! Sire! se rugă Essé. Acest asasin plătit poate că e foarte îndemânatic. Cerule! Ce se va întâmpla dacă…

— Sire, vorbi şi Loraydan, mi-aţi încredinţat comanda expediţiei…!

— Într-adevăr, spuse Francisc I potolit deodată de spaima pe care o văzu pe chipurile însoţitorilor săi. Fă cum crezi, dar fă repede…!

— Essé şi Sansac, păziţi pe Maiestatea Sa. Orice s-ar întâmpla, nu vă mişcaţi de-aici şi nu vă îngrijiţi de mine!

Loraydan se îndreptă spre grilajul palatului Arronces, în timp ce regele, Essé şi Sansac, dintr-o mişcare, se retraseră spre casa Turquand. Loraydan ţinea spada în mână.

— Domnule, spuse el, ne stânjeniţi!

— Cerule! strigă necunoscutul pufnind în râs. E tocmai ce voiam să vă spun şi eu!

Loraydan tresări.

„Ei, să fie! E cel care l-a ucis pe tatăl nobilei mele logodnice, Leonor de Ulloa! Este cel distins spaniol pe care eu trebuie să-l găsesc, să-l provoc la duel şi să-l omor: din ordinul regelui! E don Juan Tenorio!”

Loraydan rânji fericit aşa cum nu fusese niciodată. Cum asta? Era adevărat? Juan Tenorio era cel de acolo?… Dintre miile şi miile de oameni pe care întâmplarea ar fi putut să-i

scoată în calea lui, iată că l-a pus în drum tocmai pe cel cu care dorea cel mai mult să dea ochii, pe Juan Tenorio… singurul care ar fi putut judeca, cântări, înţelege totul… singurul în stare să-l înţeleagă acum, aici, în clipa de faţă…!

Şi ERA CHIAR DON JUAN TENORIO…!

Juan Tenorio era singurul care putea să facă şi să spună ceea ce trebuia pentru a-l condamna pe Clother de Ponthus!

Şi când Loraydan îl recunoscu pe don Juan, strigă: „ŞI-ACUM ÎNTRE NOI DOI, CLOTHER DE PONTHUS…!”

* * *

Ar trebui o carte întreagă pentru ca acela care citeşte să-l înţeleagă pe cel ce scrie, dar în sufletul lui Loraydan nu exista nici un fel de înţelegere, doar străfulgerări bruşte, sălbatice. Abia apucă don Juan să spună ceva, că Loraydan îi reteză vorba:

— Dac-aţi vrea să părăsiţi acest loc, v-am fi recunoscători.

— Recunoştinţa mea n-ar avea margini dacă aţi fi de acord să plecaţi dumneavoastră!

— Domnule, noi suntem patru, iar dumneavoastră unul singur. Pe bună dreptate…

— În dragoste, nu există dreptate! Puteţi fi şi o mie, am aceleaşi drepturi ca şi voi!

Loraydan se distra, ba chiar se delecta. Se arăta plin de răbdarea unui gentilom de o desăvârşită politeţe. Don Juan, însă, începea să se înfurie. Loraydan continuă:

— În acest caz, domnule, îngăduiţi-mi să vă spun că nu ştiţi cu cine aveţi de-a face: la mijloc este o persoană cu o poziţie foarte înaltă…

— Poate fi poziţia persoanei mai înaltă decât cea a unui munte din Spania şi asta nu-i puţin lucru, mă înalţ şi eu la rangul lui şi nu dau înapoi nici măcar un pas.

— Domnule, e vorba de un prinţ…, începu Loraydan ameninţător, dar bucuros în acelaşi timp.

— Prinţ? Vai, îmi frângeţi inima, dragul meu domn. Prinţ? Nu sunt şi eu însumi în clipa de faţă? Aici se află principatul

aventurii, ducatul amorului… îndrăzniţi să pretindeţi că pe terenul ăsta principele vostru este mai duce sau mai prinţ decât mine?

Don Juan începu să râdă şi-şi scoase sabia.

Francisc I făcu doi paşi şi se răsti:

— Destul!… Plecaţi odată! Plecaţi, pe toţi dracii, sau vă voi arunca în închisoarea de la Temple, care se află la doi paşi!

— O! făcu don Juan. Dacă e vorba de templul lui Eros, căruia tocmai voiam să mă închin, sunt gata oricând să merg. Dar cine sunteţi dumneavoastră, domnule, care-mi vorbiţi de parcă aţi fi rege?

— Sunt regele…!

Nici nu rostise bine aceste cuvinte Francisc I, că le regretă amarnic. Dar habar n-avea ce neîncrezător, ce sceptic avea în faţa sa. Don Juan nu crezu nici o clipă că vorbea cu regele Franţei. Se simţi însă foarte jignit că se folosea împotriva lui o minciună atât de gogonată, numai ca să fie alungat de-acolo. Şi-atunci sări ca un cocoş la bătaie:

— Sunteţi regele? Regele Francisc I? Şi nu vă e ruşine s-o spuneţi? Dumneavoastră, Sire rege, dumneavoastră, om căsătorit, tată de familie, care ar trebui să vă aflaţi la ora asta în patul conjugal! Te dispreţuiesc, Sire rege! Dumneavoastră care ar trebui să daţi pildă supuşilor voştri de abstinenţă, de înfrânare, de decenţă şi de toate virtuţile care există! Cum o voi întâlni pe regină, am să-i vorbesc despre purtarea dumneavoastră nedemnă!

Francisc I spumega. Essé şi Sansac rămăseseră tablou. Nu se ştie unde s-ar fi oprit morala pe care don Juan o făcea cu aplombul unui preot predicator, dacă Amauri de Loraydan nu s-ar fi aruncat deodată asupra lui. Atacul a fost atât de neaşteptat, încât don Juan fu nevoit, cu o săritură, să se pună la adăpost.

— Pe toţi Dumnezeii! strigă el. Asta-i nedemn pentru un gentilom.

Şi se puse în gardă. Loraydan socoti că sosise momentul hotărâtor. Cu curajul celui care joacă totul pe o carte, se

năpusti cu riscul de a fi străpuns dintr-o parte în alta şi făcu să-i sară spada din mână lui don Juan.

— Dumnezeule! strigă Francisc I emoţionat de această dovadă de vitejie. Fii atent, Loraydan!

— Nu vă fie teamă, Sire...!

Regele, Essé şi Sansac nu mai văzură altceva decât nişte mişcări pline de furie, într-o învălmăşeală neclară, de unde se auzeau gâfâieli, mârâituri... apoi totul se pierdu în noapte... spre strada Temple.

Trecu un minut. Şi deodată Loraydan îşi făcu apariţia. Îşi ştergea spada cu pulpana mantalei... ei, da, da: îşi ştergea spada!... Loraydan făcea întotdeauna gestul care trebuia. La el nimic nu era degeaba, sau cât mai puţin posibil.

Regele văzu foarte bine gestul pe care trebuia să-l vadă şi strigă:

— L-ai omorât?

— Nu. Dar l-am învăţat minte. A luat-o la fugă de cum l-am atins, aşa că mi-a scăpat în noapte. Dar nu cred că va mai îndrăzni aşa curând să vină să dea târcoale pe-aici.

— Doar dacă nu vrea să apuce de capătul frânghiei care o să-l spânzure.

Cei trei curteni aplaudară zgomotos gluma regelui, după care Loraydan spuse:

— Pe drept cuvânt, Sire: acest Clother de Ponthus, oricât de gentilom ar fi el, trebuie înălţat în ştreang, pentru că l-a insultat pe rege.

— Adevărat, spuse Sansac. E vinovat de lez-maiestate.

— Asta-i o înaltă trădare, adăugă şi Essé.

— Şi zici că-l cheamă Clother de Ponthus? întrebă regele.

Loraydan îi răspunse:

— Da, acesta-i numele: Clother de Ponthus.

Regele Francisc I întrebă:

— Ponthus?... Din ce familie este?... Şi imediat adăugă: al cui fiu este acest Clother?

* * *

O clipă se aşternu o tăcere adâncă. Noaptea părea şi mai întunecată. În aer plutea neliniştea… şi totuşi Agnés de Sennecour nu se scula din mormântul ei ca să răspundă la întrebarea regelui…

— Sire, vorbi Loraydan, Clother este fiul lui Philippe senior de Ponthus… Senioria de Ponthus este în apropiere de Brantôme, lângă Périgueux.

— Philippe de Ponthus? repetă regele.

— Philippe de Ponthus, da, Sire; acest Philippe a murit în duelul care a avut loc în parcul palatului Arronces, când acesta l-a omorât pe Maugency.

— A, da. Unde te-ai bătut şi tu cu acest Clother.

— Într-adevăr. Aş fi făcut mai bine dacă-l omoram în dimineaţa aceea. Dar când l-a văzut la pământ pe tatăl său, mi-a cerut să încetăm lupta; am consimţit, şi-acum îmi pare rău.

— Nu, deloc. Ai fost generos, Loraydan. Îmi plac oamenii generoşi. Este apanajul oricărui bun gentilom. Cât despre acest neobrăzat, mâine voi da ordin să fie ridicat şi judecat de îndată…

— Sire, zise Loraydan, dacă veţi dori, mă voi duce să-l caut pe domnul de Croixmart, şeful poliţiei, şi-i voi da toate lămuririle necesare în ceea ce-l priveşte pe Clother.

— Da, aş vrea, răspunse Francisc I. Şi-acum să nu mai aud numele de Ponthus.

Cu capul plecat, Francisc I se gândea: „Da, Philipppe de Ponthus a fost acela care m-a înştiinţat de moartea copilului. Ponthus acesta nu mă iubea deloc. A fost amestecat în toată povestea asta şi n-am să ştiu niciodată ce rol a jucat… Nu e ciudat că şi fiul acestuia, la rândul său, dădea acum târcoale palatului Arronces?”

Cei trei curteni îl auziră murmurând vorbe fără şir, al căror înţeles le scăpa. Regele spunea:

— Să nu ne mai gândim la asta. Printr-o întâmplare fericită, fiul va plăti pentru neliniştea şi bănuielile pe care mi le-a stârnit tatăl. Asta-i tot. Haidem! zise el deodată.

— Sire, se grăbi Sansac, reluăm planul de bătaie împotriva casei Turquand?

Regele tresări, revenit parcă de foarte departe.

— Casa Turquand? rosti el străbătut de un fior. Nu, nu, în seara asta… Poate că niciodată!… E foarte frig în preajma palatului Arronces… Să ne întoarcem acasă, domnilor, să ne întoarcem la Luvru!… Să lăsăm baltă casa Turquand.

Loraydan îşi înăbuşi un răcnet de bucurie fără margini. Îşi vârî la loc spada în teacă şi ridică spre cerul înstelat o privire plină de fericire.

O oră mai târziu, regele Franţei se odihnea la Luvru. Essé, Sansac şi Loraydan, care-l însoţiseră, se despărţiră şi fiecare se îndreptă spre casă… Dar în ultima clipă, regele îl luase deoparte pe Loraydan şi îi spusese:

— Sunt mulţumit de tine. Ţi-am promis o slujbă la curte. O vei avea şi încă una aşa de frumoasă încât prietenii tăi se vor îmbolnăvi de ciudă. Gândeşte-te să o meriţi printr-un ultim efort… această Leonor de Ulloa… Trebuie să o iei de soţie. Trebuie, Loraydan! Nu uita ce ţi-am spus: te vei căsători cu nobila spaniolă şi vei fi un om făcut. Nu te vei căsători cu ea… vei cădea în dizgraţie, te aşteaptă exilul… sau poate chiar închisoarea. Şi-acum pleacă, căci toate aceste griji pentru Stat m-au obosit… pleacă şi caută să faci aşa cum ţi-am spus.

Capitolul XXXIV Loraydan pune la cale căsătoria sa cu Leonor de Ulloa.

Era ora unu noaptea când contele de Loraydau se întoarse la palatul său. În curte dădu peste Brisard care, cu un felinar în mână aştepta, melancolic clipa când va putea să-şi facă somnul, somn liniştit, căci de la plecarea omului mort, visele rele îl vizitau destul de rar. Spunem melancolic fiindcă asta era starea lui sufletească ori de câte ori bea ceva. Or, în scara accea, Brisard băuse mai mult şi mai bine decât în ziua vizitei sale la taverna „Ban-Frumos”, şi-o să aflăm, îndată cum.

Loraydan, deci, îşi zări valetul, îl chemă la el cu un gest poruncitor, şi-l întrebă:

— Gentilomul acela, l-ai văzut intrând?

— Care? Mii de draci! Care gentilom? Ăla pe care l-am văzut plecând?

— Fii atent, Brisard, zise Loraydan. Ştii că biciul nu-i prea departe! Îţi vorbesc de un gentilom dintre amicii mei care urma să vină aici între unsprezece şi douăsprezece noaptea.

— Dacă-i vorba de acela, da, domnule, l-am văzut intrând. E un gentilom foarte darnic. Mi-a dat-o monedă de aur. Dar s-ar putea să fie banul dracului, căci n-are nici capul suveranului nostru şi nici salamandra.

Brisard îi arătă moneda suspectă, pe care Loraydan o cercetă la lumina felinarului.

— E un carolus de aur…, spuse contele înapoindu-i moneda lui Brisard, care se descoperi.

— Un carolus de aur…!

Vai! Biata duzină de monede de aur a lui Jacquemin Corentin…!

— Şi ce face? Unde e?

— În salonul de onoare. Mănâncă, domnule, şi-ncă cu mare poftă. Dulciurile s-au şi topit. Vreau să zic că şi bea de stinge. Şi din cel mai bun vin. M-a făcut să beau şi eu vreo două sticle. Dar e un senior generos. M-a întrebat dacă nu-i prin palat vreo prinţesă căruia să-i sărute mâna.

— Vreo prinţesă? se miră Loraydan.

— Ei, la dracu! Cum eu nu cunosc prinţese, m-am dus la „Ban-Frumos” s-o caut pe Ameline-Chioara, căreia-i lipsesc trei dinţi din faţă, pe care i-a rupt cu-n pumn Lancelot, care-i paznic la Temple.

— Şi?… mormăi Loraydan devenit neîncrezător.

— Şi când a văzut-o a început să zbiere ca un dihor, domnule, i-a zis bietei Ameline că-i bună de înţărcat copiii. Şi i-a dat şi două palme fiindcă a îndrăznit să-i arate o faţă care să-l facă să viseze urât, aşa a zis, pe toţi dracii! După

care a silit-o să mănânce restul de plăcinte şi i-a dat şi doi bani de aur, tot ca al meu, unul pentru fiecare palmă, aşa a zis, pe toţi dracii…!

Vai! Bietele monede de aur ale lui Jacquemin Corentin…

— Şi?… repetă Loraydan din ce în ce mai neîncrezător.

— Şi Ameline-Chioara a plecat plângând pentru cele două palme şi râzând pentru cei doi bani de aur. Drace! Domnule, puneţi-vă în locul ei…

— Destul! îl întrerupse Loraydan. Valeţii, cei opt valeţi ai lui Turquand, unde sunt?

— Au plecat, domnule, au plecat chiar în clipa următoare după ce dumneavoastră, împreună cu domnii de Essé, de Sansac şi celălalt senior al cărui nume m-aţi oprit să-l rostesc, aţi părăsit palatul. Numai că, în loc s-o la pe calea Corderie, au apucat-o prin maidanul Copiilor Roşii.

Locuinţa lui Turquand avea o portiţă în spatele casei care dădea direct în acest maidan. Loraydan înţelese manevra lui Turquand şi că şeful fortăreţei nu comisese nici o imprudenţă aşa cum gândise el: locuinţa îşi avea apărătorii la posturi în clipa în care el şi însoţitorii săi ajunseseră în faţa uşii de la intrare.

— În regulă, zise Loraydan. Ai merita câteva lovituri de bici fiindcă ai băut prea mult. De data asta, te iert. Nu te mişca de aici până nu pleacă acest gentilom.

Şi Brisard, cu felinarul în mână, rămase smirnă locului…

Loraydan intră în salonul de onoare şi-l văzu pe Juan Tenorio instalat la masă, în fotoliul în care şezuse Francisc I şi sorbind cu înghiţituri mici ultimii stropi dintr-o sticlă cu vin din insule.

Don Juan se ridică şi se grăbi să vină în întâmpinarea contelui de Loraydan. Cei doi seniori se opriră la trei paşi unul de altul şi se înclinară adânc, cu aerul acela de nobilă politeţe care era una din cele mai seducătoare atracţii ale curtenilor acelei epoci, atât de aproape încă de obiceiurile cavalereşti.

— Senior Juan Tenorio, spuse Amauri, îngăduiţi-mi mai întâi de toate să vă mulţumesc din toată inima pentru onoarea pe care mi-aţi făcut-o de a vă aşeza la masa mea şi sper că oamenii mei au făcut ce-au putut mai bine în lipsa mea.

— Senior conte de Loraydan, răspunse don Juan, onoarea este de partea mea – onoarea şi plăcerea. Prăjiturile dumneavoastră sunt delicioase şi vinurile demne de masa zeilor.

— Vă jur, senior Juan Tenorio, că acest compliment al dumneavoastră îmi merge drept la inimă.

— Complimentul meu, senior conte de Loraydan, nu este decât o palidă reflectare a celor ce gândesc despre bucatele şi amabilitatea dumneavoastră.

Odată rostite aceste cuvinte, urmară din nou, de o parte şi de alta, plecăciuni mai adânci decât prima oară. Loraydan îşi însoţi oaspetele până lângă fotoliu, îl rugă să ia loc şi numai după aceea se aşează şi el.

— Senior Juan Tenorio, trebuia ca mâine la ora prânzului să ne întâlnim aici pentru a clarifica poziţia noastră unul faţă de celălalt. Fiindcă vă aflaţi aici, am putea discuta chiar acum, dacă n-aveţi nimic împotrivă.

— N-am nimic împotrivă, spuse don Juan şi binecuvântez întâmplarea care a făcut ca această întâlnire să aibă loc cu douăsprezece ore mai devreme căci, mărturisesc, eram foarte curios.

— Atunci, totul e perfect.

Loraydan îşi privi lung adversarul, după care rosti:

— Senior Tenorio, când veţi pleca de aici, vom fi duşmani de moarte şi încă în asemenea măsură încât unul dintre noi va trebui să-l ucidă pe celălalt, sau vom fi prieteni, legaţi atât de strâns încât soarta unuia va depinde de cea a celuilalt.

— Este şi părerea mea, răspunse don Juan. Deci să punem lucrurile la punct: când, mai adineaori, lângă grilajul palatului Arronces, m-aţi atacat cu o îndrăzneală

nebunească, mi-aţi strecurat la ureche că l-am insultat chiar pe rege în persoană. Trebuie să-mi spuneţi mai întâi dacă acest lucru este absolut adevărat.

— Este adevărul adevărat. Omul care v-a spus: „Sunt regele”, acela era într-adevăr Maiestatea Sa regele Franţei.

— Foarte bine. Atunci mi-aţi spus să fug şi să mă refugiez aici. Senior conte de Loraydan, v-aş rămâne recunoscător dacă aţi depune mărturie că eu n-am fugit.

— Desigur! Ba chiar m-aţi făcut să trec printr-o clipă de nelinişte, căci n-aţi acceptat să plecaţi decât după ce v-am jurat că, plecând, îmi salvaţi viaţa.

— Este deci adevărat că nimeni nu va putea susţine că don Juan Tenorio a luat-o la fugă. Este deci adevărat că nici măcar în prezenţa gloriosului rege al Franţei, don Juan n-a fugit. El s-a retras atunci când a fost rugat de un gentilom ale cărui fapte de vitejie şi onoare nu pot fi puse la îndoială.

— Totul este cât se poate de adevărat, spuse Loraydan şi sunt gata să depun mărturie pe cuvântul meu de onoare.

Pe dată, Tenorio redeveni nepăsătorul don Juan, cel tare, după spusele lui Jacquemin Corentin, nu se temea nici de Dumnezeu, nici de diavol şi râdea atât de necaz cât şi de bucurie.

Loraydan se uita la el cu o sumbră curiozitate şi poate chiar că-l invidia.

— Deci, reluă el cu o nuanţă de admiraţie, nu sunteţi prea emoţionat la ideea că omul pe care l-aţi pis uitat aşa de grav era însuşi regele Franţei.

— Să ne înţelegem, vorbi don Juan cu o seriozitate aparte în glas, în spatele căreia se putea ghici un munte de scepticism. Îmi pare întotdeauna rău când sunt pus în situaţia de a insulta un om care merită a fi numit om… Titlul de rege este un titlu frumos. Îl invidiez, pentru că el exercită asupra imaginaţiei feminine o irezistibilă atracţie. Titlul de rege este magic. L-am văzut pe Francisc al vostru, primul ca nume. E urât. E greoi. Feţei sale palide îi lipseşte nobleţea. Trăsăturile sale sunt antiteza frumuseţii

armonioase… dar sunt sigur că în acest întins Paris, sute de femei frumoase visează să fie iubite de el şi-i atribuie o frumuseţe desăvârşită, pentru că el reprezintă atotputernicia; pentru că el păşeşte prin norul poetic şi nemaipomenit al regalităţii sale dominatoare… Ah! Conte, dac-aş fi rege!… Dar ce vorbesc! Sunt mai presus de un rege fiindcă sunt poet… nu un făcător de versuri ca Marot al vostru, ci poet, adică creator de senzaţii şi de fantezie…

Loraydan asculta cu interes teoriile lui don Juan. Se gândea la Bérengère…

Iar don Juan, cu privirea pierdută, cu fruntea gânditoare, murmura:

— Te iubesc…!”. acestea sunt cuvintele pe care s-a clădit şi perpetuat universul. Sunt cuvintele sacre care explică cerul, pământul şi infernul. Sunt principiul şi sfârşitul voinţei omeneşti, pivotul de diamant, ce nu se poate uza niciodată, pe care se învârte lumea gândurilor. Sunt parfumul ce îmbălsămează infinitul. Sunt astrul de foc spre care se îndreaptă toate dorinţele risipite în această imensitate. Numai că… trebuie să ştii s-o spui… să ştii. Acela care ştie să spună „Te iubesc” este sigur că va fi iubit… Leonor, o, Leonor, e adevărat că numai ţie nu ţi-am putut spune într-adevăr: „Te iubesc…”?

Zicând acestea, Juan Tenorio umplu două cupe şi-o goli pe a sa dintr-o sorbitură.

— Este soare, continuă el aşezându-se. Senior conte, bem soare şi lumină, ca şi căldură, ca şi bucurie… bem dragoste! Ce importanţă mai are după toate astea că regele vostru vrea să mă facă să mor?

Amauri de Loraydan tresări; vedea limpede că don Juan Tenorio nu era aventurierul uşor de cucerit cu ameninţări sau cu promisiuni. Era un adversar nobil, Amauri încerca la adresa lui respect, dar şi mânie. În această armură strălucitoare şi solidă care-l apăra po don Juan, era înciudat că nu găsea nici un punct slab… Dar iată că don Juan i-l oferi el însuşi:

— Şi cu toate acestea, zicea el, ar fi o supărare fără margini să văd venind moartea. Dacă regele vostru mă condamnă, senior conte, nici el nici călăul nu se vor putea lăuda că l-au văzut tremurând pe don Juan Tenorio când se va ridica securea. Dar ce durere în inima mea! Ce disperare îngrozitoare! Să mor înainte pe a-i inspira dragoste Leonorei! Să mor fără să cunosc această supremă beţie de a o auzi pe Leonor spunându-mi, în sfârşit: „Juan Tenorio, te iubesc…”

— Leonor? întrebă calm Loraydan.

— Leonor de Ulloa…

— Fata comandorului de Sevilla?

— Ea însăşi, senior conte.

— O iubiţi?

Don Juan se uită surprins la Loraydan. Da, într-adevăr era o surpriză! Era sigur că întregul univers ştie despre dragostea lui pentru Leonor. Se mira că un bărbat putea să-l întrebe dac-o iubea pe Leonor de Ulloa. Suspină adânc. Două lacrimi îi luciră iub pleoape. Îşi acoperi ochii cu mâinile, dar nu pentru a-şi ascunde lacrimile, ci pentru a chema imaginea iubită, pe care s-o adore încă şi încă, într-o contemplare plină de extaz. Murmură:

— Adevărat… nu ştiţi… o! Nu ştiţi cât o iubesc. Dar ştiţi măcar ce înseamnă să iubeşti? Nu, nu! Nu puteţi şti ce poate fi dragostea lui don Juan pentru Leonor de Ulloa şi când v-am spus c-o iubesc, nu v-am spus nimic.

— Cu toate acestea, glumi Loraydan, am şi eu o vagă noţiune despre ceea ce se cheamă dragoste. Cât despre doamna de Ulloa, înţeleg foarte bine pasiunea pe care v-a inspirat-o. E adevărat, există în copila asta un nu ştiu ce care farmecă pe oricine o vede.

— O cunoaşteţi, deci? întrebă don Juan bănuitor dintr-o dată.

Şi Loraydan îi răspunse:

Leonor de Ulloa ESTE LOGODNICA MEA…

* * *

Don Juan păli. Privirea sa se umplu de ură. Mâna sa nervoasă frământa mânerul pumnalului. Răcni:

— Logodnica voastră?

— Logodnica mea, repetă Loraydan.

— Iată de ce m-aţi atras aici! rosti Tenorio. Aveai dreptate, conte de Loraydan, aveai dreptate să spui că, atunci când vom ieşi din palatul vostru, vom fi duşmani de moarte…

— Sau prieteni, poate chiar fraţi, îl corectă Loraydan. Senior Tenorio, stai liniştit. Vă rog: nici o vorbă, nici un gest care m-ar putea face să mă ridic… asta ne-ar împinge pe amândoi la moarte.

— Pe amândoi?… Vrei să spui pe unul din noi doi… doar dacă nu se termina printr-o lovitură reciprocă duelul pe care-l presimt de neînlăturat.

— Ei! Pe toţi dracii! Cine vorbeşte de duel? Vreţi să vă ajut s-o cuceriţi pe Leonor a voastră, da sau nu?

— Să mă ajutaţi? Dumneavoastră? Logodnicul ei?

— Am fost logodit din ordinul împăratului şi al regelui meu, dar nu şi din acela al voinţei sau al inimii mele. Faptul este că doamna de Ulloa, ca urmare a acestei logodne, a devenit o piedică în calea realizării şi a fericirii mele. Doresc din tot sufletul ca această piedică să dispară. Dac-ar fi după mine, chiar mâine s-ar celebra cununia dumneavoastră cu Leonor de Ulloa.

— Nu mai trebuie să spuneţi nimic! strigă don Juan fericit. Din clipa aceasta, dragul meu senior consideraţi-mă prietenul dumneavoastră cel mai bun. Faceţi ce vreţi cu mine: sunt cu totul al vostru.

Şi Juan Tenorio, cu un gest plin de graţie, îi întinse contelui de Loraydan mâna, care, mare amator de asemenea demonstraţii, i-o strânse cu căldură.

— Suntem deci aliaţi? zise Amauri.

— Sunt prietenul vostru credincios.

— Fiindcă suntem aliaţi, înţelegând prin asta alianţă pe viaţă şi până la moarte, va trebui să mă ascultaţi ce am să vă spun, aşa cum şi eu vă voi asculta. Să limpezim mai întâi

afacerea din noaptea asta. L-aţi ofensat pe regele Franţei. Caz de lez-maiestate. Asta înseamnă moartea, senior Juan Tenorio! Dar ca să-l aresteze şi să-l condamne, regele trebuie mai întâi să ştie numele celui care l-a insultat. Şi nu-l ştie. Nici cei doi gentilomi care-l însoţeau pe Maiestatea Sa nu ştiu acest nume. Eu sunt singurul care ştiu că cel care l-a insultat pe regele Franţei se numeşte Juan Tenorio. Jur că voi nega totdeauna că ştiu numele ofensatorului...

— Scumpe conte...!

— E rândul vostru acum, Juan Tenorio. Juraţi că veţi nega întotdeauna că v-aţi fi aflat în seara asta în preajma palatului Arronces... Negaţi! Negaţi cu îndrăzneală! Oricare ar fi ziua şi locul, oricare ar fi împrejurările, negaţi c-aţi fi venit în seara asta pe calea Corderie! Este preţul salvării dumneavoastră...

Şi cum don Juan părea să stea în cumpănă, adăugă:

— Al salvării voastre... al salvării mele... şi chiar al Leonorei!

— Oricare ar fi locul, oricare ar fi împrejurările, jur că voi nega întotdeauna faptul de a fi venit în noaptea asta în calea Corderie şi în împrejurimile palatului Arronces...

„Clother! izbucni în sinea lui Amauri de Loraydan. Clother de Ponthus, iată condamnarea ta...!" Şi un val de sânge îi împurpură fruntea. El fu acela care apucă mâna lui don Juan şi o strânse gata s-o frângă, într-o explozie de bucurie frenetică, rostind:

— Ah! Îmi eşti un adevărat prieten... vreau să spun că de-acum încolo suntem prieteni.

„Ce ciudat! se gândi don Juan. Îmi salvează viaţa şi se pare că eu îi fac un serviciu foarte însemnat..."

— Să continui deci, spuse Loraydan. Dragul meu senior, am fost însărcinat de Măria Sa împăratul Carol şi de Maiestatea Sa regele Francisc să vă caut, să vă găsesc, să vă provoc la duel şi să vă omor.

— De ce tocmai dumneavoastră şi nu altcineva?

— Pentru că sunt logodnicul Leonorei de Ulloa, senior Tenorio. L-aţi ucis pe comandor, tatăl logodnicei mele, şi, ca urmare, eu trebuie să vă ucid.

— Înţeleg, spuse don Juan enervat. Însă de ce toate aceste complicaţii cu un duel în care, daţi-mi voie, aţi avea tot atâtea şanse de a fi omorât cât şi de a mă omorî? Dacă aceşti doi vestiţi monarhi vor să răzbune moartea lui Sancho de Ulloa, de ce nu mă dau pe mâna călăului?

— S-a dovedit că lupta dumneavoastră cu comandorul a fost un duel cinstit. Mai mult chiar, s-a dovedit că nu dumneavoastră l-aţi provocat, că doar pentru a răspunde unei insulte grave pe care v-a adus-o Sancho de Ulloa aţi fost obligat să scoateţi spada. Justiţia imperială şi cea regală nu putea deci să vă acuze de crimă fiindcă v-aţi ucis adversarul. Şi totuşi, această moarte trebuie răzbunată. Mie mi-a revenit onoarea să încerc acest lucru.

Don Juan ascultase toată explicaţia cu o atenţie înfrigurată. Cu o voce tremurândă, rosti:

— Deci am fost salvat, am zis salvat! Eu, don Juan Tenorio, am fost salvat de la o arestare şi o condamnare la moarte! Aşa e, nu, conte?

— Da, aşa este, senior Tenorio.

— Salvat, deci, de cineva care a făcut cunoscută împăratului şi regelui cinstea mea, mi-a luat apărarea? Este exact, senior conte?

— Într-atât de exact de parcă aţi fost prezent la întrevederea care a avut loc la palatul Arronces, lângă sala unde zăcea cadavrul comandorului.

— Salvat, deci, salvat de cineva care trebuia să fi fost de faţă la duelul meu cu comandorul?

— Este adevărul adevărat…

— Salvat! strigă don Juan cu o voce răsunătoare. Salvat de Leonor, care a fost singurul martor al luptei! Deci Leonor a fost cea care a vrut ca don Juan să nu piară! Căzu în genunchi, ridică braţele care-i tremurau şi spuse: Puternici zei ai amorului! Arhangheli păzitori! Forţe nevăzute şi

atotputernice ale naturii care aţi hotărât că dragostea la dragoste trage! Leonor, în sfârşit, m-ai auzit! Leonor, tu crezi că încă mă urăşti! Leonor, ai să mă iubeşti! Leonor, ai întredeschis porţile de diamant prin care vei păşi în palatul fermecat! Astăzi, încă, tu mă respingi… mâine, însă mă vei iubi…!

Un val de lacrimi, ţâşni din ochii lui don Juan şi, prăbuşindu-se pe podea, îşi pierdu cunoştinţa.

Don Juan leşinase de fericire.

Îşi reveni imediat în fire, Loraydan frecându-l pe la tâmple cu puţin vin, răcorindu-l. Cum se trezi, exclamă:

— Ei conte, să risipeşti un asemenea nectar! Să bem, prietene, să bem, căci stă scris în nu ştiu ce carte sfântă: „Să nu risipeşti în van licoarea pe care Dumnezeu şi sfântul soare o pune în ciorchinii de struguri!”

Se ridică, se scutură, radios, strălucitor, înălţă cupa într-un gest avântat, apoi o goli încet…

— Acum, zise el, pot să înfrunt toţi regii pământului!

— Acum, spuse Loraydan, putem să începem a căuta prin ce mijloace vom reuşi s-o trecem în puterea voastră pe fata comandorului Ulloa.

* * *

Întrevederea celor doi bărbaţi se prelungi mult în noapte şi ziua, cu contururile ei nesigure, începea sa deseneze încă o dată chipul frământat al bătrânului Paris, când ei ieşiră din salonul de onoare.

În curtea palatului, don Juan şi Loraydan dădură peste Brisard care stătea nemişcat, cu felinarul în mână, beat de somn, încercând să doarmă de-a-n picioarelea.

— Ce faci aici? îl certă Loraydan mirat.

— Mi-aţi poruncit să nu mă mişc de-aici, zise Brisard. Şi nu m-am mişcat.

— Bine, bine. Poţi să te duci să te culci.

— Aşteaptă, spuse don Juan. Ziua asta care se naşte e o zi blagoslovită. Să ai şi tu partea ta de fericire. Ia ăştia, prietene!

În acea dimineaţă, întreaga lume era prietena lui don Juan. Se căută în punga de la centură şi-i întinse lui Brisard, trezit deodată, patru bani de aur…

Vai! Bietele monede de aur ale lui Jacquemin Corentin…!

— Maică, măiculiţa mea! exclamă Brisard, năucit de norocul ce dăduse peste el.

Se duse să se culce, dar nu putu adormi. Cum i se închideau ochii, îi deschidea de îndată, să se mai uite o dată la cele patru monede strălucitoare… în viaţa lui nu văzuse atâta aur.

SFÂRŞIT

{1} Umflarea perdelelor: Fenomen observat şi controlat. Aproape întotdeauna cu acest lucru începeau experienţele faimosului medium Eusapia Paladino. (n.a.).

{2} Faptele cu aparenţă supranaturală din această povestire fac parte dintr-un grup de fenomene verificate. Levitaţiile şi deplasările obiectelor sunt frecvente în şedinţele aşa-zise de spiritism. În ceea ce priveşte deplasarea voită a mesei asupra lui don Juan, un fapt ce prezintă multe asemănări cu cel descris de noi s-a petrecut în zilele noastre la Lyon. Chiar sceptici de talia unui Lombroso sau Crookes au trebuit să recunoască în mod oficial, în faţa unor dovezi de netăgăduit, existenţa acestor fenomene. Noi nu susţinem niciuna dintre păreri, dar cerem permisiunea de a aborda acest subiect de temut cu toată sinceritatea necesară (n.a.).

{3} Pictor spaniol, celebru prin tablourile sale cu teme religioase (1618 – 1682). (n.t.).

{4} În duel, cu mâna dreaptă se lupta cu sabia, iar în cea stângă se ţinea pumnalul (n.t.).

{5} Don Juan şarlatanul… Gabriel Tellez (Tirso de Molina) este primul autor care a adaptat pentru teatru legenda lui Don Juan (cca. 1620), intitulându-şi comedia: El Burlador de Sevilla (n.t.).

{6} Este starea în care se găseşte un medium aflat în transă. Repetăm faptul că toate fenomenele pe care încercăm să le descriem au fost constatate, controlate şi studiate în zilele noastre. În plus facem trimitere, pentru cititorul curios, la deosebit de interesanta cercetare făcută de către domnul Camille Flammarion şi ale cărei rezultate le-a cuprins ăn diferitele sale lucrări cu privire la Forţele necunoscute (n.a.).

{7} Joc de cuvinte: Séville – sept villes, în lb. franceză: şapte oraşe (n.t.).